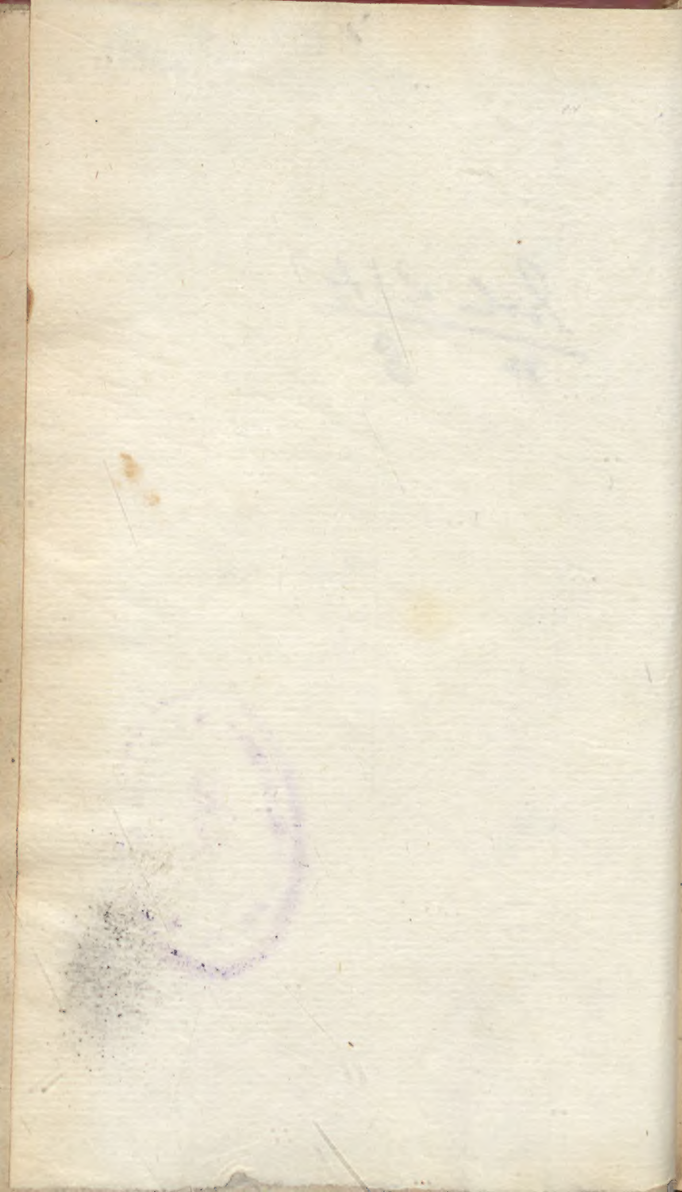

BIBLIOTECA DEL DUQUE DE OSUNA

Ὁ ΤΟΥ
ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ
ΠΟΛΕΜΟΣ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΑΚΟΣ.

THUCYDIDIS
BELLUM
PELOPONNESIACUM.

Ex editione Wassii et Dukeri.

TOM. VI.

GLASGUAE:
IN AEDIBUS ACADEMICIS
EXCUDEBANT ROBERTUS ET ANDREAS FOULIS
ACADEMIAE TYPOGRAPHI
MDCCLIX.

ΤΗΣ ΤΟΥ

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ,

ΤΟΥ

ΟΛΟΡΟΥ,

ΞΥΓΓΡΑΦΗΣ, ΤΟ ἝΚΤΟΝ.

THUCYDIDIS

OLORI FILII,

HISTORIAE

LIBER SEXTUS.

ΤΗΣ ΤΟΥ

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ,

ΤΟΥ ΟΛΟΡΟΥ,

ΞΥΓΓΡΑΦΗΣ, ΤΟ ἝΚΤΟΝ.

ΤΟΥ δ' αὐτοῦ χειμῶνος Ἀθηναῖοι ἐβούλοντο αὖθις μείζονι παρασκευῇ τῆς μετὰ Λάχητος καὶ Εὐρυμέδοντος, ἐπὶ Σικελίαν πλεύσαντες, καταστρέψασθαι, εἰ δύναιντο· ἄπειροι οἱ πολλοὶ ὄντες τοῦ μεγέθους τῆς νήσου, καὶ τῶν ἐνοικούντων τοῦ πλήθους καὶ Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων· καὶ ὅτι οὐ πολλῷ τινι ὑποδεέστερον πόλεμον ἀνῃροῦντο ἢ τὸν πρὸς Πελοποννησίους. Σικελίας γὰρ περίπλους μέν ἐστιν ὁλκάδι οὐ πολλῷ τινι ἔλασσον ἢ ὀκτὼ ἡμερῶν. καὶ τοσαύτη οὖσα, ἐν εἴκοσι σταδίων μάλιστα μέτρῳ τῆς θαλάσσης διείργεται, τὸ μὴ ἤπειρος οὖσα.

β'. Ὠκίσθη δὲ ὧδε τοαρχαῖον, καὶ τοσάδε ἔθνη ἔσχε τὰ ξύμπαντα. παλαιότατο

THUCYDIDIS
OLORI FILII,
HISTORIAE
LIBER SEXTUS.

HAC eadem hyeme Athenienſes cum majori apparatu, quam *erat is, quem* cum Lachete et Eurymedonte *miſerant,* rurſus in Siciliam navigantes, eam, ſi poſſent, ſubigere decreverunt. Nam ipſorum plerique ignari erant, et magnitudinis illius inſulae, et multitudinis tum Graecorum tum barbarorum in *ea* habitantium. Et *ignorabant,* ſe ſuscipere bellum haud multo minus, quam quod adverſus Peloponneſios *ſusceperant.* Nam Siciliae ambitus eſt non multo minor octo dierum circumnavigatione, navi onerariae. Quamvis autem tanta ſit, *tamen tantum* viginti ſtadiorum ad ſummum maritimo ſpatio discluditur, ne ſit continens.

2. Sic autem antiquitus habitata fuit, ac tot gentes in univerſum *eam* tenuerunt. An-

tiquiſſimi quidem in quadam illius regionis parte feruntur habitaſſe Cyclopes atque Laeſtrygones: quorum ego neque genus, neque *locum* unde venerint, neque quo abierint, dicere habeo. Sufficiant autem ea, quae a poëtis dicta ſunt, et quae unusquisque de ipſis ſentit. Sicani vero poſt ipſos primi ſedes *hic* poſuiſſe putantur, et (ut ipſi quidem praedicant) vel priores, *et ante Cyclopes* quod eſſent indigenae. ſed (ut veritas comperitur) quum Iberi eſſent, et a Sicano Iberiae flumine, a Ligybus expulſi, *in Siciliam iverunt.* Et haec inſula tunc ab ipſis Sicania vocabatur, cum prius Trinacria nominaretur. Et nunc etiam Siciliae partes ad occaſum vergentes incolunt. Ilio autem capto quidam Trojani, qui Achaeos effugerant, navibus ad Siciliam appulerunt: ſedibusque poſitis in Sicanorum finibus, univerſi vocati ſunt Elymi, urbesque ipſorum fuere Eryx et Egeſta. His autem accolae acceſſerunt et nonnulli Phocenſes, ex eorum numero, qui a Troja tunc in Libyam

μὲν λέγονται ἐν μέρει τινὶ τῆς χώρας Κύκλωπες καὶ Λαιστρυγόνες οἰκῆσαι. ὧν ἐγὼ οὔτε γένος ἔχω εἰπεῖν, οὔτε ὁπόθεν εἰσῆλθον, ἢ ὅποι ἀπεχώρησαν. ἀρκείτω δὲ ὡς ποιηταῖς τε εἴρηται, καὶ ὡς ἕκαστός πη γιγνώσκει περὶ αὐτῶν. Σικανοὶ δὲ μετ' αὐτοὺς πρῶτοι φαίνονται ἐνοικισάμενοι, ὡς μὲν αὐτοί φασι, καὶ πρότεροι, διὰ τὸ αὐτόχθονες εἶναι· ὡς δὲ ἡ ἀλήθεια εὑρίσκεται, Ἴβηρες ὄντες, καὶ ἀπὸ τοῦ Σικανοῦ ποταμοῦ τοῦ ἐν Ἰβηρίᾳ ὑπὸ Λιγύων ἀναστάντες. καὶ ἀπ' αὐτῶν Σικανία τότε ἡ νῆσος ἐκαλεῖτο, πρότερον Τρινακρία καλουμένη. οἰκοῦσι δὲ ἔτι καὶ νῦν τὰ πρὸς ἑσπέραν τῆς Σικελίας. Ἰλίου δὲ ἁλισκομένου, τῶν Τρώων τινὲς διαφυγόντες Ἀχαιοὺς, πλοίοις ἀφικνοῦνται πρὸς τὴν Σικελίαν· καὶ ὅμοροι τοῖς Σικανοῖς οἰκήσαντες, ξύμπαντες μὲν Ἔλυμοι ἐκλήθησαν, πόλεις δ' αὐτῶν Ἔρυξ τε καὶ Ἔγεστα. προσξυνῴκησαν δὲ αὐτοῖς καὶ Φωκέων τινὲς τῶν ἀπὸ Τροίας, τότε χειμῶνι ἐς Λιβύην πρῶ-

τον, ἔπειτα ἐς Σικελίαν ἀπ' αὐτῆς κατενεχθέντες. Σικελοὶ δ' ἐξ Ἰταλίας (ἐνταῦθα γὰρ ᾤκουν) διέβησαν ἐς Σικελίαν, φεύγοντες Ὀπικούς, ὡς μὲν εἰκὸς, καὶ λέγεται, ἐπὶ σχεδιῶν τηρήσαντες τὸν πορθμὸν, κατιόντος τοῦ ἀνέμου, τάχα ἂν δὲ καὶ ἄλλως πως ἐσπλεύσαντες. εἰσὶ δὲ καὶ νῦν ἔτι ἐν τῇ Ἰταλίᾳ Σικελοὶ, καὶ ἡ χώρα ἀπὸ Ἰταλοῦ βασιλέως τινὸς Ἀρκάδων τοὔνομα τοῦτο ἔχοντος, οὕτως Ἰταλία ἐπωνομάσθη. ἐλθόντες δὲ ἐς τὴν Σικελίαν στρατὸς πολὺς, τούς τε Σικανοὺς κρατοῦντες μάχῃ, ἀπέστειλαν πρὸς τὰ μεσημβρινὰ καὶ ἑσπέρια αὐτῆς, καὶ ἀντὶ Σικανίας Σικελίαν τὴν νῆσον ἐποίησαν καλεῖσθαι, καὶ τὰ κράτιστα τῆς γῆς ᾤκησαν ἔχοντες, ἐπεὶ διέβησαν, ἔτη ἐγγὺς τριακόσια πρὶν Ἕλληνας ἐς Σικελίαν ἐλθεῖν· ἔτι δὲ καὶ νῦν τὰ μέσα καὶ τὰ πρὸς βορρᾶν τῆς νήσου ἔχουσιν. ᾤκουν δὲ καὶ Φοίνικες περὶ πᾶσαν μὲν τὴν Σικελίαν, ἄκρας τε ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ ἀπολαβόντες, καὶ τὰ ἐπι-

tempeſtate delati primum, deinde ex Libya in Siciliam transmiſere. Siculi vero ex Italia (illic enim habitabant) in Siciliam trajecerunt, fugientes Opicos, ut et credibile eſt, et fama fertur, ratibus, obſervato freto, quum ventus ſecundus flabat: fortaſſe etiam aliqua alia ratione *eo* navigantes. Sunt autem nunc etiam in Italia Siculi, et illa regio a quodam Italo Arcadum rege, qui nomen hoc habebat, ſic, Italia, cognominata fuit. Cum autem ingentes *Siculorum* copiae in Siciliam trajeciſſent, et Sicanos proelio viciſſent, in meridionales et occidentales inſulae partes *eos* amandarunt, et autores fuerunt, ut haec inſula pro Sicania vocaretur Sicilia, et feraciſſimas quasque illius agri partes, poſtquam *eo* trajecerunt, retinentes incoluerunt, annis prope trecentis ante Graecorum in Siciliam adventum. Et nunc quoque tenent mediterraneas ejus inſulae partes, et eas, quae ad Aquilonem vergunt. Phoenices praeterea per eandem paſſim habitaverunt, occupatis ad mare promontori-

is, et parvis insulis adjacentibus, ut cum Siculis negotiarentur. At postquam permulti Graecorum cum navibus *eo* trajecerunt, relictis plerisque *insulae partibus*, Motyam, et Soloentem, et Panormum, oppida Elymis finitima, in unum coëuntes incoluerunt, tum societate Elymorum freti, tum quod Carthago perexiguo trajectu illinc a Sicilia distaret. Tot igitur numero barbari, atque hoc modo Siciliam habitaverunt.

3. Graecorum autem primi Chalcidenses, ex Euboea navigantes cum Theucle coloniae duce, Naxum condiderunt, et Apollinis Archegetae aram, quae nunc extra urbem exstat, exstruxerunt: supra quam Theori, quoties e Sicilia solvunt, primum sacrificium faciunt. Insequenti anno Archias, Heraclidarum *unus*, Corintho *profectus*, Syracusas condidit. Siculis ex insula prius expulsis, in qua non amplius mari circumflua urbs sita est interior. Postea vero et *urbs* ea, quae est extra *hanc insulam*, muro *alteri urbi* adjuncta, populo frequens facta est. Theucles autem et Chalcidenses, Naxo

κείμενα νησίδια, ἐμπορίας ἕνεκεν τῆς πρὸς τὰς Σικελὰς. ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἕλληνες πολλοὶ κατὰ θάλασσαν ἐπεισέπλεον, ἐκλιπόντες ταπλείω, Μωτύην καὶ Σολόεντα καὶ Πάνορμον ἐγγὺς τῶν Ἐλύμων ξυνοικίσαντες ἐνέμοντο, ξυμμαχίᾳ τε πίσυνοι τῇ τῶν Ἐλύμων, καὶ ὅτι ἐντεῦθεν ἐλάχιστον πλοῦν Καρχηδὼν Σικελίας ἀπέχει. βάρβαροι μὲν οὖν τοσοίδε Σικελίαν καὶ οὕτως ᾤκησαν.

γ΄. Ἑλλήνων δὲ πρῶτοι Χαλκιδεῖς ἐξ Εὐβοίας πλεύσαντες μετὰ Θουκλέους οἰκιστοῦ, Νάξον ᾤκησαν, καὶ Ἀπόλλωνος Ἀρχηγέτου βωμὸν, ὅστις νῦν ἔξω τῆς πόλεώς ἐστιν, ἱδρύσαντο. ἐφ' ᾧ ὅταν ἐκ Σικελίας Θεωροὶ πλεύσωσι, πρῶτον θύουσι. Συρακούσας δὲ τοῦ ἐχομένου ἔτους Ἀρχίας τῶν Ἡρακλειδῶν ἐν Κορίνθου ᾤκισε, Σικελὰς ἐξελάσας πρῶτον ἐκ τῆς νήσου, ἐν ᾗ νῦν οὐκέτι περικλυζομένη ἡ πόλις ἡ ἐντός ἐστιν· ὕστερον δὲ χρόνῳ καὶ ἡ ἔξω, προστειχισθεῖσα, πολυάνθρωπος ἐγένετο. Θουκλῆς δὲ καὶ οἱ Χαλκιδεῖς ἐκ

Νάξου ὁρμηθέντες ἔτει πέμπτῳ μετὰ Συρακούσας οἰκισθείσας, Λεοντίνους τε, πολέμῳ τοὺς Σικελοὺς ἐξελάσαντες, οἰκίζουσι, καὶ μετ' αὐτοὺς Κατάνην. οἰκιστὴν δὲ αὐτοὶ Καταναῖοι ἐποιήσαντο Εὔαρχον.

δ'. Κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ Λάμις ἐκ Μεγάρων ἀποικίαν ἄγων, ἐς Σικελίαν ἀφίκετο, καὶ ὑπὲρ Παντακίου τε ποταμοῦ Τρώτιλόν τι ὄνομα χωρίον οἰκίσας, καὶ ὕστερον αὐτόθεν τοῖς Χαλκιδεῦσιν ἐς Λεοντίνους ὀλίγον χρόνον ξυμπολιτεύσας, καὶ ὑπὸ αὐτῶν ἐκπεσὼν, καὶ Θάψον οἰκίσας, αὐτὸς μὲν ἀποθνήσκει, οἱ δ' ἄλλοι ἐκ τῆς Θάψου ἀναστάντες, Ὕβλωνος βασιλέως Σικελοῦ προδόντος τὴν χώραν, καὶ καθηγησαμένου, Μεγαρέας ᾤκισαν τοὺς Ὑβλαίους κληθέντας. καὶ ἔτη οἰκήσαντες πέντε καὶ τεσσαράκοντα καὶ διακόσια, ὑπὸ Γέλωνος τυράννου Συρακουσίων ἀνέστησαν ἐκ τῆς πόλεως καὶ χώρας. πρὶν δὲ ἀναστῆναι, ἔτεσιν ὕστερον ἑκατὸν ἢ αὐτοὺς οἰκίσαι, Πάμμιλον πέμψαντες ἐς

profecti, anno quinto post Syracusas conditas, Leontinos, ejectis bello Siculis, condiderunt; et post ipsos, Catanam. Ipsi vero Catanaei Euarchum coloniae deducendae ducem crearunt.

4. Per idem vero tempus et Lamis, coloniam Megaris ducens, in Siciliam pervenit, et super Pantacium flumen locum quendam nomine Trotilum condidit, et illinc postea *digressus*, cum apud Leontinos aliquandiu rempublicam una cum Chalcidensibus administrasset, et ab ipsis *Leontinis* ejectus fuisset, et Thapsum condidisset, ipse quidem obiit; caeteri vero Thapso expulsi, duce Hyblone rege Siculo, qui regionem prodiderat, Megara, quae Hyblaea vocabantur, condiderunt. Et cum *hanc urbem* ducentos et quadraginta quinque annos habitassent, a Gelone Syracusanorum rege ex urbe et agro expulsi fuerunt. Sed antequam expellerentur, anno centesimo post urbem ab ipsis conditam, Selinuntem Pammilo *il-*

luc misso condiderunt. Hic autem e Megaris ipsorum metropoli *eo* profectus, *urbem illam* cum caeteris *sociis* condidit. Gelam vero Antiphemus e Rhodo, et Entimus ex Creta, suam uterque coloniam ducentes, communiter condiderunt, anno quadragesimo quinto post Syracusas habitari coeptas. Atque huic quidem urbi a Gela flumine nomen impositum fuit: locus vero, ubi nunc urbs est sita, et qui primus muro munitus fuit, Lindii vocatur. Jura autem Dorica ipsis constituta fuerunt. Anno autem, propemodum centesimo octavo ab urbe sua condita, Geloi Acragantem condiderunt, urbemque ab Acragante fluvio nominarunt, et coloniae deducendae et collocandae duces sibi delegerunt Aristonoum et Pystilum, suaque jura *incolis* dederunt. Zancle vero initio quidem a latronibus, qui e Cumis, urbe Chalcidica in agro Opico sita, venerant, condita fuit. Postea vero multitudo, quae ex Chalcide et ex reliqua Euboea venerat, agrum communiter possedit. Ejusque coloniae illuc deductae, ibique collocatae duces fuerunt Perieres atque Crataemenes,

Σελινοῦντα κτίζουσι· καὶ ἐκ Μεγάρων τῆς μητροπόλεως οὔσης αὐτοῖς ἐπελθὼν, ξυγκατῴκισε. Γέλαν δὲ Ἀντίφημος ἐκ Ῥόδου καὶ Ἔντιμος ἐκ Κρήτης, ἐποίκους ἀγαγόντες, κοινῇ ἔκτισαν ἔτει πέμπτῳ καὶ τεσσαρακοστῷ μετὰ τὴν Συρακουσῶν οἴκησιν. καὶ τῇ μὲν πόλει ἀπὸ τοῦ Γέλα ποταμοῦ τοὔνομα ἐγένετο· τὸ δὲ χωρίον οὗ νῦν ἡ πόλις ἐστὶ, καὶ ὃ πρῶτον ἐτειχίσθη, Λίνδιοι καλεῖται. νόμιμα δὲ Δωρικὰ ἐτέθη αὐτοῖς· ἔτεσι δὲ ἐγγύτατα ὀκτὼ καὶ ἑκατὸν μετὰ τὴν σφετέραν οἴκησιν Γελῷοι Ἀκράγαντα. ᾤκισαν, τὴν μὲν πόλιν ἀπὸ τοῦ Ἀκράγαντος ποταμοῦ ὀνομάσαντες, οἰκιστὰς δὲ ποιήσαντες Ἀριστόνουν καὶ Πυστίλον, νόμιμα δὲ τὰ Γελῴων δόντες. Ζάγκλη δὲ τὴν μὲν ἀρχὴν ἀπὸ Κύμης τῆς ἐν Ὀπικίᾳ Χαλκιδικῆς πόλεως λῃστῶν ἀφικομένων ᾠκίσθη, ὕστερον δὲ ἀπὸ Χαλκίδος καὶ τῆς ἄλλης Εὐβοίας πλῆθος ἐλθὸν ξυγκατενείμαντο τὴν γῆν· καὶ οἰκισταὶ Περιήρης καὶ Κραταιμένης ἐγέ-

νοντο αὐτῆς, ὁ μὲν ἀπὸ Κύμης, ὁ δὲ ἀπὸ Χαλκίδος. ὄνομα δὲ τὸ μὲν πρῶτον, Ζάγκλη ἦν ὑπὸ τῶν Σικελῶν κληθεῖσα, ὅτι δρεπανοειδὲς τὸ χωρίον τὴν ἰδέαν ἐςὶ, τὸ δὲ δρέπανον οἱ Σικελοὶ ζάγκλον καλοῦσιν· ὕςερον δὲ, αὐτοὶ μὲν ὑπὸ Σαμίων κ̀ ἄλλων Ἰώνων ἐκπίπτουσιν, οἳ Μήδους φεύγοντες προσέβαλον Σικελίᾳ.

έ. Τοὺς δὲ Σαμίους Αναξίλας Ῥηγίνων τύραννος οὐ πολλῷ ὕςερον ἐκβαλὼν, κ̀ τὴν πόλιν αὐτοῖς ξυμμίκτων ἀνθρώπων οἰκίσας, Μεσσήνην ἀπὸ τῆς ἑαυτοῦ τοαρχαῖον πατρίδος ἀντωνόμασε. καὶ Ἱμέρα ἀπὸ Ζάγκλης ᾠκίσθη ὑπὸ Εὐκλείδου, κ̀ Σίμου, κ̀ Σάκωνος. καὶ Χαλκιδεῖς μὲν οἱ πλεῖςοι ἦλθον ἐς τὴν ἀποικίαν, ξυνῴκησαν δὲ αὐτοῖς κ̀ ἐκ Συρακουσῶν φυγάδες, ςάσει νικηθέντες, οἱ Μυλητίδαι καλούμενοι. καὶ φωνὴ μὲν μεταξὺ τῆς τε Χαλκιδέων καὶ Δωρίδος ἐκράθη, νόμιμα δὲ τὰ Χαλκιδικὰ ἐκράτησεν. Ακραι δὲ κ̀ Κάσμεναι ὑπὸ Συ-

quorum alter e Cumis, alter e Chalcide *venerat*. Haec autem urbs primo quidem à Siculis Zancle vocata fuit, quod locus ille speciem falcis habeat: falcem autem Siculi zanclon appellant. Postea vero ipsi quidem a Samiis et aliis Jonibus, qui Medos fugientes ad Siciliam appulerant, expulsi fuerunt.

5. Anaxilas vero Rheginorum tyrannus, non multo post Samiis *illinc* ejectis, urbem hominibus, quos cum ipsis miscuit, frequentem reddidit, et nomine mutato Messenen a sua antiqua patria nominavit, *cum ante Zancle vocaretur*. Post Zanclen autem *conditam*, Himera ab Euclide et Simo et Sacone condita fuit. Et Chalcidenses plerique in istam coloniam venerunt, et cum ipsis habitaverunt et Syracusani exsules, a contraria factione superati, qui Myletidae vocantur. Et lingua quidem *istorum* est medium quoddam genus ex Chalcidica et Dorica mixtum, leges vero Chalcidenses obtinuerunt. Acrae vero et Casmenae a Syracusa-

nis conditae fuerunt. Et Acrae quidem, ſeptuaginta annis poſt Syracuſas *conditas*; Caſmenae vero, viginti circiter *annis* poſt Acras *conditas*. Et Camarina primum, a Syracuſanis condita fuit, ferme centum et triginta quinque annis poſt Syracuſas conditas. Ipſius vero conditores, fuerunt Daſcon et Menecolus. Cum autem Camarinaei a Syracuſanis, propter defectionem *ab ipſis factam*, bello ex ſuis ſedibus expulſi fuiſſent; non multo poſt Hippocrates Gelae tyrannus, cum pro Syracuſanorum captivorum redemtione Camarinaeum agrum accepiſſet, ipſe coloniae dux fuit, eamque in urbe Camarina collocavit. et rurſus, cum a Gelone ſuis ſedibus expulſi fuiſſent, ab eodem Gelone tertio in eadem urbe collocati fuerunt.

6. Tot igitur gentes, partim Graecae partim barbarae, Siciliam incolebant. Quamvis autem haec inſula tanta eſſet *ac tot populis referta*, huic tamen Athenienſes impetu quodam animi bellum inferre ſtatuerunt, cupientes quidem, quae veriſſima erat cauſa, totius imperio potiri, ſimul vero quodam honeſto praetextu, *Chalcidenſibus*

ρακȣσίων ᾠκίσθησαν· Ακραι μὲν, ἑβδομήκοντα ἔτεσι μετὰ Συρακȣ́σας, Κάσμεναι δὲ, ἐγγὺς ἔικοσι μετὰ Ακρας. ϰ̀ Καμαρίνα τοπρῶτον ὑπὸ Συρακȣσίων ᾠκίσθη, ἔτεσιν ἐγγύτατα πέντε καὶ τριάκοντα καὶ ἑκατὸν μετὰ Συρακȣσῶν κτίσιν. οἰκιϛαὶ δὲ ἐγένοντο αὐτῆς Δάσκων ϰ̀ Μενέκωλος· ἀναϛάτων δὲ Καμαριναίων γενομένων πολέμῳ ὑπὸ Συρακȣσίων δι' ἀπόϛασιν, χρόνῳ Ἱπποκράτης ὕϛερον Γέλας τύραννος, λύτρα ἀνδρῶν Συρακουσίων αἰχμαλώτων λαβὼν, τὴν γῆν τὴν Καμαριναίων, αὐτὸς οἰκιϛὴς γενόμενος, καλῴκισε Καμαρίναν. ϰ̀ αὖθις ὑπὸ Γέλωνος ἀνάϛατος γενομένη, τοτρίτον κατῳκίσθη ὑπὸ Γέλωνος.

ϛ'. Τοσαῦτα ἔθνη Ἑλλήνων ϰ̀ βαρβάρων Σικελίαν ᾤκει· καὶ ἐπὶ τοσήνδε ȣ̂σαν αὐτὴν οἱ Αθηναῖοι ϛρατεύειν ὥρμηντο, ἐφιέμενοι μὲν, τῇ ἀληθεϛάτῃ προφάσει, τῆς πάσης ἄρχειν, βοηθεῖν δὲ ἅμα εὐπρεπῶς βȣλόμενοι τοῖς ἑαυτῶν ξυγγενέσι, ϰ̀ τοῖς

προσγεγενημένοις ξυμμάχοις. μάλιστα δ' αὐτοὺς ἐξώρμησαν Ἐγεσταίων τε πρέσβεις παρόντες, καὶ προθυμότερον ἐπικαλούμενοι ὅμοροι γὰρ ὄντες τοῖς Σελινουντίοις, ἐς πόλεμον καθέστασαν, περί τε γαμικῶν τινων, καὶ περὶ γῆς ἀμφισβητήτου· καὶ οἱ Σελινούντιοι Συρακουσίους ἐπαγόμενοι ξυμμάχους, κατεῖργον αὐτοὺς τῷ πολέμῳ καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. ὥστε τὴν γενομένην ἐπὶ Λάχητος καὶ τοῦ προτέρου πολέμου Λεοντίνων οἱ Ἐγεσταῖοι ξυμμαχίαν ἀναμιμνήσκοντες τοὺς Ἀθηναίους, ἐδέοντο σφίσι ναῦς πέμψαντες ἐπαμῦναι. λέγοντες ἄλλα τε πολλὰ, καὶ κεφάλαιον, εἰ Συρακούσιοι Λεοντίνους τε ἀναστήσαντες, ἀτιμώρητοι γενήσονται, καὶ τοὺς λοιποὺς ἔτι ξυμμάχους αὐτῶν διαφθείροντες, αὐτοὶ τὴν ἅπασαν δύναμιν τῆς Σικελίας σχήσουσι, κίνδυνον εἶναι μήποτε μεγάλῃ παρασκευῇ Δωριεῖς τε Δωριεῦσι, κατὰ τὸ ξυγγενὲς, καὶ ἅμα ἄποικοι τοῖς ἐκπέμψασι Πελοποννησίοις βοηθήσαντες, καὶ

ſuis cognatis, priſtinisque ſociis opem ferre volentes. Ipſos autem potiſſimum *ad hoc* impulerunt Egeſtaeorum legati, qui *illic* aderant, et enixius auxilium implorabant. Cum enim Selinuntiis eſſent finitimi, bellum *adverſus eos* susceperant, propter quasdam res, quae ad nuptias ſpectabant, et *propter* agrum controverſum. Et Selinuntii, accitis Syracuſanis ſociis, ipſos bello terra marique premebant. Quamobrem Egeſtaei Athenienſibus in memoriam reducebant ſocietatem *cum ipſis factam* Lachetis et ſuperioris Leontinorum belli tempore, et ipſos orabant, ut ſibi miſſa claſſe ſuccurrerent; et cum alia multa dicebant, tum vero (quod caput erat) ſi Syracuſani impune ferrent, quod Leontinos ſuis ſedibus expuliſſent, et caeteris ipſorum *Athenienſium* ſociis praeterea corruptis *ac attritis*, ipſi omnem Siciliae potentiam in ſuam poteſtatem redigerent, periculum eſſe, ne forte aliquando cum magno apparatu Dorienſes Dorienſibus, propter cognationem, ſimul etiam coloni Peloponneſiis, a quibus eſſent e-

missi, auxilium ferentes, ipsorum etiam imperium una demolirentur. Prudentium autem esse, cum reliquis adhuc sociis obsistere Syracusanis; praesertim cum ipsi *Egestaei* satis pecuniae ad bellum essent collaturi. Quae cum audirent saepenumero Athenienses in concionibus tum ex Egestaeorum, tum ex illorum, qui ipsis patrocinabantur, ore, decreverunt; legatis primum Egestam missis, explorare an tantum pecuniae, quantum jactabant, in aerario et in templis haberent, et simul cognoscere, quo in statu esset bellum, quod cum Selinuntiis gerebant.

7. Et legati quidem Atheniensium in Siciliam missi fuerunt. Lacedaemonii vero eadem hyeme, eorumque socii, praeter Corinthios, cum exercitu in *agrum* Argivum profecti, non magnam agri partem vastarunt, et frumenta absportarunt imposita quibusdam plaustris, quae secum adduxerant, et Argivos exsules Orneis collocarunt, et paucos ex reliquo exercitu apud

τὴν ἐκείνων δύναμιν ξυγκαθέλωσι. σῶφρον δ' εἶναι, μετὰ τῶν ὑπολοίπων ἔτι ξυμμάχων ἀντέχειν τοῖς Συρακουσίοις, ἄλλως τε καὶ χρήματα σφῶν παρεξόντων ἐς τὸν πόλεμον ἱκανά. ὧν ἀκούοντες οἱ Αθηναῖοι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῶν τε Εγεσαίων πολλάκις λεγόντων, καὶ τῶν ξυναγορευόντων αὐτοῖς, ἐψηφίσαντο, πρέσβεις πέμψαντες πρῶτον ἐς τὴν Εγεσαν, περί τε τῶν χρημάτων σκεψομένους, εἰ ὑπάρχει, ὥσπερ φασὶν, ἐν τῷ κοινῷ, καὶ ἐν τοῖς ἱεροῖς, καὶ τὰ τοῦ πολέμου ἅμα πρὸς τοὺς Σελινουντίους, ἐν ὅτῳ ἐστὶν εἰσομένους.

ζ'. Καὶ οἱ μὲν πρέσβεις τῶν Αθηναίων ἀπεστάλησαν ἐς τὴν Σικελίαν. Λακεδαιμόνιοι δὲ τοῦ αὐτοῦ χειμῶνος, καὶ οἱ ξύμμαχοι, πλὴν Κορινθίων, στρατεύσαντες ἐς τὴν Αργείαν, τῆς τε γῆς ἔτεμον οὐ πολλὴν, καὶ σῖτον ἀνεκόμισαν, τινὰ ζεύγη κομίσαντες, καὶ ἐς Ορνεὰς κατοικίσαντες τοὺς Αργείων φυγάδας, καὶ τῆς ἄλλης στρατιᾶς παρακα-

ταλιπόντες αὐτοῖς ὀλίγους. καὶ σπεισάμενοι τινα χρόνον ὥστε μὴ ἀδικεῖν Ορνεάτας καὶ Αργείους τὴν ἀλλήλων, ἀπεχώρησαν τῷ στρατῷ ἐπ' οἴκου. ἐλθόντων δὲ Αθηναίων οὐ πολλῷ ὕστερον ναυσὶ τριάκοντα, καὶ ἑξακοσίοις ὁπλίταις, οἱ Αργεῖοι μετὰ τῶν Αθηναίων πανστρατιᾷ ἐξελθόντων, τοὺς μὲν ἐν Ορνεαῖς μίαν ἡμέραν ἐπολιόρκουν· ὑπὸ δὲ νύκτα αὐλισαμένου τοῦ στρατεύματος ἄπωθεν, ἐκδιδράσκουσιν οἱ ἐκ τῶν Ορνεῶν. καὶ τῇ ὑστεραίᾳ οἱ Αργεῖοι ὡς ᾔσθοντο, κατασκάψαντες τὰς Ορνεὰς, ἀνεχώρησαν, καὶ οἱ Αθηναῖοι ὕστερον ταῖς ναυσὶν ἐπ' οἴκου. καὶ ἐς Μεθώνην τὴν ὅμορον Μακεδονίᾳ ἱππέας κατὰ θάλασσαν κομίσαντες Αθηναῖοι, σφῶν τε αὐτῶν, καὶ Μακεδόνων τοὺς παρὰ σφίσι φυγάδας, ἐκακούργουν τὴν Περδίκκου. Λακεδαιμόνιοι δὲ, πέμψαντες παρὰ Χαλκιδέας τοὺς ἐπὶ Θρᾴκης, ἄγοντας πρὸς Αθηναίους δεχημέρους σπονδὰς, ξυμπολεμεῖν ἐκέλευον Περδίκκᾳ· οἱ δ' οὐκ ἤθελον. καὶ

ꝑſos reliquerunt: initisque foederibus ad certum tempus, ut *per id* Orneatae et Argivi ſe invicem non laederent, cum reliquis copiis domum redierunt. Cum autem non multo poſt Athenienſes cum triginta navibus et ſexcentis gravis armaturae militibus veniſſent, Argivi cum Athenienſibus, omni *ſuorum, qui per aetatem arma ferre poterant*, exercitu educto, unum quidem diem Orneas oppugnaverunt: ſed cum illi noctu procul caſtra haberent, qui Orneis erant, *illinc* effugerunt. Quod ubi ſenſere poſtero die Argivi, Orneis ſolo aequatis, redierunt, et mox Athenienſes etiam cum claſſe domum reverterunt. Iidem, cum Methonen Macedoniae finitimam equites mari transportaſſent, partim ex ſuis, partim ex Macedonibus apud ſe exſulantibus, Perdiccae *regionem* maleficiis infeſtabant. Lacedaemonii vero miſſis *nunciis* ad Chalcidenſes, qui erant in Thracia, qui decem dierum inducias cum Athenienſibus habebant, *eos ſuis auxiliis* Perdiccam in bello *contra Athenienſes* adjuvare jubebant. At illi noluerunt.

Atque haec hyems exiit. Et hujus belli, quod Thucydides conſcripſit, decimus ſextus annus exceſſit.

8. Inſequenti aeſtate, vere ſtatim ineunte, Athenienſium legati ex Sicilia redierunt, et Egeſtaei cum ipſis, ferentes ſexaginta talenta argenti non ſignati, menſtruum ſexaginta navium ſtipendium, quae ut mitterentur erant oraturi. Athenienſes autem, advocata concione, auditisque et Egeſtaeis et ſuis legatis, cum alia dicentibus ad perſuadendum appoſita et falſa, tum vero de pecunia renuntiantibus, multam et in templis et in aerario paratam eſſe, decreverunt ſexaginta naves in Siciliam eſſe mittendas, et duces ſumma poteſtate praeditos. Alcibiadem Cliniae, et Niciam Nicerati, et Lamachum Xenophanis *filium*, qui opem quidem Egeſtaeis contra Selinuntios ferrent; ſed et Leontinos in ſuis *priſtinis* ſedibus collocarent, ſi quod temporis ſpacium *ad hoc peragendum* ipſis in bello ſupereſſet; atque res caeteras in Sicilia perinde gererent, ac reipublicae Athenienſium maxime

ὁ χειμὼν ἐτελεύτα· καὶ ἕκτον καὶ δέκατον ἔτος ἐτελεύτα τῷ πολέμῳ τῷδε, ὃν Θουκυδίδης ξυνέγραψε.

ή. Τοῦ δ᾽ ἐπιγιγνομένου θέρους, ἅμα ἦρι, οἱ τῶν Ἀθηναίων πρέσβεις ἧκον ἐκ τῆς Σικελίας, καὶ οἱ Ἐγεσταῖοι μετ᾽ αὐτῶν, ἄγοντες ἑξήκοντα τάλαντα ἀσήμου ἀργυρίου, ὡς ἐς ἑξήκοντα ναῦς μηνὸς μισθὸν, ἃς ἔμελλον δεήσεσθαι πέμπειν. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι, ἐκκλησίαν ποιήσαντες, καὶ ἀκούσαντες τῶν τε Ἐγεσταίων καὶ τῶν σφετέρων πρέσβεων τά τε ἄλλα ἐπαγωγὰ καὶ οὐκ ἀληθῆ, καὶ περὶ τῶν χρημάτων, ὡς εἴη ἕτοιμα ἔν τε τοῖς ἱεροῖς πολλὰ καὶ ἐν τῷ κοινῷ, ἐψηφίσαντο ναῦς ἑξήκοντα πέμπειν ἐς Σικελίαν, καὶ στρατηγοὺς αὐτοκράτορας, Ἀλκιβιάδην τε τὸν Κλεινίου, καὶ Νικίαν τὸν Νικηράτου, καὶ Λάμαχον τὸν Ξενοφάνους, βοηθοὺς μὲν Ἐγεσταίοις πρὸς Σελινουντίους, ξυγκατοικίσαι δὲ καὶ Λεοντίνους, ἤν τι περιγίγνηται αὐτοῖς τοῦ πολέμου, καὶ τἄλλα τὰ ἐν τῇ Σικελίᾳ

πρᾶξαι ὅπῃ ἂν γιγνώσκωσιν ἄριστα Ἀθηναίοις. μετὰ δὲ τοῦτο ἡμέρᾳ πέμπτῃ ἐκκλησία αὖθις ἐγίγνετο, καθότι χρὴ τὴν παρασκευὴν ταῖς ναυσὶ τάχιστα γίγνεσθαι, καὶ τοῖς στρατηγοῖς, εἴτου προσδέοιντο, ψηφισθῆναι ἐς τὸν ἔκπλουν. καὶ ὁ Νικίας, ἀκούσας μὲν ᾑρημένος ἄρχειν, νομίζων δὲ τὴν πόλιν οὐκ ὀρθῶς βεβουλεῦσθαι, ἀλλὰ προφάσει βραχείᾳ καὶ εὐπρεπεῖ, τῆς Σικελίας ἁπάσης, μεγάλου ἔργου, ἐφίεσθαι, παρελθὼν, ἀποτρέψαι ἐβούλετο, καὶ παρῄνει τοῖς Ἀθηναίοις τοιάδε.

θ'. ‘ Η ΜΕΝ ἐκκλησία περὶ παρασκευῆς τῆς ἡμετέρας ἥδε ξυνελέγη, ‘ καθότι χρὴ ἐς Σικελίαν ἐκπλεῖν. ἐμοὶ ‘ μέντοι δοκεῖ καὶ περὶ αὐτοῦ τούτου ἔτι χρῆναι σκέψασθαι, εἰ ἄμεινόν ἐστιν ἐκπέμπειν τὰς ναῦς, καὶ μὴ οὕτω βραχείᾳ βουλῇ, περὶ μεγάλων πραγμάτων ἀνδράσιν ‘ ἀλλοφύλοις πειθομένους, πόλεμον οὐ προσήκοντα ἄρασθαι. καίτοι ἔγωγε καὶ τιμῶ-

expedire judicarent. Quinto poſt haec die concio rurſus advocata fuit, *ut in ea conſultaretur*, qua ratione oporteret quam celerrime claſſem apparare, et decernere, ſi qua re ducibus ad hanc expeditionem opus eſſet. Nicias autem, cum ſe quidem ducem electum audiſſet, ſed *ſuam* civitatem non recte decreviſſe *neque bonum conſilium cepiſſe* duceret, ſed exigua et ſpecioſa de cauſa Siciliae totius imperium, rem arduam, affectare, *in medium* progreſſus, a propoſito revocare voluit, atque Athenienſibus haec ſuaſit.

9. ‘ HAEC quidem concio de noſtrae ‘ claſſis apparatu eſt coacta, quonam modo ‘ in Siciliam navigare oporteat. Mihi vero ‘ de hoc ipſo rurſus conſultandum videtur, ‘ utrum ſatius ſit claſſem emittere nec ne; ‘ nec tam brevi conſultatione, de rebus ‘ magnis (fide viris alienigenis habita) bel‘ lum ſuſcipiendum, quod ad nos nihil per‘ tineat. Atqui ego quidem ex hujusmodi

're honorem consequor, et meo ipsius cor-
'pori minime omnium timeo. quamquam
'existimo pariter bonum esse civem, qui et
'sibi ipsi et suis fortunis prospicit. Nam
'hujusmodi *vir*, et rempublicam, *quae ex*
'*privatorum rebus constat*, sua opera sal-
'vam esse volet. Verum, ut nec unquam
'ante propter honores mihi delatos quic-
'quam aliter, quam sentiebam, dixi: sic ne
'nunc quidem alia dicam, quam quae optima
'esse sentio. Quamvis autem apud vestra
'ingenia parum ponderis oratio mea sit ha-
'bitura, si suadeam, ut et res praesentes
'conservetis, neve de iis, quae sunt certa,
'propter ea, quae incerta dubiaque sunt,
'periclitemini: quod tamen neque tempe-
'stive festinetis, neque facile obtineri pos-
'sint ea, ad quae contenditis, haec docebo.

10. 'Etenim dico vos, multis hostibus
'hic relictis, alios etiam illuc trajicientes,
'cupere huc attrahere. Sed fortasse puta-
'tis foedera, quae inistis, aliquid firmitu-
'dinis habitura; quae quidem verbo tenus,

μαι ἐκ τοῦ τοιούτου, καὶ ἧσσον ἑτέρων περὶ τῷ ἐμαυτοῦ σώματι ὀῤῥωδῶ· νομίζων ὁμοίως ἀγαθὸν πολίτην εἶναι, ὃς ἂν καὶ τοῦ σώματός τι καὶ τῆς οὐσίας προνοῆται. μάλιστα γὰρ ἂν ὁ τοιοῦτος καὶ τὰ τῆς πόλεως δι᾽ ἑαυτὸν βούλοιτο ὀρθοῦσθαι. ὅμως δὲ, οὔτε ἐν τῷ πρότερον χρόνῳ διὰ τὸ προτιμᾶσθαι εἶπον παρὰ γνώμην, οὔτε νῦν, ἀλλὰ ᾗ ἂν γιγνώσκω βέλτιστα, ἐρῶ. καὶ πρὸς μὲν τοὺς τρόπους τοὺς ὑμετέρους, ἀσθενὴς ἄν μου ὁ λόγος εἴη, εἰ τά τε ὑπάρχοντα σώζειν παραινοίην, καὶ μὴ τοῖς ἑτοίμοις περὶ τῶν ἀφανῶν καὶ μελλόντων κινδυνεύειν. ὡς δὲ οὔτε ἐν καιρῷ σπεύδετε, οὔτε ῥᾴδιά ἐστι κατασχεῖν ἐφ᾽ ἃ ὥρμησθε, ταῦτα διδάξω.

ί. ‘Φημὶ γὰρ ὑμᾶς πολεμίους πολλοὺς ἐνθάδε ὑπολιπόντας, καὶ ἑτέρους ἐπιθυμεῖν ἐκεῖσε πλεύσαντας, δεῦρο ἐπαγαγέσθαι. καὶ οἴεσθε ἴσως τὰς γενομένας ὑμῖν σπονδὰς ἔχειν τὶ βέβαιον, αἳ ἡσυχαζόντων

‘ μὲν ὑμῶν, ὀνόματι σπονδαὶ ἔσονται. οὕτω
‘ γὰρ ἐνθένδε τε ἄνδρες ἔπραξαν αὐτὰς, καὶ
‘ ἐκ τῶν ἐναντίων σφαλέντων που ἀξιό-
‘ χρεῳ δυνάμει, ταχεῖαν τὴν ἐπιχείρη-
‘ σιν ἡμῖν οἱ ἐχθροὶ ποιήσονται, οἷς πρῶτον
‘ μὲν διὰ ξυμφορῶν ἡ ξύμβασις, καὶ ἐκ τοῦ
‘ αἰσχίονος ἢ ἡμῖν, κατ' ἀνάγκην ἐγένετο·
‘ ἔπειτα ἐν αὐτῇ ταύτῃ πολλὰ τὰ ἀμ-
‘ φισβητούμενα ἔχομεν. εἰσὶ δ' οἳ οὐδὲ ταύ-
‘ την πω τὴν ὁμολογίαν ἐδέξαντο, καὶ οὐχ
‘ οἱ ἀσθενέστατοι, ἀλλ' οἱ μὲν ἄντικρυς πο-
‘ λεμοῦσιν, οἱ δὲ, καὶ διὰ τὸ Λακεδαιμονίους
‘ ἔτι ἡσυχάζειν, δεχημέροις σπονδαῖς καὶ
‘ αὐτοὶ ἔτι κατέχονται. τάχα δ' ἂν ἴ-
‘ σως εἰ δίχα ἡμῶν τὴν δύναμιν λάβοιεν
‘ (ὅπερ νῦν σπεύδομεν) καὶ πάνυ ἂν ξυνε-
‘ πίθοιντο μετὰ Σικελιωτῶν, οὓς πρὸ πολ-
‘ λῶν ἂν ἐτιμήσαντο ξυμμάχους σφίσι γε-
‘ νέσθαι ἐν τῷ πρὶν χρόνῳ. ὥστε χρὴ σκο-
‘ πεῖν τινα αὐτὰ, καὶ μὴ μετεώρῳ τε πό-
‘ λει ἀξιοῦν κινδυνεύειν, καὶ ἀρχῆς ἄλλης

'dum vos nihil movebitis, foedera erunt: '(sic enim quidam ex nostris atque ex adversariis, re transacta, ea fecerunt) sed si 'quis justus exercitus noster aliquam cladem accipiat, hostes celeriter nos invadent. Nam primum quidem propter 'clades, vi necessitatis coacti, cum majore, 'quam nos, dedecore, compositionem fecerunt. Deinde vero in hac ipsa compositione multas controversias habemus. Praeterea sunt etiam, qui ne has quidem pactiones admittere voluerunt, iique non infirmissimi: sed *eorum* alii quidem palam 'bellum gerunt; alii vero, quod Lacedaemonii adhuc quiescant, ipsi quoque decem 'dierum induciis, *in officio* adhuc continentur. Sed fortasse, si nostras opes distractas acceperint (id, quod nunc urgemus) 'vel libentissime nos adorientur una cum 'Siciliensibus, quorum societatem sibi adjunctam antea plurimi aestimassent. Quamobrem haec nobis sunt perpendenda, neque committendum, ut suspensis nostrae 'reipublicae rebus pericula subeamus, et aliud imperium affectemus, priusquam id,

'quod habemus, stabiliverimus. Si quidem 'Chalcidenses, qui sunt in Thracia, quamvis tot annos a nobis jam defecerint, tamen in nostram potestatem nondum sunt 'redacti; et alii nonnulli in variis continentis partibus, dubie parent. Nos vero nunc 'Egestaeis sociis, ut injuriam passis, praecipitanter succurrimus. A quibus autem, 'propter defectionem jampridem a nobis 'factam, violamur; illos vero ulcisci adhuc 'cunctamur.

11. 'Atqui hos quidem *Chalcidenses*, si '*eos* in nostram potestatem redegerimus, 'facile retinere poterimus. His vero, quamvis eos subegerimus, quia tamen longo *intervallo* distant, simul etiam quia permulti sunt, aegre poterimus imperare. Amentia vero fuerit bellum illis inferre, quos, 'si viceris, in potestate tua retinere nequeas, et nisi rem feliciter gesseris, eandem illos invadendi facultatem, quam prius, non 'sis habiturus. Sicilienses enim, ut nunc 'saltem *se* habent, mihi videntur *parum formidabiles*, multoque minus nobis formidabiles fore, si Syracusani ipsis imperent: 'qua re potissimum Egestaei nos territant.

‘ ὀρέγεσθαι, πρὶν ἣν ἔχομεν βεβαιωσώμε-
‘ θα, εἰ Χαλκιδεῖς γε οἱ ἐπὶ Θράκης
‘ ἔτη τοσαῦτα ἀφεστῶτες ἡμῶν, ἔτι ἀχεί-
‘ ρωτοί εἰσι, καὶ ἄλλοι τινὲς κατὰ τὰς
‘ ἠπείρους, ἐνδοιαστῶς ἀκροῶνται. ἡμεῖς δὲ
‘ Ἐγεσταίοις δὴ οὖσι ξυμμάχοις, ὡς ἀδικου-
‘ μένοις ὀξέως βοηθοῦμεν. ὑφ᾽ ὧν δ᾽ αὐτῶν
‘ πάλαι ἀφεστώτων ἀδικούμεθα, ἔτι μέλ-
‘ λομεν ἀμύνεσθαι.

ια΄. ‘ Καίτοι τοὺς μὲν, κατεργασά-
‘ μενοι, κἂν κατάσχοιμεν, τῶν δ᾽ εἰ καὶ
‘ κρατήσαιμεν, διὰ πολλοῦ γε καὶ πολ-
‘ λῶν ὄντων, χαλεπῶς ἂν ἄρχειν δυναί-
‘ μεθα. ἀνόητον δ᾽ ἐπὶ τοιούτους ἰέναι, ὧν
‘ κρατήσας τε μὴ καθέξει τὶς, καὶ
‘ μὴ κατορθώσας, μὴ ἐν τῷ ὁμοίῳ καὶ
‘ πρὶν ἐπιχειρῆσαι ἔσται. Σικελιῶται δ᾽ ἄν
‘ μοι δοκοῦσιν, ὥς γε νῦν ἔχουσι, καὶ ἔτι
‘ ἂν ἧσσον δεινοὶ ἡμῖν γενέσθαι, εἰ ἄρ-
‘ ξειαν αὐτῶν Συρακούσιοι· ὅπερ οἱ Ἐγε-
‘ σταῖοι μάλιστα ἡμᾶς ἐκφοβοῦσι. νῦν μὲν

‘ γὰρ κἂν ἔλθοιεν ἴσως Λακεδαιμονίων
‘ ἕκαστοι χάριτι, ἐκείνως δ' ὐκ εἰκὸς ἀρ-
‘ χὴν ἐπὶ ἀρχὴν στρατεῦσαι. ᾧ γὰρ ἂν
‘ τρόπῳ τὴν ἡμετέραν μετὰ Πελοπον-
‘ νησίων ἀφέλωνται, εἰκὸς ὑπὸ τῶν αὐ-
‘ τῶν καὶ τὴν σφετέραν διὰ τοῦ αὐτ
‘ καθαιρεθῆναι. ἡμᾶς δ' ἂν οἱ ἐκεῖ Ἑλ-
‘ ληνες μάλιστα μὲν ἐκπεπληγμένοι εἶεν
‘ εἰ μὴ ἀφικοίμεθα, ἔπειτα δὲ καὶ εἰ δεί-
‘ ξαντες τὴν δύναμιν, δι' ὀλίγυ ἀπέλθοι-
‘ μεν· εἰ δὲ σφαλείημέν τι, τάχιστ' ἂ
‘ ὑπεριδόντες, μετὰ τῶν ἐνθάδε ἐπίθοιντο
‘ τὰ γὰρ διὰ πλείστυ πάντες ἴσμεν θαυ-
‘ μαζόμενα, καὶ τὰ πεῖραν ἥκιστα τ
‘ δόξης δόντα. ὅπερ νῦν ὑμεῖς ὦ Αθηναῖ
‘ ἐς Λακεδαιμονίυς καὶ τοὺς ξυμμάχ
‘ πεπόνθατε, διὰ τὸ παρὰ γνώμην αὐ-
‘ τῶν πρὸς ἃ ἐφοϐεῖσθε τοπρῶτον, πε-
‘ ριγεγενῆσθαι, καταφρονήσαντες, ἤδη κα
‘ Σικελίας ἐφίεσθε. χρὴ δὲ μὴ πρὸς τὰ
‘ τύχας τῶν ἐναντίων ἐπαίρεσθαι, ἀλλ

'Nunc enim fortaſſe ſinguli facile veniant, 'ut Lacedaemoniorum gratiam ſibi concilient: at illo modo, *ſi videlicet a Syracuſanis ſubacti fuerint*, veriſimile non eſt, fore ut imperium *recens partum*, imperio *reipublicae, quae floret opibus*, bellum inferat. 'Quo enim modo cum Peloponneſiis *ipſi* 'noſtrum *imperium nobis* eripuerint, veriſimile eſt, ab iisdem *Peloponneſiis* ipſorum 'etiam *imperium* eodem *modo* everſum iri. 'Porro Graeci, qui illic ſunt, primum quidem maxime nos extimeſcent, ſi *eo* non 'transmiſerimus; deinde vero, ſi, oſtentatis 'noſtris opibus, ſtatim *illinc* diſceſſerimus: 'ſed ſi quam cladem acceperimus, *illi* celerrime *nobis* contemtis, una cum illis *Graecis*, qui hic ſunt, *nos* adorientur. Quae enim a nobis longiſſime diſtant, et quae opinionis, *quam homines de ipſorum virtute conceperunt*, nullum ſpecimen dederunt, omnes *haec* admirationi eſſe ſcimus. Id, quod nunc vobis, Athenienſes, erga Lacedaemonios, eorumque ſocios accidit, qui, quoniam praeter opinionem ipſos ſuperaſtis, *in illis rebus bellicis ſcilicet*, in quibus *ipſos* antea formidabatis, jam *illis* contem-

'tis, Siciliam etiam affectatis. Atqui propter adversariorum casus animos extollere non oportet; sed animos cohibendo, confidere: neque *oportet* existimare Lacedaemonios aliud quicquam *facere*, quam propter *acceptae cladis* ignominiam speculari, quanam ratione, vel nunc quoque si possint, labefactatis nobis, suam ignominiam deleant. Quo autem studiosius, et quo diutius virtutis laudem sese exercentes venantur, *eo etiam magis existimandum, est eos, id agere.* Quare non de Egestaeis, viris barbaris, qui sunt in Sicilia, nobis est certamen, si sapimus: sed *hac de re,* ut civitatem, quae per oligarchiam *nostrae reipublicae, quae populari statu regitur,* insidiatur, celeriter caveamus.

12. 'Debemus autem meminisse nos nupere gravi morbo et bello paululum esse recreatos, ita ut et pecuniae vi et hominum numero aucti simus: et aequum esse, haec pro nobis *ipsis* hic impendi, non autem pro istis viris exsulibus, qui *nostrum* auxilium implorant, quibus et pulcre mentiri conducit, et aliorum periculo (cum ipsi nihil nisi verba tantum afferant) aut re feliciter gesta meritam gratiam *nobis* non

‘ τὰς διανοίας κρατήσαντας, θαῤῥεῖν. μηδὲ
‘ Λακεδαιμονίους ἄλλο τι ἡγήσασθαι ἢ
‘ διὰ τὸ αἰσχρὸν σκοπεῖν, ὅτῳ τρόπῳ ἔτι
‘ καὶ νῦν ἢν δύνωνται σφήλαντες ἡμᾶς τὸ
‘ σφέτερον ἀπρεπὲς εὖ θήσονται· ὅσῳ δὲ
‘ καὶ περὶ πλείστου, καὶ διὰ πλείστου, δό-
‘ ξαν ἀρετῆς μελετῶσιν. ὥστε οὐ περὶ τῶν
‘ ἐν Σικελίᾳ Εγεσταίων ἡμῖν ἀνδρῶν βαρ-
‘ βάρων ὁ ἀγὼν, εἰ σωφρονοῦμεν, ἀλλ᾽ ὅ-
‘ πως πόλιν δι᾽ ὀλιγαρχίας ἐπιβουλεύουσαν,
‘ ὀξέως φυλαξώμεθα.

ιβ΄. ‘ Καὶ μεμνῆσθαι χρὴ ἡμᾶς ὅτι
‘ νεωστὶ ἀπὸ νόσου μεγάλης καὶ πολέμου
‘ βραχύ τι λελωφήκαμεν, ὥστε καὶ χρή-
‘ μασι καὶ τοῖς σώμασιν ηὐξῆσθαι· καὶ
‘ ταῦτα ὑπὲρ ἡμῶν δίκαιον ἐνθάδε [εἶναι]
‘ ἀναλοῦν, καὶ μὴ ὑπὲρ ἀνδρῶν φυγάδων
‘ τῶνδε, ἐπικουρίας δεομένων, οἷς τό, τε
‘ ψεύσασθαι καλῶς χρήσιμον, καὶ τῷ τοῦ
‘ πέλας κινδύνῳ, αὐτοὺς λόγους μόνον πα-
‘ ρασχομένους, ἢ κατορθώσαντας, χάριν μὴ

‘ ἀξίαν εἰδέναι, ἢ πταίσαντάς πȣ, τοὺς ‘ φίλȣς ξυναπολέσθαι. εἴτε τις ἄρχειν ‘ ἄσμενος αἱρεθεὶς, παραινεῖ ὑμῖν ἐκπλεῖν, ‘ τὸ ἑαυτȣ̃ μόνον σκοπῶν, ἄλλως τε καὶ ‘ νεώτερος ὢν [ἔτι] ἐς τὸ ἄρχειν, ὅπως ‘ θαυμασθῇ μὲν ἀπὸ τῆς ἱπποτροφίας, ‘ διὰ δὲ πολυτέλειαν, καὶ ὠφεληθῇ τι ἐκ ‘ τῆς ἀρχῆς· μηδὲ τȣ́τῳ ἐμπαράσχητε, ‘ τῷ τῆς πόλεως κινδύνῳ ἰδίᾳ ἐλλαμπρύ‘ νεσθαι. νομίσατε δὲ τȣ̀ς τοιȣ́τȣς τὰ μὲν ‘ δημόσια ἀδικεῖν, τὰ δὲ ἴδια ἀναλȣ̃ν· καὶ ‘ τὸ πρᾶγμα μέγα εἶναι, καὶ μὴ οἷναι ‘ νεωτέρῳ βȣλεύσασθαί τε, καὶ ὀξέως με‘ ταχειρίσαι.

ιγ΄. ‘ Οὓς ὁρῶν ἐγὼ νῦν ἐνθάδε τῷ αὐ‘ τῷ ἀνδρὶ παρακελευςȣ̀ς καθημένȣς, φο‘ βȣ̃μαι, καὶ τοῖς πρεσβυτέροις ἀντιπαρα‘ κελεύομαι, μὴ καταισχυνθῆναι εἴτῳ τὶς ‘ παρακάθηται τῶνδε, ὅπως μὴ δόξῃ, ἂν ‘ μὴ ψηφίζηται πολεμεῖν, μαλακὸς εἶναι· ‘ μηδ᾽ ὅπερ ἂν αὐτοὶ πάθοιεν, δυσέρωτας

' habere, aut aliqua clade accepta amicos ' in perniciem ſecum trahere. Quod ſi quis ' lubens creatus imperator, vos ad hanc na- ' valem expeditionem hortatur, ſuarum tan- ' tum rerum rationem habens, praeſertim ſi ' propter juniorem aetatem imperio geren- ' do ſit adhuc impar, ut propter ſumtus qui- ' dem, quos in alendis equis facit, *ab omni-* ' *bus* ſuſpiciatur, propter magnitudinem ' vero ſumtuum aliquem fructum ex hoc im- ' perio percipiat; ne huic quidem permit- ' tatis, ut reipublicae periculo privatim fiat ' illuſtris. Exiſtimate vero, hujusmodi *cives* ' rem quidem publicam laedere, rem vero ' privatam abſumere. Praeterea hoc nego- ' tium arduum eſſe, nec de quo adoleſcens ' conſultare, quodque facile tractare poſſit.

13. ' Quos cum ego nunc hic eidem vi- ' ro advocatos aſſidere videam, metuo, et ' viciſſim ipſe quoque ſeniores hortor, ne, ſi ' quis *ipſorum* alicui horum aſſidet, *a ſen-* ' *tentia libere dicenda* pudore deterreatur, ' ne videatur ignavus eſſe, niſi bellum ſuo ' ſuffragio comprobarit. Ac *eosdem hortor*, ' ne eodem morbo laborent, quo ipſi *ado-* ' *leſcentes*, ut abſentes perdite ament, (cum

'ſciant cupiditate quidem, res pauciſſima 'providentia vero, plurimas feliciter ger 'ſed pro patria, quae maximum omnium 'periorum periculum jam ſubit, ſententi 'contrarias ferant, ac decernant, ut Sici 'enſes quidem iisdem finibus utentes, qu 'bus nunc *utuntur*, de quibus non eſt qu 'apud vos querantur, (Ionico *videlicet* ſin 'ſi quis navigando terram legat, et Sicul 'ſi quis per altum feratur) ſua poſſidente 'res item ſuas inter ſe componant. Ite '*hortor* ut Egeſtaeis ſeparatim reſponde 'mus, ut, quandoquidem ſine Athenien 'bus primum bellum ipſi ſua ſponte cont 'Selinuntios ſusceperunt, *id* etiam ipſi ſ 'ſponte deponant. Nec poſthac ſocietate '(quemadmodum conſuevimus) cum iis f 'ciamus, quibus calamitate quidem preſſ 'auxilium feramus, ſed ſi *nos* ipſi auxili 'indigeamus, impetraturi non ſimus.

14. 'Tu vero Prytani *Senatus praeſe* '(ſi modo hoc ad munus tuum pertinere d 'cis, curare ne quid respublica detrimen 'capiat, et *ſi* bonus civis eſſe vis) haec *qu* '*dico*, de conſilii ſententia confirma, et A

εἶναι τῶν ἀπόντων, γνόντας ὅτι ἐπιθυμία μὲν ἐλάχιϛα κατορθȣ̃νται, προνοίᾳ δὲ, πλεῖϛα· ἀλλ' ὑπὲρ τῆς πατρίδος, ὡς μέγιϛον δὴ τῶν πρὶν κίνδυνον ἀναῤῥιπτȣ́σης, ἀντιχειροτονεῖν, ϗ ψηφίζεσθαι τȣ̀ς μὲν Σικελιώτας οἵσπερ νῦν ὅροις χρωμένȣς πρὸς ὑμᾶς ȣ̓ μεμπτοῖς, τῷ τε Ἰονίῳ κόλπῳ παρὰ γῆν, ἤν τις πλέῃ, καὶ τῷ Σικελικῷ διὰ πελάγȣς τὰ αὐτῶν νεμομένȣς, καθ' αὐτȣ̀ς ϗ ξυμφέρεσθαι. τοῖς δ' Ἐγεϛαίοις ἰδίᾳ εἰπεῖν, ἐπειδὴ ἄνευ Ἀθηναίων ϗ ξυνῆψαν πρὸς Σελινȣντίȣς τὸν πρῶτον πόλεμον, μετὰ σφῶν αὐτῶν ϗ καταλύεσθαι. καὶ τολοιπὸν ξυμμάχȣς μὴ ποιεῖσθαι (ὥσπερ εἰώθαμεν) οἷς κακῶς μὲν πράξασιν ἀμυνȣ̃μεν, ὠφελείας δ' αὐτοὶ δεηθέντες, οὐ τευξόμεθα.

ιδ'. "Καὶ σὺ, ὦ Πρύτανι, ταῦτα (εἴπερ ἡγῇ σοι προσήκειν κήδεσθαί τε τῆς πόλεως, καὶ βȣ́λει γενέσθαι πολίτης

‘ ἀγαθὸς) ἐπιψήφιζε, καὶ γνώμας προτί-
‘ θει αὖθις Ἀθηναίοις, νομίσας, εἰ ὀῤῥωδεῖ
‘ τὸ ἀναψηφίσαι, τὸ μὲν λύειν τοὺς νό-
‘ μους, μὴ μετὰ τοσῶνδ' ἂν μαρτύρων αἰ-
‘ τίαν σχεῖν, τῆς δὲ πόλεως [κακῶς] βου-
‘ λευσαμένης ἰατρὸς ἂν γενέσθαι, καὶ τὸ
‘ καλῶς ἄρξαι τοῦτ' εἶναι, ὃς ἂν τὴν πα-
‘ τρίδα ὠφελήσῃ ὡσπλεῖστα, ἢ ἑκὼν εἶναι
‘ μηδὲν βλάψῃ.

ιέ. Ὁ μὲν Νικίας τοιαῦτα εἶπε. τῶν δὲ Ἀθηναίων παριόντες οἱ μὲν πλεῖστοι, στρατεύειν παρῄνουν, καὶ τὰ ἐψηφισμένα μὴ λύειν· οἱ δέ τινες καὶ ἀντέλεγον. ἐνῆγε δὲ προθυμότατα τὴν στρατείαν Ἀλκιβιάδης ὁ Κλεινίου, βουλόμενος τῷ τε Νικίᾳ ἐναντιοῦσθαι, ὢν καὶ ἐς τὰ ἄλλα διάφορος τὰ πολιτικὰ, καὶ ὅτι αὐτοῦ διαβόλως ἐμνήσθη, καὶ μάλιστα στρατηγῆσαί τε ἐπιθυμῶν, καὶ ἐλπίζων Σικελίαν τε δι' αὐτοῦ καὶ Καρχηδόνα λήψεσθαι· καὶ τὰ ἴδια ἅμα εὐτυχήσας, χρήμασί τε καὶ δόξῃ

'thenienses *de his* iterum sententias roga, 'persuasum habens, si *plebiscitum rescindere, et rem ad suffragia revocare, atque* sententias iterum rogare reformidas, tibi, siquidem si leges solvantur, in tanta testium 'frequentia rem istam crimini datum non 'iri; sed te civitatis, quae malum consilium 'ceperit, medicum fore: atque id demum 'esse, recte magistratu fungi, si patriam 'quam plurimis beneficiis affeceris, aut saltem opera dedita nullum detrimentum *ei* 'attuleris.'

15. Atque Nicias quidem haec verba fecit. Atheniensium vero plerique, qui *post Niciam in medium* processerunt, hanc expeditionem suscipiendam censebant, nec ea rescindenda, quae decreta essent. Nonnulli etiam contradicebant, *eamque dissuadebant*. Hanc autem expeditionem summo studio urgebat Alcibiades Cliniae *filius*, quod Niciae adversari cuperet, tum quod ei aliis etiam in rebus ad reipublicae administrationem pertinentibus adversarius esset, tum quod *Nicias* sui mentionem criminose fecisset, tum etiam praecipue quod imperator esse cuperet, et se, si imperium gereret, Siciliam atque Carthaginem capturum spera-

ret: ſimul etiam ſe, ſi rem feliciter geſſiſſet, rem privatam et pecunia et gloria amplificaturum. Cum enim autoritate inter *ſuos* cives emineret, majora appetebat, quam ferre poſſent ejus facultates, cum in alendis equis, tum in aliis ſumtibus *faciendis*. Quod etiam poſtea rempublicam Athenienſium potiſſimum evertit. Multi enim metuentes eum propter corporis cultum, victusque lautitiam, qua praeter modum et praeter patrium inſtitutum utebatur, *metuentes* etiam animi *magnitudinem* in ſingulis rebus, quascunque gerendas ſuscepiſſet, ab eo, ut tyrannidem affectante, prorſus alienati ſunt. Quamvis autem publice res bellicas praeclariſſime adminiſtraſſet, privatim tamen ſinguli ſtudiis ejus infenſi, aliisque *rerum bellicarum adminiſtratione* commiſſa, non multo poſt rempublicam everterunt. Tunc igitur *Alcibiades in medium* progreſſus, haec Athenienſibus ſuaſit.

16. ‘ Ego vero, Athenienſes, aio et im-
‘ perium ad me magis, quam ad *ullos* alios
‘ pertinere (hinc enim me dicendi initium
‘ facere eſt neceſſe, quia Nicias me per-
‘ ſtrinxit) et ſimul me dignum *hoc* eſſe cen-
‘ ſeo. Nam ea, propter quae ſum celebris,

ὠφελήσειν. ὢν γὰρ ἐν ἀξιώματι ὑπὸ τῶν ἀςῶν, ταῖς ἐπιθυμίαις μείζοσιν ἢ κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν οὐσίαν ἐχρῆτο, ἔς τε τὰς ἱπποτροφίας καὶ τὰς ἄλλας δαπάνας· ὅπερ καὶ καθεῖλεν ὕςερον τὴν τῶν Ἀθηναίων πόλιν οὐχ ἥκιςα. φοβηθέντες γὰρ αὐτοῦ οἱ πολλοὶ τὸ μέγεθος τῆς τε κατὰ τὸ ἑαυτοῦ σῶμα παρανομίας ἐς τὴν δίαιταν, καὶ τῆς διανοίας, ὧν καθ᾽ ἓν ἕκαςον ἐν ὅτῳ γίγνοιτο ἔπρασσεν, ὡς τυραννίδος ἐπιθυμοῦντι πολέμιοι καθέςασαν. καὶ δημοσίᾳ κράτιςα διαθέντα τὰ τοῦ πολέμου, ἰδίᾳ ἕκαςοι τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτοῦ ἀχθεσθέντες, καὶ ἄλλοις ἐπιτρέψαντες, οὐ διὰ μακροῦ ἔσφηλαν τὴν πόλιν. τότε δ᾽ οὖν παρελθὼν, τοῖς Ἀθηναίοις παρῄνει τοιάδε.

ιϛ΄. ‘ ΚΑΙ προσήκει μοι μᾶλλον ἑτέ-
‘ ρων, ὦ Ἀθηναῖοι, ἄρχειν (ἀνάγκη γὰρ
‘ ἐντεῦθεν ἄρξασθαι, ἐπειδή μου Νικίας
‘ καθήψατο) καὶ ἄξιος ἅμα νομίζω εἶ-
‘ ναι. ὧν γὰρ πέρι ἐπιβόητός εἰμι, τοῖς

‘ μὲν προγόνοις μου καὶ ἐμοὶ δόξαν φέρει
‘ ταῦτα, τῇ δὲ πατρίδι καὶ ὠφέλειαν.
‘ οἱ γὰρ Ἕλληνες καὶ ὑπὲρ δύναμιν μείζω
‘ ἡμῶν τὴν πόλιν ἐνόμισαν, τῷ ἐμῷ δια-
‘ πρεπεῖ τῆς Ὀλυμπίαζε θεωρίας, πρό-
‘ τερον ἐλπίζοντες αὐτὴν καταπεπολε-
‘ μῆσθαι· διότι ἅρματα μὲν ἑπτὰ καθῆ-
‘ κα, ὅσα οὐδείς πω ἰδιώτης πρότερον, ἐνί-
‘ κησα δὲ, καὶ δεύτερος καὶ τέταρτος ἐγε-
‘ νόμην, καὶ τἆλλα ἀξίως τῆς νίκης παρε-
‘ σκευασάμην. νόμῳ μὲν γὰρ, τιμὴ τὰ
‘ τοιαῦτα, ἐκ δὲ τοῦ δρωμένου, καὶ δύναμις
‘ ἅμα ὑπονοεῖται. καὶ ὅσα αὖ ἐν τῇ πό-
‘ λει χορηγίαις, ἢ ἄλλῳ τῳ λαμπρύνο-
‘ μαι, τοῖς μὲν ἀστοῖς φθονεῖται φύσει,
‘ πρὸς δὲ τοὺς ξένους καὶ αὐτὴ ἰσχὺς φαί-
‘ νεται. καὶ οὐκ ἄχρηστος ἥδ' ἡ ἄνοια, ὅς
‘ ἂν τοῖς ἰδίοις τέλεσι μὴ ἑαυτὸν μόνον
‘ ἀλλὰ καὶ τὴν πόλιν ὠφελῇ. οὐδέ γε ἄδι-
‘ κον, ἐφ' ἑαυτῷ μέγα φρονοῦντα μὴ ἴσον
‘ εἶναι. ἐπεὶ καὶ ὁ κακῶς πράσσων, πρὸς

'majoribus quidem meis et mihi *ipsi* glori-
'am; patriae vero, utilitatem etiam afferunt.
'Graeci enim propter apparatus splendo-
'rum, quo ego ad ludos Olympiacos adii,
'nostram rempublicam vel longe potentio-
'rem, quam sit re ipsa, esse judicarunt, cum
'ipsam prius debellatam esse crederent: quia
'septem currus dimisi, quos nullus privatus
'unquam ante, et victor exstiti, et secunda
'et quarta praemia tuli, et caetera apparavi
'pro victoriae dignitate. Haec enim et le-
'gitimum habent honorem, et ex iis, quae
'*in hujusmodi magnificis apparatibus* fiunt,
'simul etiam *nostrae reipublicae* potentia
'suspicione *et conjectura* cognoscitur. Reli-
'quus etiam meus domesticus splendor in
'publicis sumtibus, aliisve rebus, mihi qui-
'dem apud *meos* cives invidiam natura pa-
'rit: sed apud exteras gentes et ipse poten-
'tiae opinionem parit. Neque vero incom-
'modum est hoc hominis propositum, quis-
'quis suis sumtibus non solum de se ipso,
'sed etiam de sua patria bene meretur. Ne-
'que etiam iniquum est, si quis propter se
'ipsum, *ac propter suas virtutes, de se ipso*

‘ magnifice ſentiens, caeteris par eſſe nolit:
‘ ſiquidem et is, qui premitur adverſa for-
‘ tuna, nullum habet ſuae calamitatis ſoci-
‘ um. ſed quemadmodum quum calamitati-
‘ bus premimur, *ab aliis* ne ſalutamur qui-
‘ dem, *ſed ab omnibus contemnimur*; ſic eti-
‘ am quilibet *de illis* a fortunatis *beatisque*
‘ viris ſe *viciſſim* contemni patiatur: aut i-
‘ dem *aliis* tribuens, idem *ab illis* repetat.
‘ Scio autem hujusmodi *homines, qui mag-*
‘ *nifice de ſe ſentiunt*, et *alios*, quotquot in
‘ alicujus *rei* ſplendore antecellunt, quam-
‘ diu quidem vivunt, invidia premi, praeci-
‘ pue quidem a paribus; deinde vero et ab
‘ aliis, quibuscum verſantur: poſteris vero
‘ ſummam admirationem relinquere, ita
‘ ut eorum nonnulli jus cognationis ſibi ven-
‘ dicent, licet nulla cognatione cum illis ſint
‘ conjuncti; et patriae, unde ſunt oriundi,
‘ gloriationem, non quaſi de alienigenis, aut
‘ iis, qui flagitioſe vixerint, ſed ut de ſuis,
‘ et qui res praeclaras geſſerint. Quarum
‘ rerum cum ego ſim deſiderio captus, et
‘ propter has res privatas ſim celebris, vi-
‘ dete *jam* an deterius ullo alio rempubli-
‘ cam adminiſtrem. Cum enim potentiſſi-
‘ marum Peloponneſi civitatum amicitiam

'οὐδένα τῆς ξυμφορᾶς ἰσομοιρεῖ. ἀλλ'
'ὥσπερ δυςυχοῦντες οὐ προσαγορευόμεθα,
'ἐν τῷ ὁμοίῳ τὶς ἀνεχέσθω καὶ ὑπὸ τῶν
'εὐπραγούντων ὑπερφρονούμενος· ἢ τὰ ἴσα
'νέμων, τὰ ὅμοια ἀνταξιούτω. οἶδα δὲ
'τοὺς τοιούτους, καὶ ὅσοι ἔν τινος λαμ-
'πρότητι προέχον, ἐν μὲν τῷ κατ' αὐ-
'τοὺς βίῳ λυπηροὺς ὄντας, τοῖς ὁμοίοις
'μὲν μάλιςα, ἔπειτα δὲ, καὶ τοῖς ἄλ-
'λοις ξυνόντας· τῶν δὲ ἔπειτα ἀνθρώπων
'προσποίησίν τε ξυγγενείας τισὶ, καὶ μὴ
'οὖσαν, καταλιπόντας, καὶ ἧς ἂν ὦσι
'πατρίδος, ταύτῃ αὔχησιν, ὡς οὐ περὶ
'ἀλλοτρίων, οὐδ' ἁμαρτόντων, ἀλλ' ὡς
'περὶ σφετέρων τε καὶ καλὰ πραξάντων.
'ὧν ἐγὼ ὀρεγόμενος, καὶ διὰ ταῦτα τὰ
'ἴδια ἐπιβοώμενος, τὰ δημόσια σκοπεῖτε
'εἴτου χεῖρον μεταχειρίζω. Πελοπον-
'νήσου γὰρ τὰ δυνατώτατα ξυςήσας ἄ-
'νευ μεγάλου ὑμῖν κινδύνου καὶ δαπά-

‘ νης, Λακεδαιμονίους ἐς μίαν ἡμέραν κατέ-
‘ στησα ἐν Μαντινείᾳ περὶ τῶν ἁπάντων
‘ ἀγωνίσασθαι. ἐξ οὗ καὶ περιγενόμενοι
‘ τῇ μάχῃ, οὐδέπω καὶ νῦν βεβαίως θαρ-
‘ σοῦσι.

ιζ'. ‘ Καὶ ταῦτα ἡ ἐμὴ νεότης καὶ
‘ ἄνοια παρὰ φύσιν δοκοῦσα εἶναι, ἐς τὴν
‘ Πελοποννησίων δύναμιν λόγοις τε πρέ-
‘ πουσιν ὡμίλησε, καὶ ὀργῇ πίστιν παρα-
‘ σχομένη, ἔπεισε καὶ νῦν μὴ πεφοβῆσθαι
‘ αὐτήν. ἀλλ' ἕως ἐγώ τε ἔτι ἀκμάζω
‘ μετ' αὐτῆς, καὶ ὁ Νικίας εὐτυχὴς δοκεῖ
‘ εἶναι, ἀποχρήσασθε τῇ ἑκατέρου ἡμῶν
‘ ὠφελείᾳ. καὶ τὸν ἐς τὴν Σικελίαν πλοῦν
‘ μὴ μεταγιγνώσκητε, ὡς ἐπὶ μεγάλην δύ-
‘ ναμιν ἐσόμενον. ὄχλοις τε γὰρ ξυμμί-
‘ κτοις πολυανδροῦσιν αἱ πόλεις, καὶ ῥᾳ-
‘ δίας ἔχουσι τῶν πολιτειῶν τὰς μετα-
‘ βολὰς, καὶ ἐπιδοχάς. καὶ οὐδεὶς δι' αὐ-
‘ τὸ, ὡς περὶ οἰκείας πατρίδος, οὔτε τὰ

' ſine magno aut periculo aut ſumtu vobis ' conciliarim, Lacedaemonios uno die de ' ſumma rerum ſuarum ad Mantineam de- ' cernere coëgi. Quo ex proelio licet vic- ' tores diſceſſerint, tamen ne nunc quidem ' ſuis rebus plane confidunt.

17. ' Haec autem mea juventus, et a- ' mentia, quae praeter naturam videtur eſ- ' ſe, apud potentiſſimas Peloponneſiorum ' civitates verbis decentibus utens, et fami- ' liariter cum ipſis agens, haec transegit, et ' animi impetu fidem faciens, effecit, ut ne ' nunc quidem haec *amentia vobis* ſit exti- ' meſcenda. Verum quamdiu cum hac *a-* ' *mentia* ego floreo, et Nicias felix videtur ' eſſe, utriusque noſtrum commodo libere ' utamini: neque ſententiam de expeditione ' in Siciliam facienda revocetis, quaſi adver- ' ſus magnam potentiam ſit futura. Nam ' urbes varia advenarum colluvie ſunt fre- ' quentes, et ſuum ſtatum facile mutant, et ' *peregrinos* recipiunt. Atque hac ipſa de ' cauſa nullus *ipſorum* tanquam pro ſua pa- ' tria, aut armis ad *ſuum* corpus protegen-

'dum *necessariis* est instructus, aut in ipsa 'regione usitatis apparatibus. Quicquid 'autem unusquisque sperat, se vel dicendo 'ac persuadendo impetraturum, vel seditio-'ne a se excitata ex aerario rapturum, et, 'nisi rem feliciter gesserit, se solum esse ver-'surum, hoc *sibi* comparat. Neque verisi-'mile est hujusmodi turbam aut unanimi 'consensu verba *recte monentium* audire, aut 'communiter ad res gerendas se converte-'re. Celeriter autem singuli *Siciliae populi*, 'si quid dicatur quod ipsis sit gratum, se '*nobis* dedent; praesertim si seditione labo-'rant, quemadmodum audimus. Quinetiam 'neque *tot* gravis armaturae milites illis '*sunt*, quot inflatius *ab ipsis* praedicantur; 'neque etiam caeteros Graecos tot esse con-'stat, quot singuli se ipsos esse jactabant. 'Sed Graecia, quae plurimum ipsos *barba-*'*ros falsa suae multitudinis praedicatione* 'jam fefellit, vix *tandem* in hoc bello jus-'tum militum graviter armatorum nume-'rum habere coepit. Rerum igitur illarum 'status, quantum ego sentio ex iis, quae au-'divi, talis est, quinetiam longe facilior erit. 'Nam et barbaros multos habebimus, qui 'propter odium, quo Syracusanos prose-

‘ περὶ τὸ σῶμα ὅπλοις ἐξήρτυται, οὔτε ‘ τὰ ἐν τῇ χώρᾳ νομίμοις κατασκευαῖς· ‘ ὅ, τι δὲ ἕκαςος ἢ ἐκ τοῦ λέγων πείθειν ‘ οἴεται, ἢ ςασιάζων ἀπὸ τοῦ κοινοῦ λα-‘ βὼν, ἄλλην γῆν μὴ κατορθώσας οἰκή-‘ σειν, ταῦτα ἑτοιμάζεται. καὶ οὐκ εἰ-‘ κὸς τὸν τοιοῦτον ὅμιλον οὔτε λόγȣ μιᾷ ‘ γνώμῃ ἀκροᾶσθαι, οὔτε ἐς τὰ ἔργα κοι-‘ νῶς τρέπεσθαι· ταχὺ δ' ἂν ὡς ἕκαςοι, ‘ εἴτι καθ' ἡδονὴν λέγοιτο, προσχωροῖεν· ‘ ἄλλως τε καὶ εἰ ςασιάζȣσιν, ὥσπερ πυν-‘ θανόμεθα. καὶ μὴν οὐδ' ὁπλῖται οὔτ' ‘ ἐκείνοις ὅσοι περικομπȣ̃νται, οὔτε οἱ ἄλ-‘ λοι Ἕλληνες διεφάνησαν τοσοῦτοι ὄντες ‘ ὅσοι ἕκαςοι σφᾶς αὐτȣ̀ς ἠρίθμȣν, ἀλλὰ ‘ μέγιςον δὴ αὐτȣ̀ς ἐψευσμένη ἡ Ἑλλὰς, ‘ μόλις ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ ἱκανῶς ὡπλί-‘ σθη. τά τε οὖν ἐκεῖ, ἐξ ὧν ἐγὼ ἀκοῇ ‘ αἰσθάνομαι, τοιαῦτα, καὶ ἔτι εὐπορώ-‘ τερα ἔςαι. βαρβάρους τε γὰρ πολλοὺς ‘ ἕξομεν, οἳ Συρακουσίων μίσει ξυνεπιθή-

‛ σονται αὐτοῖς, καὶ τὰ ἐνθάδε οὐκ ἐπι-
‛ κωλύσει, ἢν ὑμεῖς ὀρθῶς βουλεύησθε. οἱ
‛ γὰρ πατέρες ἡμῶν τοὺς αὐτοὺς τούτους
‛ οὕσπερ νῦν φασὶ πολεμίους ὑπολιπόντας
‛ ἂν ἡμᾶς πλεῖν, καὶ προσέτι τὸν Μῆ-
‛ δον ἐχθρὸν ἔχοντες, τὴν ἀρχὴν ἐκτήσαν-
‛ το, οὐκ ἄλλῳ τινὶ ἢ τῇ περιουσίᾳ τοῦ
‛ ναυτικοῦ ἰσχύοντες. καὶ νῦν οὔτε ἀνέλ-
‛ πιστοί πω μᾶλλον Πελοποννήσιοι ἐς ἡ-
‛ μᾶς ἐγένοντο, εἴτε καὶ πάνυ ἔῤῥωνται,
‛ τὸ μὲν ἐς τὴν γῆν ἡμῶν ἐσβάλλειν, κἂν
‛ μὴ ἐκπλεύσωμεν, ἱκανοί εἰσι, τῷ δὲ
‛ ναυτικῷ οὐκ ἂν δύναιντο βλάπτειν. ὑ-
‛ πόλοιπον γὰρ ἡμῖν ἐστιν ἀντίπαλον ναυ-
‛ τικόν.

ιή. ‛ Ὥστε τί ἂν λέγοντες εἰκὸς, ἢ αὐ-
‛ τοὶ ἀποκνοῖμεν, ἢ πρὸς τοὺς ἐκεῖ ξυμ-
‛ μάχους σκηπτόμενοι, μὴ βοηθοῖμεν; οἷς
‛ χρεὼν, ἐπειδή γε καὶ ξυνωμόσαμεν, ἐπα-
‛ μύνειν, καὶ μὴ ἀντιτιθέναι, ὅτι οὐδὲ
‛ ἐκεῖνοι ἡμῖν. οὐ γὰρ ἵνα δεῦρο ἀντιβοη-

' quuntur, nobiscum ipsos invadent; neque ' res domesticae impedient, si vos recte con- ' sultaritis. Nam majores nostri, quamvis ' hos ipsos hostes, quibus *hic* nunc relictis ' *Nicias ejusque fautores* nos *in Siciliam* na- ' vigaturos praedicant, et praeterea Medos ' hostes haberent, tamen imperium, *quod* ' *jam obtinemus*, comparaverunt, nulla alia ' re quam magnitudine classis, qua polle- ' bant. Et pro praesenti rerum statu Pelo- ' ponnesii nunquam ante minus spei de no- ' bis superandis habuerunt, etsi etiam valde ' firmi *magnisque viribus praediti* sint. Ir- ' ruptionem quidem in agrum nostrum fa- ' cere possunt, quamvis hanc navalem ex- ' peditionem non suscipiamus, sed classe ' nihil nobis nocere queant. nam reliqua ' nostra classis, *quae domi remanebit*, est *il-* ' *lorum classi* par, *et facile ipsi resistere po-* ' *terit*.

18. ' Quid igitur rationi consentaneum ' afferemus, cur aut nos ipsi desidia quadam ' *hanc expeditionem* recusemus, aut tergi- ' versantes, sociis, qui illic sunt, non succur- ' ramus? quibus (quandoquidem vel jure- ' jurando interposito foedus ac societatem ' cum illis fecimus) opem ferre oportet, nec

'objicere, *auxilium ipsis non esse mittendum* 'quod ne ipsi quidem nobis *auxilium vicissim mittere possint*. Neque enim ipsos *nobis socios* adjunximus, ut huc vicissim opem '*nobis* ferant; sed ut illis hostibus, quos illic habemus, negotium facessentes, eos impediant, ne contra *nos* huc veniant. Sic 'enim imperium paravimus, et nos, et quotquot alii rerum potiti sunt, impigre succurrendo semper iis, qui nostrum auxilium 'implorarunt, sive barbari, sive Graeci essent. Nam si omnes quiescant, aut delectum habeant *illorum*, quibus auxilium sit 'ferendum, exiguam quandam *agri alieni* '*portionem* ipsi *nostro imperio* adjungentes, 'de hoc ipso *imperio* magis periclitabimur. 'Quilibet enim eum, qui praepotens est, 'non solum contra *se* venientem propulsare 'solet; sed etiam antevertere, ne contra veniat. Neque nobis licet imperium arbitratu nostro moderari: sed necesse est, quando in hoc *loco* constituti sumus, *et imperium habemus*, aliis quidem insidiari, alios 'vero, non missos facere: quod periculum '*nobis* ipsis immineat, ne aliorum imperio 'pareamus, nisi *nos* ipsi aliis imperemus. 'Neque eodem modo nobis, quo caeteris,

‛ θῶσι προσεθέμεθα αὐτοὺς, ἀλλ᾽ ἵνα
‛ τοῖς ἐκεῖ ἐχθροῖς ἡμῶν λυπηροὶ ὄντες,
‛ δεῦρο κωλύωσιν αὐτοὺς ἐπιέναι. τήν τε
‛ ἀρχὴν οὕτως ἐκτησάμεθα καὶ ἡμεῖς, καὶ
‛ ὅσοι δὴ ἄλλοι ἦρξαν, παραγιγνόμενοι προ-
‛ θύμως τοῖς ἀεὶ ἢ βαρβάροις ἢ Ἕλλησιν
‛ ἐπικαλουμένοις. ἐπεὶ εἴγε ἡσυχάζοιεν
‛ πάντες, ἢ φιλοκρινοῖεν, οἷς χρεὼν βοη-
‛ θεῖν, βραχὺ ἄν τι προσκτώμενοι αὐ-
‛ τῇ, περὶ αὐτῆς ἂν ταύτης μᾶλλον κιν-
‛ δυνεύοιμεν. τὸν γὰρ προὔχοντα οὐ μό-
‛ νον ἐπιόντα τὶς ἀμύνεται, ἀλλὰ καὶ
‛ μὴ ὅπως ἔπεισι προκαταλαμβάνει. καὶ
‛ οὐκ ἔστιν ἡμῖν ταμιεύεσθαι ἐς ὅσον βουλό-
‛ μεθα ἄρχειν, ἀλλ᾽ ἀνάγκη, ἐπειδήπερ
‛ ἐν τῷδε καθέσταμεν, τοῖς μὲν ἐπιβουλεύ-
‛ ειν, τοὺς δὲ μὴ ἀνιέναι, διὰ τὸ ἀρχθῆναι
‛ ἂν ὑφ᾽ ἑτέρων, αὐτοῖς κίνδυνον εἶναι, εἰ
‛ μὴ αὐτοὶ ἄλλων ἄρχοιμεν. καὶ οὐκ ἐκ
‛ τοῦ αὐτοῦ ἐπισκεπτέον ἡμῖν τοῖς ἄλλοις
‛ τὸ ἥσυχον, εἰ μὴ καὶ τὰ ἐπιτηδεύμα-

‘ τα ἐς τὸ ὅμοιον μεταλήψεσθε. λογισά-
‘ μενοι οὖν τάδε μᾶλλον αὐξήσειν, ἐπ'
‘ ἐκεῖνα ἢν ἴωμεν, ποιώμεθα τὸν πλοῦν,
‘ ἵνα Πελοποννησίων τε στορέσωμεν τὸ φρό-
‘ νημα, εἰ δόξομεν ὑπεριδόντες καὶ οὐκ ἀγα-
‘ πήσαντες τὴν ἐν τῷ παρόντι ἡσυχίαν
‘ καὶ ἐπὶ Σικελίαν πλεῦσαι. καὶ ἅμα ἢ
‘ τῆς Ἑλλάδος τῶν ἐκεῖ προσγενομένων
‘ πάσης τῷ εἰκότι ἄρξομεν, ἢ κακώσομέν
‘ γε Συρακουσίους· ἐν ᾧ καὶ αὐτοὶ καὶ
‘ οἱ ξύμμαχοι ὠφελησόμεθα. τὸ δὲ ἀσφα-
‘ λὲς καὶ μένειν, ἤν τι προχωρῇ, καὶ ἀπελ-
‘ θεῖν, αἱ νῆες παρέξουσιν. αὐτοκράτορες
‘ γὰρ ἐσόμεθα καὶ ξυμπάντων Σικελιωτῶν.
‘ καὶ μὴ ὑμᾶς ἡ Νικίου τῶν λόγων ἀπραγ-
‘ μοσύνη καὶ διάστασις τοῖς νέοις ἐς τοὺς πρεσ-
‘ βυτέρους ἀποστρέψῃ. τῷ δὲ εἰωθότι κόσ-
‘ μῳ, ὥσπερ καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν, ἅμα νέοι
‘ γεραιτέροις βουλεύοντες, ἐς τάδε ἦραν αὐ-
‘ τὰ, καὶ νῦν τῷ αὐτῷ τρόπῳ πειρᾶσθε
‘ προαγαγεῖν τὴν πόλιν. καὶ νομίσατε, νε-

' ratio quietis est habenda, nisi etiam mutato vitae genere, studiis iisdem, quae caeteri *sequuntur*, operam detis. Considerantes igitur, fore ut has *res* magis augeamus, si ad illas proficiscamur, hanc navalem expeditionem suscipiamus, ut Peloponnesiorum spiritus deprimamus, si contemtis *ipsis*, neque praesenti quiete, *qua fruimur*, contenti in Siciliam etiam trajicere videamur. Simul etiam, aut Graeciae totius (ut credibile videtur) imperium obtinebimus, rebus illis in nostram potestatem redactis, aut saltem malo Syracusanos afficiemus: unde tum *nos* ipsi, tum etiam socii *nostri* utilitatem percipient. Tuto autem et manendi, si quis se nobis dedat, et abeundi facultatem naves praebebunt. Nam et apud universos Sicilienses merum imperium obtinebimus. Neque vero Niciae oratio, quae quietem *vobis* suadet, et dissidium inter juvenes et senes excitat, vos avertat. Sed solita modestia, quemadmodum et majores nostri *res* ipsas in hunc statum extulerunt, dum juniores una cum senioribus consultarent, nunc etiam eadem ratione rempublicam amplificare conemini: et existimetis juventutem ac senectu-

'tem, alteram ſine altera, nihil poſſe. Se
'ſi infimus, et medius, et ſummus ordo ſi
'ſimul permixtus, maximas vires habere
'Et rempublicam ſi quieſcat, ipſam ſuis ip
'ſius opibus attritum iri, ut quaelibet alia
'et futurum, ut omnium diſciplina in ipſ
'conſeneſcat: ſed ſi bella gerat, peritiam
'ſibi ſemper adjuncturam, et uſum adeptu-
'ram, quo non verbis, at factis potius pro-
'pulſare poſſit. In ſumma vobiscum ita
'ſentio, civitatem negotioſam, ſi negotium
'cum otio commutet, meo judicio confeſtim
'everti: et illos homines tutiſſime degere
'vitam, qui praeſentibus inſtitutis, legibuſ-
'que, quamvis ſint deteriores, in civitatibus
'minime discordes vivunt.'

19. Atque Alcibiades quidem haec di-
xit. Athenienſes vero, cum audiſſent et il-
lum, et Egeſtaeos et Leontinos exſules, qui
in medium prodierant, et orabant, et *foede-
ris* jusjurandum in memoriam *Athenienſibus*
revocantes, precibus ſupplicibus *ab ipſis* pe-
tebant, ut opem ſibi ferrent, longe majore

‘ ότητα μὲν ϗ γῆρας ἄνευ ἀλλήλων μηδὲν
‘ δύνασθαι· ὁμȣ̃ δὲ, τό, τε φαῦλον, ϗ τὸ
‘ μέσον, ϗ τὸ πάνυ ἀκριβὲς ἂν ξυγκραθὲν,
‘ μάλιςʼ ἂν ἰσχύειν. ϗ τὴν πόλιν, ἂν μὲν
‘ ἡσυχάζῃ, τρίψεσθαί τε αὐτὴν περὶ ἑ-
‘ αυτὴν, ὥσπερ ϗ ἄλλο τι, ϗ πάντων τὴν
‘ ἐπιςήμην ἐγγηράσεσθαι· ἀγωνιζομένην
‘ δὲ, ἀεὶ προσλήψεσθαί τε τὴν ἐμπειρίαν,
‘ ϗ τὸ ἀμύνεσθαι, ȣ̓ λόγῳ ἀλλʼ ἔργῳ μᾶλ-
‘ λον ξύνηθες ἕξειν. παράπαν τε γιγνώ-
‘ σκω πόλιν μὴ ἀπράγμονα τάχιςʼ ἄν
‘ μοι δοκεῖν ἀπραγμοσύνης μεταβολῇ δια-
‘ φθαρῆναι· ϗ τῶν ἀνθρώπων ἀσφαλέςατα
‘ τȣ́τȣς οἰκεῖν οἳ ἂν τοῖς παρȣ̃σιν ἤθεσι ϗ
‘ νόμοις, ἢν καὶ χείρω ᾖ, ἥκιςα διαφόρως
‘ πολιτεύωσι.

ιθ'. Τοιαῦτα μὲν ὁ Ἀλκιβιάδης εἶπεν. οἱ δʼ Ἀθηναῖοι, ἀκȣ́σαντες ἐκείνȣ τε καὶ τῶν Ἐγεςαίων καὶ Λεοντίνων φυγάδων, οἳ παρελθόντες ἐδέοντό τε, ϗ τῶν ὁρκίων ὑ-πομιμνήσκοντες, ἱκέτευον βοηθῆσαι σφίσι,

πολλῷ μᾶλλον ἢ πρότερον ὥρμηντο στρατεύειν. καὶ ὁ Νικίας γνοὺς ὅτι ἀπὸ μὲν τῶν αὐτῶν λόγων οὐκ ἂν ἔτι ἀποτρέψειε, παρασκευῆς δὲ πλήθει, εἰ πολλὴν ἐπιτάξειε, τάχ' ἂν μεταστήσειεν αὐτοὺς, παρελθὼν αὐτοῖς ἔλεγε τοιάδε.

κ'. ‘ ΕΠΕΙΔΗ πάντως ὁρῶ ὑμᾶς, ‘ ὦ Ἀθηναῖοι, ὡρμημένους στρατεύειν, ξυνενέγκοι μὲν ταῦτα ὡς βουλόμεθα· ἐπὶ δὲ ‘ τῷ παρόντι ἃ γιγνώσκω σημανῶ. ἐπὶ ‘ γὰρ πόλεις, ὡς ἐγὼ ἀκοῇ αἰσθάνομαι, ‘ μέλλομεν ἰέναι μεγάλας, καὶ οὔθ' ὑπηκόους ‘ ἀλλήλων, οὔτε δεομένας μεταβολῆς, ᾗ ἂν ‘ ἐκ βιαίου τὶς δουλείας ἄσμενος ἐς ῥάω με‘ τάστασιν χωροίη· οὐδ' ἂν τὴν ἀρχὴν τὴν ‘ ἡμετέραν εἰκότως ἀντ' ἐλευθερίας προσ‘ δεξομένας, τό, τε πλῆθος, ὡς ἐν μιᾷ νή‘ σῳ, πολλὰς τὰς Ἑλληνίδας. πλὴν γὰρ ‘ Νάξου καὶ Κατάνης (ἃς ἐλπίζω ἡμῖν κα‘ τὰ τὸ Λεοντίνων ξυγγενὲς προσέσεσθαι) ‘ ἄλλαι εἰσὶν ἑπτὰ, καὶ παρεσκευασμέναι

quam ante, ſtudio ad hanc expeditionem ſuscipiendam ferebantur. Nicias vero, cum animadvertiſſet fore, ut non amplius iisdem rationibus revocaret, ſed apparatus magnitudine, ſi magnum imperaret, fortaſſe *ipſos* de ſententia deduceret, *rurſus in mediam concionem* progreſſus, hunc in modum apud ipſos eſt loquutus.

20. ' QUONIAM vos ad hanc militiam ' obeundam, Athenienſes, prorſus animatos ' video, utinam haec eum exitum habeant, ' quem cupimus. In praeſentia tamen me' am ſententiam *vobis* exponam. Etenim ' adverſus civitates, quantum ego audiendo ' didici, magnas ituri ſumus; quae aliarum ' imperio non parent, neque mutationem ' deſiderant, qua aliqua ipſarum ex dura ' ſervitute in meliorem rerum ſtatum trans' eat: et quas veriſimile eſt ſuam liberta' tem cum noſtro imperio non eſſe commu' taturas; et quae, ut in una inſula, ſunt ' numero multae, *eaeque* Graecae *civitates*. ' Nam praeter Naxum et Catanam (quas ' propter Leontinorum cognationem ad no' ſtras partes ſpero transituras) ſunt aliae ' ſeptem, quae rebus omnibus ſunt inſtruc-

'tae prorſus eodem modo, quo noſter exer-'citus, praecipue vero illae, Selinus et Sy-'racuſae, adverſus quas potiſſimum tendi-'mus. Nam in *illis* ſunt et multi gravis ar-'maturae milites, et ſagittarii, et jaculato-'res, et multae triremes, et hominum mul-'titudo, quae illas implebit. Habent etiam 'pecuniam, partim privatam, partim *publi-'cam,* quam *cum alii, tum* etiam Selinuntii 'in templis ſervant, quinetiam Syracuſanis 'tributum a nonnullis barbaris penditur. 'Et (quo nobis praecipue praeſtant) mag-'nam equorum copiam habent, et frumen-'to domi nato, nec *aliunde* importato u-'tuntur.

21. 'Adverſus igitur talem potentiam 'non ſolum navalibus et infirmis copiis eſt 'opus; ſed etiam multum *equitatum* nobis 'cum navigare *oportet,* ſi modo aliquid co-'gitatis dignum agere volumus, nec a mag-'no *hoſtium* equitatu terra *Sicula* prohibe-'ri. praeſertim ſi civitates noſtri metu 'conſpirent; nec ulli alii, quam Egeſtaei 'amici nobis facti, equitatum, quo *hoſtibus* 'reſiſtamus, viciſſim ſuppeditent. Turpe

‘ τοῖς πᾶσιν ὁμοιοτρόπως μάλιστα τῇ ἡμε-
‘ τέρᾳ δύναμει, καὶ οὐχ ἥκιστα ἐπὶ ἃς μᾶλ-
‘ λον πλέομεν, Σελινοῦς καὶ Συράκουσαι.
‘ πολλοὶ μὲν γὰρ ὁπλῖται ἔνεισι, καὶ τοξό-
‘ ται, καὶ ἀκοντισταὶ, πολλαὶ δὲ τριήρεις,
‘ καὶ ὄχλος ὁ πληρώσων αὐτάς. χρήματα
‘ τ᾽ ἔχουσι τὰ μὲν, ἴδια, τὰ δὲ, καὶ ἐν τοῖς
‘ ἱεροῖς ἐστι Σελινουντίοις. Συρακουσίοις δὲ καὶ
‘ ἀπὸ βαρβάρων τινῶν ἀπαρχὴ εἰσφέρεται.
‘ ᾧ δὲ μάλιστα ἡμῶν προέχουσιν, ἵππους τε
‘ πολλοὺς κέκτηνται, καὶ σίτῳ οἰκείῳ καὶ οὐκ
‘ ἐπακτῷ χρῶνται.

κα΄. ‘ Πρὸς οὖν τοιαύτην δύναμιν οὐ
‘ ναυτικῆς καὶ φαύλου στρατιᾶς μόνον δεῖ,
‘ ἀλλὰ καὶ πεζὸν πολὺν ξυμπλεῖν, εἴπερ
‘ βουλόμεθα ἄξιόν τι τῆς διανοίας δρᾶν, καὶ
‘ μὴ ὑπὸ ἱππέων πολλῶν εἴργεσθαι τῆς
‘ γῆς· ἄλλως τε καὶ εἰ ξυστῶσιν αἱ πό-
‘ λεις φοβηθεῖσαι, καὶ μὴ ἀντιπαράσχω-
‘ σιν ἡμῖν φίλοι τινὲς γενόμενοι ἄλλοι ἢ
‘ Ἐγεσταῖοι ᾧ ἀμυνούμεθα ἱππικόν. αἰσχρὸν

‘ δὲ βιασθέντας ἀπελθεῖν, ἢ ὕστερον ἐπιμε-
‘ ταπέμπεσθαι, τοπρῶτον ἀσκέπτως βου-
‘ λευσαμένους. αὐτόθεν δὲ παρασκευῇ ἀξιό-
‘ χρεῳ ἐπιέναι, γνόντας ὅτι πολύ τε ἀπὸ
‘ τῆς ἡμετέρας αὐτῶν μέλλομεν πλεῖν,
‘ καὶ οὐκ ἐν τῷ ὁμοίῳ στρατευσόμενοι. καὶ
‘ οὐκ ἐν τοῖς τῇδε ὑπηκόοις ξύμμαχοι ἤλ-
‘ θετε ἐπί τινα, ὅθεν ῥᾴδιαι αἱ κομιδαὶ ἐκ
‘ τῆς φιλίας ὧν προσέδει, ἀλλ' ἐς ἀλλο-
‘ τρίαν πᾶσαν ἀπαρτήσαντες, ἐξ ἧς μηνῶν
‘ οὐδὲ τεσσάρων τῶν χειμερινῶν ἄγγελον
‘ ῥᾴδιον ἐλθεῖν.

κβ'. ‘ Ὁπλίτας τε οὖν πολλούς μοι δο-
‘ κεῖ χρῆναι ἡμᾶς ἄγειν καὶ ἡμῶν αὐτῶν
‘ καὶ τῶν ξυμμάχων, τῶν τε ὑπηκόων
‘ καὶ ἤν τινα ἐκ Πελοποννήσου δυνώμεθα
‘ ἢ πεῖσαι, ἢ μισθῷ προσαγαγέσθαι· καὶ
‘ τοξότας πολλοὺς καὶ σφενδονήτας, ὅπως
‘ πρὸς τὸ ἐκείνων ἱππικὸν ἀντέχωσι· ναυ-
‘ σί τε καὶ πολὺ περιεῖναι, ἵνα καὶ τὰ
‘ ἐπιτήδεια ῥᾷον ἐσκομιζώμεθα. τὸν

'enim eſt, nos vi repulſos diſcedere, aut 'poſtea novas copias accerſere, quod primo 'conſilium prudens non inierimus. Sed *o-* '*portet nos* ex hoc ipſo loco cum firmiſſimo 'apparatu bellum *illis* inferre, et illud ſci- 're, nos ab *agri* noſtri finibus procul eſſe 'navigaturos, neque copias *hinc* educturos 'eodem modo, *quo conſueviſtis* inter civita- 'tes, quae ſunt in his regionibus, et quae 'veſtro imperio parent, quum jure ſocieta- 'tis alicui bellum infertis, unde res neceſ- 'ſarias ex *agro* amico facile poteſtis com- 'portare: ſed in *agrum* totum alienum, pro- 'cul a domo profecturos, unde ne quatuor 'quidem hybernorum menſium ſpatio nun- 'tius *huc* facile venire poſſit.

22. 'Ego igitur cenſeo, nobiscum du- 'cendos eſſe multos gravis armaturae mili- 'tes, cum ex noſtris civibus, tum ex *noſtris* 'ſociis, tum etiam ex iis, qui noſtro impe- 'rio parent, et ſi quem alium aut verbis aut 'mercede adductum nobis adjungere poſ- 'ſumus. praeterea multos ſagittarios, et 'funditores, ut illorum equitatui reſiſtant. 'Item *hoſtes* navium numero longe ſupe- 'randos *cenſeo*, ut res ad victum neceſſarias

'*illuc* facilius importemus. frumentum eti-
'am, triticum (inquam,) et hordeum to-
'ſtum, hinc navibus onerariis *eo* convehen-
'dum; et piſtores ex piſtrinis mercede con-
'ductos, qui viciſſim *operam piſtrino dare*
'cogantur, *adducendos cenſeo,* ut, ſi quo in
'loco tempeſtatibus intercepti teneamur,
'exercitus res ad victum neceſſarias habeat.
'Cum enim hic exercitus futurus ſit in-
'gens, *eum* non quaelibet civitas excipere
'poterit. Caeterasque res pro viribus prae-
'parandas, neque noſtrae ſalutis praeſidium
'in aliorum auxilio collocandum *cenſeo:*
'inprimis vero pecuniam quam plurimam
'hinc afferendam. nam quae ab Egeſtaeis
'praedicatur illic in promtu eſſe, eam ver-
'bo tenus in promtu fore putetis.

23.'Nam ſi nos hinc diſcedamus cum ex-
'ercitu, quem non ſolum *hoſtili* parem prae-
'paraverimus (niſi bellicoſo gravis arma-
'turae robori, quod habent) ſed etiam cum
'eo, qui rebus omnibus longe ſit inſtructi-
'or, *quam hoſtilis exercitus,* tamen et ſic vix
'illas quidem in noſtram poteſtatem redi-
'gere, has vero conſervare poterimus. Exi-
'ſtimandum autem eſt proficiſci, ut urbem
'*aliquam* inter alienigenas ac hoſtes ſibi

‘ καὶ αὐτόθεν σῖτον ἐν ὁλκάσι πυρὺς καὶ ‘ πεφρυγμένας κριθὰς ἄγειν, καὶ σιτοποιὺς ‘ ἐκ τῶν μυλώνων πρὸς μέρος ἠναγκασμέ‐ ‘ νυς ἐμμίσθυς, ἵνα ἤν πυ ὑπὸ ἀπλοίας ‘ ἀπολαμβανώμεθα, ἔχῃ ἡ ϛρατιὰ τὰ ‘ ἐπιτήδεια. πολλὴ γὰρ ὖσα, οὐ πάσης ‘ ἔϛαι πόλεως ὑποδέξασθαι. τά τε ἄλλα ‘ ὅσον δυνατὸν ἑτοιμάσασθαι, καὶ μὴ ἐπὶ ‘ ἑτέροις γίγνεσθαι· μάλιϛα δὲ χρήματα ‘ αὐτόθεν ὡς πλεῖϛα ἔχειν. τὰ δὲ παρ’ ‘ Ἐγεϛαίων, ἃ λέγεται ἐκεῖ ἕτοιμα, νο‐ ‘ μίσατε καὶ λόγῳ ἂν μάλιϛα ἕτοιμα ‘ εἶναι.

κγ΄. ‘ Ἢν γὰρ αὐτοὶ ἔλθωμεν ἐνθένδε ‘ μὴ ἀντίπαλον μόνον παρασκευασάμενοι, ‘ πλήν γε πρὸς τὸ μάχιμον αὐτῶν τὸ ὁ‐ ‘ πλιτικὸν, ἀλλὰ καὶ ὑπερβάλλοντες τοῖς ‘ πᾶσι, μόλις ὕτως οἷοί τε ἐσόμεθα τῶν ‘ μὲν κρατεῖν, τὰ δὲ καὶ διασῶσαι. πόλιν ‘ τε νομίσαι χρὴ ἐν ἀλλοφύλοις καὶ πο‐ ‘ λεμίοις οἰκιῦντας ἰέναι, ὓς πρέπει τῇ

'πρώτῃ ἡμέρᾳ ᾗ ἂν κατάσχωσιν, εὐθὺς 'κρατεῖν τῆς γῆς· ἢ εἰδέναι ὅτι ἢν σφά-'λωνται, πάντα πολέμια ἕξουσιν. ὅπερ 'ἐγὼ φοβούμενος, καὶ εἰδὼς πολλὰ μὲν ἡ-'μᾶς δέον εὖ βουλεύσασθαι, ἔτι δὲ πλείω 'εὐτυχῆσαι (χαλεπὸν δὲ, ἀνθρώπους ὄν-'τας) ὅτιελάχιστα τῇ τύχῃ παραδοὺς 'ἐμαυτὸν βούλομαι ἐκπλεῖν, παρασκευῇ 'δὲ ἀπὸ τῶν εἰκότων ἀσφαλὴς ἐκπλεῦσαι. 'ταῦτα γὰρ τῇ τε ξυμπάσῃ πόλει βε-'βαιότατα ἡγοῦμαι, καὶ ἡμῖν τοῖς στρατευ-'σομένοις σωτήρια. εἰ δέ τῳ ἄλλως δοκεῖ, 'παρίημι αὐτῷ τὴν ἀρχήν.'

κδ'. Ὁ μὲν Νικίας τοσαῦτα εἶπε, νομίζων τοὺς Ἀθηναίους τῷ πλήθει τῶν πραγμάτων ἢ ἀποτρέψειν, ἢ εἰ ἀναγκάζοιτο στρατεύεσθαι, μάλιστα οὕτως ἀσφαλῶς ἐκπλεῦσαι. οἱ δὲ, τὸ μὲν ἐπιθυμοῦν τοῦ πλοῦ οὐκ ἐξῃρέθησαν ὑπὸ τοῦ ὀχλώδους τῆς παρασκευῆς, πολὺ δὲ μᾶλλον ὥρμηντο. καὶ τοὐναντίον περιέστη αὐτῷ· εὖ τε γὰρ παρ-

' vendicent; quos primo die, quo *ad insulam* appulerint, confestim agro potiri oportet: aut persuasum habere, nisi voti compotes fiant, fore, ut omnia habeant hostilia. Quod ego formidans, et compertum habens, oportere nos *de rebus istis* saepius et recte consultare, ac multo magis rem feliciter gerere (quod arduum est, quia sumus homines) ad hanc expeditionem proficisci volo, quam minimum memet fortunae committens: sed apparatu munitus, ut rationi consentaneum videtur, *hinc* discedere *volo*. Haec enim et universae reipublicae tutissima, et nobis ad militiam profecturis salutaria fore duco. Quod si quis aliter sentiat, huic ego magistratu cedo.'

24. Atque Nicias quidem haec dixit, sperans *se* vel rerum multitudine de sententia deducturum; vel si ad hanc expeditionem *ipse* proficisci cogeretur, sic saltem *se* tuto profecturum. Illi vero hanc hujus expeditionis cupiditatem ex animis non expulerunt, quamvis tanti apparatus difficultas ipsis proponeretur: sed multo magis incitati sunt. Et res ipsi cessit aliter ac sperabat. Nam et *ipse* bonum consilium dedisse, et res hoc mo-

do tutissima fore videbatur. Et navigandi desiderium omnes pariter invasit. Ac seniores quidem, quod vel in suam potestatem se redacturos sperarent ea, ad quae pergerent, vel *saltem* exercitum, qui tantus esset, nullam cladem accepturum. Illos vero, qui erant aetate *integra*, quod peregrinam regionem visere et spectare cuperent, et bonam spem animo conciperent, fore, ut incolumes salvique reverterentur. Ingens vero militum turba proficisci cupiebat, *sperans se* et in praesentia pecuniam accepturam, et imperium amplificaturam, unde perpetuum stipendium *sibi* suppeditaturum *credebat*. Quamobrem propter nimiam pluris habendi cupiditatem, si cui forte *res ista* minus placebat, veritus, ne *caeteris* refragando reipublicae malevolus esse videretur, silentium agebat.

25. Tandem vero quidam ex Atheniensibus *in medium* progressus, et Niciam adhortatus, dixit non oportere amplius *eum* tergiversari, atque cunctari; sed in omnium conspectu jam declarare, quemnam apparatum ab Atheniensibus sibi decerni vellet. Ille vero invitus dixit, se cum collegis per otium *hac de re* accuratius consultaturum.

αινέσαι ἔδοξε, καὶ ἀσφάλεια νῦν δὴ καὶ πολλὴ ἔσεσθαι. καὶ ἔρως ἐνέπεσε τοῖς πᾶσιν ὁμοίως ἐκπλεῦσαι. τοῖς μὲν γὰρ πρεσβυτέροις, ὡς ἢ καταστρεψομένοις ἐφ᾽ ἃ ἔπλεον, ἢ οὐδὲν ἂν σφαλεῖσαν μεγάλην δύναμιν· τοῖς δ᾽ ἐν τῇ ἡλικίᾳ, τῆς τε ἀπούσης πόθῳ ὄψεως καὶ θεωρίας, καὶ εὐέλπιδες ὄντες σωθήσεσθαι· ὁ δὲ πολὺς ὅμιλος, καὶ στρατιώτης, ἔν τε τῷ παρόντι ἀργύριον οἴσειν, καὶ προσκτήσασθαι δύναμιν, ὅθεν ἀΐδιον μισθοφορὰν ὑπάρξειν. ὥστε διὰ τὴν ἄγαν τῶν πλειόνων ἐπιθυμίαν, εἴ τῳ ἄρα καὶ μὴ ἤρεσκε, δεδιὼς μὴ ἀντιχειροτονῶν, κακόνους δόξειεν εἶναι τῇ πόλει, ἡσυχίαν ἦγε.

κέ. Καὶ τέλος παρελθών τις τῶν Ἀθηναίων καὶ παρακαλέσας τὸν Νικίαν, οὐκ ἔφη χρῆναι προφασίζεσθαι, οὐδὲ διαμέλλειν, ἀλλ᾽ ἐναντίον ἁπάντων ἤδη λέγειν ἥν τινα αὐτῷ παρασκευὴν Ἀθηναῖοι ψηφίσωνται. ὁ δὲ, ἄκων μὲν εἶπεν ὅτι καὶ μετὰ τῶν ξυναρχόντων καθ᾽ ἡσυχίαν μᾶλλον

βουλεύσοιτο· ὅσα μέντοι ἤδη δοκεῖν αὐτῷ, τριήρεσι μὲν οὐκ ἔλασσον ἢ ἑκατὸν πλευστέα εἶναι. αὐτῶν δ' Ἀθηναίων ἔσεσθαι ὁπλιταγωγοὺς ὅσαι ἂν δοκῶσι, καὶ ἄλλας ἐκ τῶν ξυμμάχων μεταπεμπτέας εἶναι. ὁπλίταις δὲ τοῖς ξύμπασιν Ἀθηναίων καὶ τῶν ξυμμάχων, πεντακισχιλίων μὲν οὐκ ἐλάσσοσιν, ἢν δέ τι δύνωνται, καὶ πλείοσι. τὴν δὲ ἄλλην παρασκευὴν ὡς κατὰ λόγον, καὶ τοξοτῶν τῶν αὐτόθεν, καὶ ἐκ Κρήτης, καὶ σφενδονητῶν, καὶ ἤν τι ἄλλο πρέπον δοκῇ εἶναι, ἑτοιμασάμενοι ἄξειν.

κϛʹ. Ἀκούσαντες δ' οἱ Ἀθηναῖοι, ἐψηφίσαντο εὐθὺς αὐτοκράτορας εἶναι, καὶ περὶ στρατιᾶς πλήθους καὶ περὶ τοῦ παντὸς πλοῦ τοὺς στρατηγοὺς πράσσειν ᾗ ἂν αὐτοῖς δοκῇ ἄριστα εἶναι Ἀθηναίοις. καὶ μετὰ ταῦτα ἡ παρασκευὴ ἐγίγνετο· καὶ ἔς τε τοὺς ξυμμάχους ἔπεμπον, καὶ αὐτόθεν καταλόγους ἐποιοῦντο. ἄρτι δ' ἀνειλήφει ἡ πόλις ἑαυτὴν ἀπὸ τῆς νόσου καὶ τοῦ ξυνεχοῦς πολέμου,

Quantum tamen judicare poterat, non paucioribus quam centum triremibus in praesentia navigandum *censebat.* Navium autem Atticarum milites vehentium numerum *tantum* fore, quantus *ipsis* videretur, aliasque ex sociis accersendas. Universorum autem gravis armaturae militum, tam Atheniensium quam sociorum numerum, non minorem quidem quam quinque millium, sed ampliorem etiam, si possent, *mittendum censebat.* Reliquum vero apparatum, pro exercitus magnitudine, et sagittariorum illinc et ex Creta *assumtorum,* et funditorum, et si quid aliud opportunum esse videretur, praeparaturos *et* ducturos.

26. Cum autem Athenienses *haec* audissent, confestim ipsis imperatoribus summam imperii potestatem facto decreto dederunt, ut arbitratu suo et de copiarum numero, et de universae navigationis ratione transigerent, prout ipsis ex usu reipublicae Atheniensis maxime fore videretur. Post haec autem hic apparatus parari coepit. Et cum ad socios mittebant, tum etiam ex suo ipsorum agro milites conscribebant. Jam enim civitas et a morbo et ab assiduo bello se recre-

averat, ita ut et civium aetate militari praeditorum, post *morbum* natorum, numero floreret, et pecunia coacta abundaret, propter inducias. Quamobrem omnia facilius suppeditabantur. Atque hi quidem in apparatu erant.

27. Interea vero quotquot lapidea Mercurii simulacra Athenis erant, (ritu autem patrio multa cum in privatarum aedium vestibulis, tum in templis erant, opus ex lapide quadrato) una eademque nocte pleraque vultu circumcisa fuerunt. Cujus facinoris autores nullus sciebat: sed isti magnis praemiis pro indicio publice propositis quaerebantur: praeterea *Athenienses* decreverunt *ac edixerunt*, ut, si quis aliquod aliud piaculum admissum sciret, quilibet, sive civis, sive peregrinus, sive servus, *hoc* sine timore indicaret. Hoc autem facinus atrocius esse judicabant. Hujus enim expeditionis *malum* omen esse videbatur; simul etiam *hoc* per conjurationem factum fuisse *videbatur*, rerum novandarum, statusque popularis evertendi causa.

28. A quibusdam igitur inquilinis et famulis, de Mercurii quidem simulacris nihil

ἔς τε ἡλικίας πλῆθος ἐπιγεγενημένης, καὶ ἐς χρημάτων ἄθροισιν, διὰ τὴν ἐκεχειρίαν. ὥστε ῥᾷον πάντα ἐπορίζετο. καὶ οἱ μὲν ἐν παρασκευῇ ἦσαν.

κζ'. Εν δὲ τούτῳ ὅσοι Ἑρμαῖ ἦσαν λίθινοι ἐν τῇ πόλει τῇ Αθηναίων (εἰσὶ δὲ, κατὰ τὸ ἐπιχώριον, ἡ τετράγωνος ἐργασία, πολλοὶ καὶ ἐν ἰδίοις προθύροις καὶ ἐν ἱεροῖς) μιᾷ νυκτὶ οἱ πλεῖστοι περιεκόπησαν τὰ πρόσωπα. καὶ τοὺς δράσαντας ἤδει οὐδεὶς, ἀλλὰ μεγάλοις μηνύτροις δημοσίᾳ οὗτοί τε ἐζητοῦντο, καὶ προσέτι ἐψηφίσαντο, καὶ εἴτις ἄλλο τι οἶδεν ἀσέβημα γεγενημένον, μηνύειν ἀδεῶς τὸν βουλόμενον καὶ ἀστῶν καὶ ξένων καὶ δούλων. καὶ τὸ πρᾶγμα μειζόνως ἐλάμβανον. τοῦ τε γὰρ ἔκπλου οἰωνὸς ἐδόκει εἶναι, καὶ ἐπὶ ξυνωμοσίᾳ ἅμα νεωτέρων πραγμάτων καὶ δήμου καταλύσεως γεγενῆσθαι.

κή'. Μηνύεται οὖν ἀπὸ μετοίκων τέ τινων καὶ ἀκολούθων, περὶ μὲν τῶν Ἑρμῶν

οὐδὲν, ἄλλων δὲ ἀγαλμάτων περικοπαί τινες πρότερον ὑπὸ νεωτέρων μετὰ παιδιᾶς καὶ οἴνου γεγενημέναι, καὶ τὰ μυστήρια ἅμα ὡς ποιῆται ἐν οἰκίαις ἐφ' ὕβρει. ὧν καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην ἐπῃτιῶντο, καὶ αὐτὰ ὑπολαμβάνοντες οἱ μάλιστα τῷ Ἀλκιβιάδῃ ἀχθόμενοι, ἐμποδὼν ὄντι σφίσιν αὐτοῖς μὴ τοῦ δήμου βεβαίως προεστάναι, καὶ νομίσαντες, εἰ αὐτὸν ἐξελάσειαν, πρῶτοι ἂν εἶναι, ἐμεγάλυνον, καὶ ἐβόων ὡς ἐπὶ δήμου καταλύσει τά τε μυστικὰ καὶ ἡ τῶν Ἑρμῶν περικοπὴ γένοιτο· καὶ οὐδὲν εἴη αὐτῶν ὅ,τι οὐ μετ' ἐκείνου ἐπράχθη· ἐπιλέγοντες τεκμήρια, τὴν ἄλλην αὐτοῦ ἐς τὰ ἐπιτηδεύματα οὐ δημοτικὴν παρανομίαν.

κθ'. Ὁ δ' ἔν τε τῷ παρόντι πρὸς τὰ μηνύματα ἀπελογεῖτο, καὶ ἕτοιμος ἦν, πρὶν ἐκπλεῖν κρίνεσθαι εἴτι τούτων εἰργασμένος ἦν. (ἤδη γὰρ καὶ τὰ τῆς παρασκευῆς ἐπεπόριστο) καὶ εἰ μὲν τούτων τι εἴργαστο, δίκην δοῦναι· εἰ δ' ἀπολυθείη

indicatum eſt: ſed de quibusdam aliis ſtatuis ab adoleſcentibus per luſum ac temulentiam jampridem conciſis; ſimul etiam de ſacris arcanis, quae per contemtionem domi fiebant. Quarum rerum etiam Alcibiadem inſimulabant. Qui autem Alcibiadi maxime infenſi erant, quod ipſis impedimento eſſet, quo minus in adminiſtranda republica principem locum conſtanter obtinerent, haec *indicia ac crimina* excipientes, et exiſtimantes, ſi eum expuliſſent, *ſe reipublicae* principes futuros, *rem* exaggerabant, vociferabanturque, ad popularis ſtatus everſionem ſpectare, tum quod illa myſtica *et arcana ſacra domi per Deorum contemtionem* facta fuiſſent, tum etiam quod Mercurii ſimulacra conciſa fuiſſent: eorumque nihil ſine illo factum eſſe *dicebant:* addentes argumenta, *quibus probarent, hoc facinus ab eo perpetratum*, reliquam vitae licentiam, qua in victu cultuque corporis praeter patrium et populare inſtitutum utebatur.

29. Ille vero et in praeſentia adverſus indicia ſe purgabat, et antequam diſcederet, *ad cauſam dicendam et* ad judicium ſubeundum paratus erat, ſi quid horum admiſiſſet.

(Jam enim quae ad illum apparatum ſpectabant, collata *et praeparata* erant) et ſi quid horum commiſiſſet, ad poenas dandas *erat paratus :* ſin abſolutus fuiſſet, ad imperium gerendum, *quod ipſi decretum fuerat.* Et obteſtabatur, ne de ſe abſente crimina reciperent : ſed jam, ſi deliquiſſet, morte mulctarent. Et ſapientius eſſe *dicebat*, ne ſe talis criminis reum, priusquam cauſam cognoviſſent, tanti exercitus imperatorem mitterent. Sed *ejus* inimici, veriti ne, ſi jam certaret, *ac judicium ſubiret*, exercitum *ſibi* benevolum haberet, neve plebs, ejus habens rationem, animo remiſſiore eſſet, quod propter ipſum et Argivi et ex Mantineis nonnulli ad hanc expeditionem cum eo proficiſcerentur, *hoc* diſſuadebant, et *populum* deterrebant, ſubmiſſis aliis oratoribus, qui dicebant, tunc quidem ipſi navigandum eſſe, neque profectionem retardandam, ſed reverſum ad diem dictam judicium ſubiturum : volebant enim eum majore cum invidia, quam ipſi abſenti facilius conflaturi erant, revocatum et reverſum judicio contendere. Quare placuit, ut Alcibiades abiret.

30. Poſtea vero, aeſtate jam media, claſſis portu ſolvens in Siciliam navigare coepit,

ταῖς σιταγωγοῖς ὁλκάσι, καὶ τοῖς πλοίοις, ϗ ὅση ἄλλη παρασκευὴ ξυνείπετο, πρότερον εἴρητο ἐς Κέρκυραν ξυλλέγεσθαι, ὡς ἐκεῖθεν ἀθρόοις ἐπὶ τὴν ἄκραν Ιαπυγίαν τὸν Ιόνιον διαβαλοῦσιν. αὐτοὶ δ' Αθηναῖοι, καὶ εἴ τινες τῶν ξυμμάχων παρῆσαν, ἐς τὸν Πειραιᾶ καταβάντες, ἐν ἡμέρᾳ ῥητῇ ἅμα ἕῳ ἐπλήρουν τὰς ναῦς, ὡς ἀναξόμενοι. ξυγκατέβη δὲ καὶ ὁ ἄλλος ὅμιλος ἅπας, ὡς εἰπεῖν, ὁ ἐν τῇ πόλει, ϗ ἀστῶν ϗ ξένων· οἱ μὲν ἐπιχώριοι, τοὺς σφετέρους αὐτῶν ἕκαστοι προπέμποντες, οἱ μὲν, ἑταίρους, οἱ δὲ, ξυγγενεῖς, οἱ δὲ, υἱεῖς· καὶ μετ' ἐλπίδος τε ἅμα ἰόντες ϗ ὀλοφυρμῶν, τὰ μὲν, ὡς κτήσοιντο, τοὺς δ' εἴποτε ὄψοιντο ἐνθυμούμενοι ὅσον πλοῦν ἐκ τῆς σφετέρας ἀπεστέλλοντο.

λα'. Καὶ ἐν τῷ παρόντι καιρῷ, ὡς ἤδη ἔμελλον μετὰ κινδύνων ἀλλήλους ἀπολιπεῖν, μᾶλλον αὐτοὺς ἐσῄει τὰ δεινὰ ἢ ὅτε ἐψηφίζοντο πλεῖν. ὅμως δὲ τῇ παρού-

Plerisque autem ſociis et onerariis navibus commeatum vecturis, et *minoribus* navigiis, et quicunque praeterea apparatus comitabatur, ante praeceptum fuerat, ut Corcyram convenirent, ut illinc omnes ſimul Ionium ad Japygiam promontorium transmitterent. Ipſi autem Athenienſes, et ſi qui ſociorum aderant, cum ad dictam diem in Piraeeum deſcendiſſent, primo diluculo naves implere coeperunt, ut in altum ferrentur. cum quibus una deſcendit omnis (prope dixerim) turba, quae in urbe erat, tum civium, tum peregrinorum. Et ipſi quidem *Atticae* regionis incolae, ut ſuos quique proſequerentur, alii quidem ſodales; alii vero cognatos; alii vero filios. Et cum ſpe pariter ac lamentis *eos proſequebantur:* ſpe quidem, quod res illas *Siculas* in ſuam poteſtatem redactum iri ſperarent; lamentis vero, quod dubitarent, an unquam *amplius ſuos illuc euntes* eſſent viſuri: quia ſecum ipſi reputabant, quam procul ab *agri* ſui finibus mitterentur.

31. Et in praeſentia, cum alii alios cum periculis jam mutuo relicturi eſſent, pericula tunc in mentem ipſis magis veniebant, quam quum hanc expeditionem decerne-

ἄρχειν. καὶ ἐπεμαρτύρετο μὴ ἀπόντος περὶ αὐτοῦ διαβολὰς ἀποδέχεσθαι, ἀλλ' ἤδη ἀποκτείνειν, εἰ ἀδικεῖ· καὶ ὅτι σωφρονέστερον εἴη μὴ μετὰ τοιαύτης αἰτίας, πρὶν διαγνῶσι, πέμπειν αὐτὸν ἐπὶ τοσούτῳ στρατεύματι. οἱ δ' ἐχθροὶ, δεδιότες, τό, τε στράτευμα μὴ εὔνουν ἔχῃ, ἢν ἤδη ἀγωνίζηται, ὅ,τε δῆμος μὴ μαλακίζηται θεραπεύων, ὅτι δι' ἐκεῖνον οἵ τ' Ἀργεῖοι ξυνεστράτευον καὶ τῶν Μαντινέων τινὲς, ἀπέτρεπον καὶ ἀπέσπευδον, ἄλλους ῥήτορας ἐνιέντες, οἳ ἔλεγον νῦν μὲν πλεῖν αὐτὸν, καὶ μὴ κατασχεῖν τὴν ἀναγωγὴν, ἐλθόντα δὲ, κρίνεσθαι ἐν ἡμέραις ῥηταῖς· βουλόμενοι ἐκ μείζονος διαβολῆς, ἣν ἔμελλον ῥᾷον αὐτοῦ ἀπόντος ποριεῖν, μετάπεμπτον κομισθέντα αὐτὸν ἀγωνίσασθαι. καὶ ἔδοξε πλεῖν τὸν Ἀλκιβιάδην.

λ'. Μετὰ δὲ ταῦτα, θέρους μεσοῦντος ἤδη, ἡ ἀναγωγὴ ἐγίγνετο ἐς τὴν Σικελίαν. τῶν μὲν οὖν ξυμμάχων τοῖς πλείστοις, καὶ

bant: veruntamen propter praesentem potentiam, et multitudinem rerum singularum, quas *in hoc apparatu* cernebant, *harum* spectaculo animos recolligebant. Peregrini vero, et caetera multitudo ad spectaculum perrexit, ut ad rem visu dignam, ac opinione majorem. Hic enim apparatus, qui primus ex una civitate cum Graecorum copiis profectus est, sumtuosissimus atque magnificentissimus fuit omnium, qui ad illam diem *ex Graecis civitatibus emissi fuerunt.* Nam navium et gravis armaturae militum numero, et ille *apparatus*, qui cum Pericle in agrum Epidaurium *missus est*, et *alter* ille, qui cum Agnone ad Potidaeam *missus est*, non erat inferior *hoc apparatu*. Nam *in illo* erant ex ipsis Atheniensibus quatuor millia militum graviter armatorum, et trecenti equites, et centum triremes, et Lesbiorum atque Chiorum quinquaginta, praeterea multi socii ad eandem expeditionem cum illis proficiscebantur. Sed *Pericles et Agnon* in brevem expeditionem, et cum tenui apparatu profecti sunt. Sed haec expeditio, quippe quod diuturna futura esset, utraque ratione, utra opus *ei* fuisset, et navibus simul et peditatu erat instructa. Et classis qui-

σῃ ῥώμῃ διὰ τὸ πλῆθος ἑκάστων ὧν ἑώρων, τῇ ὄψει ἀνεθάρσουν. οἱ δὲ ξένοι, καὶ ὁ ἄλλος ὄχλος κατὰ θέαν ἧκεν, ὡς ἐπὶ ἀξιόχρεων καὶ ἄπιστον διάνοιαν. παρασκευὴ γὰρ αὕτη πρώτη ἐκπλεύσασα μιᾶς πόλεως δυνάμει Ἑλληνικῇ, πολυτελεστάτη δὴ καὶ εὐπρεπεστάτη τῶν εἰς ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἐγένετο. ἀριθμῷ δὲ νεῶν, καὶ ὁπλιτῶν, καὶ ἡ ἐς Ἐπίδαυρον μετὰ Περικλέους, καὶ ἡ αὐτὴ ἐς Ποτίδαιαν μετὰ Ἁγνωνος οὐκ ἐλάσσων ἦν. τετράκις γὰρ χίλιοι ὁπλῖται αὐτῶν Ἀθηναίων, καὶ τριακόσιοι ἱππεῖς, καὶ τριήρεις ἑκατὸν, καὶ Λεσβίων καὶ Χίων πεντήκοντα, καὶ ξύμμαχοι ἔτι πολλοὶ ξυνέπλευσαν. ἀλλὰ ἐπί τε βραχεῖ πλῷ ὡρμήθησαν, καὶ παρασκευῇ φαύλῃ. οὗτος δὲ ὁ στόλος, ὡς χρόνιός τε ἐσόμενος, καὶ κατ᾽ ἀμφότερα, οὗ ἂν δέῃ, καὶ ναυσὶ καὶ πεζῷ ἅμα ἐξαρτυθεὶς, τὸ μὲν ναυτικὸν μεγάλαις δαπάναις τῶν τε τριηράρχων καὶ τῆς πόλεως ἐκπονηθὲν, τοῦ μὲν δημο-

σίου δραχμὴν τῆς ἡμέρας τῷ ναύτῃ ἑκάστῳ διδόντος, καὶ ναῦς παρασχόντος κενὰς, ἑξήκοντα μὲν ταχείας, τεσσαράκοντα δὲ ὁπλιταγωγοὺς, καὶ ὑπηρεσίας ταύταις τὰς κρατίστας τῶν τριηράρχων, ἐπιφοράς τε, πρὸς τῷ ἐκ δημοσίου μισθῷ, διδόντων τοῖς θρανίταις τῶν ναυτῶν καὶ ταῖς ὑπηρεσίαις, καὶ τἄλλα σημείοις καὶ κατασκευαῖς πολυτελέσι χρησαμένων, καὶ ἐς τὰ μακρότατα προθυμηθέντος ἑνὸς ἑκάστου, ὅπως αὐτῷ τινι εὐπρεπείᾳ τε ἡ ναῦς μάλιστα προέξει, καὶ τῷ ταχυναυτεῖν. τὸ δὲ πεζὸν καταλόγοις τε χρηστοῖς ἐκκριθὲν, καὶ ὅπλων καὶ τῶν περὶ τὸ σῶμα σκευῶν μεγάλῃ σπουδῇ πρὸς ἀλλήλους ἁμιλληθέν. ξυνέβη δὲ πρός τε σφᾶς αὐτοὺς ἅμα ἔριν γενέσθαι, ᾧ τις ἕκαστος προσετάχθη, καὶ ἐς τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ἐπίδειξιν μᾶλλον εἰκασθῆναι τῆς δυνάμεως καὶ ἐξουσίας, ἢ ἐπὶ πολεμίους παρασκευήν. εἰ γάρ τις ἐλογίσατο τήν τε τῆς πόλεως ἀνάλωσιν δημο-

dem magnis trierarchorum et reipublicae ſumtibus erat laborioſe parata. Nam respublica quidem ſingulas drachmas ſingulis nautis quotidie dabat, et naves inanes ſexaginta quidem veloces, quadraginta vero ad gravis armaturae milites vehendos ſuppeditarat. Trierarchi vero praeſtantiſſimos miniſtros his, et praeter publicum ſtipendium etiam extraordinarium *de ſuis privatis fortunis* dabant illis nautis, qui Thranitae vocantur, et *praeſtantiſſimis navium* miniſtris. Et caeteris etiam in rebus ſignis, et artificiis ſumtuoſis inſtruxerant; et *eorum* unusquisque ſummum ſtudium *ad hoc* adhibuerat, ut ſua navis inter caeteras et aliquo decore et celeritate longe praeſtaret. Peditatus vero conſcriptus fuerat delectu accuratiſſime habito, et magno ſtudio inter ſe certaverant armorum et veſtitus elegantia. Contigit autem, ut ſimul et illi inter ſe certarent *de illa re*, quae unicuique fuerat aſſignata; et apud caeteros Graecos *hoc* potentiae potius ac magnarum opum oſtentatio videretur, quam adverſus hoſtem apparatus. Si quis enim rationem iniiſſet et ſumtuum, quos civitas publice et unusquisque militum priva-

tim fecerat, tum ea, quae civitas jam ante erogaverat, tum ea, quae imperatoribus, quos mittebat, secum absportanda dederat, tum etiam ea, quae unusquisque privatorum in corporis cultum, et Trierarchus in *suam* navem impenderat, aut quae praeterea in posterum erat impensurus: praeter ea, quae verisimile erat unumquemque, praeter publicum stipendium, praeparasse viatici causa, quippe quod ad diuturnam militiam iturus esset; item quaecunque vel miles, vel mercator negotiationis gratia secum tulit: *is profecto* permultorum talentorum summam ex urbe *tunc* exportatam fuisse comperisset. Haec igitur expeditio non minus ob admirandam audaciam, et spectaculi splendorem, quam ob exercitus magnitudinem celebris fuit *apud eos*, adversus quos proficiscebantur: praeterea, quod haec navigatio ab *agro* domestico longissime, et rerum adipiscendarum proposita spe longe majori, quam praesentes *ipsorum* opes ferrent, tunc suscepta fuisset.

32. Quum autem naves *viris* impletae fuerunt, omniaque jam imposita, quae secum erant laturi, tuba silentium indictum est; et

σίαν, καὶ τῶν στρατευομένων τὴν ἰδίαν, τῆς μὲν πόλεως, ὅσα τε ἤδη προσετετελέκει, καὶ ἃ ἔχοντας τοὺς στρατηγοὺς ἀπέστελλε· τῶν δὲ ἰδιωτῶν, ἅ, τε περὶ τὸ σῶμά τις καὶ τριήραρχος ἐς τὴν ναῦν ἀναλώκει, καὶ ὅσα ἔτι ἔμελλεν ἀναλώσειν· χωρὶς δ' ἃ εἰκὸς ἦν, καὶ ἄνευ τοῦ ἐκ δημοσίου μισθοῦ, πάντα τινὰ παρασκευάσασθαι ἐφόδιον, ὡς ἐπὶ χρόνιον στρατείαν· καὶ ὅσα ἐπὶ μεταβολῇ τις ἢ στρατιώτης ἢ ἔμπορος ἔχων ἔπλει· πολλὰ ἂν τάλαντα εὑρέθη ἐκ τῆς πόλεως τὰ πάντα ἐξαγόμενα. καὶ ὁ στόλος οὐχ ἧσσον τόλμης τε θάμβει καὶ ὄψεως λαμπρότητι περιβόητος ἐγένετο, ἢ στρατιᾶς πρὸς οὓς ἐπῄεσαν ὑπερβολῇ, καὶ ὅτι μέγιστος ἤδη διάπλους ἀπὸ τῆς οἰκείας, καὶ ἐπὶ μεγίστῃ ἐλπίδι τῶν μελλόντων, πρὸς τὰ ὑπάρχοντα ἐπεχειρήθη.

λβ'. Ἐπειδὴ δὲ αἱ νῆες πλήρεις ἦσαν, καὶ ἐσέκειτο πάντα ἤδη ὅσα ἔχοντες ἔμελλον ἀνάξεσθαι, τῇ μὲν σάλπιγγι σιωπὴ

ὑπεσημάνθη, εὐχὰς δὲ τὰς νομιζομένας πρὸ τῆς ἀναγωγῆς, οὐ κατὰ ναῦν ἑκάστην, ξύμπαντες δὲ ὑπὸ κήρυκος ἐποιοῦντο· κρατῆράς τε κεράσαντες παρ' ἅπαν τὸ στράτευμα, καὶ ἐκπώμασι χρυσοῖς τε καὶ ἀργυροῖς οἵ τε ἐπιβάται καὶ οἱ ἄρχοντες σπένδοντες. ξυνεπεύχοντο δὲ καὶ ὁ ἄλλος ὅμιλος ὁ ἐκ τῆς γῆς, τῶν τε πολιτῶν, καὶ εἴ τις ἄλλος εὔνους παρῆν σφίσι. παιωνίσαντες δὲ, καὶ τελεώσαντες τὰς σπονδὰς, ἀνήγοντο. καὶ ἐπὶ κέρως τοπρῶτον ἐκπλεύσαντες, ἅμιλλαν ἤδη μέχρι Αἰγίνης ἐποιοῦντο· καὶ οἱ μὲν, ἐς τὴν Κέρκυραν, ἔνθα περ καὶ τὸ ἄλλο στράτευμα τῶν ξυμμάχων ξυνελέγετο, ἠπείγοντο ἀφικέσθαι· ἐς δὲ τὰς Συρακούσας ἠγγέλλετο μὲν πολλαχόθεν τὰ περὶ τοῦ ἐπίπλου, οὐ μέντοι ἐπιστεύετο ἐπὶ πολὺν χρόνον οὐδέν. ἀλλὰ καὶ γενομένης ἐκκλησίας, ἐλέχθησαν τοιοίδε λόγοι ἀπό τε ἄλλων, τῶν μὲν, πιστευόντων τὰ περὶ τῆς στρατείας τῆς τῶν Αθηναίων, τῶν δὲ, τὰ

ante profectionem, non in ſingulis navibus, ſed univerſi per praeconis vocem vota ſolennia nuncuparunt: et crateras miſcentes, in aureis argenteisque poculis cum navium defenſores tum *ipſi* duces libarunt. ſimul autem vota faciebat et caetera turba, quae erat in terra, tam civium, quam aliorum etiam, ſi quis benevolus ipſis aderat. Cum autem poeana cecinissent, et libationes peregissent, e portu ſolventes in altum vela fecerunt. Atque primum longa navium ſerie navigantes, jam ad Aeginam uſque curſum certatim tenuerunt. Atque hi quidem Corcyram, quo et reliquus ſociorum exercitus conveniebat, pervenire properabant. Syracuſas vero ex variis quidem locis nuntii de infeſto hujus claſſis adventu afferebantur: ſed tamen diu nihil horum creditum eſt. Quinetiam, convocata concione, hujusmodi ſententiae dictae fuerunt cum ab aliis (quorum alii quidem credebant, *vera eſſe,* quae de Athenienſium expeditione *nuntiabantur,* alii vero contraria dicebant,) tum etiam ab Hermocrate Hermonis *filio,* qui *in medium*

progreſſus, quippe perſuaſum haberet, ſe plane ſcire, quae de illis *rebus ferebantur*, ipſis haec dixit, ac ſuaſit.

33. ‘ Incredibilia quidem, quemad‘ modum et alii nonnulli, forſitan et ego a‘ pud vos de certiſſimo claſſis hoſtilis adven‘ tu dicere videbor. Illud autem probe no‘ vi, eos, qui vel dicunt, vel nuntiant res, ‘ quae fidem ſuperant, non ſolum non per‘ ſuadere, verum etiam amentes videri. Ve‘ runtamen, cum reipublicae periculum im‘ pendeat, non *idcirco* deterritus abſtinebo: ‘ quia perſuaſum habeo, me aliquid explo‘ ratius dicturum, quam quemvis alium, ‘ quod hoc ſciam. Athenienſes enim adver‘ ſus nos (quod vehementer admiramini) ‘ cum ingenti exercitu et navali et pedeſtri ‘ veniunt. Hoc quidem praetextu, ut Ege‘ ſtaeis ſociis auxilium ferant, et Leontinos ‘ in ſuas ſedes reſtituant: ſed re vera, Sici‘ liae, praecipue vero noſtrae urbis cupidi‘ tate, exiſtimantes, ſi hanc obtineant, *ſe cae‘ teras etiam Siciliae partes* facile obtentu‘ ros. Quoniam igitur propediem *huc* ſunt

ἐναντία λεγόντων· καὶ Ἑρμοκράτης ὁ Ἕρμωνος παρελθὼν, αὐτοῖς, ὡς σαφῶς οἰόμενος εἰδέναι τὰ περὶ αὐτῶν, ἔλεγε, καὶ παρῄνει τοιάδε.

λγ΄. 'ΑΠΙΣΤΑ μὲν ἴσως, ὥσπερ 'καὶ ἄλλοι τινὲς, δόξω ὑμῖν περὶ τοῦ ἐπί- 'πλου τῆς ἀληθείας λέγειν. καὶ γιγνώσκω 'ὅτι οἱ τὰ μὴ πιστὰ δοκοῦντα εἶναι ἢ λέ- 'γοντες, ἢ ἀπαγγέλλοντες, οὐ μόνον οὐ πεί- 'θουσιν, ἀλλὰ καὶ ἄφρονες δοκοῦσιν εἶναι· 'ὅμως δὲ οὐ καταφοβηθεὶς ἐπισχήσω, κιν- 'δυνευούσης τῆς πόλεως· πείθων γε ἐμαυ- 'τὸν, σαφέστερόν τι ἑτέρου εἰδὼς, λέγειν. 'Αθηναῖοι γὰρ ἐφ' ἡμᾶς (ὃ πάνυ θαυ- 'μάζετε) πολλῇ στρατιᾷ ὥρμηνται καὶ 'ναυτικῇ καὶ πεζικῇ· πρόφασιν μὲν, Ἐγε- 'σταίων ξυμμαχίᾳ, καὶ Λεοντίνων κατοι- 'κίσει, τὸ δὲ ἀληθὲς, Σικελίας ἐπιθυμίᾳ, 'μάλιστα δὲ τῆς ἡμετέρας πόλεως, ἡγού- 'μενοι, εἰ ταύτην σχοῖεν, ῥᾳδίως καὶ τἆλ- 'λα ἕξειν. ὡς οὖν ἐν τάχει παρεσομένων,

‘ ὁρᾶτε ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων ὅτῳ τρό-
‘ πῳ κάλλιστα ἀμυνεῖσθε αὐτοὺς, καὶ μήτε
‘ καταφρονήσαντες, ἄφρακτοι ληφθήσεσθε,
‘ μήτε ἀπιστήσαντες, τοῦ ξύμπαντος ἀμε-
‘ λήσετε. εἰ δέ τῳ καὶ πιστὰ, τὴν τόλμαν
‘ αὐτῶν, καὶ δύναμιν μὴ ἐκπλαγῇ. οὔτε
‘ γὰρ βλάπτειν ἡμᾶς πλείω οἷοί τε ἔσον-
‘ ται ἢ πάσχειν· οὔθ' ὅτι μεγάλῳ στό-
‘ λῳ ἐπέρχονται, ἀνωφελεῖς· ἀλλὰ πρός
‘ τε τοὺς ἄλλους Σικελιώτας πολὺ ἄμει-
‘ νον· μᾶλλον γὰρ ἐθελήσουσιν ἐκπλαγέν-
‘ τες ἡμῖν ξυμμαχεῖν. καὶ ἢν ἄρα ἢ κα-
‘ τεργασώμεθα αὐτοὺς, ἢ ἀπράκτους ὧν
‘ ἐφίενται ἀπώσωμεν (οὐ γὰρ δὴ μὴ τύ-
‘ χωσί γε ὧν προσδέχονται φοβοῦμαι)
‘ κάλλιστον δὴ ἔργων ἡμῖν ξυμβήσεται, καὶ
‘ οὐκ ἀνέλπιστον ἔμοιγε. ὀλίγοι γὰρ δὴ στό-
‘ λοι μεγάλοι ἢ Ἑλλήνων, ἢ βαρβάρων,
‘ πολὺ ἀπὸ τῆς ἑαυτῶν ἀπάραντες, κα-
‘ τώρθωσαν. οὔτε γὰρ πλείους τῶν ἐνοι-
‘ κούντων καὶ ἀστυγειτόνων ἔρχονται (πάν-

'appulsuri, videte, qua ratione pro viribus 'ipsos honestissime propulsaturi sitis; et '*cavete*, ne per *hostium* contemtionem, im-'parati opprimamini, neve *nuntiis* fidem 'non habentes, rerum summam negligatis. 'Quod si cui etiam res credibiles *dicere vi-'debor*, illorum audaciam ac potentiam is 'ne reformidet: nam non magis nos laede-'re, quam a nobis laedi poterunt. Quod 'autem cum magna classe veniunt, *hoc mo-'do nobis* non inutiles *erunt*. Imo vero e-'tiam apud caeteros Sicilienses *hoc nobis 'erit* longe melius: facilius enim *illorum 'adventu* territi se nobis socios adjungere 'volent. Et si forte vel subegerimus ipsos, 'vel ea, quae cupiunt, non adeptos repule-'rimus (non enim vereor, ne consequantur, 'quod exspectant) praeclarissimi facinoris 'gloria nobis continget; neque mihi saltem 'desperandum. Paucae enim aut Graeco-'rum aut barbarorum magnae classes, pro-'cul ab *agro* domestico profectae, rem feli-'citer gesserunt. Nam neque veniunt nu-'mero superiores incolis et vicinis (omnes

'enim prae metu congregabuntur:) et ſi 'propter inopiam rerum neceſſariarum in 'alieno ſolo rem male geſſerint, quamvis 'ipſimet magna ex parte ſibi cladem invex-'erint, tamen nomen *et victoriae gloriam* 'illis relinquent, quibus inſidiati fuerint. 'Qua ratione etiam hi ipſi Athenienſes cre-'verunt, quod Medus praeter opinionem 'ſaepius offenderit, dum praedicaret, ſe u-'nam civitatem, Athenas videlicet, bello 'petere. Cui rei ſimile quiddam nobis eti-'am eventurum non eſt deſperandum.

34. 'Confidenter igitur et res in hoc ip-'ſo loco praeparemus, et *nuntiis* ad Sicu-'los miſſis, hos quidem magis confirmemus, 'cum aliis vero amicitiam atque ſocietatem 'inire conemur. Et in reliquas Siciliae par-'tes legatos mittamus, et hoc periculum 'commune eſſe demonſtremus; et in Itali-'am, ut aut ſocietatem nobiſcum faciant, 'aut ne recipiant Athenienſes. Exiſtimo 'autem ſatius eſſe Carthaginem etiam *lega-'tos* mittere. Nam ne ipſis quidem eſt du-'bitandum: ſed in perpetuo metu degunt, 'ne quando Athenienſes contra ſuam ur-

'τα γὰρ δὴ ὑπὸ δέους ξυνίσαται) ἥν τε δι' 'ἀπορίαν τῶν ἐπιτηδείων ἐν ἀλλοτρίᾳ 'γῇ σφαλῶσι, τοῖς ἐπιβουλευθεῖσιν ὄνομα, 'κἂν περὶ σφίσιν αὐτοῖς τὰ πλείω πταί-'σωσιν, ὅμως καταλείπουσιν. ὅπερ καὶ Α-'θηναῖοι αὐτοὶ οὗτοι, τοῦ Μήδου παρὰ λό-'γον πολλὰ σφαλέντος [ἐπὶ] τῷ ὀνόματι 'ὡς ἐπ' Ἀθήνας ᾔει, ηὐξήθησαν, καὶ ἡ-'μῖν οὐκ ἀνέλπιστον τὸ τοιοῦτο ξυμβῆναι.

λδ'. 'Θαρσοῦντες οὖν τά τε αὐτοῦ πα-'ρασκευαζώμεθα, καὶ ἐς τοὺς Σικελοὺς πέμ-'ποντες, τοὺς μὲν, μᾶλλον βεβαιωσώμεθα, 'τοῖς δὲ φιλίαν καὶ ξυμμαχίαν πειρώμεθα 'ποιεῖσθαι· ἔς τε τὴν ἄλλην Σικελίαν 'πέμπωμεν πρέσβεις, δηλοῦντες ὡς κοινὸς ὁ 'κίνδυνος, καὶ ἐς τὴν Ἰταλίαν, ὅπως ἢ ξυμ-'μαχίαν ποιῶνται ἡμῖν, ἢ μὴ δέχωνται 'Ἀθηναίους. δοκεῖ δέ μοι καὶ ἐς Καρχηδόνα 'ἄμεινον εἶναι πέμψαι. οὐ γὰρ ἀνέλπι-'στον αὐτοῖς, ἀλλ' ἀεὶ διὰ φόβου εἰσὶ μή 'ποτε Ἀθηναῖοι αὐτοῖς ἐπὶ τὴν πόλιν ἔλ-

‘ θωσιν. ὥϛε τάχ᾽ ἂν ἴσως νομίσαντες, εἰ ‘ τάδε προήσονται, καὶ ἂν σφεῖς ἐν πόνῳ ‘ εἶναι, ἐθελήσειαν ἡμῖν ἤτοι κρύφα γε, ἢ ‘ φανερῶς, ἢ ἐξ ἑνός γέ τȣ τρόπȣ ἀμῦναι. ‘ δυνατοὶ δέ εἰσι μάλιϛα τῶν νῦν, βȣλη- ‘ θέντες. χρυσὸν γὰρ ϗ ἄργυρον πλεῖϛον ‘ κέκτηνται, ὅθεν ὅ, τε πόλεμος, ϗ τἄλλα ‘ εὐπορεῖ. πέμπωμεν δὲ ϗ ἐς τὴν Λακε- ‘ δαίμονα ϗ ἐς Κόρινθον, δεόμενοι δεῦρο κα- ‘ τὰ τάχος βοηθεῖν, ϗ τὸν ἐκεῖ πόλεμον ‘ κινεῖν. ὃ δὲ μάλιϛα ἐγώ τε νομίζω ἐπί- ‘ καιρον, ὑμεῖς τε, διὰ τὸ ξύνηθες ἥσυχον, ‘ ἥκιϛ᾽ ἂν ὀξέως πείθοισθε, ὅμως εἰρήσε- ‘ ται. Σικελιῶται γὰρ εἰ θέλοιμεν ξύμ- ‘ παντες, εἰ δὲ μὴ, ὅτι πλεῖϛοι μεθ᾽ ἡμῶν, ‘ καθελκύσαντες ἅπαν τὸ ὑπάρχον ναυτι- ‘ κὸν μετὰ δυοῖν μηνοῖν τροφῆς, ἀπαντῆ- ‘ σαι Ἀθηναίοις ἐς Τάραντα ϗ ἄκραν Ἰα- ‘ πυγίαν, ϗ δῆλον ποιῆσαι αὐτοῖς ὅτι οὐ ‘ περὶ τῆ Σικελίᾳ πρότερον ἔϛαι ὁ ἀγὼν, ‘ ἢ τȣ ἐκείνους περαιωθῆναι τὸν Ἰόνιον

'bem veniant. Quamobrem fortasse existi-
'mantes, si res istas neglexerint, se quo-
'que laboraturos, aut clam, aut palam,
'aut quovis alio modo nobis opem ferre
'volent. Et profecto, si velint, *hoc face-*
'*re* poterunt vel maxime omnium, qui nunc
'*rerum potiuntur.* nam maximam auri ar-
'gentique vim possident, unde et bellum et
'caetera commode administrantur. Lace-
'daemonem etiam et Corinthum *legatos*
'mittamus, ac oremus, ut celeriter auxili-
'um huc mittant, et bellum illic *adversus*
'*Athenienses* moveant. Quod autem ego
'maxime opportunum arbitror, et *quod* vos
'propter solitam desidiam minime celeriter
'probabitis, tamen *a me* dicetur. Si enim
'universi Sicilienses, sin minus, quam plu-
'rimi nobiscum, omnem praesentem clas-
'sem cum duorum mensium cibariis dedu-
'cere velimus, et Atheniensibus ad Taren-
'tum et ad Iapygiam promontorium occur-
'rere, ipsisque demonstrare non de Sicilia
'prius *ipsis* certamen fore, quam de Ionio
'mari ab ipsis trajiciendo; ipsos maxime ter-

'rebimus, et cogemus *ipſos hoc* conſiderare, 'nos quidem ex *agro* amico, regionis *noſtrae* 'cuſtodes, proficiſci, (Tarentum enim nos 'excipiet) ipſis vero cum toto *claſſis* appa-'ratu pelagus ingens eſſe transeundum, et 'propter navigationis longitudinem diffi-'cile eſſe ordinem ſervare. nobis vero fa-'cile fore *ipſorum claſſem* lente navigantem 'et ordine, *nec frequentem* contra *nos* veni-'entem invadere. Quod ſi cum ea parte 'claſſis, quae celeritate praeſtat, navibus 'exoneratis atque confertis *nos* adoriantur, 'et remis utantur; *ipſos remigio jam* defeſ-'ſos aggrediemur. ſin *eos invadere* non pla-'cuerit, Tarentum etiam nosmet recipere 'nobis licebit. Illi vero, ſi cum exiguo com-'meatu, tanquam ad navale proelium, mare 'transierint, inopia laborabunt in locis de-'ſertis, et aut *in iis* manentes obſidebuntur, 'aut praetervehi conantes, et caeterum ap-'paratum relinquent, et incerti an aliquae 'civitates ſint recepturae, animis conſter-'nabuntur. Quamobrem ego ſaltem arbi-'troi, eos hac ratiocinatione deterritos, ne

‘ μάλιςʼ ἂν αὐτοὺς ἐκπλήξαιμεν, καὶ ἐς
‘ λογισμὸν καταςήσαιμεν ὅτι ὁρμώμεθα
‘ μὲν ἐκ Φιλίας χώρας Φύλακες (ὑποδέ-
‘ χεται γὰρ ἡμᾶς Τάρας) τὸ δὲ πέλαγος
‘ αὐτοῖς πολὺ περαιοῦσθαι μετὰ πάσης
‘ τῆς παρασκευῆς, χαλεπὸν δὲ, διὰ πλοῦ
‘ μῆκος, ἐν τάξει μεῖναι· καὶ ἡμῖν ἂν εὐε-
‘ πίθετος εἴη, βραδεῖά τε καὶ κατὰ λόγον
‘ προσπίπτουσα. εἰ δʼ αὖ τῷ ταχυναυ-
‘ τοῦντι ἀθροωτέρῳ κουφίσαντες προσβάλοιεν,
‘ εἰ μὲν κώπαις χρήσαιντο, ἐπιθοίμεθʼ ἂν
‘ κεκμηκόσιν· εἰ δὲ μὴ δοκοίη, ἔςι καὶ ὑπο-
‘ χωρῆσαι ἡμῖν ἐς Τάραντα. οἱ δὲ, μετʼ
‘ ὀλίγων ἐφοδίων ὡς ἐπὶ ναυμαχίᾳ περαι-
‘ ωθέντες, ἀποροῖεν ἂν κατὰ χωρία ἔρημα,
‘ καὶ ἢ μένοντες πολιορκοῖντο ἂν, ἢ πειρώ-
‘ μενοι παραπλεῖν, τήν τε ἄλλην παρα-
‘ σκευὴν ἀπολείποιεν ἂν, καὶ τὰ τῶν πό-
‘ λεων οὐκ ἂν βέβαια ἔχοντες, εἰ ὑποδέξοιν-
‘ το, ἀθυμοῖεν. ὥςε ἔγωγε τούτῳ τῷ λο-
‘ γισμῷ ἡγοῦμαι ἀποκλειομένους αὐτοὺς,

οὐδ' ἂν ἀπᾶραι ἀπὸ Κερκύρας, ἀλλ' ἢ διαβουλευσαμένους, καὶ κατασκοπαῖς χρωμένους ὁπόσοι τε ἐσμὲν καὶ ἐν ᾧ χωρίῳ, ἐξωσθῆναι ἂν τῇ ὥρᾳ ἐς χειμῶνα, ἢ καταπλαγέντας τῷ ἀδοκήτῳ, καταλῦσαι ἂν τὸν πλοῦν· ἄλλως τε καὶ τοῦ ἐμπειροτάτου τῶν στρατηγῶν (ὡς ἐγὼ ἀκούω) ἄκοντος ἡγουμένου, καὶ ἀσμένου ἂν πρόφασιν λαβόντος, εἴτι ἀξιόχρεων ἀφ' ἡμῶν ὀφθείη. ἀγγελοίμεθα δ' ἂν εὖ οἶδ' ὅτι ἐπὶ τὸ πλεῖον. τῶν δ' ἀνθρώπων πρὸς τὰ λεγόμενα καὶ αἱ γνῶμαι ἵστανται, καὶ τοὺς προεπιχειροῦντας, ἢ τοῖς γε ἐπιχειροῦσι προδηλοῦντας ὅτι ἀμυνοῦνται, μᾶλλον πεφόβηνται, ἰσοκινδύνους ἡγούμενοι. ὅπερ ἂν νῦν Ἀθηναῖοι πάθοιεν. ἐπέρχονται γὰρ ἡμῖν ὡς οὐκ ἀμυνουμένοις, δικαίως κατεγνωκότες ὅτι αὐτοὺς οὐ μετὰ Λακεδαιμονίων ἐφθείρομεν. εἰ δ' ἴδοιεν παρὰ γνώμην τολμήσαντας, τῷ ἀδοκήτῳ μᾶλλον ἂν καταπλαγεῖεν ἢ

' ſoluturos quidem ex Corcyra : ſed aut dum ' *ibi* conſultabunt, et dum mittent, qui ex- ' plorent, quot numero ſimus, et quo in lo- ' co, *ipſorum adventum* anni tempeſtate in ' hyemem extractum iri ; aut *ipſos* inopinata ' re perculſos navigationem deſituros. Prae- ' cipue vero quod (quantum ego audio) pe- ' ritiſſimus *illorum* dux *exercitum* invitus du- ' cat, et lubenter occaſionem ſit arrepturus, ' ſi quae copiae pares ad reſiſtendum a nobis ' oſtendantur. Illud autem certo ſcio rumo- ' rem de noſtris viribus, ut longe majoribus, ' *quam re vera ſint*, emanaturum. Quales ' autem ſunt ipſi rumores, qui circumferun- ' tur, tales etiam ſunt hominum opiniones; ' et magis horrent eos, qui priores inva- ' dunt, quam eos, qui mature aggreſſuris ' ſignificant, ſe ad vim *ipſorum* propulſan- ' dam paratos eſſe, quod *eos* in pari discri- ' mine futuros putent. Id, quod Athenien- ' ſibus nunc accidet. Nos enim ut non re- ' pugnaturos invadunt, merito nos contem- ' nentes, quod ipſos cum Lacedaemoniis con- ' juncti non profligarimus. Quod ſi praeter ' *ſuam* opinionem *nos* audere viderint, hoc ' inopinato *noſtro conatu* magis terrebuntur,

'quam vero nostrae potentiae apparatu. 'Mihi igitur assentiamini potissimum qui-'dem audentes haec, *quae vobis suadeo:* sin 'minus, *saltem* ut caeteras res ad bellum ne-'cessarias primo quoque tempore praepare-'tis. Cuilibet autem in mentem venire *opor-'tet*, contemtionem quidem invadentium, in 'ipso procliorum ardore, dum fortiter cer-'tatur, demonstrari: illud vero maximam 'utilitatem *nobis* allaturum, si jam, *ante-'quam hostes huc appellant*, cum metu tu-'tissimos apparatus praeparemus, ita ut eos 'periculosos existimemus. Nam hostes et 'contra *nos* veniunt, et in ipso itinere (quod 'probe scio) jam sunt, quinetiam tantum 'non jam adsunt.'

35. Atque Hermocrates quidem haec dixit. At inter Syracusanos ingens altercatio exorta est, quod alii quidem, Athenienses nullo modo venturos dicerent, et quae *Hermocrates* dixerat, vera esse negarent: alii vero, dicerent, quid nobis facient, quin et ipsi vicissim *aliud hoc ipso* gravius a nobis sint accepturi? Quinetiam alii rem istam prorsus contemnebant, et in risum convertebant. Pauci vero erant, qui Hermocrati

‘ τῇ ἀπὸ τοῦ ἀληθοῦς δυνάμει. πείθεσθε ‘ οὖν, μάλιστα μὲν ταῦτα τολμήσαντες, ‘ εἰ δὲ μὴ, ὅτιτάχιστα τἆλλα ἐς τὸν πό- ‘ λεμον ἑτοιμάζειν. καὶ παραστῆναι παν- ‘ τὶ, τὸ μὲν καταφρονεῖν τοὺς ἐπιόντας, ‘ ἐν τῶν ἔργων τῇ ἀλκῇ δείκνυσθαι, τὸ ‘ δ’ ἤδη τὰς μετὰ φόβου παρασκευὰς ‘ ἀσφαλεστάτας νομίσαντας ὡς ἐπικινδύνους ‘ πράσσειν, χρησιμώτατα ἂν ξυμβῆναι. ‘ οἱ δὲ ἄνδρες καὶ ἐπέρχονται, καὶ ἐν πλῷ ‘ εὖ οἶδ’ ὅτι ἤδη εἰσὶ, καὶ ὅσον οὔπω πάρ- ‘ εισι.’

λέ. Καὶ ὁ μὲν Ἑρμοκράτης τοσαῦτα εἶπε. τῶν δὲ Συρακουσίων ὁ δῆμος ἐν πολλῇ πρὸς ἀλλήλους ἔριδι ἦσαν, οἱ μὲν, ὡς οὐδενὶ ἂν τρόπῳ ἔλθοιεν οἱ Ἀθηναῖοι· οὐδ’, ἀληθῆ ἐστιν ἃ λέγει. τοῖς δὲ, εἰ καὶ ἔλθοιεν, τί ἂν δράσειαν αὐτοὺς, ὅ, τι οὐκ ἂν μεῖζον ἀντιπάθοιεν. ἄλλοι δὲ καὶ πάνυ καταφρονοῦντες, ἐς γέλωτα ἔτρεπον τὸ πρᾶγμα. ὀλίγον δ’ ἦν τὸ πιστεῦον τῷ

Ἑρμοκράτει, καὶ φοβούμενον τὸ μέλλον. παρελθὼν δ' αὐτοῖς Ἀθηναγόρας, ὃς δήμου τε προστάτης ἦν, καὶ ἐν τῷ παρόντι πιθανώτατος τοῖς πολλοῖς, ἔλεγε τοιάδε.

λϛʹ. ‘ΤΟΥΣ μὲν Ἀθηναίους ὅστις μὴ ‘βούλεται οὕτω κακῶς φρονῆσαι, καὶ ὑπο‘χειρίους ἡμῖν γενέσθαι ἐνθάδε ἐλθόντας, ‘ἢ δειλός ἐστιν, ἢ τῇ πόλει οὐκ εὔνους· τοὺς ‘δ' ἀγγέλλοντας τὰ τοιαῦτα, καὶ περιφόβους ‘ὑμᾶς ποιοῦντας, τῆς μὲν τόλμης οὐ θαυ‘μάζω, τῆς δὲ ἀξυνεσίας, εἰ μὴ οἴονται ‘ἔνδηλοι εἶναι. οἱ γὰρ δεδιότες ἰδίᾳ τὶ, ‘βούλονται τὴν πόλιν ἐς ἔκπληξιν καθι‘στάναι, ὅπως τῷ κοινῷ φόβῳ τὸ σφέτε‘ρον ἐπηλυγάζωνται. καὶ νῦν αὗται αἱ ἀγ‘γελίαι τοῦτο δύνανται· οὐκ ἀπὸ ταυτο‘μάτου, ἐκ δὲ ἀνδρῶν οἵπερ ἀεὶ τάδε κινοῦ‘σι, ξύγκεινται. ὑμεῖς δὲ, ἢν εὖ βουλεύησθε, ‘οὐκ ἐξ ὧν οὗτοι ἀγγέλλουσι σκοποῦντες, λο‘γιεῖσθε τὰ εἰκότα, ἀλλ' ἐξ ὧν ἂν ἄν‘θρωποι δεινοὶ καὶ πολλῶν ἔμπειροι (ὥσπερ

sidem haberent, et futurum formidarent. Athenagoras autem, qui populi princeps, et tunc temporis propter popularem facundiam apud plebem gratiosissimus erat, *in medium* progressus haec ipsis dixit.

36. ‘ Quisquis non cupit Athenienses ‘ eo dementiae progredi, ut huc profecti in ‘ nostram potestatem redigantur, is aut timidus est, aut reipublicae non benevolus. ‘ Illorum vero, qui res hujusmodi nuntiant, ‘ magnumque metum vobis incutiunt, audaciam quidem non miror; sed imprudentiam, si sua consilia non patere putant. Qui ‘ enim privatim aliquid formidant, rempub‘ licam in magno timore constituere volunt, ‘ ut publico metu suum occultent. Et nunc ‘ isti rumores eo spectant: neque *enim* sua ‘ sponte *disseminantur*, sed ab hominibus ‘ componuntur, qui semper tales motus mo‘ liuntur. Vos vero, si recte consultaveritis, ‘ non ex rerum, quas isti nuntiant, conside‘ ratione, deliberabitis de rebus, quas face‘ re decet; sed ex iis, quae viri prudentes ‘ et multarum rerum periti (quales ego A-

'thenienses esse puto) facerent. Non est 'enim credibile ipsos, Peloponnesiis relictis, 'belloque nondum illic plane finito, ad al'terum bellum, *illo* non minus, ultro veni're. Siquidem ego existimo ipsos putare 'secum praeclare agi, quod nos, qui tot at'que tam magnas civitates habemus, bel'lum ipsis non inferamus.

37. 'Quinetiam si venerint (ut fertur) 'existimo, Siciliam plus virium habituram 'ad eos debellandos, quam Peloponnesum, 'quo est omnis generis apparatu instructi'or; nostramque civitatem solam, hoc ex'ercitu, qui (ut *isti* dicunt) nunc contra *nos* 'venit, atque adeo bis tanto, longe superi'orem esse *duco.* quippe quod sciam, ipsos 'nullum equitatum secum adducturos, qui 'sequatur, neque ex hac ipsa regione com'paraturos, nisi perexiguum quendam ab 'Egestaeis, neque gravis armaturae mili'tum numerum nostro parem, quia navibus 'vehentur. Arduum enim fuerit vel solis 'navibus expeditis, tantum navigationis

‘ ἐγὼ Ἀθηναίους ἀξιῶ) δράσειαν. οὐ γὰρ αὐτοὺς εἰκὸς Πελοποννησίους τε ὑπολιπόντας, καὶ τὸν ἐκεῖ πόλεμον μήπω βεβαίως καταλελυμένους, ἐπ' ἄλλον πόλεμον οὐκ ἐλάσσω ἑκόντας ἐλθεῖν. ἐπεὶ ἔγωγε ἀγαπᾷν οἴομαι αὐτοὺς ὅτι οὐχ ἡμεῖς ἐπ' ἐκείνους ἐρχόμεθα, πόλεις τοσαῦται, καὶ οὕτω μεγάλαι.

λζ'. ‘ Εἰ δὲ δή, ὥσπερ λέγονται, ἔλθοιεν, ἱκανωτέραν ἡγοῦμαι Σικελίαν Πελοποννήσου διαπολεμῆσαι, ὅσῳ κατὰ πάντα ἄμεινον ἐξήρτυται· τὴν δὲ ἡμετέραν πόλιν αὐτὴν, τῆς νῦν στρατιᾶς, ὥς φασιν ἐπιούσης, καὶ εἰ δὶς τοσαύτη ἔλθοι, πολὺ κρείσσω εἶναι. οἷς γ' ἐπίσταμαι οὔθ' ἵππους ἀκολουθήσοντας, οὐδ' αὐτόθεν πορισθησομένους, εἰ μὴ ὀλίγους τινὰς παρ' Ἐγεσταίων, οὐδ' ὁπλίτας ἰσοπληθεῖς τοῖς ἡμετέροις, ἐπὶ νεῶν γε ἐλθόντας. μέγα γὰρ τὸ καὶ αὐταῖς ταῖς ναυσὶ κούφαις τοσοῦτον πλοῦν δεῦ-

‘ ρο κομισθῆναι, τήν τε ἄλλην παρασκευ‘ ὴν ὅσην δεῖ ἐπὶ πόλιν τοσήνδε ποριςθῆ‘ ναι, οὐκ ὀλίγην οὖσαν. ὥςε παρὰ το‘ σοῦτον γιγνώσκω, μόλις ἄν μοι δοκοῦσιν,
‘ εἰ πόλιν ἑτέραν τοσαύτην ὅσαι Συρα‘ κοῦσαί εἰσιν, ἔλθοιεν ἔχοντες, καὶ ὅμο‘ ρον οἰκήσαντες τὸν πόλεμον ποιοῖντο,
‘ οὐκ ἂν παντάπασι διαφθαρῆναι· ἤπου
‘ γε δὴ ἐν πάσῃ πολεμίᾳ Σικελίᾳ. ξυςή‘ σεται γὰρ ςρατοπέδῳ τε ἐκ νεῶν ἱδρυ‘ θέντι, καὶ ἐκ σκηνιδίων, καὶ ἀναγκαίας
‘ παρασκευῆς, οὐκ ἐπὶ πολὺ ὑπὸ τῶν ἡ‘ μετέρων ἱππέων ἐξιόντες. τὸ δὲ ξύμ‘ παν, οὐδ᾽ ἂν κρατῆσαι αὐτοὺς τῆς γῆς
‘ ἡγοῦμαι. τοσούτῳ τὴν ἡμετέραν παρα‘ σκευὴν κρείσσω νομίζω.

λή. ‘ Ἀλλὰ ταῦτα, ὥσπερ ἐγὼ λέγω,
‘ οἵ τε Ἀθηναῖοι γιγνώσκοντες, τὰ σφέτε‘ ρα αὐτῶν εὖ οἶδ᾽ ὅτι σώζουσι, καὶ ἐνθένδε
‘ ἄνδρες οὔτε ὄντα, οὔτε ἂν γενόμενα λογοποιοῦσιν. οὓς ἐγὼ οὐ νῦν πρῶτον ἀλλ

'cursum huc *usque* conficere, et caeterum 'apparatum *ferre*, quantum adversus tan- 'tam civitatem suppetere oportet, qui *pro- 'fecto* parvus esse non debet. Quamobrem 'ab hac opinione ego adeo dissentio, ut, si '*Athenienses* aliam urbem tantam, quantae 'sunt Syracusae, *in Sicilia* obtinerent, et 'contra *nos illinc* venirent, et *urbem Syra- 'cusis* finitimam incolerent, et *ex ea prode- 'untes, nobis* bellum facerent, vix totius ex- 'ercitus internecionem vitare posse videan- 'tur. Jam vero multo minus, si tota Sicilia 'sit ipsorum hostis. Nam *illorum exercitus* 'in castris, quae ex navibus fient, consistet, '*et se continebit*, et *illorum milites* ex parvis 'tabernaculis, et apparatu necessario, non 'longe prodeuntes *vagabuntur*, a nostris e- 'quitibus *prohibiti*. In summa, ne terra qui- 'dem ipsos potituros puto. Adeo nostrum 'apparatum *hostili* praestantiorem duco.

38. 'Quamobrem Athenienses, quod 'haec, quae ego dico, cognoscant, res suas '(quod probe novi) conservant: et quidam 'hujus civitatis homines, ea, quae neque 'sunt, neque futura sunt, comminiscuntur; 'quos ego non nunc primum, sed semper

'scio, hujuscemodi rumoribus, quinetiam 'aliis, qui sunt istis longe maligniores, vel 'factis, vestrae multitudini terrore incusso, 'ipsos civitatis imperio potiri velle. Vereor 'autem, ne saepius *idem* conantes, hoc eti'am aliquando consequantur. Nos vero ig'navi sumus tum ad praecavendas istorum 'insidias, antequam *ab ipsis* opprimamur; 'tum ad sumendum de istis supplicium, post'quam ipsorum insidias cognovimus. His 'autem de causis nostra civitas raro quidem 'quiescit, saepe vero seditione laborat, et 'longe plura certamina contra suos ipsius 'cives, quam contra hostes suscipit; quine'tiam interdum tyrannidem ac iniquum do'minatum *sustinet*. Quarum rerum (si mo'do vos meam sententiam sequi velitis) ego 'nullam unquam nostra aetate fieri sinam: 'vestram quidem multitudinem verbis in 'meam sententiam adducens, de illis vero, 'qui talia machinantur, supplicium sumens, 'non solum in ipso facinore deprehensis, '(arduum enim fuerit ipsos deprehendere) 'sed etiam ob ea, quae volunt quidem, sed 'tamen non possunt. Hostis enim non so'lum pro maleficiis, sed etiam pro consiliis

ἀεὶ ἐπίσταμαι, ἤτοι λόγοις γε τοιοῖσδε καὶ ἔτι τούτων κακουργοτέροις, ἢ ἔργοις βουλομένους καταπλήξαντας τὸ ὑμέτερον πλῆθος, αὐτοὺς τῆς πόλεως ἄρχειν. καὶ δέδοικα μέντοι μήποτε πολλὰ πειρῶντες καὶ κατορθώσωσιν. ἡμεῖς δὲ κακοὶ, πρὶν ἐν τῷ παθεῖν ὦμεν, προφυλάξασθαί τε, καὶ αἰσθόμενοι ἐπεξελθεῖν. τοιγάρτοι δι' αὐτὰ ἡ πόλις ἡμῶν ὀλιγάκις μὲν ἡσυχάζει, στάσεις δὲ πολλὰς καὶ ἀγῶνας οὐ πρὸς τοὺς πολεμίους πλείονας ἢ πρὸς αὐτὴν ἀναιρεῖται, τυραννίδας δὲ ἔστιν ὅτε καὶ δυναστείας ἀδίκους. ὧν ἐγὼ πειράσομαι, ἤν γε ὑμεῖς ἐθέλητε ἕπεσθαι, μήποτε ἐφ' ἡμῶν τι περιιδεῖν γενέσθαι. ὑμᾶς μὲν τοὺς πολλοὺς πείθων, τοὺς δὲ τὰ τοιαῦτα μηχανωμένους κολάζων, μὴ μόνον αὐτοφώρους, (χαλεπὸν γὰρ ἐπιτυγχάνειν) ἀλλὰ καὶ ὧν βούλονται μὲν, δύνανται δ' οὔ. τὸν γὰρ ἐχθρὸν οὐχ ὧν δρᾷ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς δια-

‘ νοίας προαμύνεσθαι χρὴ, εἴπερ καὶ μὴ ‘ προφυλαξάμενός τις προπείσεται. τοὺς ‘ δ' αὖ ὀλίγους, τὰ μὲν ἐλέγχων, τὰ ‘ δὲ, φυλάσσων, τὰ δὲ, καὶ διδάσκων. μά- ‘ λιστα γὰρ δοκῶ ἄν μοι οὕτως ἀποτρέ- ‘ πειν τῆς κακουργίας. καὶ δῆτα (ὃ πολ- ‘ λάκις ἐσκεψάμην) τί καὶ βούλεσθε ὦ ‘ νεώτεροι; πότερον ἄρχειν ἤδη; ἀλλ' οὐκ ‘ ἔννομον. ὁ δὲ νόμος ἐκ τοῦ μὴ δύνασθαι ‘ ὑμᾶς μᾶλλον ἢ δυναμένους ἐτέθη ἀτιμά- ‘ ζειν. ἀλλὰ δὴ μὴ μετὰ πολλῶν ἰσονο- ‘ μεῖσθαι; καὶ πῶς δίκαιον τοὺς αὐτοὺς μὴ ‘ τῶν αὐτῶν ἀξιοῦσθαι;

λθ'. ‘ Φήσει τις, δημοκρατίαν οὔτε ‘ ξυνετὸν, οὔτ' ἴσον εἶναι, τοὺς δ' ἔχοντας ‘ τὰ χρήματα, καὶ ἄρχειν ἄριστα βελ- ‘ τίστους. ἐγὼ δέ φημι, πρῶτα μὲν δῆμον ‘ ξύμπαν ὠνομάσθαι, ὀλιγαρχίαν δὲ, μέ- ‘ ρος· ἔπειτα φύλακας μὲν ἀρίστους εἶναι ‘ χρημάτων τοὺς πλουσίους, βουλεῦσαι ‘ δ' ἂν βέλτιστα τοὺς ξυνετοὺς, κρῖναι

'est prius ulciscendus, *quam nos opprimat*, 'si modo quis illius insidias ita praecavere 'possit, ut ab eo prior non opprimatur. 'Paucos vero, contra, partim quidem, *ut* '*hostes in facinore deprehensos*, coarguens, 'partim vero, observans, partim etiam, *ut* '*cives officii sui monens, ac* docens. Sic enim 'potissimum existimo fore, ut *hos* a malefi-'cio deterream. Sed agite (quod saepe me-'cum ipse consideravi) quidnam vultis ado-'lescentes? utrum rerum potiri? at *hoc* non 'est legitimum. Lex enim lata potius est, 'quod *vos juniores magistratus gerere* ne-'queatis, quam ut *vos* ignominia afficiat, 'quum *per aetatem* potestis. An vero *vul-*'*tis* non pari jure cum plebe vivere? At 'quo pacto justum fuerit eosdem non iis-'dem dignos censeri?

39. '*Sed fortasse* dixerit quis, popula-'rem statum rem esse neque consultam, ne-'que aequabilem; sed eos, qui magnam pe-'cuniae vim possident, optimos etiam esse 'ad optime imperandum. Ego vero respon-'deo, primum quidem, populi nomen uni-'versam rempublicam complecti; paucorum 'vero potentiam, partem. Deinde *vero*, lo-'cupletes quidem, pecuniarum optimos esse

'custodes, sed *viros* prudentes, praestantis-
'simos esse consultores; multitudinem ve-
'ro, postquam *res propositas* audierit, opti-
'mum esse judicem. Atque hos civium di-
'versos ordines et per partes et simul uni-
'versos in statu populari juris aequabilitate
'frui. Sed paucorum dominatus pericula
'quidem multitudini impertit; commodo-
'rum vero non solum majorem partem ha-
'bet, verum etiam universa, *sua portione*
'*caeteris* erepta, retinet. Quas res illi, qui
'inter vos sunt et potentes et juvenes, ob-
'tinere student; quas *tamen* in ampla civi-
'tate non poterunt. Sed nunc etiam omni-
'um estis stultissimi, nisi animadvertitis, vos
'rem perniciosam affectare, aut omnium
'Graecorum, quos ego novi, *estis* imperi-
'tissimi, aut injustissimi, si, cum sciatis, au-
'detis,

40. 'Verum aut *a me* edocti, aut mutata
'sententia, quod ad universae reipublicae
'bonum spectat, id augeatis; sperantes fo-
're, ut illi, qui de vobis boni *sunt cives*, *ho-*
'*rum reipublicae commodorum* parem, atque
'*adeo* majorem partem obtineant: quam
'*caetera* reipublicae multitudo. Quod si
'alia affectaritis, *sciatis*, vos in periculum

‘δ' ἂν ἀκούσαντας ἄριστα τοὺς πολλούς· καὶ ταῦτα ὁμοίως καὶ κατὰ μέρη καὶ ξύμπαντα ἐν δημοκρατίᾳ ἰσομοιρεῖν. ὀλιγαρχία δὲ τῶν μὲν κινδύνων τοῖς πολλοῖς μεταδίδωσι, τῶν δ' ὠφελίμων οὐ πλεονεκτεῖ μόνον, ἀλλὰ καὶ ξύμπαν ἀφελομένη ἔχει, ἃ ὑμῶν οἵ τε δυνάμενοι καὶ οἱ νέοι προθυμοῦνται, ἀδύνατα ἐν μεγάλῃ πόλει καταχεῖν. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν, ὦ πάντων ἀξυνετώτατοι, εἰ μὴ μανθάνετε κακὰ σπεύδοντες, ἢ ἀμαθέστατοι ἐστὲ ὧν ἐγὼ οἶδα Ἑλλήνων, ἢ ἀδικώτατοι, εἰ εἰδότες τολμᾶτε.

μ'. ‘Ἀλλ' ἤτοι μαθόντες γε, ἢ μεταγνόντες, τὸ τῆς πόλεως ξύμπασι κοινὸν αὔξετε, ἡγησάμενοι τοῦτο μὲν ἂν ἴσον καὶ πλέον οἱ ἀγαθοὶ ὑμῶν, ἥπερ τὸ τῆς πόλεως πλῆθος μεταχεῖν· εἰ δ' ἄλλα βουλήσεσθε, καὶ τοῦ παντὸς κινδυνεῦσαι στερηθῆναι· καὶ τῶν τοιῶνδε ἀγγελιῶν, ὡς προαισθανομένους, καὶ μὴ ἐ-

'πιτρέψοντας, ἀπαλλαγῆτε. ἡ γὰρ πό- 'λις ἥδε, καὶ εἰ ἔρχονται Ἀθηναῖοι, ἀμυ- 'νεῖται αὐτοὺς ἀξίως αὑτῆς. καὶ στρα- 'τηγοί εἰσιν ἡμῖν οἳ σκέψονται αὐτά. 'καί εἰ μή τι αὐτῶν ἀληθές ἐστιν (ὥσπερ 'οὐκ οἴομαι,) οὐ πρὸς τὰς ὑμετέρας ἀγ- 'γελίας καταπλαγεῖσα, καὶ ἑλομένη ὑ- 'μᾶς ἄρχοντας, αὐθαίρετον δουλείαν ἐπι- 'βαλεῖται· αὐτὴ δ' ἐφ' ἑαυτῆς σκοποῦ- 'σα, τούς τε λόγους ἀφ' ὑμῶν ὡς ἔργα 'δυναμένους κρινεῖ, καὶ τὴν ὑπάρχουσαν ἐλευ- 'θερίαν οὐχὶ ἐκ τοῦ ἀκούειν ἀφαιρεθήσεται, 'ἐκ δὲ τοῦ, ἔργῳ φυλασσομένη μὴ ἐπιτρέ- 'πειν, πειράσεται σώζειν.'

μα'. Τοιαῦτα Ἀθηναγόρας εἶπε. τῶν δὲ στρατηγῶν εἷς ἀναστὰς ἄλλον μὲν οὐδέ- να ἔτι εἴασε παρελθεῖν, αὐτὸς δὲ πρὸς τὰ παρόντα ἔλεξε τοιάδε. 'Διαβολὰς 'μὲν οὐ σῶφρον οὔτε λέγειν τινὰς ἐς ἀλλή- 'λους, οὔτε τοὺς ἀκούοντας ἀποδέχεσθαι· 'πρὸς δὲ τὰ εἰσαγγελλόμενα μᾶλλον ὁ-

' venturos, ne et rebus omnibus privemini. ' Quamobrem hujusmodi nuntios missos faciatis, quia *vestra consilia* praesensimus, ' neque *vos haec ad exitum perducere* sinemus. Haec enim civitas, ut etiam veniant ' Athenienses, ipsos *tamen* pro sua dignitate ' propulsabit. Sunt autem nobis imperatores, qui haec videbunt. Quod si nihil horum verum fuerit (prout ego suspicor) nequaquam vestris nuntiis exterrita *civitas*, ' vobisque ducibus electis, sua sponte *sibi* ' servitutis jugum imponet; sed ipsa per se ' consultans, et de rumoribus, quos vos *ipsi* ' disseminatis, quasi idem valeant ac *ipsa* ' facta, quaestionem habebit: et praesentem ' libertatem non propter rumores, quos *a vobis sparsos* audit, amittet; sed factis ita ' sibi cavens, ut non permittat *vobis ea peragere, quae cupitis*, conservare conabitur.

41. Atque Athenagoras haec dixit. Tunc autem unus e ducibus surgens, nullum quidem alium *ad dicendum* prodire passus est; sed ipse pro praesenti rerum statu haec verba fecit. ' Obtrectationes quidem ' vel ab aliis in alios mutuo proferri, vel ab ' audientibus admitti, nequaquam est prudentiae: sed potius pro rebus, quae nun-

'tiantur, *oportet* videre, quanam ratione 'cum privatim, tum publice ex dignitate 'nos inſtruamus ad eos propulſandos, qui 'contra *nos* veniunt. Et, ſi forte nihil opus 'fuerit, nulla jactura fiet, ſi reſpublica in'ſtruatur et equis, et armis, et caeteris *re'bus*, quibus bellum gaudet. Nos vero iſta'rum curam geremus, easque recenſebimus; 'ſimul etiam *curabimus*, ut ad civitates quo'quoverſum mittantur, qui et explorent et '*agant*, ſi quid aliud commodum eſſe videa'tur. Sunt etiam, quae jam curavimus, et 'quicquid ſenſerimus, id ad vos referemus.' Atque Syracuſani quidem, cum dux iſte haec verba feciſſet, ex concilio disceſſerunt.

42. Athenienſes vero, cum ipſi tum eorum ſocii, omnes apud Corcyram jam erant. Atque primum quidem duces copias iterum recenſuerunt, et inſtruxerunt, eo ordine, quo portum capturi, caſtraque poſituri erant. et claſſe in tres partes distributa, in ſingulis ſortitionem fecerunt, ne in altum

' ρᾶν, ὅπως εἷς τε ἕκαςος καὶ ἡ ξύμπασα
' πόλις καλῶς τοὺς ἐπιόντας παρασκευαζώ-
' μεθα ἀμύνεσθαι. καὶ ἣν ἄρα μηδὲν δεή-
' σῃ, οὐδεμία βλάβη τοῦ τε τὸ κοινὸν κοσ-
' μηθῆναι καὶ ἵπποις καὶ ὅπλοις καὶ τοῖς ἄλ-
' λοις οἷς ὁ πόλεμος ἀγάλλεται. τὴν δ᾽ ἐ-
' πιμέλειαν καὶ ἐξέτασιν αὐτῶν ἡμεῖς ἕξο-
' μεν, καὶ τῶν πρὸς τὰς πόλεις διαπομπῶν
' ἅμα ἔς τε κατασκοπὴν, καὶ ἤν τι ἄλλο
' φαίνηται ἐπιτήδειον. τὰ δὲ καὶ ἐπιμεμε-
' λήμεθα ἤδη, καὶ ὅ, τι ἂν αἰσθώμεθα, ἐς
' ὑμᾶς οἴσομεν.' Καὶ οἱ μὲν Συρακούσιοι, τοσαῦτα εἰπόντος τοῦ ςρατηγοῦ, διελύθησαν ἐκ τοῦ ξυλλόγου.

μβ΄. Οἱ δ᾽ Ἀθηναῖοι, ἤδη ἐν τῇ Κερκύρᾳ αὐτοί τε καὶ οἱ ξύμμαχοι ἅπαντες ἦσαν· καὶ πρῶτον μὲν ἐπεξέτασιν τοῦ ςρατεύματος, καὶ ξύνταξιν, ὥσπερ ἔμελλον ὁρμιεῖσθαί τε καὶ ςρατοπεδεύεσθαι, οἱ ςρατηγοὶ ἐποιήσαντο· καὶ τρία μέρη νείμαντες, ἐν ἑκάςῳ ἐκλήρωσαν, ἵνα μήτε ἀναπλέοντες ἀ-

πορῶσιν ὕδατος, κ̀ λιμένων· κ̀ τῶν ἐπιτηδείων ἐν ταῖς καταγωγαῖς, πρός τε τἄλλα εὐκοσμότεροι καὶ ῥάους ἄρχειν ὦσι, κατὰ τέλη στρατηγῷ προστεταγμένοι. ἔπειτα δὲ πρὔπεμψαν κ̀ ἐς τὴν Ἰταλίαν κ̀ Σικελίαν τρεῖς ναῦς, εἰσομένας αἵτινες σφᾶς τῶν πόλεων δέξονται. κ̀ εἴρητο αὐταῖς προαπαντᾶν, ὅπως ἐπιστάμενοι καταπλέωσι.

μγ'. Μετὰ δὲ ταῦτα, τοσῇδε ἤδη τῇ παρασκευῇ Ἀθηναῖοι ἄραντες ἐκ τῆς Κερκύρας, ἐς τὴν Σικελίαν ἐπεραιοῦντο, τριήρεσι μὲν ταῖς πάσαις, τέσσαρσι καὶ τριάκοντα κ̀ ἑκατὸν, κ̀ δυοῖν Ῥοδίοιν πεντηκοντόροιν. τούτων Ἀττικαὶ μὲν ἦσαν ἑκατὸν, ὧν αἱ μὲν ἑξήκοντα, ταχεῖαι, αἱ δ' ἄλλαι, στρατιώτιδες· τὸ δὲ ἄλλο ναυτικὸν, Χίων, κ̀ τῶν ἄλλων ξυμμάχων. ὁπλίταις δὲ τοῖς ξύμπασιν, ἑκατὸν κ̀ πεντακισχιλίοις. (καὶ τούτων, Ἀθηναίων μὲν αὐτῶν ἦσαν πεντακόσιοι μὲν κ̀ χίλιοι ἐκ καταλόγου, ἑπτακόσιοι δὲ, θῆτες, ἐπιβάται

navigantes, aquae, et portuum, et rerum ad victum necessariarum, in diversoriis, ad quae appellerent, inopia laborarent; utque caeteris etiam in *rebus milites* aptius instructi essent, et a ducibus facilius regi possent, in *singulis illis tribus* agminibus attributi suo quique duci. Deinde vero praemiserunt et in Italiam et in Siciliam tres naves, ut explorarent, quaenam civitates se essent recepturae. ipsisque praeceptum fuerat, ut *classi* occurrerent, ut *duces ab ipsis* certiores facti *ad illas* appellerent.

43. Post haec Athenienses, jam cum tanto apparatu e Corcyra solventes, in Siciliam trajicere coeperunt, cum triremibus numero centum, et triginta quatuor, et duabus Rhodiis navibus, quae quinquaginta remis agebantur. Harum autem *triremium* erant Atticae centum, quarum sexaginta quidem *erant* veloces, caeterae vero milites vehebant, reliqua vero classis *erat* Chiorum, et caeterorum sociorum. Universi autem gravis armaturae milites erant quinque millia, et centum *praeterea*. (Atque inter hos, ex ipsis quidem Atheniensibus erant mille et quingenti legionarii milites, et septingenti

famuli, navium defensores. Caeteri vero socii, qui cum ipsis ad hanc militiam proficiscebantur, partim quidem erant ex populis ipsorum imperio subjectis, partim vero ex Argivis, quingenti; et ex Mantineis atque mercenariis, ducenti et quinquaginta.) Universi vero sagittarii, quadringenti et octoginta (quorum Cretenses erant octoginta) et Rhodiorum funditores septingenti, et Megarensium exsulum leviter armatorum centum viginti. Erat et una hippagoga, quae triginta equites vehebat.

44. Primus apparatus, qui ad bellum *in Siciliam* trajecit, tantus fuit. Hos autem *sequebantur* triginta onerariae naves, quae commeatum et res exercitui necessarias vehebant, et quae pistores, et lapidum structores, et fabros, omniaque instrumenta, quae ad munitiones exstruendas erant necessaria, portabant. Item centum navigia, quae naves onerarias vi necessitatis coacta comitabantur. Multa etiam alia navigia, et naves onerariae simul navigantes exercitum ultro negotiationis causa sequebantur. Quae omnes e Corcyra tunc *solventes*, sinum Ionium simul transmiserunt. Totusque apparatus,

τῶν νεῶν. ξύμμαχοι δὲ οἱ ἄλλοι ξυνεστράτευον, οἱ μὲν, τῶν ὑπηκόων, οἱ δ᾽ Ἀργείων, πεντακόσιοι, καὶ Μαντινέων καὶ μισθοφόρων πεντήκοντα καὶ διακόσιοι.) τοξόταις δὲ τοῖς πᾶσιν, ὀγδοήκοντα καὶ τετρακοσίοις· (καὶ τούτων Κρῆτες οἱ ὀγδοήκοντα ἦσαν) καὶ σφενδονήταις Ῥοδίων ἑπτακοσίοις, καὶ Μεγαρεῦσι ψιλοῖς φυγάσιν εἴκοσι καὶ ἑκατόν· καὶ ἱππαγωγῷ μιᾷ τριάκοντα ἀγούσῃ ἱππέας.

μδ΄. Τοσαύτη ἡ πρώτη παρασκευὴ πρὸς τὸν πόλεμον διέπλει. τούτοις δὲ τὰ ἐπιτήδεια ἄγουσαι ὁλκάδες μὲν τριάκοντα σιταγωγοὶ, καὶ τοὺς σιτοποιοὺς ἔχουσαι, καὶ λιθολόγους, καὶ τέκτονας, καὶ ὅσα ἐς τειχισμὸν ἐργαλεῖα. πλοῖα δὲ ἑκατὸν, ἃ ἐξ ἀνάγκης μετὰ τῶν ὁλκάδων ξυνέπλει. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα πλοῖα καὶ ὁλκάδες ἑκούσιοι ξυνηκολούθουν τῇ στρατιᾷ ἐμπορίας ἕνεκα· ἃ τότε πάντα ἐκ τῆς Κερκύρας ξυνδιέβαλε τὸν Ἰόνιον κόλπον. καὶ προσβαλοῦσα ἡ πᾶσα

παρασκευὴ πρός τε ἄκραν Ιαπυγίαν, καὶ πρὸς Τάραντα, καὶ ὡς ἕκαστοι εὐπόρησαν, παρεκομίζοντο τὴν Ιταλίαν, τῶν μὲν πόλεων οὐ δεχομένων αὐτοὺς ἀγορᾷ οὐδὲ ἄστει, ὕδατι δὲ καὶ ὅρμῳ· Τάραντος δὲ καὶ Λοκρῶν, οὐδὲ τούτοις· ἕως ἀφίκοντο ἐς Ῥήγιον, τῆς Ιταλίας ἀκρωτήριον, καὶ ἐνταῦθα ἤδη ἠθροίζοντο. καὶ ἔξω τῆς πόλεως (ὡς αὐτοὺς εἴσω οὐκ ἐδέχοντο) στρατόπεδόν τε κατεσκευάσαντο ἐν τῷ τῆς Αρτέμιδος ἱερῷ, οὗ αὐτοῖς καὶ ἀγορὰν παρεῖχον. καὶ τὰς ναῦς ἀνελκύσαντες ἡσύχασαν· καὶ πρός τε τοὺς Ῥηγίνους λόγους ἐποιήσαντο, ἀξιοῦντες Χαλκιδέας ὄντας Χαλκιδεῦσιν οὖσι Λεοντίνοις βοηθεῖν. οἱ δὲ οὐδὲ μεθ' ἑτέρων ἔφασαν ἔσεσθαι, ἀλλ' ὅ, τι ἂν καὶ τοῖς ἄλλοις Ιταλιώταις ξυνδοκῇ, τοῦτο ποιήσειν. οἱ δὲ πρὸς τὰ ἐν τῇ Σικελίᾳ πράγματα ἐσκόπουν ὅτῳ τρόπῳ ἄριστα προσοίσονται· καὶ τὰς πρόπλους ναῦς ἐκ τῆς Εγέστης ἅμα προσέμενον, βουλόμενοι εἰδέναι περὶ τῶν χρημά-

partim ad promontorium Japygiam, partim Tarentum appulſus, partim etiam *alio*, prout cuique facultas data eſt, oram Italiae legentes praetervehebantur; et civitates nec ad mercatum ipſos admittebant, nec in urbem recipiebant, ſed aquae et ſtationis uſu eos adjuvabant: Tarentum vero Locrique ne his quidem: donec ad Rhegium, Italiae promontorium, pervenerunt, atque hic jam congregabantur: et extra urbem (quia *Rhegini* ipſos intra muros non recipiebant) caſtra fecerunt ad Dianae templum, ubi etiam *Rhegini* mercatum ipſis praebebant. Subductisque navibus quieverunt. Et apud Rheginos verba fecerunt, poſtulantes, ut *ipſi*, qui Chalcidenſes eſſent, Leontinis, qui *et ipſi* Chalcidenſes eſſent, auxilium ferrent. Rhegini vero dixerunt, ſe neutris aſſuturos: ſed quicquid caeteris Italis communiter placeret, id eſſe facturos. Iſti vero animum ad res Siculas converterunt, conſiderantes, quanam ratione in illis optime ſe gererent. Simul etiam praecurſorias naves ab Egeſta praeſtolabantur, quia ſcire cupiebant, an

illic ea esset pecunia, quam legati Athenis praedicassent.

45. Interea vero Syracusanis cum ex multis aliis locis, tum etiam ab exploratoribus jam certo nuntiabatur, naves *hostium* ad Rhegium esse: et propterea omni studio se praeparabant, nec amplius dubitabant. et ad Siculos mittebant quoquo versus, ad hos quidem, praesidia; ad illos vero, legationes. Et in castella, quae in regione circumcirca erant, praesidia immittebant. Et quae intra urbem erant, an absoluta essent, explorabant, recensentes arma et equos; et caetera constituebant, ut imminenti, et tantum non jam praesenti bello.

46. Illae vero tres praecursoriae naves ab Egesta Rhegium ad Athenienses advenerunt, et renuntiarunt, caeteram quidem pecuniam, quam *Egestaei* promiserant, non exstare; sed tantum triginta talenta apparere. Confestim autem duces animos despondere coeperunt, quod hoc ipsis initio praeter exspectationem incommode cecidisset; quodque Rhegini *ipsis restitissent*, una

των, εἰ ἔστιν ἃ ἔλεγον ἐν ταῖς Ἀθήναις οἱ ἄγγελοι.

με΄. Τοῖς δὲ Συρακουσίοις ἐν τούτῳ πολλαχόθεν τε ἤδη καὶ ἀπὸ τῶν κατασκόπων σαφῆ ἠγγέλλετο, ὅτι ἐν Ῥηγίῳ αἱ νῆες εἰσὶ, καὶ ὡς ἐπὶ τούτοις παρεσκευάζοντο πάσῃ τῇ γνώμῃ. καὶ οὐκέτι ἠπίστουν· καὶ ἔς τε τοὺς Σικελοὺς περιέπεμπον, ἔνθα μὲν, φύλακας, πρὸς δὲ τοὺς, πρέσβεις· καὶ ἐς τὰ περίπολια τὰ ἐν τῇ χώρᾳ φρουρὰς ἐσεκόμιζον· τά τε ἐν τῇ πόλει, ὅπλων ἐξετάσει καὶ ἵππων, ἐσκόπουν εἰ ἐντελῆ ἐστι· καὶ τἄλλα, ὡς ἐπὶ ταχεῖ πολέμῳ καὶ ὅσον οὐ παρόντι, καθίσταντο.

μϛ΄. Αἱ δ᾽ ἐκ τῆς Ἐγέστης τρεῖς νῆες αἱ πρόπλοι παραγίγνονται τοῖς Ἀθηναίοις ἐς τὸ Ῥήγιον, ἀγγέλλουσαι ὅτι τἄλλα μὲν οὐκ ἔστι χρήματα ἃ ὑπέσχοντο, τριάκοντα δὲ τάλαντα μόνα φαίνεται. καὶ οἱ στρατηγοὶ εὐθὺς ἐν ἀθυμίᾳ ἦσαν, ὅτι αὐτοῖς τοῦτό τε πρῶτον ἀντεκεκρούκει, καὶ οἱ Ῥηγῖνοι, οὐκ ἐθελήσαντες ξυστρατεύειν, οὓς πρῶτον

ἤρξαντο πείθειν, ϗ εἰκὸς ἦν μάλιστα, Λεοντίνων τε ξυγγενεῖς ὄντας, ϗ σφίσιν ἀεὶ ἐπιτηδείους. καὶ τῷ μὲν Νικίᾳ προσδεχομένῳ ἦν τὰ περὶ τῶν Εγεσταίων, τοῖν δὲ ἑτέροιν καὶ ἀλογώτερα. οἱ δὲ Εγεσταῖοι τοιόνδε τὶ ἐξετεχνήσαντο τότε ὅτε οἱ πρῶτοι πρέσβεις τῶν Αθηναίων ἦλθον αὐτοῖς ἐς τὴν κατασκοπὴν τῶν χρημάτων. ἔς τε τὸ ἐν Ερυκι ἱερὸν τῆς Αφροδίτης ἀγαγόντες αὐτοὺς, ἐπέδειξαν τὰ ἀναθήματα, φιάλας τε, ϗ οἰνοχόας, ϗ θυμιατήρια, ϗ ἄλλην κατασκευὴν οὐκ ὀλίγην. ἃ ὄντα ἀργυρᾶ, πολλῷ πλείω τὴν ὄψιν ἀπ᾽ ὀλίγης δυνάμεως χρημάτων παρείχετο. ϗ ἰδίᾳ ξενίσεις ποιούμενοι τῶν τριηριτῶν, τά τε ἐξ αὐτῆς Εγέστης ἐκπώματα ϗ χρυσᾶ ϗ ἀργυρᾶ ξυλλέξαντες, ϗ τὰ ἐκ τῶν ἐγγὺς πόλεων ϗ Φοινικικῶν ϗ Ἑλληνίδων αἰτησάμενοι, ἐσέφερον ἐς τὰς ἑστιάσεις ὡς οἰκεῖα ἕκαστοι. ϗ πάντων ὡς ἐπιτοπολὺ τοῖς αὐτοῖς χρωμένων, ϗ πανταχοῦ πολλῶν φαινομένων, μεγάλην τὴν

ſecum militare recuſantes, quibus primis ſuadere coeperant, et maxime credibile videbatur, quod eſſent Leontinorum cognati, et ipſorum ſemper ſtudioſi *fuiſſent*. Atque Niciae quidem haec, prout exſpectaverat, ab Egeſtaeis contigérunt; duobus vero reliquis vel maxime praeter opinionem. Egeſtaei enim hujusmodi fraudem excogitarunt tunc, quum primi Athenienſium legati eos adierunt ad explorandas *ipſorum* pecunias. Illis enim adductis in Veneris fanum, quod eſt in Eryce, oſtenderunt donaria, phialas, trullas, thuribula, caeteramque non paucam ſupellectilem. quae, quum eſſent argentea, longe majorem ſolidae opulentiae ſpeciem praebebant, *quam re ipſa valebant*, quod eſſent parvi pretii. Quinetiam privatim exceptis hoſpitio illis, qui triremibus *ad eos* advecti fuerant, cum ex ipſa Egeſta *omnia* tum aurea tum argentea pocula collecta, tum etiam ex vicinis tam Phoenicum quam Graecorum urbibus corrogata, in conviviis ut ſuam quique domeſticam ſupellectilem exhibuerant. Cum autem omnes *convivatores* iisdem *poculis* plerumque uterentur, et multa ubique conſpicerentur, ingentem

ſtuporem afferebant Athenienſibus, qui triremibus *ad eos* advecti fuerant. Quare Athenas reverſi divulgarant, ſe magnam pecuniae vim conſpexiſſe. Atque illi quidem, qui cum ipſi decepti fuerant, tum etiam aliis tunc *hoc* perſuaſerant, poſtquam hic rumor dimanavit, pecunias illas Egeſtae non eſſe, graviter a militibus accuſabantur. Duces autem pro praeſenti rerum ſtatu conſultare coeperunt,

47. Et Niciae quidem ſententia *haec* erat, ut cum omnibus copiis adverſus Selinuntem navigaretur, cujus rei cauſa potiſſimum miſſi fuiſſent. Et, ſi quidem Egeſtaei pecunias univerſo exercitui ſuppeditarent, pro pecuniae ſumma conſilium caperetur. ſin minus, ab ipſis poſtularetur, ut ſexaginta navibus, quas *ipſi* petiiſſent, cibaria ſuppeditarent; atque *ſic Athenienſes ibi* permanerent, donec Selinuntios ipſis *Egeſtaeis* vel vi vel pactione reconciliaſſent; et ita caeteras civitates obirent, et ubi Athenienſes reipublicae potentiam *ipſis* oſtendiſſent, et *ſuum* in amicos ſociosque ſtudium demonſtraſſent, domum redirent, (niſi forte brevi

ἔκπληξιν τοῖς ἐκ τῶν τριηρῶν Ἀθηναίοις παρεῖχε. καὶ ἀφικόμενοι ἐς τὰς Ἀθήνας, διεθρόησαν ὡς χρήματα πολλὰ ἴδοιεν. καὶ οἱ μὲν, αὐτοί τε ἀπατηθέντες, καὶ τοὺς ἄλλους τότε πείσαντες, ἐπειδὴ διῆλθεν ὁ λόγος ὅτι οὐκ εἴη ἐν τῇ Ἐγέστῃ τὰ χρήματα, πολλὴν τὴν αἰτίαν εἶχον ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν. οἱ δὲ στρατηγοὶ πρὸς τὰ παρόντα ἐβουλεύοντο.

μζ'. Καὶ Νικίου μὲν ἦν γνώμη πλεῖν ἐπὶ Σελινοῦντα πάσῃ τῇ στρατιᾷ, ἐφ' ὅπερ μάλιστα ἐπέμφθησαν· καὶ ἢν μὲν παρέχωσι χρήματα παντὶ τῷ στρατεύματι Ἐγεσταῖοι, πρὸς ταῦτα βουλεύεσθαι· εἰ δὲ μὴ, ταῖς ἑξήκοντα ναυσὶν, ὅσασπερ ᾐτήσαντο, ἀξιοῦν διδόναι αὐτοὺς τροφὴν, καὶ παραμείναντας Σελινουντίους ἢ βίᾳ ἢ ξυμβάσει διαλλάξαι αὐτοῖς, καὶ οὕτω παραπλεύσαντας τὰς ἄλλας πόλεις, καὶ ἐπιδείξαντες μὲν τὴν δύναμιν τῆς Ἀθηναίων πόλεως, δηλώσαντας δὲ τὴν ἐς τοὺς φίλους καὶ ξυμμάχους προθυμίαν,

ἀποπλεῖν οἴκαδε, ἢν μή τι δι᾽ ὀλίγȣ καὶ ἀπὸ τȣ͂ ἀδοκήτȣ ἢ Λεοντίνȣς οἷοί τε ὦσιν ὠφελῆσαι, ἢ τῶν ἄλλων τινὰ πόλεων προσαγαγέσθαι, καὶ τῇ πόλει δαπανῶντας τὰ οἰκεῖα μὴ κινδυνεύειν.

μη΄. Ἀλκιβιάδης δὲ ȣ̓κ ἔφη χρῆναι, τοσαύτῃ δυνάμει ἐκπλεύσαντας, αἰσχρῶς καὶ ἀπράκτως ἀπελθεῖν, ἀλλ᾽ ἔς τε τὰς πόλεις ἐπικηρυκεύεσθαι, πλὴν Σελινȣ͂ντος καὶ Συρακȣσῶν, τὰς ἄλλας, καὶ πειρᾶσθαι καὶ τȣ̀ς Σικελȣ̀ς, τȣ̀ς μὲν, ἀφιστάναι ἀπὸ τῶν Συρακȣσίων, τȣ̀ς δὲ, φίλȣς ποιεῖσθαι, ἵνα σῖτον καὶ στρατιὰν ἔχωσι. πρῶτον δὲ πείθειν Μεσσηνίȣς (ἐν πόρῳ γὰρ μάλιστα καὶ προσβολῇ εἶναι αὐτȣ̀ς τῆς Σικελίας) καὶ λιμένα καὶ ἐφόρμησιν τῇ στρατιᾷ ἱκανωτάτην ἔσεσθαι. προσαγαγομένȣς δὲ τὰς πόλεις, εἰδότας μεθ᾽ ὧν τὶς πολεμήσει, οὕτως ἤδη Συρακȣ́σαις καὶ Σελινȣ͂ντι ἐπιχειρεῖν· ἢν μὴ οἱ μὲν Ἐγεσαίοις ξυμβαίνωσιν, οἱ δὲ Λεοντίνȣς ἐῶσι κατοικίζειν.

temporis ſpatio, et ex inopinato aliqua facultas offerretur, qua oblata, vel Leontinos juvare, vel aliquam aliarum civitatum *ſibi* adjungere poſſent,) neque ſuas quique facultates reipublicae cauſa conſumentes, *rempublicam* in periculum adducerent.

48. Alcibiades vero dicebat, non oportere *ſe* cum tantis copiis *Athenis* emiſſos, turpiter, ac infecto negotio abire: ſed ad omnes civitates, praeter Selinuntem et Syracuſas, legatos mittere, et operam dare, ut et Siculos, partim quidem ad defectionem a Syracuſanis faciendam ſolicitarent, partim vero amicos *ſibi* facerent, ut et commeatum et copias haberent. Ac primum quidem Meſſanenſes adducendos *cenſebat*. (ipſos enim potiſſimum in trajectu, et opportuno loco, quo ad Siciliam appelli poſſet, ſitos eſſe *dicebat*,) et portum atque ſtationem, quae copias, *claſſemque* commodiſſime caperet, *illic* fore *demonſtrabat*. Civitatibus autem in amicitiam adductis, ubi noſſent, quos belli ſocios eſſent habituri, ita demum Syracuſas et Selinuntem aggrediendas *cenſebat*: niſi hi quidem, compoſitionem cum Egeſtaeis facerent, illi vero, Leontinos in ſuas priſtinas ſedes redire ſinerent.

49. Lamachus vero palam dicebat, adversus Syracusas navigandum esse, et primo quoque tempore proelium ad urbem committendum, dum adhuc imparati essent, et maxime perterriti. Omnem enim exercitum principio maximum terrorem afferre: sed si moram interponat, antequam in *ipsorum* conspectum veniat, homines ex pavore se colligentes, et *ipsum* cernentes, magis contemnere. sed si repente *Syracusanos* invaserint, dum adhuc metu perculsi *hostem* exspectarent, *affirmabat*, se superiores *illis* facillime futuros, omnibusque rebus terrorem *illis* incussuros, tum aspectu (plurimos enim tunc visum iri) tum exspectatione cladium, quas essent accepturi, praecipue vero subito proelii *committendi* periculo. Verisimile autem esse, in agris etiam multos extra *urbem* intercipi posse, quod minime crederent se venturos. Quod si isti *ex agris in urbem* se reciperent, exercitum, si victor urbem obsideret, satis pecuniarum habiturum. Praeterea reliquos Sicilienses sic jam et illorum societatem facilius deserturos, et ad se trans-

μθ'. Λάμαχος δὲ ἄντικρυς ἔφη χρῆναι πλεῖν ἐπὶ Συρακούσας, καὶ πρὸς τῇ πόλει ὡς τάχιστα τὴν μάχην ποιεῖσθαι, ἕως ἔτι ἀπαράσκευοί τε εἰσὶ, καὶ μάλιστα ἐκπεπληγμένοι. τὸ γὰρ πρῶτον πᾶν στράτευμα δεινότατον εἶναι· ἢν δὲ χρονίσῃ πρὶν ἐς ὄψιν ἐλθεῖν, τῇ γνώμῃ ἀναθαρσοῦντας ἀνθρώπους, καὶ τῇ ὄψει καταφρονεῖν μᾶλλον. αἰφνίδιοι δὲ ἢν προσπέσωσιν, ἕως ἔτι περιδεεῖς προσδέχονται, μάλιστ' ἂν σφᾶς περιγενέσθαι, καὶ κατὰ πάντα ἂν αὐτοὺς ἐκφοβῆσαι, τῇ τε ὄψει (πλεῖστοι γὰρ ἂν νῦν φανῆναι) καὶ τῇ προσδοκίᾳ ὧν πείσονται, μάλιστα δ' ἂν τῷ αὐτίκα κινδύνῳ τῆς μάχης. εἰκὸς δὲ εἶναι καὶ ἐν τοῖς ἀγροῖς πολλοὺς ἀποληφθῆναι ἔξω, διὰ τὸ ἀπιστεῖν σφᾶς μὴ ἥξειν· καὶ ἐσκομιζομένων αὐτῶν, τὴν στρατιὰν οὐκ ἀπορήσειν χρημάτων, ἢν πρὸς τῇ πόλει κρατοῦσα καθέζηται. τούς τε ἄλλους Σικελιώτας οὕτως ἤδη μᾶλλον καὶ ἐκείνοις οὐ ξυμμαχήσειν, καὶ σφίσι προσιέ-

ναι, ϗ οὐ διαμελλήσειν περισκοποῦντας ὁπότεροι κρατήσουσι. ναύϛαθμον δὲ, ἐπαναχωρήσαντας, ϗ ἐφορμηθέντας, Μέγαρα ἔφη χρῆναι ποιεῖσθαι, ἃ ἦν ἔρημα, ἀπέχοντα Συρακουσῶν οὔτε πλοῦν πολὺν, οὔτε ὁδόν.

ν'. Λάμαχος μὲν ταῦτα εἰπὼν, ὅμως προσέθετο καὶ αὐτὸς τῇ Ἀλκιβιάδου γνώμῃ. μετὰ δὲ τοῦτο, Ἀλκιβιάδης τῇ αὐτοῦ νηῒ διαπλεύσας ἐς Μεσήνην, ϗ λόγους ποιησάμενος περὶ ξυμμαχίας πρὸς αὐτοὺς, ὡς οὐκ ἔπειθεν, ἀλλ' ἀπεκρίναντο, πόλει μὲν ἂν οὐ δέξεσθαι, ἀγορὰν δ' ἔξω παρέξειν, ἀπέπλει ἐς τὸ Ῥήγιον. ϗ εὐθὺς ξυμπληρώσαντες ἑξήκοντα ναῦς ἐκ πασῶν οἱ ϛρατηγοὶ, καὶ τὰ ἐπιτήδεια λαβόντες, παρέπλεον ἐς Νάξον, τὴν ἄλλην ϛρατιὰν ἐν Ῥηγίῳ καταλιπόντες, ϗ ἕνα σφῶν αὐτῶν. Ναξίων δὲ δεξαμένων τῇ πόλει, παρέπλεον ἐς Κατάνην. ϗ ὡς αὐτοὺς οἱ Καταναῖοι οὐκ ἐδέχοντο (ἐνῆσαν γὰρ αὐτόθι ἄνδρες τὰ Συρακουσίων βουλόμενοι) ἐκομίσθησαν ἐπὶ

ituros, minimeque cunctaturos, circumſpicientes, utri victores eſſent futuri. Sibi autem *ab urbis obſidione* reverſis, et ad portum appulſis, navium ſtationes obtinendas dicebat ad Megara, quae deſerta eſſent, et a Syracuſis mari terraque parum diſtarent.

50. Lamachus autem, quamvis haec dixiſſet, tamen et ipſe in Alcibiadis ſententiam ivit. Poſtea vero Alcibiades, cum ſua navi Meſſanam trajeciſſet, et de ſocietate *ſecum ineunda*, apud Meſſanenſes verba feciſſet, neque *rem ipſis* perſuadere potuiſſet, ſed *illi* reſpondiſſent, in urbem quidem ſe nequaquam recepturos, forum tamen rerum venalium *ipſis* praebituros, ad Rhegium rediit. Duces autem, cum ex omni *navium* numero ſexaginta naves confeſtim impleviſſent, et neceſſarias res aſſumſiſſent, reliquo exercitu cum uno de ſuis *collegis* ad Rhegium relicto, claſſe praetervecti ad Naxum iverunt. Cum autem Naxii *eos* in urbem recepiſſent, *illinc* oram legentes ad Catanam navigarunt. ſed cum Catanaei ipſos *in urbem* non recepiſſent, (illic enim aderant quidam, qui Syracuſanorum partibus favebant) in flumen Te-

riam delati ſunt. Cum autem *illic* pernoctaſſent, poſtero die Syracuſas verſus navigarunt, agmine longo caeteris navibus inſtructis. Decem vero naves praemiſerunt in magnum *Syracuſarum* portum, ut et *illuc* navigarent, et explorarent, ſi quid navium *a Syracuſanis* deductum eſſet; utque *ad urbem* accedentes ex navibus per praeconis vocem *ipſis* ſignificarent, Athenienſes venire, ut Leontinos in ſuas priſtinas ſedes reſtituerent, propter ſocietatis atque cognationis jus. Leontinis igitur, quotquot Syracuſis eſſent, *dicerent*, ut intrepide transirent ad Athenienſes, ut ad amicos, et *de ipſis* bene meritos. Poſtquam autem per praeconis vocem *hoc ipſis* denuntiatum eſt, poſtquam etiam urbis portuumque ſitum, omnemque circumcirca regionem, unde ipſis ad bellum *hoſtibus* faciendum prodeundum eſſet, contemplati ſunt, rurſus Catanam redierunt.

51. Catanaei vero, convocata concione, copias quidem *in urbem* non receperunt; ſed duces ingreſſos dicere juſſerunt, ſiquid vellent. Cum autem Alcibiades *apud ipſos* orationem haberet, et oppidani in illam concionem eſſent converſi, milites *Athenienſes*

τὸν Τηρίαν ποταμόν. καὶ αὐλισάμενοι, τῇ ὑϛεραίᾳ ἐπὶ Συρακούσας ἔπλεον, ἐπὶ κέρως ἔχοντες τὰς ἄλλας ναῦς. δέκα δὲ τῶν νεῶν προὔπεμψαν ἐς τὸν μέγαν λιμένα, πλεῦσαί τε καὶ κατασκέψασθαι εἴτι ναυτικόν ἐϛι καθειλκυσμένον, καὶ κηρύξαι ἀπὸ τῶν νεῶν προσπλεύσαντας ὅτι οἱ Αθηναῖοι ἥκουσι, Λεοντίνους ἐς τὴν ἑαυτῶν κατοικιοῦντες, κατὰ ξυμμαχίαν καὶ ξυγγένειαν· τοὺς οὖν ὄντας ἐν Συρακούσαις Λεοντίνων, ὡς παρὰ φίλους καὶ εὐεργέτας Αθηναίων ἀδεῶς ἀπιέναι. ἐπεὶ δ' ἐκηρύχθη, καὶ κατεσκέψαντο τήν τε πόλιν καὶ τοὺς λιμένας, καὶ τὰ περὶ τὴν χώραν, ἐξ ἧς αὐτοῖς ὁρμωμένοις πολεμητέα ἦν, ἀπέπλευσαν πάλιν ἐς Κατάνην.

να'. Καὶ ἐκκλησίας γενομένης, τὴν μὲν ϛρατιὰν οὐκ ἐδέχοντο οἱ Καταναῖοι, τοὺς δὲ ϛρατηγοὺς ἐσελθόντας ἐκέλευον ὅ, τι βούλονται εἰπεῖν. καὶ λέγοντος τοῦ Αλκιβιάδου, καὶ τῶν ἐν τῇ πόλει πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τετραμμένων, οἱ ϛρατιῶται πυλίδα τινὰ ἐν-

ῳκοδομημένην κακῶς ἔλαθον διελόντες· καὶ ἐσελθόντες ἠγόραζον ἐς τὴν πόλιν. τῶν δὲ Καταναίων, οἱ μὲν τὰ τῶν Συρακουσίων φρονοῦντες, ὡς εἶδον τὸ στράτευμα ἔνδον, εὐθὺς περιδεεῖς γενόμενοι ὑπεξῆλθον, οὐ πολλοί τινες· οἱ δὲ ἄλλοι ἐψηφίσαντό τε ξυμμαχίαν τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ τὸ ἄλλο στράτευμα ἐκέλευον ἐκ Ῥηγίου κομίζειν. μετὰ δὲ τοῦτο πλεύσαντες οἱ Ἀθηναῖοι ἐς τὸ Ῥήγιον, πάσῃ ἤδη τῇ στρατιᾷ ἄραντες ἐς τὴν Κατάνην, ἐπειδὴ ἀφίκοντο, κατεσκευάζοντο τὸ στρατόπεδον.

νβ'. Ἐσηγγέλλετο δὲ αὐτοῖς ἔκ τε Καμαρίνης, ὡς, εἰ ἔλθοιεν, προσχωροῖεν ἂν, καὶ ὅτι Συρακούσιοι πληροῦσι ναυτικόν. ἁπάσῃ οὖν τῇ στρατιᾷ παρέπλευσαν, πρῶτον μὲν ἐπὶ Συρακούσας· καὶ ὡς οὐδὲν εὗρον ναυτικὸν πληρούμενον, παρεκομίζοντο αὖθις ἐπὶ Καμαρίνης, καὶ σχόντες ἐς τὸν αἰγιαλὸν, ἐπεκηρυκεύοντο. οἱ δ᾽ οὐκ ἐδέχοντο, λέγοντες σφίσι τὰ ὅρκια εἶναι, μιᾷ νηῒ καταπλεόντων Ἀ-

quandam portulam male obſtructam *nacti*, clam diruta aedificii materia aperuerunt: et in urbem ingreſſi, mercabantur. Catanaei vero, qui cum Syracuſanis ſentiebant, cum exercitum in urbe animadvertiſſent, confeſtim terrore perculſi, quorum numerus non magnus erat, clam profugerunt. Caeteri vero decreverunt ſocietatem cum Athenienſibus faciendam, et reliquum exercitum a Rhegio acciri juſſerunt. Poſtea vero Athenienſes ad Rhegium reverſi, jam cum omnibus copiis *inde* ſolventes Catanam *appulerunt*, *et* poſtquam *eo* pervenerunt, *ibi* caſtra fecerunt.

52. Ad ipſos autem nuntii Camarina afferebantur, ſi *illuc* proficiſcerentur, *Camarinaeos* deditionem facturos, et Syracuſanos claſſem inſtruere. Primum igitur cum omnibus copiis adverſus Syracuſas profecti ſunt. Et cum nullam claſſem *ab illis* inſtrui compeiſſent, rurſus Camarinam verſus, oram legentes ſe receperunt, et ad littus appulſi, caduceatorem miſerunt. Illi vero eos non receperunt, dicentes, ſe jurisjurandi religione obſtrictos eſſe, ut Athenien-

ſes cum una *tantum* navi appellentes reciperent, niſi ipſi plures *ab illis* accerſiſſent. Quamobrem *Athenienſes* re infecta diſceſſerunt. Cum autem exſcenſum e navibus in quandam *agri* Syracuſani partem feciſſent, et praedas egiſſent, et Syracuſanorum equites accurriſſent, et nonnullos levis armaturae milites *Athenienſes* palatos interfeciſſent, Catanam ſe receperunt.

53. Illic autem offendunt Salaminiam navem Athenis miſſam, tum adverſus Alcibiadem, ut qui in ea vehebantur juberent redire ad reſpondendum criminibus, quorum publice inſimulabatur, tum adverſus quosdam alios milites, qui cum eo erant: de quibus indicium delatum fuerat, quod impie myſteria polluiſſent, partim vero, quod Mercurii ſimulacra violaſſent. Athenienſes enim poſt claſſis diſceſſum, nihilo minus quaeſtionem habebant de myſteriis pollutis, et de violatis Mercurii ſimulacris. Quoniam autem non explorabant indices, ſed omnes ſuſpicioſe admittebant, ob fidem improbis hominibus habitam, ex civibus optimos comprehenderunt, et in vincula conjecerunt.

θηναίων δέχεσθαι, ἢν μὴ αὐτοὶ πλείους μεταπέμπωσιν. ἄπρακτοι δὲ γενόμενοι, ἀπέπλεον· καὶ ἀποβάντες κατά τι τῆς Συρακουσίας, καὶ ἁρπαγὴν ποιησάμενοι, καὶ τῶν Συρακουσίων ἱππέων βοηθησάντων, καὶ τῶν ψιλῶν τινὰς ἐσκεδασμένους διαφθειράντων, ἀπεκομίσθησαν ἐς Κατάνην.

νγ΄. Καὶ καταλαμβάνουσι τὴν Σαλαμινίαν ναῦν ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἥκουσαν ἐπί τε Ἀλκιβιάδην, ὡς κελεύσοντας ἀποπλεῖν ἐς ἀπολογίαν ὧν ἡ πόλις ἐνεκάλει, καὶ ἐπ᾽ ἄλλους τινὰς τῶν στρατιωτῶν τῶν μετ᾽ αὐτοῦ, μεμηνυμένων περὶ τῶν μυστηρίων ὡς ἀσεβούντων, τῶν δὲ, καὶ περὶ τῶν Ἑρμῶν. οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ ἡ στρατιὰ ἀπέπλευσεν, οὐδὲν ἧσσον ζήτησιν ἐποιοῦντο τῶν περὶ τὰ μυστήρια καὶ τῶν περὶ τοὺς Ἑρμᾶς δραθέντων· καὶ οὐ δοκιμάζοντες τοὺς μηνυτὰς, ἀλλὰ πάντας ὑπόπτως ἀποδεχόμενοι, διὰ πονηρῶν ἀνθρώπων πίστιν, πάνυ χρηστοὺς τῶν πολιτῶν ξυλλαμβάνοντες κατέδουν·

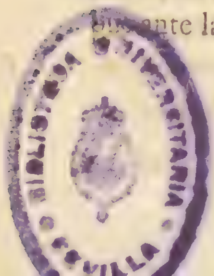
χρησιμώτερον ἡγούμενοι εἶναι βασανίσαι τὸ πρᾶγμα ϗ εὑρεῖν, ἢ διὰ μηνυτοῦ πονηρίαν, τινὰ ϗ χρηστὸν δοκοῦντα εἶναι, αἰτιαθέντα, ἀνέλεγκτον διαφυγεῖν. ἐπιστάμενος γὰρ ὁ δῆμος ἀκοῇ τὴν Πεισιστράτου ϗ τῶν παίδων τυραννίδα χαλεπὴν τελευτῶσαν γενομένην, ϗ προσέτι οὐδ' ὑφ' ἑαυτῶν ϗ Ἁρμοδίου καταλυθεῖσαν, ἀλλ' ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων, ἐφοβεῖτο ἀεὶ, ϗ πάντα ὑπόπτως ἐλάμβανε.

νδ'. Τὸ γὰρ Ἀριστογείτονος ϗ Ἁρμοδίου τόλμημα δι' ἐρωτικὴν ξυντυχίαν ἐπεχειρήθη. ἣν ἐγὼ ἐπιπλέον διηγησάμενος, ἀποφανῶ οὔτε τοὺς ἄλλους, οὔτε αὐτοὺς Ἀθηναίους περὶ τῶν σφετέρων τυράννων, οὐδὲ περὶ τοῦ γενομένου ἀκριβὲς οὐδὲν λέγοντας. Πεισιστράτου γὰρ γηραιοῦ τελευτήσαντος ἐν τῇ τυραννίδι, οὐχ Ἵππαρχος (ὥσπερ οἱ πολλοὶ οἴονται) ἀλλ' Ἱππίας πρεσβύτατος ὢν ἔσχε τὴν ἀρχήν. γενομένου δὲ Ἁρμοδίου ὥρᾳ ἡλικίας λαμπροῦ, Ἀριστογείτων ἀνὴρ τῶν

Satius esse judicantes hac de re quaestionem habere, et reperire, quam propter indicis improbitatem, aliquem, licet vir probus esse videretur, accusatum, nulla quaestione habita, evadere. Populus enim, qui fama acceperat, Pisistrati ac filiorum tyrannidem extremis ejus temporibus gravem fuisse, praeterea neque a se, neque ab Harmodio, sed a Lacedaemoniis eversam, semper metuebat, et omnia suspiciose accipiebat.

54. Nam audax illud Aristogitonis et Harmodii facinus, propter rei cujusdam ad amores pertinentis casum, *ab illis* susceptum fuit. Quam *rem* ego fusius narrans demonstrabo neque alios, neque ipsos Athenienses de suis tyrannis, aut de re gesta quicquam certi dicere. Cum enim Pisistratus *jam* senex in tyrannide decessisset, non Hipparchus (ut vulgus arbitratur) sed Hippias, quod esset natu maximus, obtinuit principatum. Cum autem Harmodius aetatis flore insignis esset, Aristogiton, quidam e civibus, mediae conditionis vir, eum adamabat, atque habebat. Hic autem Harmodius

ab Hipparcho Pisistrati *filio* tentatus, neque *ei* morem gerens, *rem* ad Aristogitonem detulit. Hic vero more amatorum ingenti dolore concepto, et Hipparchi potentiam extimescens, ne per vim ipsum *Harmodium* ad se pertraheret, protinus pro sua autoritate, tyrannidem per insidias evertere conatur. Interea vero Hipparchus, cum Harmodium rursus solicitasset, et nihilo magis inducere potuisset, nihil quidem violenti intentare destinabat, sed in loco quodam obscuro, veluti non hac de causa *hoc faceret*, ad eum contumelia afficiendum se parabat. Quippe neque caetero ejus principatu multitudini gravis erat: sed citra invidiam se gesserat. Ac profecto hi tyranni virtutem et prudentiam diutissime coluerunt, et proventuum vicesimam tantum ab Atheniensibus exigentes, et ipsorum urbem egregie exornarunt, et bella administrarunt, et in templis sacrificia fecerunt. In caeteris vero civitas legibus ante latis utebatur, praeterquam quod

ἀστῶν, μέσος πολίτης, ἐραστὴς ὢν, εἶχεν αὐτόν. πειραθεὶς δὲ ὁ Ἁρμόδιος ὑπὸ Ἱππάρχου τοῦ Πεισιστράτου, καὶ οὐ πειθεὶς, καταγορεύει τῷ Ἀριστογείτονι. ὁ δὲ, ἐρωτικῶς περιαλγήσας, καὶ φοβηθεὶς τὴν Ἱππάρχου δύναμιν, μὴ βίᾳ προσαγάγηται αὐτὸν, ἐπιβουλεύει εὐθὺς, ὡς ἀπὸ τῆς ὑπαρχούσης ἀξιώσεως, κατάλυσιν τῇ τυραννίδι. καὶ ἐν τούτῳ ὁ Ἵππαρχος, ὡς αὖθις πειράσας οὐδὲν μᾶλλον ἔπειθε τὸν Ἁρμόδιον, βίαιον μὲν οὐδὲν ἐβούλετο δρᾷν, ἐν τόπῳ δέ τινι ἀφανεῖ, ὡς οὐ διὰ τοῦτο δὴ, παρεσκευάζετο προπηλακιῶν αὐτόν. οὐδὲ γὰρ τὴν ἄλλην ἀρχὴν ἐπαχθὴς ἦν ἐς τοὺς πολλοὺς, ἀλλ' ἀνεπιφθόνως κατεστήσατο, καὶ ἐπετήδευσαν ἐπιπλεῖστον δὴ τύραννοι οὗτοι ἀρετὴν καὶ ξύνεσιν, καὶ Ἀθηναίους εἰκοστὴν μόνον πρασσόμενοι τῶν γιγνομένων, τήν τε πόλιν αὐτῶν καλῶς διεκόσμησαν, καὶ τοὺς πολέμους διέφερον, καὶ ἐς τὰ ἱερὰ ἔθυον. τὰ δὲ ἄλλα αὐτὴ ἡ πόλις τοῖς πρὶν κειμένοις

νόμοις ἐχρῆτο, πλὴν καθόσον ἀεί τινα ἐπεμέλοντο σφῶν αὐτῶν ἐν ταῖς ἀρχαῖς εἶναι. καὶ ἄλλοι τε αὐτῶν ἦρξαν τὴν ἐνιαύσιον Ἀθηναίοις ἀρχὴν, καὶ Πεισίστρατος ὁ Ἱππίου τοῦ τυραννεύσαντος υἱὸς, τοῦ πάππου ἔχων τοὔνομα. ὃς τῶν δώδεκα θεῶν βωμὸν τὸν ἐν τῇ ἀγορᾷ Ἄρχων ἀνέθηκε, καὶ τὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Πυθίου. καὶ τῷ μὲν ἐν τῇ ἀγορᾷ προσοικοδομήσας ὕστερον ὁ δῆμος Ἀθηναίων μεῖζον μῆκος τοῦ βωμοῦ, ἠφάνισε τοὐπίγραμμα· τοῦ δ' ἐν Πυθίου, ἔτι καὶ νῦν δῆλόν ἐστιν, ἀμυδροῖς γράμμασι, λέγον τάδε,

Μνῆμα τόδ' ἧς ἀρχῆς Πεισίστρατος Ἱππίου υἱὸς
Θῆκεν Ἀπόλλωνος Πυθίου ἐν τεμένει.

νέ. Ὅτι δὲ πρεσβύτατος ὢν Ἱππίας ἦρξεν, εἰδὼς μὲν καὶ ἀκοῇ ἀκριβέστερον ἄλλων, ἰσχυρίζομαι, γνοίη δ' ἄν τις καὶ αὐτῷ τούτῳ· παῖδες γὰρ αὐτῷ μόνῳ φαίνονται τῶν γνησίων ἀδελφῶν γενόμενοι. ὡς ὅ, τε βωμὸς σημαίνει, καὶ ἡ στήλη περὶ τῆς τῶν

operam provide dabant, ut ſemper aliquis de ſuo ipſorum numero magiſtratum gereret. Et cum alii ex ipſis annuum imperium apud Athenienſes obtinuerunt, tum Piſiſtratus Hippiae ejus, qui tyrannus fuerat, filius, avi nomen ferens: qui cum eſſet Archon, aram duodecim deorum in foro dedicavit, et illam, quae eſt Apollinis in Pythii *templo.* Poſtea vero populus Athenienſis, cum amplificaſſet aram, quae erat in foro, inſcriptionem abolevit. At illius, quae in *Apollinis* Pythii *templo* erat, etiamnum tota exſtat, literis evanidis paene, in haec verba:

In Pythii Phoebi Piſiſtratus aede locavit
Imperii Hippiades haec monumenta ſui.

55. Hippiam igitur imperaſſe, quod *inter fratres* natu maximus eſſet, aſſeverare poſſum, partim ſcientia, partim fama, *quod rei veritatem indagarim* accuratius quam alii: verum et ex hoc ipſo, *quod ſum dicturus, ita rem habere* quivis cognoſcat. Hunc enim ſolum inter legitimos fratres, liberos ſuscepiſſe conſtat: ut et ara iſtud indicat,

et columna in Athenarum arce erecta cum inscriptione sceleris a tyrannis perpetrati. In qua nullus Thessali aut Hipparchi filius est scriptus; sed quinque Hippiae *filii*, quos ille ex Myrrhine Calliae Hyperochidae filia susceperat. Nam verisimile videtur, maximum natu *inter fratres* uxorem primum duxisse. Deinde in columna prima prior ille est perscriptus, post parentem; neque etiam abs re istud: quippe quod et ab eo natu maximus esset, et tyrannidem obtinuisset. Quin nec Hippias mihi videtur ita facile e vestigio tyrannidem retenturus fuisse, si Hipparchus in imperio constitutus decessisset, et ipse eodem die, *quo tyrannus interfectus fuisset, imperium* constituere coepisset. Sed propter pristinum, solitumque civium metum, et diligentiam, qua in satellitum praesidio utebatur, imperium nullo prorsus cum periculo retinuit: non cunctatus, neu quid ageret incertus, quod, ceu frater natu minor, imperium continenter antea non administrasset. Hipparcho vero hoc evenit, uti, propter calamitatem, in quam inciderat, nobilitatus, hanc etiam tyranni-

τυράννων ἀδικίας, ἡ ἐν τῇ Ἀθηναίων ἀκροπόλει ϛαθεῖσα· ἐν ᾗ Θεσσαλȣ̃ μὲν ȣ̓δ' Ἱππάρχȣ ȣ̓δεὶς παῖς γέγραπται, Ἱππίȣ δὲ πέντε, οἳ αὐτῷ ἐκ Μυῤῥίνης τῆς Καλλίȣ τȣ̃ Ὑπεροχίδȣ θυγατρὸς ἐγένοντο. εἰκὸς γὰρ ἦν τὸν πρεσβύτατον πρῶτον γῆμαι· καὶ ἐν τῇ πρώτῃ ϛήλῃ πρῶτος γέγραπται μετὰ τὸν πατέρα. ȣ̓δὲ τȣ̃το ἀπεοικότως, διὰ τὸ πρεσβεύειν τε ἀπ' αὐτȣ̃ καὶ τυραννεῦσαι. ȣ̓ μὴν ȣ̓δ' ἂν κατασχεῖν μοι δοκεῖ ποτε Ἱππίας τοπαραχρῆμα ῥᾳδίως τὴν τυραννίδα, εἰ Ἵππαρχος μὲν ἐν τῇ ἀρχῇ ὢν ἀπέθανεν, αὐτὸς δὲ αὐθήμερον καθίϛατο. ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ πρότερον ξύνηθες, τοῖς μὲν πολίταις φοβερὸν, ἐς δὲ τȣ̀ς ἐπικȣ́ρȣς ἀκριβὲς, πολλῷ τῷ περιόντι τȣ̃ ἀσφαλȣ̃ς κατεκράτησε. καὶ ȣ̓χ ὡς ἀδελφὸς νεώτερος ὢν ἠπόρησεν, ἐν ᾧ ȣ̓ πρότερον ξυνεχῶς ὡμιλήκει τῇ ἀρχῇ. Ἱππάρχῳ δὲ ξυνέβη, τȣ̃ πάθȣς τῇ δυϛυχίᾳ ὀνομαϛθέντα, καὶ τὴν δόξαν τῆς τυραννίδος

ἐς τὰ ἔπειτα προσλαβεῖν.

νϛ΄. Τὸν δ' οὖν Ἁρμόδιον ἀπαρνηθέντα τὴν πείρασιν, ὥσπερ διενοεῖτο προὐπηλάκισεν. ἀδελφὴν γὰρ αὐτοῦ κόρην ἐπαγγείλαντες ἥκειν κανοῦν οἴσουσαν ἐν πομπῇ τινὶ, ἀπήλασαν, λέγοντες οὐδὲ ἐπαγγεῖλαι τὴν ἀρχὴν, διὰ τὸ μὴ ἀξίαν εἶναι. χαλεπῶς δὲ ἐνεγκόντος τοῦ Ἁρμοδίου, πολλῷ δὴ μᾶλλον δι' ἐκεῖνον καὶ Ἀριστογείτων παρωξύνετο· καὶ αὐτοῖς τὰ μὲν ἄλλα πρὸς τοὺς ξυνεπιθησομένους τῷ ἔργῳ ἐπέπρακτο, περιέμενον δὲ Παναθήναια τὰ μεγάλα, ἐν ᾗ μόνον ἡμέρᾳ οὐχ ὕποπτον ἐγίγνετο, ἐν ὅπλοις τῶν πολιτῶν τοὺς τὴν πομπὴν πέμψαντας, ἀθρόους γενέσθαι· καὶ ἔδει ἄρξαι μὲν αὐτοὺς, ξυνεπαμύνειν δὲ εὐθὺς τὰ πρὸς τοὺς δορυφόρους ἐκείνους. ἦσαν δὲ οὐ πολλοὶ οἱ ξυνομωμοκότες, ἀσφαλείας ἕνεκα. ἤλπιζον γὰρ καὶ τοὺς μὴ προειδότας, εἰ καὶ ὁπωσιοῦν τολμήσειαν, ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἔχοντάς γε ὅπλα, ἐθελήσειν σφᾶς αὐτοὺς ξυνελευθεροῦν.

dis *occupatae* famam apud posteros sibi praeterea conciliarit.

56. Hunc igitur Harmodium, quod ipsi eum solicitanti morem gerere noluisset, ut in animo habebat, contumelia affecit. Nam sororem ejus virginem, cum ad gestandum in pompa quadam canistrum venire jussissent, abegerunt; dicentes, se ne principio quidem ei denuntiasse, quod digna non esset. Cum autem Harmodius aegre ferret, propter ipsum et Aristogiton multo magis irritatus est. Quamobrem caeteras quidem res constituerunt cum iis, qui facinus simul aggressuri erant: sed exspectabant magna Panathenaea, quo tantum die extra suspicionem erat, cives eos, qui pompam prosequebantur, in armis frequentes esse. Oportebat autem ipsos quidem inceptare facinus, statim vero illos simul opem ferre adversus satellites. Erant autem non multi conjurati, ut res tutius gereretur. Sperabant enim illos etiam, qui prius ignorabant, si *ipsi* vel quomodocunque *hoc facinus* ausi fuissent, repente, praesertim cum arma haberent, lubenter se ipsos in libertatem pariter asserturos.

57. Cum autem festum advenisset, Hippias quidem extra *urbem* in loco, qui Ceramicus vocatur, cum *suis* satellitibus res ad pompam spectantes ornabat, prout singulas procedere oportebat. Harmodius vero et Aristogiton, cum pugiones jam haberent, ad facinus *faciendum* prodierant. Et, ut quendam ex conjuratis cum Hippia familiariter colloquentem conspexere, (aditus enim ad Hippiam omnibus erat facilis) extimuerunt; et existimarunt, rem patefactam esse, seque jamjam comprehensum iri. Quamobrem illum, a quo laesi fuerant, et cujus causa de summa rerum suarum periclitabantur, primum ulcisci volebant, si possent. Atque ut erant, impetu portas *urbis* introiverunt. Et Hipparchum nacti sunt in eo loco, qui Leocorium vocatur, protinus ex improviso irruentes: et maxima ira impulsi, hic quidem ex amore, ille vero propter contumeliam, qua fuerat affectus, ipsum feriunt, et occidunt. Et Aristogiton quidem per satellites e vestigio fuga evasit; verum, facto multitudinis concursu, et postea comprehensus, haud leniter tractatus fuit.

νζʹ. Καὶ ὡς ἐπῆλθεν ἡ ἑορτὴ, Ἱππίας μὲν ἔξω ἐν τῷ Κεραμεικῷ καλουμένῳ μετὰ τῶν δορυφόρων διεκόσμει ὡς ἕκαστα ἐχρῆν τῆς πομπῆς προϊέναι· ὁ δὲ Ἁρμόδιος καὶ ὁ Ἀριστογείτων, ἔχοντες ἤδη τὰ ἐγχειρίδια, ἐς τὸ ἔργον προήεσαν. καὶ ὡς εἶδόν τινα τῶν ξυνωμοτῶν σφίσι διαλεγόμενον οἰκείως τῷ Ἱππίᾳ (ἦν δὲ πᾶσιν εὐπρόσοδος ὁ Ἱππίας) ἔδεισαν, καὶ ἐνόμισαν μεμηνῦσθαί τε, καὶ ὅσον οὐκ ἤδη ξυλληφθήσεσθαι. τὸν λυπήσαντα οὖν σφᾶς, καὶ δι' ὅνπερ πάντα ἐκινδύνευον, ἐβούλοντο πρότερον, εἰ δύναιντο, προτιμωρήσασθαι· καὶ ὥσπερ εἶχον, ὥρμησαν εἴσω τῶν πυλῶν· καὶ περιέτυχον τῷ Ἱππάρχῳ παρὰ τὸ Λεωκόριον καλούμενον, εὐθὺς ἀπερισκέπτως προσπεσόντες· καὶ ὡς ἂν μάλιστα δι' ὀργῆς, ὁ μὲν ἐρωτικῆς, ὁ δὲ ὑβρισμένος, ἔτυπτον, καὶ ἀποκτείνουσιν αὐτόν. καὶ ὁ μὲν τοὺς δορυφόρους τὸ αὐτίκα διαφεύγει ὁ Ἀριστογείτων, ξυνδραμόντος τοῦ ὄχλου, καὶ ὕστερον ληφθεὶς, οὐ ῥᾳδίως διε-

τέθη· Ἁρμόδιος δὲ αὐτοῦ παραχρῆμα ἀπόλλυται.

νη᾽. Ἀγγελθέντος δὲ Ἱππίᾳ ἐς τὸν Κεραμεικὸν, οὐκ ἐπὶ τὸ γενόμενον, ἀλλ᾽ ἐπὶ τοὺς πομπέας τοὺς ὁπλίτας, πρότερον ἢ αἰσθέσθαι αὐτοὺς ἄπωθεν ὄντας, εὐθὺς ἐχώρησε, καὶ ἀδήλως τῇ ὄψει πλασάμενος πρὸς τὴν ξυμφορὰν, ἐκέλευσεν αὐτοὺς, δείξας τι χωρίον, ἀπελθεῖν ἐς αὐτὸ ἄνευ τῶν ὅπλων. καὶ οἱ μὲν ἀνεχώρησαν, οἰόμενοί τι ἐρεῖν αὐτόν· ὁ δὲ, τοῖς ἐπικούροις φράσας τὰ ὅπλα ὑπολαβεῖν, ἐξελέγετο εὐθὺς οὓς ἐπῃτιᾶτο, καὶ εἴτις εὑρέθη ἐγχειρίδιον ἔχων. μετὰ γὰρ ἀσπίδος καὶ δόρατος εἰώθεσαν τὰς προπομπὰς ποιεῖν.

νθ᾽. Τοιούτῳ μὲν τρόπῳ δι᾽ ἐρωτικὴν λύπην ἥ τε ἀρχὴ τῆς ἐπιβουλῆς, καὶ ἡ ἀλόγιστος τόλμα ἐκ τοῦ παραχρῆμα περιδεοῦς Ἁρμοδίῳ καὶ Ἀριστογείτονι ἐγένετο. τοῖς δ᾽ Ἀθηναίοις χαλεπωτέρα μετὰ τοῦτο ἡ τυραννὶς κατέστη. καὶ ὁ Ἱππίας διὰ φόβου

Harmodius vero ipſo in loco ſtatim occiſus eſt.

58. Cum autem nuntius ad Hippiam in Ceramicum allatus fuiſſet, non ad id, quod acciderat, ſed ad pompae ductores armatos, priusquam illi *rem* reſciſcerent, longiuſcule abſentes, confeſtim ſe convertit; vultuque ad calamitatem diſſimulandam compoſito, locum quendam oſtendit, et in illum ſine armis abscedere juſſit. Et illi quidem *eo* ſe receperunt, exiſtimantes, illum aliquid dicturum. Ille vero ſatellitibus imperans, ut arma ſubtraherent, protinus eos delegit, quos inſimulabat *criminis*, et ſi quis cum pugione deprehenſus eſſet. Nam cum ſcuto et haſta pompas proſequi conſueverant.

59. Hóc igitur modo, propter amatoriam indignationem, et conjurationis initium factum eſt, et audax illud facinus propter repentinum metum ab Harmodio et Ariſtogitone ſusceptum eſt. Poſtea vero tyrannis Athenienſibus aſperior fuit. Et Hippias jam

ſibi metuens vehementius, *quam ante*, multos cives interfecit, et ſimul ad externa *auxilia* reſpicere coepit, ſiquid praeſidii alicunde ſibi paratum cerneret, mutato rerum ſtatu. Poſt haec igitur Aeantidae, Hippocli Lampſacenorum tyranni filio, Archedicen ſuam filiam, Athenienſis Lampſaceno, quod ipſos apud regem Darium autoritate multum pollere ſciret, nuptum dedit. Ac ipſius monumentum Lampſaci exſtat, cum inſcriptione iſta;

Hippiae apud Graecos laudem virtutis adepti
Hic pulvis prolem contegit Archedicen,
Quae reges habuit, patrem, fratresque, virumque,
Et natos, haudque eſt facta ſuperba tamen.

Hippias autem cum tres deinceps annos tyrannidem apud Athenienſes obtinuiſſet, et quarto *anno* a Lacedaemoniis, et Alcmaeonidis exſulibus imperio ſpoliatus fuiſſet, fide publica impetrata, Sigeum, et *inde* Lampſacum, ad Aeantidem eſt profectus: illinc vero, ad regem Darium. Unde poſtea profectus anno viceſimo, jam ſenex, cum Me-

ἤδη μᾶλλον ὢν, τῶν τε πολιτῶν πολλοὺς ἔκτεινε, καὶ πρὸς τὰ ἔξω ἅμα διεσκοπεῖτο, εἴποθεν ἀσφάλειάν τινα ὁρώη μεταβολῆς γενομένης ὑπάρχουσάν οἱ. Ἱππόκλου γοῦν τοῦ Λαμψακηνοῦ τυράννου Αἰαντίδῃ τῷ παιδὶ θυγατέρα ἑαυτοῦ μετὰ ταῦτα Ἀρχεδίκην (Ἀθηναῖος ὢν Λαμψακηνῷ) ἔδωκεν, αἰσθανόμενος αὐτοὺς μέγα παρὰ βασιλεῖ Δαρείῳ δύνασθαι. καὶ αὐτῆς σῆμα ἐν Λαμψάκῳ ἐστὶν, ἐπίγραμμα ἔχον τόδε.

Ἀνδρὸς ἀριστεύσαντος ἐν Ἑλλάδι τῶν ἐφ' ἑαυτοῦ,
 Ἱππίου Ἀρχεδίκην ἥδε κέκευθε κόνις·
Ἣ πατρός τε καὶ ἀνδρὸς, ἀδελφῶν τ' οὖσα τυράννων,
 Παίδων τ', οὐκ ἤρθη νοῦν ἐς ἀτασθαλίην.

Τυραννεύσας δὲ ἔτη τρία Ἱππίας ἔτι Ἀθηναίων, καὶ παυσθεὶς ἐν τῷ τετάρτῳ ὑπὸ Λακεδαιμονίων καὶ Ἀλκμαιωνιδῶν τῶν φευγόντων, ἐχώρει ὑπόσπονδος ἔς τε Σίγειον, καὶ παρ' Αἰαντίδην ἐς Λάμψακον· ἐκεῖθεν δὲ, ὡς βασιλέα Δαρεῖον. ὅθεν καὶ ὁρμώμενος ἐς Μαραθῶνα ὕστερον ἔτει εἰκοστῷ, ἤδη γέ-

ρων ὧν, μετὰ Μήδων ἐςράτευσεν.

ξ'. Ὧν ἐνθυμούμενος ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων, καὶ μιμνησκόμενος ὅσα ἀκοῇ περὶ αὐτῶν ἠπίςατο, χαλεπὸς ἦν τότε καὶ ὑπόπτης ἐς τοὺς περὶ τῶν μυςικῶν τὴν αἰτίαν λαβόντας, καὶ πάντα αὐτοῖς ἐδόκει ἐπὶ ξυνωμοσίᾳ ὀλιγαρχικῇ καὶ τυραννικῇ πεπρᾶχθαι. καὶ ὡς αὐτῶν διὰ τὸ τοιοῦτον ὀργιζομένων, πολλοί τε καὶ ἀξιόλογοι ἄνθρωποι ἤδη ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἦσαν. καὶ οὐκ ἐν παύλῃ ἐφαίνετο, ἀλλὰ καθ' ἡμέραν ἐπεδίδοσαν μᾶλλον ἐς τὸ ἀγριώτερόν τε καὶ πλείους ἔτι ξυλλαμβάνειν. ἐνταῦθα ἀναπείθεται εἷς τῶν δεδεμένων, ὅσπερ ἐδόκει αἰτιώτατος εἶναι, ὑπὸ τῶν ξυνδεσμωτῶν τινὸς, εἴτε ἄρα καὶ τὰ ὄντα μηνῦσαι, εἴτε καὶ οὔ. (ἐπ' ἀμφότερα γὰρ εἰκάζεται· τὸ δὲ σαφὲς οὐδεὶς οὔτε τότε, οὔτε ὕςερον ἔχει εἰπεῖν περὶ τῶν δρασάντων τὸ ἔργον) λέγων δὲ ἔπεισεν αὐτὸν ὡς χρὴ, εἰ μὴ καὶ δέδρακεν, αὐτόν τε ἄδειαν ποιησάμενον σῶ-

dis ad Marathonem militavit.

60. Quae reputans populus Athenienſis, et memoria repetens, quaecunque de illis fama acceperat, tunc ſaevus erat, et ſuſpicioſus in eos, qui de myſteriis inſimulati fuerant; atque omnia ipſi videbantur eo conſilio facta, ut dominatus paucorum, vel regum, a conjuratis conſtitueretur. Et cum ipſe *populus* ob hanc rem iraſceretur, multos, eosque claros viros in carcerem jam conjecerat. nec dum ſedatus eſſe videbatur; ſed in dies magis in ſaevitia proficiebat, et longe plures, *quam ante*, comprehendebat. Interea vero quidam ex iis, qui cum aliis in vinculis erat, cuidam, qui in carcere erat, et qui maxime affinis crimini eſſe videbatur, perſuaſit, ut rem indicaret, ſive vera, ſive non vera eſſet, (nam utrinque ſunt conjecturae. nihil enim certi de illius facinoris autoribus aut tunc aut poſtea a quoquam afferri potuit.) Perſuaſit autem dicens oportere ipſum, quamvis *hoc facinus* non perpetraſſet, *tamen* impetrata impunitate, cum ſe ipſum ſervare, tum etiam civitatem praeſenti ſuſpicione liberare. Salutem enim ipſi

certiorem fore dicebat, si impunitate impetrata *rem* fassus fuisset, quam si negans judicium subiisset. Quamobrem hic et contra se, et contra alios indicium professus est de *violatis* Mercurii simulacris. Populus vero Atheniensis, lubenter cognita (ut ipse putabat) *rei* veritate, cum prius indignissime ferret, si eos, qui suae multitudini insidiabantur, cognoscere non posset, confestim dimisit et ipsum indicem, et caeteros, qui cum ipso erant, et quos ille non accusasset. Illorum vero, qui *tunc ab isto* delati fuerunt, constitutis judiciis, *et causa cognita,* alios quidem occidit, quotquot comprehensi fuerant; alios vero, fuga dilapsos, morte damnavit, et per praeconis vocem praemia proposuit ei, qui *damnatos* interfecisset. Interea vero non constabat, utrum ii, qui capitali supplicio fuerant affecti, *jure, an* injuria supplicio affecti fuissent. Reliqua tamen civitas in praesentia commodum *ex hac re* manifeste percepit.

61. De Alcibiade vero, instigantibus inimicis *iisdem,* qui vel priusquam ille discederet, aggressi fuerant, Athenienses *delati-*

σαι, καὶ τὴν πόλιν τῆς παρούσης ὑποψίας παῦσαι. βεβαιοτέραν γὰρ αὐτῷ σωτηρίαν εἶναι ὁμολογήσαντι μετ᾽ ἀδείας, ἢ ἀρνηθέντι διὰ δίκης ἐλθεῖν. καὶ ὁ μὲν, αὐτός τε καθ᾽ ἑαυτοῦ καὶ κατ᾽ ἄλλων μηνύει τὸ τῶν Ἑρμῶν. ὁ δὲ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων ἄσμενος λαβὼν, ὡς ᾤετο, τὸ σαφὲς, καὶ δεινὸν ποιούμενοι πρότερον εἰ τοὺς ἐπιβουλεύοντας σφῶν τῷ πλήθει μὴ εἴσονται, τὸν μὲν μηνυτὴν εὐθὺς καὶ τοὺς ἄλλους μετ᾽ αὐτοῦ ὅσων μὴ κατηγορήκει, ἔλυσαν. τοὺς δὲ καταιτιαθέντας, κρίσεις ποιήσαντες, τοὺς μὲν ἀπέκτειναν, ὅσοι ξυνελήφθησαν, τῶν δὲ διαφυγόντων θάνατον καταγνόντες, ἐπανεῖπον ἀργύριον τῷ ἀποκτείναντι. κἀν τούτῳ οἱ μὲν παθόντες ἄδηλον ἦν εἰ ἀδίκως ἐτετιμώρηντο· ἡ μέντοι ἄλλη πόλις ἐν τῷ παρόντι περιφανῶς ὠφέλητο.

ξα΄. Περὶ δὲ τοῦ Ἀλκιβιάδου, ἐναγόντων τῶν ἐχθρῶν, οἵπερ καὶ πρὶν ἐκπλεῖν αὐτὸν ἐπέθεντο, χαλεπῶς οἱ Ἀθηναῖοι ἐλάμβα-

νον. καὶ ἐπειδὴ τὸ τῶν Ἑρμῶν ᾤοντο σαφὲς ἔχειν, πολὺ δὴ μᾶλλον καὶ τὰ μυστικὰ, ὧν ἐπαίτιος ἦν, μετὰ τοῦ αὐτοῦ λόγου καὶ τῆς ξυνωμοσίας ἐπὶ τῷ δήμῳ ἀπ᾽ ἐκείνου ἐδόκει πραχθῆναι. καὶ γάρ τις καὶ στρατιὰ Λακεδαιμονίων οὐ πολλὴ ἔτυχε κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐν ᾧ περὶ ταῦτα ἐθορυβοῦντο, μέχρι ἰσθμοῦ παρελθοῦσα, πρὸς Βοιωτούς τι πράσσοντες. ἐδόκει οὖν, ἐκείνου πράξαντος, καὶ οὐ Βοιωτῶν ἕνεκα, ἀπὸ ξυνθήματος ἥκειν, καὶ, εἰ μὴ ἔφθασαν δὴ αὐτοὶ κατὰ τὸ μήνυμα ξυλλαβόντες τοὺς ἄνδρας, προδοθῆναι ἂν ἡ πόλις. καί τινα μίαν νύκτα καὶ κατέδαρθον ἐν Θησείῳ τῷ ἐν πόλει ἐν ὅπλοις. οἵ τε ξένοι τοῦ Ἀλκιβιάδου [οἱ] ἐν Ἄργει κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ὑπωπτεύθησαν τῷ δήμῳ ἐπιτίθεσθαι· καὶ τοὺς ὁμήρους τῶν Ἀργείων τοὺς ἐν ταῖς νήσοις κειμένους οἱ Ἀθηναῖοι τότε παρέδοσαν τῷ Ἀργείων δήμῳ διὰ ταῦτα διαχρήσασθαι. πανταχόθεν τε περιειστήκει ὑποψία ἐς τὸν Ἀλκιβιά-

onem iratis animis accipiebant. Poſtquam autem de *violatis* Mercurii ſimulacris rem compertam ſe habere exiſtimarunt, tunc vero multo magis etiam myſteria, de quibus *pollutis* accuſabatur, ab illo polluta fuiſſe videbantur, eodem conſilio, et cum conjuratis, adverſus ſtatum popularem. Nam quidam non magnus Lacedaemoniorum exercitus per hoc ipſum tempus, quo *Athenienſes in urbe* propter iſtas res perturbabantur, ad Iſthmum usque progreſſus eſt, neſcio quid adverſus Boeotos moliens. Videbatur igitur illo ſolicitante, non autem Boeotorum cauſa, ex compoſito veniſſe; et, niſi ipſi per indicium homines illos mature comprehendiſſent, futurum fuiſſe, ut civitas proderetur. Unde etiam unam quandam noctem apud Theſei templum, quod eſt in urbe, ſub armis pernoctarunt. Quinetiam Alcibiadis hoſpites, qui Argis erant, per idem tempus in ſuſpicionem venerunt, fore, ut populum aggrederentur. Argivorum autem obſides, qui collocati fuerant in inſulis, Athenienſes tunc Argivo populo his de cauſis interficiendos tradiderunt. Denique ſuſpiciones Alcibiadem un-

dique circumſtabant. Quamobrem *Athenienſes*, quod eum adductum ad judicium morte mulctare vellent, ita demum mittunt Salaminiam navem in Siciliam, cum ad illum *revocandum*, tum ad alios, de quibus indicia delata fuerant. Mandatum autem fuerat, ut ipſi *Alcibiadi* praeciperent, ut ſe purgaturus ſequeretur, non tamen *ipſum* comprehenderent: caventes ne ſui milites, qui erant in Sicilia, tumultum aliquem excitarent, neve hoſtes, *hoc animadverſo, caſtra aggrederentur*, praecipue vero cupientes Mantineos et Argivos *in illa expeditione* permanere, quod exiſtimarent, illos illius opera inductos ad hanc militiae ſocietatem. Hic igitur habens ſuam navem, itemque ii, qui una inſimulati fuerant, ex Sicilia cum navi Salaminia, tanquam Athenas ituri, diſceſſerunt. Et cum in Thuriis fuerunt, *illos* non amplius ſunt ſequuti; ſed ex navi egreſſi evanuerunt: poſt criminationem ad judicium proficiſci non auſi. Qui vero navi Salaminia vehebantur, aliquandiu quidem Alcibiadem, ejusque ſocios quaeſiverunt: ſed cum nuſquam apparerent, navigationis curſum conficere perrexerunt. Alcibiades

δην. ὥστε βουλόμενοι αὐτὸν ἐς κρίσιν ἀγαγόντες ἀποκτεῖναι, πέμπουσιν οὕτω τὴν Σαλαμινίαν ναῦν ἐς τὴν Σικελίαν, ἐπί τε ἐκεῖνον, καὶ ὧν πέρι ἄλλων ἐμεμήνυτο. εἴρητο δὲ, προειπεῖν αὐτῷ ἀπολογησομένῳ ἀκολουθεῖν, ξυλλαμβάνειν δὲ μή· θεραπεύοντες τό, τε πρὸς τοὺς ἐν τῇ Σικελίᾳ στρατιώτας τε σφετέρους καὶ πολεμίους μὴ θορυβεῖν, καὶ οὐχ ἥκιστα τοὺς Μαντινέας καὶ Ἀργείους βουλόμενοι παραμεῖναι, δι' ἐκείνου νομίζοντες πεισθῆναι σφᾶς ξυστρατεύειν. καὶ ὁ μὲν, ἔχων τὴν ἑαυτοῦ ναῦν, καὶ οἱ ξυνδιαβεβλημένοι ἀπέπλεον μετὰ τῆς Σαλαμινίας ἐκ τῆς Σικελίας ὡς ἐς τὰς Ἀθήνας· καὶ ἐπειδὴ ἐγένοντο ἐν Θουρίοις οὐκέτι ξυνείποντο, ἀλλ' ἀπελθόντες ἀπὸ τῆς νεὼς, οὐ φανεροὶ ἦσαν. δείσαντες τὸ ἐπὶ διαβολῇ ἐς δίκην καταπλεῦσαι. οἱ δ' ἐκ τῆς Σαλαμινίας, τέως μὲν ἐζήτουν τὸν Ἀλκιβιάδην καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ· ὡς δ' οὐδαμοῦ φανεροὶ ἦσαν, ᾤχοντο ἀποπλέοντες. ὁ δὲ

Ἀλκιβιάδης, ἤδη φυγὰς ὤν, οὐ πολλῷ ὕστερον ἐπὶ πλοίου ἐπεραιώθη ἐς Πελοπόννησον ἐκ τῆς Θουρίας. οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἐρήμῃ δίκῃ θάνατον κατέγνωσαν αὐτοῦ τε καὶ τῶν μετ' ἐκείνου.

ξϐʹ. Μετὰ δὲ ταῦτα οἱ λοιποὶ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ ἐν τῇ Σικελίᾳ, δύο μέρη ποιήσαντες τοῦ στρατεύματος, καὶ λαχὼν ἑκάτερος, ἔπλεον ξὺν παντὶ ἐπὶ Σελινοῦντος καὶ Ἐγέστης· βουλόμενοι μὲν εἰδέναι τὰ χρήματα εἰ δώσουσιν οἱ Ἐγεσταῖοι, κατασκέψασθαι δὲ καὶ τῶν Σελινουντίων τὰ πράγματα, καὶ τὰ διάφορα μαθεῖν τὰ πρὸς Ἐγεσταίους. παραπλέοντες δ' ἐν ἀριστερᾷ τὴν Σικελίαν, τὸ μέρος τὸ πρὸς τὸν Τυρσηνικὸν κόλπον, ἔσχον ἐς Ἱμέραν, ἥπερ μόνη ἐν τούτῳ τῷ μέρει τῆς Σικελίας, Ἑλλὰς πόλις ἐστί. καὶ ὡς οὐκ ἐδέχοντο αὐτούς, παρεκομίζοντο· καὶ ἐν τῷ παράπλῳ αἱροῦσιν Ὕκκαρα, πόλισμα Σικανικὸν μέν, Ἐγεσταίοις δὲ πολέμιον· ἦν δὲ παραθαλασσί-

vero, cum jam exſul eſſet, non multo poſt ex *agro* Thurio in Peloponneſum navigio vectus transmiſit. Athenienſes vero illum, et eos, qui cum illo erant, deſerto judicio, capite condemnarunt.

62. Poſtea vero caeteri Athenienſium duces, qui erant in Sicilia, cum exercitum in duas partes diviſiſſent, et uterque ſuam partem ſortito accepiſſet, cum omnibus copiis Selinuntem ac Egeſtam verſus navigarunt: partim quidem, quod ſcire vellent, an Egeſtaei pecunias *exercitui promiſſas* daturi eſſent; partim vero etiam, ut Selinuntiorum res explorarent, et controverſias cognoſcerent, quae *Selinuntiis* cum Egeſtaeis intercedebant. Siciliae autem oram a ſiniſtra legentes, ab ea parte, quae ad ſinum Tyrrhenum vergit, Himeram appulerunt, quae ſola, in hac Siciliae parte, eſt Graeca civitas. Cum autem *Himeraei* ipſos non recepiſſent, praetervecti ſunt. Et dum praeterveherentur, ceperunt Hyccara, oppidum Sicanicum quidem, ſed Egeſtaeis hoſtile. erat autem maritimum. Cum autem *oppi-*

danos in servitutem abstraxissent, oppidum Egestaeis tradiderunt. Ipsorum enim equitatus *Atheniensibus* adfuerat. Ipsi vero rursus cum peditatu quidem per Siculorum agrum iter fecerunt, donec Catanam pervenerunt. Naves vero, quae captivos vehebant, circumvectae sunt. Nicias autem ex Hyccaris Egestam confestim praetervectus, cum de caeteris rebus *cum Egestaeis* egisset, et triginta talenta *ab illis* accepisset, ad exercitum rediit: et captivos vendidit, et ex ipsis confecta sunt centum et viginti talenta. Illinc autem *Nicias, ejusque collega cum copiis* circumvecti ad socios Siculorum iverunt, ac imperarunt, ut exercitum mitterent. Et cum dimidia sui exercitus parte adversus Hyblam Geleatin, quae hostilis erat, profecti sunt, nec expugnarunt. Et aestas excessit.

63. Insequenti hyeme statim Athenienses sese praeparare coeperunt ad invadendas Syracusas. Syracusani vero et ipsi vicissim, ut adversus illos ituri, *se praeparabant.* Quod enim ad primum *ipsorum* pavorem et

διον. καὶ ἀνδραποδίσαντες τὴν πόλιν παρέδοσαν Εγεσταίοις. παρεγένοντο γὰρ αὐτῶν ἱππεῖς. αὐτοὶ δὲ πάλιν τῷ μὲν πεζῷ ἐχώρουν διὰ τῶν Σικελῶν, ἕως ἀφίκοντο ἐς Κατάνην· αἱ δὲ νῆες περιέπλευσαν τὰ ἀνδράποδα ἄγουσαι. Νικίας δὲ εὐθὺς ἐξ Ὑκκάρων ἐπὶ Εγέστης παραπλεύσας, καὶ τἆλλα χρηματίσας, καὶ λαβὼν τάλαντα τριάκοντα, παρῆν ἐς τὸ στράτευμα. καὶ τἀνδράποδα ἀπέδοσαν, καὶ ἐγένοντο ἐξ αὐτῶν εἴκοσι καὶ ἑκατὸν τάλαντα. καὶ ἐς τοὺς τῶν Σικελῶν ξυμμάχους περιέπλευσαν, στρατιὰν κελεύοντες πέμπειν. τῇ τε ἡμισείᾳ τῆς ἑαυτῶν ἦλθον ἐπὶ Ὕβλαν τὴν Γελεᾶτιν πολεμίαν οὖσαν, καὶ οὐχ εἷλον. καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.

ξγ΄. Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος εὐθὺς τὴν ἔφοδον οἱ Αθηναῖοι ἐπὶ Συρακούσας παρεσκευάζοντο· οἱ δὲ Συρακούσιοι, καὶ αὐτοί, ὡς ἐπ' ἐκείνους ἰόντες. ἐπειδὴ γὰρ αὐτοῖς πρὸς τὸν πρῶτον φόβον καὶ τὴν προσδοκίαν

οἱ Ἀθηναῖοι οὐκ εὐθὺς ἐπέκειντο, κατά τε τὴν ἡμέραν ἑκάστην προϊοῦσαν ἀνεθάρσουν μᾶλλον, καὶ ἐπειδὴ πλέοντες τά τε ἐπέκεινα τῆς Σικελίας πολὺ ἀπὸ σφῶν ἐφαίνετο, καὶ πρὸς τὴν Ὕβλαν ἐλθόντες καὶ πειράσαντες, οὐχ εἷλον βίᾳ, ἔτι πλέον κατεφρόνησαν. καὶ ἠξίουν τοὺς στρατηγοὺς (οἷον δὴ ὄχλος φιλεῖ θαρσήσας ποιεῖν) ἄγειν σφᾶς ἐπὶ Κατάνην, ἐπειδή γε οὐκ ἐκεῖνοι ἐφ' ἑαυτοὺς ἔρχονται. ἱππεῖς τε προσελαύνοντες ἀεὶ κατάσκοποι τῶν Συρακουσίων πρὸς τὸ στράτευμα τῶν Ἀθηναίων, ἐφύβριζον ἄλλα τε, καὶ εἰ ξυνοικήσοντες σφίσιν αὐτοῖς μᾶλλον ἥκοιεν ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ, ἢ Λεοντίνους ἐς τὴν οἰκείαν κατοικιοῦντες.

ξδʹ. Ἃ γιγνώσκοντες οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων, καὶ βουλόμενοι αὐτοὺς ἄγειν πανδημεὶ ἐκ τῆς πόλεως ὅτιπλεῖστον, αὐτοὶ δὲ ταῖς ναυσὶν ἐν τοσούτῳ ὑπὸ νύκτα παραπλεύσαντες στρατόπεδον καταλαμβάνειν ἐν ἐπιτηδείῳ καθ' ἡσυχίαν. εἰδότες οὐκ ἂν

exſpectationem Athenienſes non protinus ipſos invaſiſſent, quotidie, temporisque progreſſu magis ac magis ſe ipſos colligebant: item quod, dum illam Siciliae oram praeterveherentur, valde procul ab ipſis proficiſci viſi fuiſſent, et ad Hyblam profecti, eam tentaſſent, nec expugnaſſent, multo magis *eos* contemſerunt. Quare duces rogabant (ut vulgus confidens facere ſolet) ut ſe Catanam verſus ducerent, quandoquidem illi contra ſe non venirent. Quinetiam equites Syracuſani, qui ad ſpeculandum aſſidue uſque ad Athenienſium caſtra provehebantur, cum alia probra per contumeliam *in eos* ingerebant, tum vero illud *percontabantur*, an potius ad ſecum in alieno *agro* habitandum veniſſent, quam ad Leontinos in propria ſede collocandos.

64. Quae cum cognoſcerent Athenienſium duces, et vellent ipſos *Syracuſanos* cum univerſo populo ab urbe quam longiſſime abducere, ipſi vero interea ſub noctem cum claſſe praetervecti, locum caſtris idoneum occupare, hoſte nullum negotium ſibi faceſſente. Sciebant enim futurum, ut non

perinde possent, si *aut* ex navibus adversus *hostes jam* praeparatos descenderent, aut itinere terrestri euntes *ab illis* animadverterentur. Suae enim levi armaturae, et multitudini, quod nullus equitatus adhùc ipsis adesset, Syracusanorum equitatum, qui magnus erat, magna detrimenta daturum. Ita vero, *ut ipsi facere statuerant, existimabant, se* locum capturos, unde ab *hostium* equitatu nullum memoratu dignum damnum essent accepturi. Ipsos autem *Atheniensium duces* de *occupando* loco ad Olympieum sito, quem etiam occuparunt, Syracusanorum exsules, qui ipsos sequebantur, admonuerunt. Duces *inquam* igitur, ut voti compotes fierent, hujusmodi commentum machinati sunt. Mittunt quendam fidei sibi probatae virum, et Syracusanorum ducibus non minus amicum, ut ipsi opinabantur, *ad quos mittebatur*. Erat autem Catanaeus. Et a quibusdam Catanaeis *missum* se venire dicebat, quorum illi nomina cognoscebant, et quos suae factionis studiosos in urbe adhuc superesse sciebant. Hic autem dicebat, Athenienses in urbe procul a castris pernoctare, et, si illi certa die, primo diluculo ad

ὁμοίως δυνηθέντες, καὶ εἰ ἐκ τῶν νεῶν πρὸς παρεσκευασμένους ἐκβιβάζοιεν, ἢ κατὰ γῆν ἰόντες γνωσθείησαν. τοὺς γὰρ ἂν ψιλοὺς τοὺς σφῶν, καὶ τὸν ὄχλον, τῶν Συρακουσίων τοὺς ἱππέας πολλοὺς ὄντας, σφίσι δ' οὐ παρόντων ἱππέων, βλάπτειν ἂν μεγάλα· οὕτω δὲ, λήψεσθαι χωρίον ὅθεν ὑπὸ τῶν ἱππέων οὐ βλάψονται ἄξια λόγου. ἐδίδασκον δ' αὐτοὺς περὶ τοῦ πρὸς τῷ Ολυμπιείῳ χωρίου, ὅπερ καὶ κατέλαβον, Συρακουσίων φυγάδες, οἳ ξυνείποντο. τοιόνδε τι οὖν πρὸς ἃ ἐβούλοντο οἱ στρατηγοὶ μηχανῶνται. πέμπουσιν ἄνδρα σφίσι μὲν πιστὸν, τοῖς δὲ τῶν Συρακουσίων στρατηγοῖς τῇ δοκήσει οὐχ ἧσσον ἐπιτήδειον. ἦν δὲ Καταναῖος ὁ ἀνήρ· καὶ ἀπ' ἀνδρῶν ἐκ τῆς Κατάνης ἥκειν ἔφησεν ὧν ἐκεῖνοι τὰ ὀνόματα ἐγίγνωσκον, καὶ ἠπίσταντο ἐν τῇ πόλει ἔτι ὑπολοίπους ὄντας τῶν σφίσιν εὔνων. ἔλεγε δὲ τοὺς Ἀθηναίους αὐλίζεσθαι ἀπὸ τῶν ὅπλων ἐν τῇ πόλει, καὶ εἰ βούλονται ἐκεῖνοι πανδημεὶ ἐν

ἡμέρᾳ ῥητῇ ἅμα ἕῳ ἐπὶ τὸ ϛράτευμα ἐλθεῖν, αὐτοὶ μὲν ἀποκλείσειν τοὺς παρὰ σφίσι, καὶ τὰς ναῦς ἐμπρήσειν, ἐκείνους δὲ ῥᾳδίως τὸ ϛράτευμα προσβαλόντας τῷ ϛαυρώματι αἱρήσειν. εἶναι δὲ ταῦτα τοὺς ξυνδράσοντας πολλοὺς Καταναίων, καὶ ἡτοιμάσθαι ἤδη ἀφ' ὧν αὐτὸς ἥκειν.

ξέ. Οἱ δὲ ϛρατηγοὶ τῶν Συρακουσίων, μετὰ τοῦ καὶ ἐς τὰ ἄλλα θαρσεῖν, καὶ εἶναι ἐν διανοίᾳ καὶ ἄνευ τούτων ἰέναι παρεσκευάσθαι ἐπὶ Κατάνην, ἐπίϛευσάν τε τῷ ἀνθρώπῳ πολλῷ ἀπερισκεπτότερον, καὶ εὐθὺς ἡμέραν ξυνθέμενοι ᾗ παρέσονται, ἀπέϛειλαν αὐτόν. καὶ αὐτοὶ (ἤδη γὰρ καὶ τῶν ξυμμάχων Σελινούντιοι καὶ ἄλλοι τινὲς παρῆσαν) προεῖπον πανδημεὶ πᾶσιν ἐξιέναι Συρακουσίοις. ἐπεὶ δὲ ἕτοιμα αὐτοῖς καὶ τὰ τῆς παρασκευῆς ἦν, καὶ αἱ ἡμέραι ἐν αἷς ξυνέθεντο ἥξειν, ἐγγὺς ἦσαν, πορευόμενοι ἐπὶ Κατάνης, ηὐλίσαντο ἐπὶ τῷ Συμαίθῳ ποταμῷ, ἐν τῇ Λεοντίνῃ. οἱ δ' Ἀθηναῖοι ὡς ᾔσθοντο

exercitum cum universo populo venire vellent, se quidem exclusuros eos, qui essent apud se, et naves incensuros, illos vero, si vallum adorti fuissent, exercitum *Atheniensem* facile capturos. Permultos autem Catanaeorum ad rem gerendam adjutores fore, et jam paratos esse, a quibus ipse veniret.

65. Syracusanorum autem duces (cum alioqui et caeteris in rebus essent confidentiores, et in animo haberent vel sine his *nuntiis* adversus Catanam cum apparatu proficisci) longe inconsideratissime fidem huic homini habuerunt: statimque constituta die, ad quam *ad Catanam* adessent, ipsum remiserunt. Ipsi vero (jam enim Selinuntii et alii nonnulli ex sociis aderant) Syracusanis edixerunt, ut cuncti nullo delectu ad exeundum se expedirent. Cum autem res omnes ad illam expeditionem necessarias jam praeparassent, et dies adventaret, ad quam se venturos constituerant, iter ingressi, ut Catanam versus proficiscerentur, ad Symaethum flumen, in agro Leontino, castra posuerunt. Athenienses vero, cum

intellexiſſent ipſos adventare, aſſumtis omnibus copiis, et ſuorum, et Siculorum, quotquot ipſis *aderant*, et ſi quis alius ad ipſos acceſſerat, eisque in naves et navigia impoſitis, ſub noctem Syracuſas verſus contenderunt. Et Athenienſes, ſimul ac dies illuxit, egreſſi ſunt in locum, qui erat juxta Olympieum, ibi caſtrametaturi: et Syracuſanorum equites, qui primi ad Catanam acceſſerant, et qui cognoverant totum exercitum claſſe vectum diſceſſiſſe, reverſi *rem* peditatui ſignificarunt. Tunc vero cuncti regreſſi, ad ſuppetias urbi ferendas accurrerunt.

66. Interea vero *Athenienſes*, quod ipſis longum iter eſſet, per otium caſtra poſuerunt in opportuno loco, et in quo proelii initium erant facturi quotiescunque vellent, et vel in ipſo proelio, vel ante proelium ab equitatu Syracuſanorum minime infeſtari poterant. nam ab una quidem parte munitiones, aedificia, arbores, et ſtagnum *hoſtes* prohibebant: ab altera vero, loca

αὐτὰς προσιόντας, ἀναλαβόντες τό, τε στράτευμα ἅπαν τὸ ἑαυτῶν, καὶ ὅσοι Σικελῶν αὐτοῖς, ἢ ἄλλος τις προσεληλύθει, καὶ ἐπιβιβάσαντες ἐπὶ τὰς ναῦς καὶ τὰ πλοῖα, ὑπὸ νύκτα ἔπλεον ἐπὶ τὰς Συρακούσας. καὶ οἵ τε Ἀθηναῖοι ἅμα ἕῳ ἐξέβαινον ἐς τὸν κατὰ τὸ Ὀλυμπίειον, ὡς στρατόπεδον καταληψόμενοι, καὶ οἱ ἱππῆς οἱ Συρακουσίων, πρῶτοι προσελάσαντες ἐς τὴν Κατάνην, καὶ αἰσθόμενοι ὅτι τὸ στράτευμα ἅπαν ἀνῆκται, ἀποστρέψαντες ἀγγέλλουσι τοῖς πεζοῖς. καὶ ξύμπαντες ἤδη ἀποτρεπόμενοι, ἐβοήθουν ἐπὶ τὴν πόλιν.

ξϛʹ. Ἐν τούτῳ δ' οἱ Ἀθηναῖοι, μακρᾶς οὔσης τῆς ὁδοῦ αὐτοῖς, καθ' ἡσυχίαν ἐκάθισαν τὸ στράτευμα ἐς χωρίον ἐπιτήδειον, καὶ ἐν ᾧ μάχης τε ἄρξειν ἔμελλον ὁπότε βούλοιντο, καὶ οἱ ἱππῆς τῶν Συρακουσίων ἥκιστ' ἂν αὐτοὺς καὶ ἐν τῷ ἔργῳ καὶ πρὸ αὐτοῦ λυπήσειν. τῇ μὲν γὰρ, τειχία τε καὶ οἰκίαι εἶργον, καὶ δένδρα, καὶ λίμνη· παρὰ δὲ τό,

κρημνοί. καὶ τὰ ἐγγὺς δένδρα κόψαντες, ϗ κατενεγκόντες ἐπὶ τὴν θάλασσαν, παρά τε τὰς ναῦς σαύρωμα ἔπηξαν, ϗ ἐπὶ τῷ Δάσκωνι· ἔρυμά τε ᾗ εὐεφοδώτατον ἦν τοῖς πολεμίοις, λίθοις λογάδην καὶ ξύλοις διὰ ταχέων ὤρθωσαν, ϗ τὴν τȣ̃ Ἀνάπȣ γέφυραν ἔλυσαν. παρασκευαζομένων δὲ, ἐκ μὲν τῆς πόλεως ȣ̓δεὶς ἐξιὼν ἐκώλυε, πρῶτοι δὲ οἱ ἱππῆς τῶν Συρακȣσίων προσεβοήθησαν, ἔπειτα δὲ ὕστερον ϗ τὸ πεζὸν ἅπαν ξυνελέγη. καὶ προσῆλθον μὲν ἐγγὺς τȣ̃ στρατεύματος τῶν Ἀθηναίων τοπρῶτον, ἔπειτα δὲ, ὡς ȣ̓κ ἀντιπροσῄεσαν αὐτοῖς, ἀναχωρήσαντες ϗ διαβάντες τὴν Ἑλωρίνην ὁδὸν, ηὐλίσαντο.

ξζ'. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ ξύμμαχοι παρεσκευάζοντο ὡς ἐς μάχην, ϗ ξυνετάξαντο ὧδε· δεξιὸν μὲν κέρας Ἀργεῖοι εἶχον καὶ Μαντινῆς, Ἀθηναῖοι δὲ τὸ μέσον, τὸ δὲ ἄλλο, οἱ ξύμμαχοι οἱ ἄλλοι. καὶ τὸ μὲν ἥμισυ αὐτοῖς τȣ̃ στρατεύματος

praerupta. caesisque vicinis arboribus, et ad mare delatis, juxta naves, et ad Dasconem vallum fixerunt, ab ea vero parte, quae aditu hostibus erat facillima, munitionem ex saxis electis lignisque constructam celeriter erexerunt, et Anapi pontem solverunt. Dum autem hac muniones fierent, ex urbe quidem nemo egressus *earum opus* impedivit: sed primi Syracusanorum equites ad opem *suis rebus* ferendam procurrerunt, deinde vero mox et universus peditatus convenit. Et primum quidem ad Atheniensium castra propius accesserunt, deinde vero, cum *illi* contra ipsos non prodirent, regressi, ac, via Helorina transmissa, castra posuerunt.

67. Insequenti vero die Athenienses eorumque socii ut ad proelium se praepararunt, et aciem hoc modo instruxerunt. Dextrum quidem cornu tenebant Argivi et Mantinei, Athenienses vero medium *agmen*, alterum vero *cornu* caeteri socii *tenebant*. Et dimidium quidem ipsorum exercitus sic erat instructum, ut in fronte octoni milites starent, dimidium vero, quod erat ad

tentoria, et ipſum octonis militibus erat inſtructum, ita tamen ut agminis longitudo latitudinem longe ſuperaret. Quibus praeceptum fuerat, ut qua parte exercitus laboraret, diligentiſſime obſervantes ſe conferrent. Atque intra hos, qui in ſubſidiis collocati fuerant, lixas poſuerunt. Syracuſani vero *ſuos* gravis armaturae milites, qui erant Syracuſani ex omni totius populi ordine atque aetate collecti, et ſocios, quotquot aderant, ſic inſtruxerunt, ut deni ſeni *in aciei fronte* ſtarent. Auxilium autem ipſis tulerunt in primis quidem Selinuntii, mox vero et Geloi equites, univerſi ad ducentos. Et Camarinaeorum equites ad viginti, et ſagittarii circiter quinquaginta. Equites autem in dextro *cornu* collocarunt, non pauciores, quam mille et ducentos. Juxta autem ipſos, et jaculatores. Cum autem Athenienſes proelium priores inituri eſſent, Nicias et ſingulas gentes, ut quamque adibat, et univerſas hujuſmodi verbis adhortabatur.

68. ‘ Longa adhortatione, viri, quid ‘ opus eſt *nos* uti, qui ad idem certamen ad-

ἐν τῷ πρόσθεν ἦν τεταγμένον ἐπὶ ὀκτώ, τὸ δὲ ἥμισυ ἐπὶ ταῖς εὐναῖς ἐν πλαισίῳ, ἐπὶ ὀκτὼ καὶ τοῦτο τεταγμένον. οἷς εἴρητο, ᾗ ἂν τοῦ στρατεύματός τι πονῇ, μάλιστα ἐφορῶντας παραγίγνεσθαι. καὶ τοὺς σκευοφόρους ἐντὸς τούτων τῶν ἐπιτακτῶν ἐποιήσαντο. οἱ δὲ Συρακούσιοι ἔταξαν τοὺς μὲν ὁπλίτας, ἐφ᾽ ἑκκαίδεκα, ὄντας πανδημεὶ Συρακουσίους, καὶ ὅσοι ξύμμαχοι παρῆσαν. ἐβοήθησαν δὲ αὐτοῖς Σελινούντιοι μὲν μάλιστα, ἔπειτα δὲ καὶ Γελώων ἱππῆς, τὸ ξύμπαν ἐς διακοσίους· καὶ Καμαριναίων ἱππῆς ὅσον εἴκοσι, καὶ τοξόται ὡς πεντήκοντα. τοὺς δὲ ἱππέας ἐπετάξαντο ἐπὶ τῷ δεξιῷ, οὐκ ἔλασσον ὄντας ἢ διακοσίους καὶ χιλίους· παρὰ δ᾽ αὐτοὺς, καὶ τοὺς ἀκοντιστάς. μέλλουσι δὲ τοῖς Αθηναίοις προτέροις ἐπιχειρήσειν ὁ Νικίας, κατά τε ἔθνη ἐπιπαριὼν ἕκαστα, καὶ ξύμπασι τοιάδε παρεκελεύετο.

ξη΄. ‘ ΠΟΛΛΗ μὲν παραινέσει, ὦ ‘ ἄνδρες, τί δεῖ χρῆσθαι, οἳ πάρεσμεν ἐπὶ

‘ τὸν αὐτὸν ἀγῶνα; αὕτη γὰρ ἡ παρασκευὴ ἱκανωτέρα μοι δοκεῖ εἶναι θάρσος παραχεῖν, ἢ καλῶς λεχθέντες λόγοι, μετὰ ἀσθενοῦς στρατοπέδου. ὅπου γὰρ Αργεῖοι, καὶ Μαντινῆς, καὶ Αθηναῖοι, καὶ νησιωτῶν οἱ πρῶτοι ἐσμὲν, πῶς οὐ χρὴ μετὰ τοιῶνδε καὶ τοσῶνδε ξυμμάχων πάντα τινὰ μεγάλην τὴν ἐλπίδα τῆς νίκης ἔχειν; ἄλλως τε καὶ πρὸς ἄνδρας πανδημεί τε ἀμυνομένους, καὶ οὐκ ἀπολέκτους ὥσπερ καὶ ἡμᾶς· καὶ προσέτι Σικελιώτας, οἳ ὑπερφρονοῦσι μὲν ἡμᾶς, ὑπομενοῦσι δὲ οὔ, διὰ τὸ τὴν ἐπιστήμην τῆς τόλμης ἥσσω ἔχειν. παραστήτω δέ τινι καὶ τόδε, πολύ τε ἀπὸ τῆς ἡμετέρας αὐτῶν εἶναι, καὶ πρὸς γῇ οὐδεμιᾷ φιλίᾳ, ἥντινα μὴ αὐτοὶ μαχόμενοι κτήσεσθε. καὶ τοὐναντίον ὑπομιμνήσκω ὑμᾶς ἢ οἱ πολέμιοι σφίσιν αὐτοῖς (εὖ οἶδ' ὅτι) παρακελεύονται. οἱ μὲν γὰρ, ὅτι περὶ πατρίδος ἔσται ὁ ἀγών· ἐγὼ δὲ, ὅτι οὐκ ἐν πατρίδι, ἐξ ἧς κρατεῖν

'sumus? Hic enim apparatus ad confiden-'tiam vobis praebendam magis valere mihi 'videtur, quam verba praeclare facta, quae 'copiarum firmitate careant. Ubi enim su-'mus Argivi, et Mantinei, et Athenienses, 'et praecipui inter insularum incolas, quo-'modo non oportet quemlibet cum talibus 'totque sociis magnam de victoria spem ha-'bere? praesertim adversus homines, qui 'copias, ex omni totius populi ordine ac 'aetate raptim et nullo delectu habito col-'lectas, ad nostram vim propulsandam du-'cunt: non autem *adversus viros* delectos, 'quales nos sumus. Praeterea *adversus* Si-'cilienses, qui nos quidem contemnunt, sed 'tamen non sustinebunt, quod plus auda-'ciae quam peritiae habeant. Illud etiam 'in mentem unicuique veniat, nos et pro-'cul a nostrae patriae finibus abesse, et in 'nullo amico solo, nisi quod *vos* ipsi pug-'nando quaesieritis. Atque ego vos admo-'neo contra ac hostes (quod probe scio) se 'ipsos adhortantur. Illi enim quod pro pa-'tria certamen *ipsis* sit futurum: at ego *vos* '*admoneo* non in patrio solo; unde oportet

'*nos* victoria potitos reverti, aut non facile 'reverti *posse*. Nam permulti equites nobis 'instabunt. Vestrae igitur ipsorum digni- 'tatis memores, hostes alacriter invadatis, 'et praesentem necessitatem atque difficul- 'tatem, quam adversarios, terribiliorem es- 'se ducatis.'

69. Nicias autem talibus adhortatus, copias confestim adversus *hostem* duxit. Syracusani vero tunc quidem non exspectabant sibi jam dimicandum esse. quinetiam ipsorum nonnulli in urbem, quae vicina erat, abierant. alii vero festinabundi ad suos adjuvandos accurrentes, tardius quidem perveniebant; veruntamen ut singuli ad aliquos exercitus ordines accedebant, in iis sese collocabant. Nam nec in isto proelio, nec in aliis, aut alacritate, aut audacia *hostibus* inferiores fuerunt. Sed virtute quidem *illis* non fuerunt inferiores, quatenus *rei militaris* scientia suppetebat. Ejus vero defectu, alacritatem etiam inviti amittebant. Veruntamen, quod non opinarentur Athenienses priores contra se venturos, quodque cele-

' δεῖ, ἢ μὴ ῥαδίως ἀποχωρεῖν. οἱ γὰρ ἱπ-
' πῆς πολλοὶ ἐπικείσονται. τῆς τε οὖν ὑ-
' μετέρας αὐτῶν ἀξίας μνησθέντες, ἐπέλ-
' θετε τοῖς ἐναντίοις προθύμως, καὶ τὴν παρ-
' οῦσαν ἀνάγκην καὶ ἀπορίαν φοβερωτέραν
' ἡγησάμενοι τῶν πολεμίων.'

ξθ'. Ὁ μὲν Νικίας, τοιαῦτα παρακελευσάμενος, ἐπῆγε τὸ στρατόπεδον εὐθύς. οἱ δὲ Συρακούσιοι ἀπροσδόκητοι μὲν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ ἦσαν ὡς ἤδη μαχούμενοι, καί τινες αὐτοῖς ἐγγὺς τῆς πόλεως οὔσης καὶ ἐπεληλύθεσαν· οἱ δὲ καὶ διὰ σπουδῆς προσβοηθοῦντες δρόμῳ, ὑστέριζον μὲν, ὡς δὲ ἕκαστός πη τοῖς πλείοσι προσμίξειε, καθίσταντο. οὐ γὰρ δὴ προθυμίᾳ ἐλλιπεῖς ἦσαν, οὐδὲ τόλμῃ, οὔτ' ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ οὔτ' ἐν ταῖς ἄλλαις. ἀλλὰ τῇ μὲν ἀνδρείᾳ οὐχ ἥσσους, ἐς ὅσον ἡ ἐπιστήμη ἀντέχοι· τῷ δὲ ἐλλείποντι αὐτῆς, καὶ τὴν βούλησιν ἄκοντες προὐδίδοσαν. ὅμως δὲ οὐκ ἂν οἰόμενοι σφίσι τοὺς Ἀθηναίους προτέρους ἐπελθεῖν, καὶ διὰ τάχους ἀναγκα-

ζόμενοι ἀμύνασθαι, ἀναλαβόντες τὰ ὅπλα, εὐθὺς ἀντεπῄεσαν. καὶ πρῶτον μὲν αὐτῶν ἑκατέρων οἵ τε λιθοβόλοι ϗ σφενδονῆται ϗ τοξόται προὐμάχοντο· καὶ τροπὰς, οἵας εἰκὸς ψιλοὺς, ἀλλήλων ἐποίουν. ἔπειτα δὲ μάντεις τε σφάγια προὔφερον τὰ νομιζόμενα, ϗ σαλπιγκταὶ ξύνοδον ἐπώτρυνον τοῖς ὁπλίταις. οἱ δ' ἐχώρουν, Συρακούσιοι μὲν περί τε πατρίδος μαχούμενοι, ϗ τῆς ἰδίας, ὡς ἕκαστος, τὸ μὲν αὐτίκα, σωτηρίας, τὸ δὲ μέλλον, ἐλευθερίας. τῶν δὲ ἐναντίων, Ἀθηναῖοι μὲν, περί τε τῆς ἀλλοτρίας οἰκείαν σχεῖν, καὶ τὴν οἰκείαν μὴ βλάψαι ἡσσώμενοι· Ἀργεῖοι δὲ, ϗ τῶν ξυμμάχων οἱ αὐτόνομοι, ξυγκτήσασθαί τε ἐκείνοις ἐφ' ἃ ἦλθον, ϗ τὴν ὑπάρχουσαν σφίσι πατρίδα, νικήσαντες, πάλιν ἐπιδεῖν. τὸ δ' ὑπήκοον τῶν ξυμμάχων, μέγιστον μὲν περὶ τῆς αὐτίκα ἀνελπίστου σωτηρίας, ἢν μὴ κρατῶσι, τὸ πρόθυμον εἶχον· ἔπειτα δὲ ἐν παρέργῳ καὶ εἴ τι ἄλλο ξυγκαταστρεψαμένοις

riter propulſare cogerentur, ſumtis armis, confeſtim obviam *ipſi* prodierunt. Ac primum quidem utriusque exercitus velites, qui lapides manu jaculabantur, et funditores, et ſagittarii ante pugnabant: et alii alios in fugam viciſſim vertebant, ut veriſimile eſt fieri inter levis armaturae milites. Deinde vero vates protulerunt hoſtias more receptas, et tubicines ad congreſſum milites incitabant. Illi vero *in hoſtem* tendebant, Syracuſani quidem, pro patria pugnaturi, et unusquisque in praeſentia pro ſua ſalute, et in poſterum, libertate. Ex hoſtibus vero, Athenienſes quidem pro alieno ut proprium haberent, neve domeſticum *agrum* victi detrimento afficerent: Argivi vero, et qui ex ſociis liberi erant, ut et illos *Athenienſes* adjuvarent in quaerendis *rebus* illis, quarum cauſa *illuc* venerant, utque ſuam quique patriam victores reviſerent. Socii vero, qui aliorum imperio parebant, praecipue quidem animum alacrem habebant propter praeſentem ſalutem, de qua, niſi viciſſent, deſperabant. Deinde vero, ſecundo loco *ad proelium committendum erant alacres*, ut ſi quam etiam aliam *gentem* una cum Atheni-

ensibus subegissent, ipsis facilius parerent.

70. Cum autem ad pugnam manusque ventum esset, ad multas horas alteri alteris restiterunt. Interea vero contigit, ut et aliquot tonitrua et fulgura, et ingens pluvia simul existeret. Quamobrem illis quidem, qui tunc primum pugnabant, et qui in bellis minime versati fuerant, hoc etiam majorem terrorem incussit. Illis vero, qui peritiores erant, ea, quae fiebant, propter anni tempus fieri videbantur; sed illud ipsis majorem terrorem incutiebat, quod adversarii non vincerentur. Cum autem primi *omnium* Argivi laevum Syracusanorum cornu pepulissent, et post ipsos Athenienses *agmen* sibi oppositum tunc et reliquus Syracusanorum exercitus perruptus est, et fugere coepit. Sed Athenienses non longe persequuti sunt: (nam Syracusanorum equites, qui permulti, iique invicti erant, prohibebant. Et impressione facta in gravem ipsorum armaturam, si quos longius insequentes animadvertissent, *eos* reprimebant) sed conferti, quoad tuto potuere, persequuti, retro se recepe-

ῥᾷον αὐτοῖς ὑπακούσεται.

ο'. Γενομένης δ' ἐν χερσὶ τῆς μάχης, ἐπιπολὺ ἀντεῖχον ἀλλήλοις· καὶ ξυνέβη βροντάς τε ἅμα τινὰς γενέσθαι καὶ ἀστραπὰς, καὶ ὕδωρ πολύ. ὥστε τοῖς μὲν πρῶτον μαχομένοις, καὶ ἐλάχιστα πολέμῳ ὡμιληκόσι, καὶ τοῦτο ξυνεπιλαβέσθαι τοῦ φόβου· τοῖς δ' ἐμπειροτέροις, τὰ μὲν γιγνόμενα, καὶ ὥρᾳ ἔτους περαίνεσθαι δοκεῖν, τοὺς δὲ ἀνθεστῶτας, πολὺ μείζω ἔκπληξιν μὴ νικωμένους παρέχειν. ὠσαμένων δὲ πρῶτον τῶν Ἀργείων τὸ εὐώνυμον κέρας τῶν Συρακουσίων, καὶ μετ' αὐτοὺς τῶν Ἀθηναίων τὸ κατὰ σφᾶς αὐτοὺς, παρεῤῥήγνυτο ἤδη καὶ τὸ ἄλλο στράτευμα τῶν Συρακουσίων, καὶ ἐς φυγὴν κατέστη. καὶ ἐπιπολὺ μὲν οὐκ ἐδίωξαν οἱ Ἀθηναῖοι (οἱ γὰρ ἱππῆς τῶν Συρακουσίων πολλοὶ ὄντες καὶ ἀήσσητοι εἶργον· καὶ ἐσβαλόντες ἐς τοὺς ὁπλίτας αὐτῶν, εἴτινας προσδιώκοντας ἴδοιεν, ἀνέστελλον) ἐπακολουθήσαντες δὲ ἀθρόοι ὅσον ἀσφαλῶς εἶχε, πά-

λιν ἐπανεχώρουν, καὶ τροπαῖον ἵστασαν. οἱ δὲ Συρακούσιοι, ἀθροισθέντες ἐς τὴν Ἐλωρινὴν ὁδὸν, καὶ ὡς ἐκ τῶν παρόντων ξυνταξάμενοι, ἔς τε τὸ Ὀλυμπίειον ὅμως σφῶν αὐτῶν παρέπεμψαν φυλακὴν, δείσαντες μὴ οἱ Ἀθηναῖοι τῶν χρημάτων ἃ ἦν αὐτόθι κινήσωσι· καὶ οἱ λοιποὶ ἐπανεχώρησαν ἐς τὴν πόλιν.

οα΄. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι πρὸς μὲν τὸ ἱερὸν οὐκ ἦλθον, ξυγκομίσαντες δὲ τοὺς ἑαυτῶν νεκροὺς, καὶ ἐπὶ πυρὰν ἐπιθέντες, ηὐλίσαντο αὐτοῦ. τῇ δ᾽ ὑστεραίᾳ τοῖς μὲν Συρακουσίοις ἀπέδοσαν ὑποσπόνδους τοὺς νεκρούς· (ἀπέθανον δὲ αὐτῶν καὶ τῶν ξυμμάχων περὶ ἑξήκοντα καὶ διακοσίους) τῶν δὲ σφετέρων τὰ ὀστᾶ ξυνέλεξαν. ἀπέθανον δὲ αὐτῶν καὶ τῶν ξυμμάχων ὡς πεντήκοντα. καὶ τὰ τῶν πολεμίων σκῦλα ἔχοντες, ἀπέπλευσαν ἐς Κατάνην. χειμών τε γὰρ ἦν, καὶ τὸν πόλεμον αὐτόθεν ποιεῖσθαι, οὔπω ἐδόκει δυνατὸν εἶναι, πρὶν ἂν ἱππέας τε μεταπέμ-

runt, et tropaeum ſtatuerunt. Syracuſani vero in via Helorina congregati, pro praeſenti rerum ſtatu et facultate acie inſtructa; praeſidium tamen e ſuorum numero ad Olympieum miſerunt, veriti ne Athenienſes pecunias, quae illic erant, amoverent. caeteri vero in urbem redierunt.

71. Athenienſes vero ad templum quidem non iverunt: ſed, congeſtis ſuorum cadaveribus ac pyrae impoſitis, ibi pernoctarunt. Poſtero vero die Syracuſanis quidem ſua cadavera, fide publica ipſis data, reddiderunt. (Ipſorum vero et ſociorum ad ducentos et ſexaginta ceciderunt) ſuorum vero oſſa collegerunt. Ipſorum vero et ſociorum obierunt ad quinquaginta. Et cum hoſtium ſpoliis Catanam navigarunt. Erat enim hyems, et bellum illinc nondum adminiſtrari poſſe videbatur priusquam et Athe-

nis equites accerſerent, et *alios* ex ſociis, qui regionem illam incolebant, cogerent, ne prorſus equitatu ſuperarentur. ſimul etiam ut illinc pecunias colligerent, utque *aliae* Athenis afferrentur. Quinetiam ut aliquas civitates ſibi adjungerent, quas poſt pugnam ſibi facilius obtemperaturas eſſe ſperabant. Item ut cum alia, tum etiam commeatum et caetera, quibus opus eſſet, praepararent, quod ineunte vere Syracuſas aggredi ſtatuiſſent.

72. Atque hi quidem hoc conſilio Naxum et Catanam navigarunt, ut *illic* hybernarent. Syracuſani vero, ſuis mortuis ſepultis, concionem coëgerunt. Tunc autem in mediam ipſorum multitudinem progreſſus Hermocrates Hermonis *filius*, vir cum caeteris in rebus prudentia nulli ſecundus, tum etiam rerum bellicarum peritia uſuque potens, et fortitudine inſignis, *ipſos* confirmabat, neque propter id, quod acciderat, animum deſpondere ſinebat. Non ipſorum animum ſuperatum fuiſſe *dicebat*; ſed ordinum confuſionem nocuiſſe. neque tamen *ipſos* adeo ſuperatos fuiſſe, ut veriſimile e-

ψωσιν ἐκ τῶν Ἀθηνῶν, καὶ ἐκ τῶν αὐτόθεν ξυμμάχων ἀγείρωσιν, ὅπως μὴ παντάπασιν ἱπποκρατῶνται· καὶ χρήματα δὲ ἅμα αὐτόθεν τε ξυλλέξωνται, καὶ παρ' Ἀθηναίων ἔλθῃ· τῶν τε πόλεων τινὰς προσαγάγωνται, ἃς ἤλπιζον μετὰ τὴν μάχην μᾶλλον σφῶν ὑπακούσεσθαι· τά τε ἄλλα καὶ σῖτον καὶ ὅσων δέοι παρασκευάσωνται, ὡς εἰς τὸ ἔαρ ἐπιχειρήσοντες ταῖς Συρακούσαις.

οβʹ. Καὶ οἱ μὲν, ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἀπέπλευσαν ἐς τὴν Νάξον καὶ Κατάνην διαχειμάσοντες· Συρακούσιοι δὲ, τοὺς σφετέρους αὐτῶν νεκροὺς θάψαντες, ἐκκλησίαν ἐποίουν. καὶ παρελθὼν αὐτοῖς Ἑρμοκράτης ὁ Ἕρμωνος, ἀνὴρ καὶ ἐς τὰ ἄλλα ξύνεσιν οὐδενὸς λειπόμενος, καὶ κατὰ τὸν πόλεμον ἐμπειρίᾳ τε ἱκανὸς γενόμενος, καὶ ἀνδρείᾳ ἐπιφανὴς, ἐθάρσυνέ τε, καὶ οὐκ εἴα τῷ γεγενημένῳ ἐνδιδόναι. τὴν μὲν γὰρ γνώμην αὐτῶν οὐχ ἡσσῆσθαι, τὴν δὲ ἀταξίαν βλάψαι. οὐ μέντοι τοσοῦτόν γε λειφθῆναι ὅσον

εἰκὸς εἶναι, ἄλλως τε τοῖς πρώτοις τῶν Ἑλλήνων ἐμπειρίᾳ ἰδιώτας ὡς εἰπεῖν χειροτέχνας ἀνταγωνισαμένους. μέγα δὲ βλάψαι καὶ τὸ πλῆθος τῶν στρατηγῶν, καὶ τὴν πολυαρχίαν (ἦσαν γὰρ πεντεκαίδεκα οἱ στρατηγοὶ αὐτοῖς) τῶν τε πολλῶν τὴν ἀξύντακτον ἀναρχίαν. ἢν δὲ ὀλίγοι τε στρατηγοὶ γένωνται ἔμπειροι, καὶ ἐν τῷ χειμῶνι τούτῳ παρασκευάσωσι τὸ ὁπλιτικὸν, οἷς τε ὅπλα μή ἐστιν ἐκπορίζοντες, ὅπως ὡς πλεῖστοι ἔσονται, καὶ τῇ ἄλλῃ μελέτῃ προσαναγκάζοντες, ἔφη κατὰ τὸ εἰκὸς κρατήσειν σφᾶς τῶν ἐναντίων, ἀνδρείας μὲν σφίσιν ὑπαρχούσης, εὐταξίας δὲ ἐς τὰ ἔργα προσγενομένης. ἐπιδώσειν γὰρ ἀμφότερα αὐτὰ, τὴν μὲν, μετὰ κινδύνων μελετωμένην, τὴν δ' εὐψυχίαν, αὐτὴν ἑαυτῆς, μετὰ τοῦ πιστοῦ τῆς ἐπιστήμης, θαρσαλεωτέραν ἔσεσθαι. τούς τε στρατηγοὺς, καὶ ὀλίγους καὶ αὐτοκράτορας χρῆναι ἑλέσθαι, καὶ ὀμόσαι αὐτοῖς τὸ ὅρκιον, ἦ μὴν ἐάσειν ἄρ-

rat, *ipsos superatum iri;* praesertim quod idiotae et propemodum artifices cum iis pugnassent, qui *rei militaris* peritia primi Graecorum censebantur. Quinetiam ipsam ducum multitudinem et imperatorum turbam (erant enim ipsis quindecim duces) et confusam multorum manum, quae nullius imperio parebat, multum *ipsis* offecisse *dicebat.* Quod si pauci, iique periti imperatores essent, atque per eam hyemem gravis armaturae milites praeparentur, et subministrarent, quibus deessent arma, ut quam maximus esset militum graviter armatorum numerus, et in caeteris *rei bellicae* studiis *eos sese exercere* cogerent, affirmabat ipsos (ut credibile videbatur) adversariis superiores futuros; quod fortitudo quidem ipsis jam adesset, ordinis vero conservatio in rebus gerendis esset accessura. Haec enim ambo progressus esse factura: hanc quidem *ordinis conservationem,* cum periculis excultam; animi vero praesentiam, conjunctam cum fiducia scientiae, ipsam se ipsa confidentiorem *atque firmiorem* fore. Imperatores vero, et paucos, et cum summa potestate creandos, et religioso jurejurando promittendum ipsis, fore, ut *populus* imperare

ſinat, pro ea ſcientia, qua praediti fuerint. Sic enim et ea, quae ſunt celanda, facilius celatum iri, et caetera recte atque ordine et ſine ulla tergiverſatione praeparatum iri.

73. Syracuſani vero, cum eum audiſſent, omnia in ejus ſententiam decreverunt, ipſumque Hermocratem imperatorem crearunt, et Heraclidem Lyſimachi, et Sicanum Execeſti *filium*. Hos tres. Quinetiam Corinthum et Lacedaemonem legatos miſerunt, ut auxilia ſibi mitterentur, utque Lacedaemoniis perſuaderent, ut bellum adverſus Athenienſes majore ſtudio propalam pro ſe adminiſtrarent; ut ipſos vel a Sicilia abducerent, vel ad exercitum, qui in Sicilia erat, aliud auxilium mittere minus poſſent.

74. Claſſis autem Athenienſium, quae ad Catanam erat, Meſſanam verſus continuo navigavit, quod eam per proditionem captum iri ſperarent. Sed quae ſtruebantur, non ſucceſſerunt. Alcibiades enim, cum jam

χειν ὅπη ἂν ἐπίστωνται. οὕτω γὰρ, ἅ, τε κρύπτεσθαι δεῖ, μᾶλλον ἂν στέγεσθαι, καὶ τἄλλα κατὰ κόσμον καὶ ἀπροφασίστως παρασκευασθῆναι.

ογ΄. Καὶ οἱ Συρακούσιοι, αὐτοῦ ἀκούσαντες, ἐψηφίσαντό τε πάντα ὡς ἐκέλευε, καὶ στρατηγὸν αὐτόν τε εἵλοντο τὸν Ἑρμοκράτην, καὶ Ἡρακλείδην τὸν Λυσιμάχου, καὶ Σικανὸν τὸν Εξηκέστου, τούτους τρεῖς. καὶ ἐς τὴν Κόρινθον καὶ ἐς τὴν Λακεδαίμονα πρέσβεις ἀπέστειλαν, ὅπως ξυμμαχία τε αὐτοῖς παραγένηται, καὶ τὸν πρὸς Αθηναίους πόλεμον βεβαιότερον πείθωσι ποιεῖσθαι ἐκ τοῦ προφανοῦς ὑπὲρ σφῶν τοὺς Λακεδαιμονίους· ἵνα ἢ ἀπὸ τῆς Σικελίας ἀπαγάγωσιν αὐτοὺς, ἢ πρὸς τὸ ἐν Σικελίᾳ στράτευμα ἧσσον ὠφέλειαν ἄλλην ἐπιπέμπωσι.

οδ΄. Τὸ δ᾽ ἐν τῇ Κατάνῃ στράτευμα τῶν Αθηναίων ἔπλευσεν εὐθὺς ἐπὶ Μεσήνην, ὡς προδοθησομένην. καὶ ἃ μὲν ἐπράσσετο, οὐκ ἐγένετο. Αλκιβιάδης γὰρ, ὅτε ἀ-

πήει ἐκ τῆς ἀρχῆς ἤδη μετάπεμπτος, ἐπιστάμενος ὅτι φεύξοιτο, μηνύει τοῖς τῶν Συρακουσίων φίλοις τοῖς ἐν Μεσήνῃ, ξυνειδὼς τὸ μέλλον. οἱ δὲ τούς τε ἄνδρας διέφθειραν πρότερον, καὶ τότε στασιάζοντες καὶ ἐν ὅπλοις ὄντες, ἐπεκράτουν μὴ δέχεσθαι τοὺς Ἀθηναίους οἱ ταῦτα βουλόμενοι. ἡμέρας δὲ μείναντες περὶ τρισκαίδεκα οἱ Ἀθηναῖοι, ὡς ἐχειμάζοντο, καὶ τὰ ἐπιτήδεια οὐκ εἶχον, καὶ προὐχώρει οὐδὲν, ἀπελθόντες ἐς Νάξον καὶ Θρᾷκας, σταύρωμα περὶ τὸ στρατόπεδον ποιησάμενοι, αὐτοῦ διεχείμαζον. καὶ τριήρη ἀπέστειλαν ἐς τὰς Ἀθήνας ἐπί τε χρήματα καὶ ἱππέας, ὅπως ἅμα τῷ ἦρι παραγένωνται.

οέ. Ἐτείχιζον δὲ καὶ οἱ Συρακούσιοι ἐν τῷ χειμῶνι πρός τε τῇ πόλει, τὸν Τεμενίτην ἐντὸς ποιησάμενοι, τεῖχος παρὰ πᾶν τὸ πρὸς τὰς Ἐπιπολὰς ὁρῶν, ὅπως μὴ δι' ἐλάσσονος εὐαποτείχιστοι ὦσιν, ἢν ἄρα σφάλλωνται· καὶ τὰ Μέγαρα φρούριον, καὶ ἐν τῷ

Athenas revocatus imperium depoſuiſſet, ſciens ſe exſulem fore, Syracuſanorum amicis, qui Meſſanae erant, futuram *urbis* proditionem, cujus erat conſcius, indicavit. Illi vero, qui haec volebant, et homines interfecerunt prius, *quam Athenienſes ad urbem accederent*; et tunc, cum ob ſeditionem ortam in armis eſſent, obtinuerunt, ne Athenienſes reciperentur. Athenienſes vero, ſtativis *illic* tredecim circiter dies habitis, cum tempeſtate jactarentur, neque commeatum haberent, neque quicquam ſuccederet, Naxum reverſi, et claſſe vallo munita, illic hybernarunt: et triremem Athenas miſerunt, pecuniarum et equitatus gratia, ut *haec* primo vere ſtatim adeſſent.

75. Per eam hyemem Syracuſani quoque murum excitaverunt prope urbem a tota illa parte, quae Epipolas ſpectat. Temenitem complexi, ne, ſi forte cladem aliquam accepiſſent, propter anguſtiorem urbis ambitum facile circumvallarentur. Et praeſidium Megara miſerunt, et alterum in O-

lympico collocarunt. Quinetiam quacunque ex parte exſcenſus *e navibus in terram* fieri poterat, mare vallo praecluſum muniverunt. Et cum ſcirent Athenienſes apud Naxum hybernare, cum frequentibus copiis ex omni totius populi ordine collectis, expeditionem adverſus Catanam ſusceperunt. Et ipſorum agrum vaſtarunt, et, Athenienſium tabernaculis caſtriſque incenſis, domum redierunt. Praeterea cum intellexiſſent Athenienſes Camarinam legatos miſiſſe pro jure ſocietatis *cum Camarinaeis* initae, quo tempore Laches in Siciliam *ab Athenienſibus cum claſſe miſſus* ivit, ſi quo pacto ipſos ſibi adjungere poſſent, ipſi quoque viciſſim legatos *eo* miſerunt. Camarinaei enim ipſis erant ſuſpecti, ne non alacriter ea ipſis miſiſſent, quae ad ſuperiorem pugnam miſerant, et ne deinceps opem ferre recuſarent, quia videbant Athenienſes in proelio rem feliciter geſſiſſe, ſed veteris amicitiae jure adducti ſe ipſis adjungerent. Cum igitur Syracuſis quidem, Hermocrates, aliique Camarinam perveniſſent; ab Athenienſibus vero, Euphemus cum aliis *collegis eo miſſi*

Ολυμπιείῳ ἄλλο. καὶ τὴν θάλασσαν προεσαύρωσαν πανταχῆ ᾗ ἀποβάσεις ἦσαν. καὶ τοὺς Αθηναίους εἰδότες ἐν τῇ Νάξῳ χειμάζοντας, ἐστράτευσαν πανδημεὶ ἐπὶ τὴν Καλάνην· καὶ τῆς τε γῆς αὐτῶν ἔτεμον, καὶ τὰς τῶν Αθηναίων σκηνὰς καὶ τὸ στρατόπεδον ἐμπρήσαντες, ἀνεχώρησαν ἐπ' οἴκου. καὶ πυνθανόμενοι τοὺς Αθηναίους ἐς τὴν Καμαρίναν, κατὰ τὴν ἐπὶ Λάχητος γενομένην ξυμμαχίαν, πρεσβεύεσθαι, εἴπως προσαγάγοιντο αὐτοὺς, ἀντεπρεσβεύοντο καὶ αὐτοί. ἦσαν γὰρ ὕποπτοι αὐτοῖς οἱ Καμαριναῖοι μὴ προθύμως σφίσι μήτ' ἐπὶ τὴν πρώτην μάχην πέμψαι ἃ ἔπεμψαν· ἔς τε τὸ λοιπὸν μὴ οὐκέτι βούλωνται ἀμύνειν, ὁρῶντες τοὺς Αθηναίους ἐν τῇ μάχῃ εὖ πράξαντας, προσχωρῶσι δ' αὐτοῖς, κατὰ τὴν προτέραν φιλίαν πεισθέντες. ἀφικομένων οὖν ἐκ μὲν Συρακουσῶν, Ἑρμοκράτους, καὶ ἄλλων ἐς τὴν Καμαρίναν, ἀπὸ δὲ τῶν Αθηναίων, Εὐφήμου μεθ' ἑτέρων, ὁ Ἑρμοκρά-

της, ξυλλόγου γενομένου τῶν Καμαριναίων, βουλόμενος προσδιαβαλεῖν τοὺς Ἀθηναίους ἔλεγε τοιάδε.

οϛʹ. ‘ ΟΥ τὴν παροῦσαν δύναμιν τῶν Ἀθηναίων, ὦ Καμαριναῖοι, μὴ αὐτὴν καταπλαγῆτε δείσαντες, ἐπρεσβευσάμεθα· ἀλλὰ μᾶλλον τοὺς μέλλοντας ἀπ᾽ αὐτῶν λόγους, πρίν τι καὶ ἡμῶν ἀκοῦσαι, μὴ ὑμᾶς πείσωσιν. ἥκουσι γὰρ ἐς τὴν Σικελίαν, προφάσει μὲν, ᾗ πυνθάνεσθε, διανοίᾳ δὲ, ἣν πάντες ὑπονοοῦμεν. καί μοι δοκοῦσιν οὐ Λεοντίνους βούλεσθαι κατοικίσαι, ἀλλ᾽ ἡμᾶς μᾶλλον ἐξοικίσαι. οὐ γὰρ δὴ εὔλογον τὰς μὲν ἐκεῖ πόλεις ἀναστάτους ποιεῖν, τὰς δὲ ἐνθάδε κατοικίζειν· καὶ Λεοντίνων μὲν Χαλκιδέων ὄντων, κατὰ τὸ ξυγγενὲς κήδεσθαι, Χαλκιδέας δὲ τοὺς ἐν Εὐβοίᾳ (ὧν οἵδε ἄποικοί εἰσι) δουλωσαμένους ἔχειν. τῇ δὲ αὐτῇ ἰδέᾳ ἐκεῖνά τε ἔχον καὶ τὰ ἐνθάδε νῦν πειρῶνται. ἡγεμόνες γὰρ γενόμενοι ἑκόντων τῶν τε

fuissent; Hermocrates, coacto Camarinaeorum concilio, majorem invidiam Atheniensibus conflare volens, hanc habuit orationem;

76. 'Non ideo legati ad vos sumus, viri 'Camarinaei, quod vereamur, ne praesen'tibus Atheniensium copiis terreamini: sed 'potius *metuentes*, ne, priusquam aliquid a 'nobis quoque dictum audieritis, illi verbis, 'quae sunt facturi, vobis *rem* persuadeant. 'Veniunt enim in Siciliam, eo quidem prae'textu, quem audistis, eo vero animo, quo 'omnes suspicamur. Nam non Leontinos in 'suas sedes restituere: sed potius nos ex no'stris sedibus expellere velle mihi videntur. 'Nec enim rationi consentaneum videtur, 'eos, illas quidem urbes, quae illic sunt, e'vertere; eas vero, quae hic sunt, *condere*, '*et* civium in pristinas sedes reductorum nu'mero frequentes reddere. Et de Leontinis 'quidem, qui sunt Chalcidenses, propter 'cognationis jus solicitos esse; Chalcidenses 'vero, qui sunt in Euboea, (quorum isti 'sunt coloni) servitute premere. Sed eadem 'ratione et res illas occuparunt, et res istas 'nunc *occupare* conantur. Cum enim et I-

'ones, caeterique socii, quotquot ipsorum 'erant coloni, imperium ad eos ultro detulissent, ut Medum ulciscerentur, *eorum* alios quidem, desertae militiae crimen *ipsis* 'inferentes, alios vero, quod inter se bellum 'gererent, *accusantes*, alios etiam, prout singulis aliquod speciosum *atque probabile* 'crimen objicere poterant, *criminantes*, in 'servitutem redegerunt. Ergo neque isti '*Athenienses* pro Graecorum libertate *conservanda*, neque *caeteri* Graeci pro sua ipsorum *libertate retinenda* Medis restiterunt. Sed hi quidem, ut *Graecos* in suam, 'non autem in illius *Medi* potestatem redigerent: illi vero, ut dominum mutarent, '*et alium haberent* non insipientiorem, sed 'astutiorem.

77. 'Quanquam non propterea nunc venimus, ut accusationem in Atheniensium 'civitatem, licet abunde criminum copia 'suppetat adversus eam, apud *vos* instituamus, qui probe nostis omnes ejus injurias, 'sed multo magis, ut nos ipsos accusemus, 'qui, cum habeamus *ob oculos* exempla 'Graecorum, qui illic sunt, quomodo in servitutem *ab ipsis* redacti fuerint, quod sibi 'ipsis opem non tulerint, et nunc ista prae-

'Ιώνων, καὶ ὅσοι ἀπὸ σφῶν ἦσαν ξύμμαχοι, ὡς ἐπὶ τοῦ Μήδου τιμωρίᾳ, τοὺς μὲν, λειποστρατίαν, τοὺς δὲ, ἐπ' ἀλλήλους στρατεύειν, τοῖς δ' ὡς ἑκάστοις τινὰ εἶχον αἰτίαν εὐπρεπῆ ἐπενεγκόντες, κατεστρέψαντο. καὶ οὐ περὶ τῆς ἐλευθερίας ἄρα οὔτε οὗτοι τῶν Ἑλλήνων, οὔθ' οἱ Ἕλληνες τῆς ἑαυτῶν, τῷ Μήδῳ ἀντέστησαν, περὶ δὲ οἱ μὲν σφίσιν ἀλλὰ μὴ ἐκείνῳ καταδουλώσεως, οἱ δ', ἐπὶ δεσπότου μεταβολῇ, οὐκ ἀξυνετωτέρου, κακοξυνετωτέρου δέ.

οζ΄. 'Αλλ' οὐ γὰρ δὴ τὴν τῶν Ἀθηναίων εὐκατηγόρητον οὖσαν πόλιν νῦν ἥκομεν ἀποφανοῦντες ἐν εἰδόσιν ὅσα ἀδικεῖ· πολὺ δὲ μᾶλλον ἡμᾶς αὐτοὺς αἰτιασόμενοι, ὅτι ἔχοντες παραδείγματα τῶν τε ἐκεῖσ' Ἑλλήνων, ὡς ἐδουλώθησαν, οὐκ ἀμύνοντες σφίσιν αὐτοῖς, καὶ νῦν ἐφ' ἡμᾶς ταῦτα παρόντα σοφίσματα, Λεοντίνων τε ξυγγενῶν κατοικίσεις,

‘ καὶ Εγεϛαίων ξυμμάχων ἐπικουρίας.
‘ ȣ̓ ξυϛραφέντες βȣλόμεθα προθυμότερον
‘ δεῖξαι αὐτοῖς ὅτι ȣ̓κ Ιωνες τάδε εἰσὶν,
‘ ȣ̓δ' Ἑλλησπόντιοι, καὶ νησιῶται, οἳ δε-
‘ σπότην ἢ Μῆδον, ἢ ἕνα γέ τινα αἰεὶ
‘ μεταβάλλοντες, δȣλȣ͂νται· ἀλλὰ Δω-
‘ ριεῖς, ἐλεύθεροι ἀπ' αὐτονόμȣ τῆς Πελο-
‘ ποννήσȣ τὴν Σικελίαν οἰκȣ͂ντες. ἢ μένο-
‘ μεν ἕως ἂν ἕκαϛοι κατὰ πόλεις ληφθῶ-
‘ μεν, εἰδότες ὅτι ταύτῃ μόνον ἁλωτοί
‘ ἐσμεν, καὶ ὁρῶντες αὐτȣ̀ς ἐπὶ τȣ͂το τὸ
‘ εἶδος τρεπομένȣς, ὥϛε τȣ̀ς μὲν λόγοις ἡ-
‘ μῶν διϊϛάναι, τȣ̀ς δὲ ξυμμάχων ἐλπίδι
‘ ἐκπολεμȣ͂ν πρὸς ἀλλήλȣς, τοῖς δὲ ὡς ἑ-
‘ κάϛοις τὶ προσηνὲς λέγοντες, δύνανται
‘ κακȣργεῖν. καὶ οἰόμεθα, τȣ͂ ἄπωθεν ξυν-
‘ οίκȣ προαπολλυμένȣ, ȣ̓κ ἐς αὐτόν τινα
‘ ἥξειν τὸ δεινὸν, πρὸ δὲ αὐτοῦ μᾶλλον
‘ τὸν πάσχοντα, καθ' ἑαυτὸν δυϛυχεῖν.

οή. ‘ Καὶ εἴτῳ ἄρα παρέϛηκε, τὸν
‘ μὲν Συρακȣ́σιον, ἑαυτὸν δ' ȣ̓ πολέμιον εἶ-

'sentia *commenta* adversus nos, *scilicet* et 'Leontinorum cognatorum in suam civitatem restitutiones, et Egestaeorum sociorum suppetias, *quas se ipsis ferre simulant,* 'nolimus conspirantes, alacriter ipsis ostendere nos non esse Iones, neque Hellespontios, neque insularum incolas, qui dominum aut Medum, aut quemlibet alium 'semper commutantes, serviunt; sed Dorienses, qui liberi ex libera Peloponneso *profecti*, Siciliam incolunt. An exspectamus donec oppidatim singuli capiamur? 'cum sciamus, nos hac una ratione capi posse, et animadvertamus, eos ad hanc artem 'animos appellere, ut alios quidem de nobis oratione dissocient, alios vero spe societatis ad mutuum bellum concitent, alios 'vero, prout possunt, singulis aliquid blandi dicentes, detrimento afficiant? Et existimamus, si vicinus, qui remotior est, prius perierit, calamitatem ad quemlibet alium de nobis non perventuram: sed potius 'pro unoquoque nostrum, illum, qui in calamitatem inciderit, solum infelicem fore.

78. 'Quod si cui forte in mentem venit, 'Syracusanum quidem, at non se ipsum A

'thenienſium eſſe hoſtem, et durum *ſibi* 'putat eſſe pro mea *patria* periclitari, is 'cogitet, ſe non magis pro mea; ſed pariter atque ſimul pro ſua ipſius in mea pugnaturum: et eo tutius quod me non prius 'everſo; ſed me ſocium habens, nec ope 'deſtitutus, ſit pugnaturus. Item *cogitet* Atheninſem nolle Syracuſanorum inimicitias ulciſci: ſed hoc meo praetextu, *quo* 'ſimulat, ſe mihi ut hoſti bellum inferre, veſtram amicitiam *ſibi conciliatam* non minus 'confirmare velle. Verum ſi quis invidet '*nobis*, aut etiam *nos* metuit (qui enim ſunt 'potentiores, utroque hoc incommodo premuntur) et propterea Syracuſas damno 'quidem affici cupit, ut ſimus modeſtiores, 'ſuperſtites tamen eſſe, propter ſuam ipſius 'incolumitatem, is non humanarum virium 'ſpem concipit. Fieri enim non poteſt, ut 'idem ſimul et pariter ſuae voluntatis atque fortunae ſit arbiter. Quare ſi fruſtretur opinione, ob ſua ipſius mala deploratus, *ſuoque damno doctus*, fortaſſe meis etiam bonis aliquando rurſus *ut prius* invi-

‘ναι τῷ Ἀθηναίῳ, καὶ δεινὸν ἡγεῖται ὑπέρ
‘γε τῆς ἐμῆς κινδυνεύειν, ἐνθυμηθείτω ου
‘περὶ τῆς ἐμῆς μᾶλλον, ἐν ἴσῳ δὲ καὶ τῆς
‘ἑαυτοῦ ἅμα ἐν τῇ ἐμῇ μαχούμενος· το-
‘σούτῳ δὲ καὶ ἀσφαλέστερον, ὅσῳ οὐ προδιε-
‘φθαρμένου ἐμοῦ, ἔχων δὲ ξύμμαχον ἐμὲ,
‘καὶ οὐκ ἔρημος, ἀγωνιεῖται. τόν τε Ἀθη-
‘ναῖον μὴ τὴν τοῦ Συρακουσίου ἔχθραν κο-
‘λάσασθαι, τῇ δ᾽ ἐμῇ προφάσει τὴν ἐκεί-
‘νου φιλίαν οὐχ ἧσσον βεβαιώσασθαι βούλε-
‘σθαι. εἴτε τις φθονεῖ μὲν, ἢ καὶ φοβεῖ-
‘ται (ἀμφότερα γὰρ τάδε πάσχει τὰ μεί-
‘ζω) διὰ δὲ αὐτὰ τὰς Συρακούσας κακω-
‘θῆναι μὲν, ἵνα σωφρονισθῶμεν, βούλε-
‘ται, περιγενέσθαι δὲ ἕνεκα τῆς αὑτοῦ
‘ἀσφαλείας, οὐκ ἀνθρωπείας δυνάμεως βου-
‘λησιν ἐλπίζει. οὐ γὰρ οἷόν τε ἅμα τῆς
‘τε ἐπιθυμίας καὶ τῆς τύχης τὸν αὐτὸν
‘ὁμοίως ταμίαν γενέσθαι. καὶ εἰ γνώμῃ
‘ἁμάρτοι, τοῖς αὑτοῦ κακοῖς ὀλοφυρθεὶς,
‘τάχ᾽ ἂν ἴσως καὶ τοῖς ἐμοῖς ἀγαθοῖς πο-

'τὲ βȣληθείη αὖθις φθονῆσαι. ἀδύνατον
'δὲ προεμένῳ, καὶ μὴ τȣ̀ς αὐτȣ̀ς κινδύνȣς
'οὐ περὶ τῶν ὀνομάτων ἀλλὰ περὶ τῶν
'ἔργων ἐθελήσαντι προσλαβεῖν. λόγῳ μὲν
'γὰρ, τὴν ἡμετέραν δύναμιν σώζοι ἄν τις,
'ἔργῳ δὲ, τὴν αὐτȣ̃ σωτηρίαν. κὴ μάλι-
'στα εἰκὸς ἦν ὑμᾶς, ὦ Καμαριναῖοι, ὁμό-
'ρȣς ὄντας, κὴ τὰ δεύτερα κινδυνεύσοντας,
'προορᾶσθαι αὐτὰ, κὴ μὴ μαλακῶς ὥσ-
'περ νῦν ξυμμαχεῖν, αὐτȣ̀ς δὲ, πρὸς ἡ-
'μᾶς μᾶλλον ἰόντας, ἅπερ ἂν εἰ ἐς τὴν
'Καμαριναίαν πρῶτον ἀφίκοιτο οἱ Ἀθη-
'ναῖοι, δεόμενοι ἂν ἐπεκαλεῖσθε, ταῦτα
'ἐκ τȣ̃ ὁμοίȣ κὴ νῦν παρακελευομένȣς, ὅ-
'πως μηδὲν ἐνδώσωμεν, φαίνεσθαι. ἀλλ'
'ȣ̓̈θ' ὑμεῖς νῦν γέ πω, ȣ̓̈θ' οἱ ἄλλοι, ἐπὶ
'ταῦτα ὥρμησθε.

οθ'. 'Δειλίᾳ δὲ ἴσως τὸ δίκαιον πρός
'τε ἡμᾶς καὶ πρὸς τȣ̀ς ἐπιόντας θερα-
'πεύσετε, λέγοντες ξυμμαχίαν εἶναι
'ὑμῖν πρὸς Ἀθηναίȣς· ἥν γε ȣ̓κ ἐπὶ τοῖς

'dere cupiet. Sed hoc impoſſibile fuerit ei, 'qui *nos* deſeruerit, et qui eadem non de 'verbis, ſed de rebus pericula *nobiscum* ſus'cipere recuſaverit. Qui enim nos tuebi'tur, is nomine quidem noſtram potentiam; 'ſed re ipſa ſuam ipſius ſalutem tuebitur. 'Et ſane, Camarinaei, decebat vos praeci'pue, qui eſtis finitimi, et qui ſecundo loco, 'eſtis periclitaturi, iſta *pericula, nobis om'nibus impendentia*, proſpicere, neque ſeg'niter, quemadmodum nunc *feciſtis*, auxi'lium nobis ferre: ſed potius ipſos ad nos 'venire, et nos palam hortari, ne animo ſuc'cumberemus, et nobis eadem nunc etiam 'proponere, quae nobis propoſuiſſetis, ope 'noſtra indigentes, eamque implorantes, ſi 'Athenienſes *veſtrum agrum* Camarinaeum 'prius invaſiſſent. Sed neque vos adhuc, 'neque caeteri has cogitationes ſuscepiſtis.

79. 'Fortaſſe vero propter *veſtram* ig'naviam, cum erga nos, tum etiam erga il'los, qui *nos* invadunt, aequitatem coletis, 'vobis cum Athenienſibus ſocietatem eſſe 'dicentes: quam profecto non adverſus ami'cos contraxiſtis, ſed adverſus hoſtes, ſi quis

'contra vos veniret: utque Athenienſibus 'ſuccurretis, quoties ab aliis *injuriam acciperent*, non autem quoties ipſi (ut nunc) 'injuriam aliis facerent. Nam ne Rhegini 'quidem, qui ſunt Chalcidenſes, una *cum Athenienſibus* Leontinos, qui ſunt Chalcidenſes, in ſuas ſedes reſtituere volunt. 'Et ſane indignum eſt, ſi illi quidem hoc '*Athenienſium* factum, quod honeſtae petitionis ſpecie velatur, ſuſpectum habentes, 'praeter id, quod rationi conſentaneum videtur, ſapiunt, vos vero, qui occaſionem 'rationi conſentaneam habetis, illos quidem, 'qui natura ſunt hoſtes, juvare vultis; illos 'vero, qui vel multo magis natura ſunt cognati, una cum inimiciſſimis funditus perdere. Atqui *hoc* minime aequum *eſt*: ſed '*potius aequum eſt, vos nobis* opem ferre, 'nec ipſorum apparatum formidare. Nec 'enim, ſi conjungamur omnes, eſt formidabilis; ſed ſi (quod iſti facere ſtudent) contra disjungamur. Siquidem, quamvis contra nos ſolos venerint, et proelio ſuperiores diſceſſerint, tamen non peregerunt 'quaecunque cupiebant, ſed celeriter abierunt.

80. 'Quamobrem, ſi omnes in unum co-

' φίλοις ἐποιήσασθε, τῶν δὲ ἐχθρῶν ἥν
' τις ἐφ' ὑμᾶς ἴῃ· καὶ τοῖς γε Ἀθηναίοις
' βοηθεῖν, ὅταν ὑπ' ἄλλων, καὶ μὴ αὐ-
' τοὶ, ὥσπερ νῦν, τοὺς πέλας ἀδικῶσιν.
' ἐπεὶ ȣ̓δ' οἱ Ῥηγῖνοι ὄντες Χαλκιδεῖς,
' Χαλκιδέας ὄντας Λεοντίνȣς ἐθέλȣσι ξυγ-
' κατοικίζειν. καὶ δεινὸν εἰ ἐκεῖνοι μὲν τὸ
' ἔργον τȣ͂ καλȣ͂ δικαιώματος ὑποπτεύ-
' οντες, ἀλόγως σωφρονȣ͂σιν, ὑμεῖς δ' [ἐν]
' εὐλόγῳ προφάσει, τοὺς μὲν φύσει πο-
' λεμίους βούλεσθε ὠφελεῖν, τοὺς δὲ ἔτι
' μᾶλλον φύσει ξυγγενεῖς μετὰ τῶν
' ἐχθίϛων διαφθεῖραι. ἀλλ' οὐ δίκαιον·
' ἀμύνειν δὲ, ϗ μὴ φοβεῖσθαι τὴν παρα-
' σκευὴν αὐτῶν, ȣ̓ γὰρ ἣν ἡμεῖς ξυϛῶμεν
' πάντες, δεινή ἐϛιν, ἀλλ' ἣν (ὅπερ οὗτοι
' σπεύδουσι) τἀναντία διαϛῶμεν. ἐπεὶ
' ȣ̓δὲ πρὸς ἡμᾶς μόνȣς ἐλθόντες καὶ μάχῃ
' περιγενόμενοι ἔπραξαν ἃ ἠβȣ́λοντο, ἀπῆλ-
' θον δὲ διὰ τάχȣς.

π'. ' Ὥϛε ȣ̓κ ἀθρόȣς γε ὄντας εἰκὸς

‘ ἀθυμεῖν, ἰέναι δὲ ἐς τὴν ξυμμαχίαν ‘ προθυμότερον. ἄλλως τε καὶ ἀπὸ Πε-‘ λοποννήσου παρεσομένης ὠφελείας, οἳ ‘ τῶνδε κρείσσους εἰσὶ τὸ παράπαν τὰ ‘ πολέμια. καὶ μὴ ἐκείνην τὴν προθυμί-‘ αν δοκεῖν, τῷ ἡμῖν μὲν ἴσην εἶναι, ὑμῖν ‘ δὲ ἀσφαλῆ, τὸ μηδετέροις δὴ, ὡς καὶ ἀμ-‘ φοτέρων ὄντας ξυμμάχους, βοηθεῖν. οὐ ‘ γὰρ ἔργῳ ἴσον ὥσπερ τῷ δικαιώματί ‘ ἐστιν. εἰ γὰρ δι᾽ ὑμᾶς μὴ ξυμμαχήσαν-‘ τας ὅ, τε παθὼν σφαλήσεται, καὶ ὁ ‘ κρατῶν περιέσται, τί ἄλλο ἢ τῇ αὐτῇ ‘ ἀπουσίᾳ, τοῖς μὲν οὐκ ἠμύνατε σωθῆναι, ‘ τοὺς δὲ οὐκ ἐκωλύσατε κακοὺς γενέσθαι; ‘ καίτοι κάλλιον, τοῖς ἀδικουμένοις καὶ ἅμα ‘ ξυγγενέσι προσθεμένους, τήν τε κοινὴν ‘ ὠφέλειαν τῇ Σικελίᾳ φυλάξαι, καὶ τοὺς ‘ Ἀθηναίους φίλους δὴ ὄντας μὴ ἐᾶσαι ἁ-‘ μαρτεῖν. ξυνελόντες τε λέγομεν οἱ Συ-‘ ρακούσιοι, ἐκδιδάσκειν μὲν οὐδὲν ἔργον εἶ-‘ ναι σαφῶς, οὔτε ὑμᾶς, οὔτε τοὺς ἄλλους,

‘ eamus, non decet nos animos dejicere; ſed
‘ belli ſocietatem alacriter inire. Praeſertim
‘ cum auxilium *nobis* ex Peloponneſo ſit
‘ venturum, *homines ſcilicet*, qui ſunt iſtis in
‘ re bellica longe praeſtantiores. Neque
‘ exiſtimandum eſt, illud ſtudium *eſſe ſtudi-*
‘ *um*, quod nobis quidem aequum, vobis ve-
‘ ro tutum ſit; quod videlicet neutris opem
‘ ferre velitis, quia utrorumque ſocii eſtis.
‘ Neque enim ut verbis, quibus veſtram cau-
‘ ſam tuemini, *ſic etiam* re ipſa *haec veſtra*
‘ *auxilii recuſatio* eſt aequa. Nam ſi prop-
‘ ter vos, qui *nobis* auxilium ferre recuſatis,
‘ is, qui oppugnatus fuerit, evertatur, et is,
‘ qui *eum* expugnaverit, victor evadat, quid
‘ aliud *feceritis*, niſi quod his quidem, prop-
‘ ter eandem *veſtram* abſentiam, nullum
‘ auxilium tuleritis, ut ſervari poſſent; illos
‘ vero, ne mali eſſent, non prohibueritis.
‘ Atqui honeſtius *eſt*, illis, qui injuriam pa-
‘ tiuntur, et qui praeterea ſunt *veſtri* cog-
‘ nati, *vos* adjunctos et commune Siciliae
‘ commodum tueri, et Athenienſes, qui jam
‘ ſunt *vobis* amici, non ſinere peccare. Sed,
‘ ut rem totam paucis comprehenſam expe-
‘ diamus, *nos* Syracuſani dicimus, nullius
‘ eſſe negotii plane docere aut vos, aut ali-

'os, de rebus illis, quas vos ipſi non minus, *quam quivis alius*, cognoſcitis. Precamur vero, ſimul et teſtificamur, niſi *vobis* perſuaſerimus, *ut nobis opem feratis*, nos inſidiis appeti ab Ionibus perpetuis hoſtibus, et a vobis prodi, Dorienſes a Dorienſibus. Et ſi Athenienſes nos ſubegerint, veſtris quidem conſiliis *culpaque* victores evaſuros, ſed ſuo ipſorum nomine honorem habituros; et pro victoriae praemio nullum alium, quam illum ipſum, qui victoriam *ipſis* ſubminiſtrarit, accepturos. Quod ſi contra victoria penes nos fuerit, vos ipſos, ut *noſtrorum* periculorum autores, poenas *nobis* daturos. Quare *rem* conſiderate, atque jam nunc eligite aut ſervitutem, quae nullum in praeſentia periculum habet, aut *noſtram ſocietatem*, ut, ſi nobiſcum viceritis, ne turpiter iſtos dominos habeatis, utque noſtras inimicitias non breves futuras devitetis.'

81. Atque Hermocrates quidem haec dixit. Euphemus vero Athenienſium legatus, poſt ipſum haec verba fecit.

‘ περὶ ὧν αὐτοὶ οὐδὲν χεῖρον γιγνώσκετε·
‘ δεόμεθα δὲ, καὶ μαρτυρόμεθα ἅμα, εἰ
‘ μὴ πείσομεν, ὅτι ἐπιβουλευόμεθα μὲν
‘ ὑπὸ Ἰώνων ἀεὶ πολεμίων, προδιδόμεθα
‘ δὲ ὑπὸ ὑμῶν, Δωριεῖς Δωριέων. καὶ εἰ
‘ καταστρέψονται ἡμᾶς Ἀθηναῖοι, ταῖς
‘ μὲν ὑμετέραις γνώμαις κρατήσουσι, τῷ
‘ δ’ αὐτῶν ὀνόματι τιμηθήσονται. καὶ τῆς
‘ νίκης οὐκ ἄλλων τινὰ ἆθλον ἢ τὸν τὴν
‘ νίκην παρασχόντα λήψονται. καὶ εἰ αὖ
‘ ἡμεῖς περιεσόμεθα, τῆς αἰτίας τῶν κιν-
‘ δύνων οἱ αὐτοὶ τὴν τιμωρίαν ὑφέξετε.
‘ σκοπεῖτε οὖν, καὶ αἱρεῖσθε ἤδη ἢ τὴν
‘ αὐτίκα ἀκινδύνως δουλείαν, ἢ κἂν περι-
‘ γενόμενοι μεθ’ ἡμῶν, τούσδε τε μὴ αἰ-
‘ σχρῶς δεσπότας λαβεῖν, καὶ τὴν πρὸς ἡμᾶς
‘ ἔχθραν μὴ ἂν βραχεῖαν γενομένην δια-
‘ φυγεῖν.’

πα΄. Τοιαῦτα μὲν ὁ Ἑρμοκράτης εἶπεν. οἱ δ’ Εὔφημος ὁ τῶν Ἀθηναίων πρεσβευτὴς, μετ’ αὐτὸν, τοιάδε.

πβ'. ‘ ΑΦΙΚΟΜΕΘΑ μὲν ἐπὶ ‘ τῆς πρότερον οὔσης ξυμμαχίας ἀνανε‑ ‘ ώσει· τῦ δὲ Συρακουσίῦ καθαψαμένου, ‘ ἀνάγκη καὶ περὶ τῆς ἀρχῆς εἰπεῖν, ὡς ‘ εἰκότως ἔχομεν. τὸ μὲν οὖν μέγιςον ‘ μαρτύριον αὐτὸς εἶπεν, ὅτι οἱ Ιωνες ἀεί ‘ ποτε πολέμιοι τοῖς Δωριεῦσιν εἰσίν. ‘ ἔχει δὲ ϗ οὕτως. ἡμεῖς γὰρ, Ιωνες ὄν‑ ‘ τες, Πελοποννησίοις Δωριεῦσι, ϗ πλεί‑ ‘ οσιν οὖσι ϗ παροικῦσιν, ἐσκεψάμεθα ὅτῳ ‘ τρόπῳ ἥκιςα αὐτῶν ὑπακῦσόμεθα. ϗ ‘ μετὰ τὰ Μηδικὰ ναῦς κτησάμενοι, τῆς ‘ μὲν Λακεδαιμονίων ἀρχῆς ϗ ἡγεμονίας ‘ ἀπηλλάγημεν, οὐδὲν προσῆκον μᾶλλόν ‘ τι ἐκείνῦς ἡμῖν ἢ καὶ ἡμᾶς ἐκείνοις ἐπι‑ ‘ τάσσειν, πλὴν καθόσον ἐν τῷ παρόντι ‘ μεῖζον ἴσχυον. αὐτοὶ δὲ τῶν ὑπὸ τῷ ‘ βασιλεῖ πρότερον ὄντων ἡγεμόνες κατα‑ ‘ ςάντες οἰκῦμεν, νομίσαντες ἥκις' ἂν ὑπὸ ‘ Πελοποννησίοις οὕτως εἶναι, δύναμιν ἔ‑ ‘ χοντες ᾗ ἀμυνῦμεθα. ϗ, ἐς τὸ ἀκριβὲς

82. ' Veneramus quidem, ut pristinam societatem renovaremus: sed quoniam Syracusanus *nos* incessit, necessarium est etiam de imperio *nostro* verba facere, ut *hoc* a nobis jure obtineri demonstremus. Maximum igitur *hujus rei* testimonium ipse perhibet, *qui* dixit, Iones Doriensium hostes semper exstitisse. Et *res* ita se habet. Nos enim, qui sumus Iones, rationem iniimus, qua Peloponnesiis, qui sunt Dorienses, et plures, *quam nos*, et iidem accolae, minime obediremus. Et post Medicum bellum, parata classe, Lacedaemoniorum imperio, et principatu liberati sumus, quia non magis decebat illos nobis, quam etiam nos ipsos illis imperare, nisi quatenus tunc temporis *nobis* potentiores erant. Nos etiam *Graecorum*, qui regis imperio prius parebant, duces creati, *res* administramus, existimantes, sic *nos* in Peloponnesiorum potestatem minime venturos esse, si potentiam habeamus, qua vim propulsemus. Atque (ut vere dicam) *im-*

'*perium obtinemus*, non injuria in noſtram 'poteſtatem redactis Ionibus ac inſularum 'incolis, quos Syracuſani a nobis in ſervi- 'tutem redactos aiunt, quamvis *noſtri* cog- 'nati eſſent. Nam adverſus nos, metropo- 'lin ſuam, cum Medo venerant, nec auſi 'ſunt defectionem *a Medo* facere, et res 'domeſticas profligare, quemadmodum nos, 'qui *noſtram* urbem *olim* deſeruimus, ſed et 'ipſi ſervitutem *pati*, et nobis idem impo- 'nere volebant.

83. 'Quamobrem hoc imperio potimur, 'ſimul quod *eo* digni ſimus, tum quia maxi- 'mum navium numerum ſuppeditavimus, 'tum quia ſine tergiverſatione ſtudium erga 'Graecos *contulimus*, tum etiam quia iſti 'idem *ſtudium* alacriter Medo praeſtantes 'incommoda nobis afferebant. ſimul etiam 'potentiam adverſus Peloponneſios *nobis* '*comparare* cupientes. Nec alterius auſpi- 'cia ſequimur, quia vel ſoli barbarum pro- 'fligavimus, vel pro libertate iſtorum poti- 'us, quam caeterorum omnium *Graecorum*, 'et noſtra ipſorum, pericula ſuſcepimus.

‘ εἰπεῖν, οὐδὲ ἀδίκως καταστρεψάμενοι τούς
‘ τε Ἴωνας καὶ νησιώτας, οὓς ξυγγενεῖς φα-
‘ σὶν ὄντας ἡμᾶς Συρακούσιοι δεδουλῶσθαι.
‘ ἦλθον γὰρ ἐπὶ τὴν μητρόπολιν ἐφ' ἡμᾶς
‘ μετὰ τοῦ Μήδου, καὶ οὐκ ἐτόλμησαν
‘ ἀποστάντες τὰ οἰκεῖα φθεῖραι, ὥσπερ
‘ ἡμεῖς ἐκλιπόντες τὴν πόλιν. δουλείαν δὲ
‘ αὐτοί τε ἐβούλοντο καὶ ὑμῖν τὸ αὐτὸ
‘ ἐπενεγκεῖν.

πγʹ. ‘ Ἀνθ' ὧν ἄξιοί τε ὄντες ἅμα
‘ ἄρχομεν, ὅτι τε ναυτικὸν πλεῖστόν τε
‘ καὶ προθυμίαν ἀπροφάσιστον παρεχό-
‘ μεθα ἐς τοὺς Ἕλληνας, καὶ διότι καὶ
‘ τῷ Μήδῳ ἑτοίμως τοῦτο δρῶντες οὗτοι
‘ ἡμᾶς ἔβλαπτον· ἅμα δὲ τῆς πρὸς Πε-
‘ λοποννησίους ἰσχύος ὀρεγόμενοι. καὶ οὐκ
‘ ἄλλῳ ἑπόμεθα, ὡς ἢ τὸν βάρβαρον μό-
‘ νοι καθελόντες, εἰκότως ἄρχομεν, ἢ ἐπ'
‘ ἐλευθερίᾳ τῇ τῶνδε μᾶλλον ἢ τῶν ξυμ-
‘ πάντων τε καὶ τῇ ἡμετέρᾳ αὐτῶν κιν-

‘ δυνεύσαντες. πᾶσι δὲ ἀνεπίφθονον τὴν ‘ προσήκουσαν σωτηρίαν ἐκπορίζεσθαι. καὶ ‘ νῦν τῆς ἡμετέρας ἀσφαλείας ἕνεκα καὶ ‘ ἐνθάδε παρόντες, ὁρῶμεν καὶ ὑμῖν ταῦτα ‘ ξυμφέροντα. ἀποφαίνομεν δὲ, ἐξ ὧν οἵ- ‘ δε τε διαβάλλουσι, καὶ ὑμεῖς μάλιστα ἐπὶ ‘ τὸ φοβερώτερον ὑπονοεῖτε· εἰδότες τοὺς ‘ περιδεῶς ὑποπτεύοντάς τι, λόγου μὲν ἡ- ‘ δονῇ τοπαραυτίκα τερπομένους, τῇ δ' ἐγ- ‘ χειρήσει ὕστερον τὰ ξυμφέροντα πράσ- ‘ σοντας. τήν τε γὰρ ἐκεῖ ἀρχὴν εἰρήκα- ‘ μεν διὰ δέος ἔχειν, καὶ τὰ ἐνθάδε, διὰ τὸ ‘ αὐτὸ, ἥκειν μετὰ τῶν φίλων ἀσφαλῶς ‘ καταστησόμενοι, καὶ οὐ δουλωσόμενοι, μὴ πα- ‘ θεῖν δὲ μᾶλλον τοῦτο κωλύσοντες.

πδ'. ‘ Ὑπολάβῃ δὲ μηδεὶς ὡς οὐδὲν ‘ προσῆκον ὑμῶν κηδόμεθα, γνοὺς ὅτι σω- ‘ ζομένων ὑμῶν, καὶ διὰ τὸ μὴ ἀσθενεῖς ‘ ὑμᾶς ὄντας ἀντέχειν Συρακουσίοις, ἧσ- ‘ σον ἂν τούτων πεμψάντων τινὰ δύνα-

'Non eſt autem cuiquam invidendum, ſi ſa-
'lutem ſuam quaerat. Et nunc etiam cum 'noſtrae incolumitatis, *praeſidiique parandi gratia*, huc venerimus, haec *ipſa, quae Syracuſani nobis invidioſe objiciunt*, vobis 'etiam conducere videmus. Demonſtramus 'autem *haec ipſa, quae nobis expediunt, vobis etiam expedire*, tum ex iis, quae iſti criminantur, tum *ex iis, quae* vos *ipſi* potiſſimum cum vehementiore metu ſuſpicamini. Quia compertum habemus, eos, qui 'cum vehementi metu aliquid ſuſpicantur, 'protinus quidem orationis illecebris capi: 'poſtea vero, quum ad rem gerendam veniunt, facere, quae *ſibimet* conducunt. Etenim et illic nos imperium propter metum 'obtinere diximus, et propter eundem *metum, nos huc jam* veniſſe, ut res, quae hic 'ſunt, cum amicis tuto conſtituamus, non autem ut in ſervitutem *vos* redigamus, imo potius, ut impediamus, ne *hoc vobis* accidat.

84. 'Neque vero quiſpiam opinetur, nos 'de vobis, ut de viris nulla neceſſitudine 'nobiſcum conjunctis, eſſe ſolicitos; illud 'compertum habens, vobis ſalvis et vires 'habentibus ad reſiſtendum Syracuſanis, 'nos minoribus incommodis affectum iri,

'quia isti *Syracusani* minus copiarum ad Peloponnesios mittent. Et ob istam causam maxima necessitudine jam nobiscum estis conjuncti. Quamobrem etiam aequum est, Leontinos a nobis in suas sedes restitui, non *ut imperio nostro* subjectos, quemadmodum sunt ipsorum cognati, qui in Euboea habitant, sed ut potentissimos; ut ex suo *agro*, quia sunt finitimi *Syracusanis*, ipsis pro nobis sint infesti. Quod enim attinet ad res illas, *et ad bellum domesticum*, vel nos ipsi *soli* satis virium habemus ad hostes propulsandum, et Chalcidensis, *qui est in Euboea* (quem *Syracusanus iste* dicit a nobis praeter id, quod rationi consentaneum videtur, subactum esse, et tamen nos jam simulare, nos huc venisse, ut eos, qui hic sunt, in libertatem asseramus) utilis est nobis, quod nullo bellico apparatu sit instructus, et pecuniam tantum pendat: res vero istae, et Leontini, et caeteri amici, *nobis utiles sunt*, in summa libertate degentes.

85. 'Viro autem tyrannidem, aut civitati principatum obtinenti, nihil, quod utile sit, a ratione est alienum, nihil etiam amicum, nisi fidum. Pro singulis autem re-

' μιν Πελοποννησίοις, ἡμεῖς βλαπτοίμε-
' θα. καὶ ἐν τούτῳ προσήκετε ἤδη ἡμῖν
' τὰ μέγιστα· διόπερ καὶ τοὺς Λεοντίνους
' εὔλογον κατοικίζειν, μὴ ὑπηκόους, ὥσ-
' περ τοὺς ξυγγενεῖς αὐτῶν τοὺς ἐν Εὐ-
' βοίᾳ, ἀλλ' ὡς δυνατωτάτους· ἵνα ἐκ τῆς
' σφετέρας ὅμοροι ὄντες, τοῖσδε ὑπὲρ ἡμῶν
' λυπηροὶ ὦσι. τὰ μὲν γὰρ ἐκεῖ, καὶ αὐ-
' τοὶ ἀρκοῦμεν πρὸς τοὺς πολεμίους, καὶ
' ὁ Χαλκιδεὺς, ὃν ἀλόγως ἡμᾶς φησὶ δου-
' λωσαμένους, τοὺς ἐνθάδε ἐλευθεροῦν, ξύμ-
' φορος ἡμῖν, ἀπαράσκευος ὢν, καὶ χρήμα-
' τα μόνον φέρων· τὰ δὲ ἐνθάδε, καὶ Λεον-
' τῖνοι καὶ οἱ ἄλλοι φίλοι, ὅτι μάλιστα αὐ-
' τονομούμενοι.

πέ. ' Ἀνδρὶ δὲ τυράννῳ, ἢ πόλει ἀρ-
' χὴν ἐχούσῃ, οὐδὲν ἄλογον ὅ, τι ξυμφέ-
' ρον, οὐδ' οἰκεῖον, ὅ, τι μὴ πιστόν. πρὸς
' ἕκαστα δὲ δεῖ ἢ ἐχθρὸν ἢ φίλον μετὰ
' καιροῦ γίγνεσθαι. καὶ ἡμᾶς τοῦτο ὠφε-

‘ λεῖ ἐνθάδε, οὐκ ἢν τοὺς φίλους κακώσωμεν, ἀλλ᾽ ἢν οἱ ἐχθροὶ διὰ τὴν τῶν φίλων ῥώμην ἀδύνατοι ὦσιν. ἀπιστεῖν δὲ οὐ χρή. καὶ γὰρ τοὺς ἐκεῖ ξυμμάχους ὡς ἕκαστοι χρήσιμοι ἐξηγούμεθα, Χίους μὲν καὶ Μηθυμναίους, νεῶν παροχῇ αὐτονόμους, τοὺς δὲ πολλοὺς, χρημάτων βιαιότερον φορᾷ· ἄλλους δὲ καὶ πάνυ ἐλευθέρως ξυμμαχοῦντας, καίπερ νησιώτας ὄντας καὶ εὐλήπτους, διότι ἐν χωρίοις ἐπικαίροις εἰσὶ περὶ τὴν Πελοπόννησον. ὥστε καὶ τἀνθάδε εἰκὸς πρὸς τὸ λυσιτελοῦν, καὶ ὃ λέγομεν ἐς Συρακουσίους δέος, καθίστασθαι. ἀρχῆς γὰρ ἐφίενται ὑμῶν, καὶ βούλονται μὲν ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ ξυστήσαντες ὑμᾶς ὑπόπτῳ, βίᾳ, ἢ κατ᾽ ἐρημίαν, ἀπράκτων ἡμῶν ἀπελθόντων, αὐτοὶ ἄρξαι τῆς Σικελίας. ἀνάγκη δὲ, ἢν ξυστῆτε πρὸς αὐτούς. οὔτε γὰρ ἡμῖν ἔτι ἔσται ἰσχὺς τοσαύτη ἐς ἓν ξυστᾶσα εὐ-

'bus, *quae geruntur*, oportet vel inimicum; 'vel amicum opportune fieri. Atque hoc 'nobis hic eſt commodum, non ut amicos 'maleficiis afficiamus: ſed ut propter ami- 'corum potentiam inimici reddantur infir- 'mi. Non eſt autem de noſtra fide dubitan- 'dum. Nam ſociis, qui illinc ſunt, prout 'ſinguli *nobis ſunt* utiles, *ita* imperamus, 'Chiis quidem, et Methymnacis, ut claſſem 'praebeant, at liberi vivant. pleriſque vero '*ſic imperamus*, ut tributum ſeverius exi- 'gamus. Quinetiam aliis permittimus, ut 'ſumma cum libertate nobis in bello ferant 'auxilium, quamvis inſulas colant, et facile 'ſubigi poſſunt, quia ſunt in locis circa Pe- 'loponneſum opportunis. Quamobrem con- 'ſentaneum eſt, res etiam, quae hic ſunt, *a* '*nobis* conſtitui, prout *nobis* conducit, id- 'que propter metum, quem *vobis* ſignifica- 'mus, quo Syracuſanos metuimus. Nam 'imperium in vos affectant, et iſtis ſuſpici- 'onibus, quas contra nos ſpargunt, vos ad 'ſocietatem ſecum ineundam ſolicitare vo- 'lunt, ut *vel* per vim, vel propter ſolitudi- 'nem *veſtram*, ſi nos re infecta abierimus, 'ipſi Siciliae principatum obtineant. Ne- 'ceſſe eſt autem, *hoc ita contingere, quem-*

' *admodum dicimus*, ſi cum ipſis vos conjungatis. Nam neque nos tantas copias in unum contrahere, atque *huc* facile transportare poſthac poterimus; neque iſti *Syracuſani* nobis abſentibus erunt infirmi contra vos.

86. ' Cui autem haec non videntur *ita ſe habere, ut dicimus, illum* ipſa res arguit. Prius enim nos accerſiſtis, nullum alium metum *nobis* incutientes, niſi quod, ſi per noſtram negligentiam vos in Syracuſanorum poteſtatem venire ſineremus, nos quoque pericula ſubiremus. Quamobrem non eſt aequum vos nunc eidem rationi fidem habere nolle, quam tamen nobis etiam oratione *veſtra* perſuadere volebatis. neque in ſuſpicionem venire, quod cum majoribus copiis adverſus iſtorum potentiam *huc* venerimus, imo potius *aequum eſt, vos Syracuſanis* iſtis nullam habere fidem. Nos enim ne conſiſtere quidem *hic* poſſumus, niſi vobiscum. Quod ſi etiam perfidi effecti *res iſtas* ſubigeremus, *eas tamen* retinere non poſſemus propter navigationis longitudinem, et difficultatem cuſtodiendi urbes magnas, et quae mediterraneis copiis indigent, *et nituntur*. At iſti non ca-

' μεταχείριστος, οὔθ' οἷοί τ' ἀσθενεῖς ἂν ἡμῶν
' μὴ παρόντων πρὸς ὑμᾶς εἶεν.

πϛ΄. ' Καὶ ὅτῳ ταῦτα μὴ δοκεῖ,
' αὐτὸ τὸ ἔργον ἐλέγχει. τὸ γὰρ πρό-
' τερον ἡμᾶς ἐπηγάγεσθε, οὐκ ἄλλον τινὰ
' προτείνοντες φόβον, ἢ, εἰ περιοψόμεθα ὑ-
' μᾶς ὑπὸ Συρακουσίοις γενέσθαι, ὅτι καὶ
' αὐτοὶ κινδυνεύσομεν. καὶ νῦν οὐ δίκαιον,
' ὅπερ καὶ ἡμᾶς ἠξιοῦτε λόγῳ πείθειν, τῷ
' αὐτῷ ἀπιστεῖν· οὐδ' ὅτι δυνάμει μείζονι
' πρὸς τὴν τῶνδε ἰσχὺν πάρεσμεν, ὑπο-
' πτεύεσθαι, πολὺ δὲ μᾶλλον τοῖσδε ἀ-
' πιστεῖν. ἡμεῖς μένγε οὔτε ἐμμεῖναι δυ-
' νατοὶ μὴ μεθ' ὑμῶν· εἴτε καὶ γενόμενοι
' κακοὶ κατεργασαίμεθα, ἀδύνατοι κατα-
' χεῖν, διὰ μῆκός τε πλοῦ, καὶ ἀπορίᾳ
' φυλακῆς πόλεων μεγάλων, καὶ τῇ παρα-
' σκευῇ ἠπειρωτίδων. οἵδε δὲ οὐ στρατοπέ-
' δῳ, πόλει δὲ μείζονι τῆς ἡμετέρας παρ-
' ουσίας ἐποικοῦντες ὑμῖν, ἀεί τε ἐπιβου-

‘ λεύουσιν, καὶ ὅταν καιρὸν λάβωσιν ἑκά-
‘ στου, οὐκ ἀνιᾶσιν. ἔδειξαν δὲ καὶ ἄλλα
‘ ἤδη, καὶ τὰ ἐς Λεοντίνους· καὶ νῦν τολ-
‘ μῶσιν ἐπὶ τοὺς ταῦτα κωλύοντας, καὶ
‘ ἀνέχοντας τὴν Σικελίαν μέχρι τοῦδε
‘ μὴ ὑπ’ αὐτοὺς εἶναι, παρακαλεῖν ὑμᾶς
‘ ὡς ἀναισθήτους. πολὺ δὲ ἐπὶ ἀληθεστέ-
‘ ραν γε σωτηρίαν ἡμεῖς ἀντιπαρακαλοῦ-
‘ μεν, δεόμενοι τὴν ὑπάρχουσαν ἀπ’ ἀλ-
‘ λήλων ἀμφοτέροις μὴ προδιδόναι· νομί-
‘ σαι τε τοῖσδε μὲν, καὶ ἄνευ ξυμμάχων,
‘ ἀεὶ ἐφ’ ὑμᾶς ἑτοίμην διὰ τὸ πλῆθος εἶ-
‘ ναι ὁδὸν, ὑμῖν δ’ οὐ πολλάκις παραχή-
‘ σειν μετὰ τοσῆσδε ἐπικουρίας ἀμύνασθαι.
‘ ἣν εἰ τῷ ὑπόπτῳ ἢ ἄπρακτον ἐάσετε
‘ ἀπελθεῖν, ἢ καὶ σφαλεῖσαν, ἔτι βουλήσε-
‘ σθε καὶ πολλοστημόριον αὐτῆς ἰδεῖν, ὅτε
‘ οὐδὲν ἔτι περανεῖ παραγενόμενον ὑμῖν.

πζ'. ‘ Ἀλλὰ μήτε ὑμεῖς, ὦ Καμα-
‘ ριναῖοι, ταῖς τῶνδε διαβολαῖς ἀναπείθε-

'ſtris, ſed in urbe vobis finitima, habitan- 'tes, cujus populus eſt major his noſtris co- 'piis, quae *jam hic* adſunt, aſſidue *vobis* in- 'ſidiantur, et quamlibet occaſionem nacti, '*eam* non omittent. Id, quod cum erga a- 'lios, tum etiam erga Leontinos jam decla- 'rarunt. Et *tamen* nunc audent adverſus 'eos, qui haec impediunt, et qui ad hunc 'usque diem Siciliam ſuſtinent, ne in ipſo- 'rum poteſtatem redigatur, vos ut ſtupidos '*ac amentes* adhortari, *et ad ſocietatem ſoli- 'citare.* Nos vero contra ad ſalutem longe 'certiorem *vos* adhortamur, orantes ne *ſa- 'lutem* utrisque noſtrum ope mutua para- 'tam, prodatis: ſed exiſtimetis, iſtis quidem, 'vel ſine ſociorum auxiliis, propter multi- 'tudinem, viam adverſus vos ſemper expe- 'ditam eſſe; vobis vero non ſemper futuram 'facultatem cum tot auxiliaribus copiis *eos* 'propulſandi. Quas ſi vel ob ſuſpicionem, 'vel etiam accepta clade, infecto negotio 'diſcedere ſinatis, optabitis profecto ali- 'quando vel minimam ipſarum partem vi- 'dere, quum ejus ad vos adventus nihil am- 'plius *vobis* prodeſſe poterit.

87. 'Sed neque vos, Camarinaei, crimi- 'nationibus iſtorum *ad nos deſerendum* ad-

'ducamini, neque caeteri. Jam autem vobis 'declaravimus omnem veritatem de quibus '*vobis* ſumus ſuſpecti, et nunc etiam *iisdem* 'in veſtram memoriam per capita revoca-'tis, poſtulabimus ut flectamini. Dicimus 'enim nos illis quidem, qui illic ſunt, impe-'rare, ne alterius imperio pareamus; hos 'vero, qui hic ſunt, in libertatem aſſerere, 'ne ab ipſis laedamur. multa autem nos fa-'cere cogi, quia ſunt etiam multa, quae no-'bis ſunt cavenda. Socios vero et nunc et 'prius *huc* veniſſe, non noſtra ſponte, ſed 'accerſitos, ut opem ferremus illis de vobis, 'qui hic injuria afficiuntur. Quare vos ne-'que tanquam facti judices rerum, quae a 'nobis geruntur, neque tanquam cenſores '(quod factu jam eſt difficile) deterrere co-'nemini: ſed quatenus aliqua noſtrae curio-'ſitatis, ac ingenii pars, qua tot res geren-'das aggredimur, vobis quoque prodeſſe 'poteſt, ea recepta utamini, et exiſtimetis, 'haec non omnibus aeque nocere, verum 'longe pluribus e Graecis prodeſſe. Quili-'bet enim in qualibet regione, vel in ea, in

σθε, μήτε οἱ ἄλλοι· εἰρήκαμεν δ' ὑμῖν πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν περὶ ὧν ὑποπτευόμεθα, καὶ ἔτι ἐν κεφαλαίοις ὑπομνήσαντες, ἀξιώσομεν πείθειν. φαμὲν γὰρ ἄρχειν μὲν τῶν ἐκεῖ, ἵνα μὴ ὑπακούωμεν ἄλλου, ἐλευθεροῦν δὲ τὰ ἐνθάδε, ὅπως μὴ ὑπ' αὐτῶν βλαπτώμεθα. πολλὰ δ' ἀναγκάζεσθαι πράσσειν, διότι καὶ πολλὰ φυλασσόμεθα. ξύμμαχοι δὲ καὶ νῦν καὶ πρότερον τοῖς ἐνθάδε ὑμῶν ἀδικουμένοις οὐκ ἄκλητοι, παρακληθέντες δὲ, ἥκειν. καὶ ὑμεῖς μηθ' ὡς δικασταὶ γενόμενοι τῶν ἡμῖν ποιουμένων, μήθ' ὡς σωφρονισταὶ (ὃ χαλεπὸν ἤδη) ἀποτρέπειν πειρᾶσθε. καθόσον δέ τι ὑμῖν τῆς ἡμετέρας πολυπραγμοσύνης καὶ τρόπου τὸ αὐτὸ ξυμφέρει, τούτῳ ἀπολαβόντες χρήσασθε· καὶ νομίσατε μὴ πάντας ἐν ἴσῳ βλάπτειν αὐτὰ, πολὺ δὲ πλείους τῶν Ἑλλήνων καὶ ὠφελεῖν. ἐν παντὶ γὰρ πᾶς χωρίῳ,

'καὶ ᾧ μὴ ὑπάρχομεν, ὅ, τε οἰόμενος ἀδι-
'κήσεσθαι, καὶ ὁ ἐπιβουλεύων, διὰ τὸ ἑτοί-
'μην ὑπεῖναι ἐλπίδα, τῷ μὲν, ἀντιτυ-
'χεῖν ἐπικουρίας ἀφ' ἡμῶν, τῷ δὲ, εἰ
'ἥξομεν, μὴ ἀδεεῖς εἶναι κινδυνεύειν· ἀμ-
'φότεροι ἀναγκάζονται, ὁ μὲν, ἄκων σω-
'φρονεῖν, ὁ δ', ἀπραγμόνως σώζεσθαι.
'ταύτην οὖν τὴν κοινὴν τῷ τε δεομένῳ καὶ
'ὑμῖν νῦν παροῦσαν ἀσφάλειαν μὴ ἀπώ-
'σησθε, ἀλλ' ἐξισώσαντες τοῖς ἄλλοις
'μεθ' ἡμῶν, τοῖς Συρακουσίοις, ἀντὶ τοῦ
'ἀεὶ φυλάσσεσθαι αὐτοὺς, καὶ ἀντεπιβουλεῦ-
'σαί ποτε ἐκ τοῦ ὁμοίου μεταλάβετε.'

πη'. Τοιαῦτα μὲν ὁ Εὔφημος εἶπεν. οἱ δὲ Καμαριναῖοι ἐπεπόνθεσαν τοιόνδε· τοῖς μὲν Αθηναίοις εὔνοι ἦσαν, πλὴν καθόσον εἰ τὴν Σικελίαν ᾤοντο αὐτοὺς δουλώσεσθαι, τοῖς δὲ Συρακουσίοις ἀεὶ κατὰ τὸ ὅμορον διάφοροι. δεδιότες δ' οὐχ ἧσσον τοὺς Συρακουσίους ἐγγὺς ὄντας, μὴ καὶ ἄνευ σφῶν περιγένων-

'qua non imperamus, et is, qui ſibi ab inju-
'ria timet, et is, qui *alteri* inſidiatur, quod
'in promtu ſit ſpes, illi quidem fore, ut au-
'xilium a nobis viciſſim impetret, huic ve-
'ro, fore, ut, ſi venerimus, metu periculi
'non vacet, ambo coguntur: hic quidem,
'invitus ab injuria *alteri* facienda ſibi tem-
'perare; ille vero, nemine negotium ipſi
'faceſſente, ſalutem conſequi. Hoc igitur
'ſalutis praeſidium, quod omnibus, qui *eo*
'indigent, eſt commune, et quod vobis nunc
'praeſto eſt, ne rejiciatis; ſed idem facien-
'tes, quod caeteri mortales facere ſolent,
'nobiſcum *juncti*, Syracuſanis, pro eo, quod
'ipſorum inſidias ſemper cavetis, vos etiam
'nunc tandem eodem modo, *quo illi vobis*,
'inſidias tendere viciſſim incipiatis.'

88. Atque Euphemus quidem haec dixit. Camarinaei vero ſic animis erant affecti. Athenienſibus quidem erant benevoli, niſi quatenus eos ad ſubigendam Siciliam veniſſe ſuſpicabantur: Syracuſanis vero, propter agri finitimi controverſias, ſemper erant inimici. Quum tamen Syracuſanos, qui vicini erant, non minus formidarent, ne vel ſine

ſuis auxiliis ſuperiores evaderent, et ante paucos illos equites ipſis miſerant: et in poſterum Syracuſanis quidem potius, re ipſa, quam *tamen* parciſſime poſſent, operam ſuam navare decreverunt. In praeſentia vero, ne Athenienſibus minus *benevoli* eſſe viderentur, praeſertim quod ex proelio victores disceſſiſſent, verbis reſponſum par utrisque dare *ſtatuerunt*. Cum autem ſic conſultaſſent reſponderunt. Quoniam bellum gerebatur inter illos, qui utrique ſibi erant ſocii, videri ſibi aequum eſſe, in praeſentia neutris opem ferre. Atque utrorumque legati *ſic* abierunt. Et Syracuſani quidem res ſuas ad bellum apparabant. Athenienſes vero, qui apud Naxum ſtativa habebant, id apud Siculos agebant, ut quam plurimi ad ſe transirent. Et Siculorum quidem, illorum praecipue, qui campeſtria loca incolebant, et qui Syracuſanorum imperio parębant, plerique *ab Athenienſium ſocietate* receſſerunt. Illorum vero, qui loca mediterranea tenebant, *civitates*, quae ſui juris, et quae prius ſemper *libera erant* do-

ται, τότε πρῶτον αὐτοῖς τὺς ὀλίγυς ἱππέας ἔπεμψαν· ϗ τὸ λοιπὸν ἐδόκει αὐτοῖς ὑπυργεῖν μὲν τοῖς Συρακυσίοις μᾶλλον ἔργῳ, ὡς ἂν δύνωνται μετριώτατα· ἐν δὲ τῷ παρόντι, ἵνα μηδὲ τοῖς Ἀθηναίοις ἔλασσον δοκῶσιν εἶναι, ἐπειδὴ ϗ ἐπικρατέστεροι τῇ μάχῃ ἐγένοντο, λόγῳ ἀποκρίνασθαι ἴσα ἀμφοτέροις. ϗ ὕτω βυλευσάμενοι ἀπεκρίναντο, ἐπειδὴ τυγχάνει ἀμφοτέροις ὗσι ξυμμάχοις σφῶν πρὸς ἀλλήλους πόλεμος ὢν, εὔορκον δοκεῖν εἶναι σφίσιν ἐν τῷ παρόντι μηδετέροις ἀμύνειν. ϗ οἱ πρέσβεις ἑκατέρων ἀπῆλθον. καὶ οἱ μὲν Συρακύσιοι τὰ καθ' ἑαυτὺς ἐξηρτύοντο ἐς τὸν πόλεμον· οἱ δ' Ἀθηναῖοι, ἐν τῇ Νάξῳ ἐστρατοπεδευμένοι, τὰ πρὸς τὺς Σικελὺς ἔπρασσον, ὅπως αὐτοῖς ὡς πλεῖστοι προσχωρήσωνται. ϗ οἱ μὲν πρὸς τὰ πεδία μᾶλλον τῶν Σικελῶν ὑπήκοοι ὄντες τῶν Συρακυσίων, οἱ πολλοὶ ἀφειστήκεσαν· τῶν δὲ τὴν μεσόγαιαν ἐχόντων αὐτόνομοι οὖσαι, ϗ πρίτε-

ρον ἀεὶ οἰκήσεις εὐθὺς, πλὴν ὀλίγοι, μετὰ τῶν Ἀθηναίων ἦσαν· κ͵ σῖτόν τε κατεκόμιζον τῷ στρατεύματι, κ͵ εἰσὶν οἳ κ͵ χρήματα. ἐπὶ δὲ τοὺς μὴ προσχωροῦντας οἱ Ἀθηναῖοι στρατεύοντες, τοὺς μὲν προσηνάγκαζον, τοὺς δὲ, κ͵ ὑπὸ τῶν Συρακουσίων φρουρούς τε πεμπόντων καὶ βοηθούντων ἀπεκώλυον· τόν τε χειμῶνα μεθορμισάμενοι ἐκ τῆς Νάξου ἐς τὴν Κατάνην, κ͵ τὸ στρατόπεδον ὃ κατεκαύθη ὑπὸ τῶν Συρακουσίων, αὖθις ἀνορθώσαντες, διεχείμαζον. κ͵ ἔπεμψαν μὲν ἐς Καρχηδόνα τριήρη περὶ φιλίας, εἰ δύναιντό τι ὠφελεῖσθαι· ἔπεμψαν δὲ κ͵ ἐς Τυρσηνίαν, ἔστιν ὧν πόλεων ἐπαγγελλομένων κ͵ αὐτῶν ξυμπολεμεῖν. περιήγγελον δὲ κ͵ τοῖς Σικελοῖς, κ͵ ἐς τὴν Ἔγεσταν πέμψαντες ἐκέλευον ἵππους σφίσιν ὡς πλείστους πέμπειν. καὶ τἄλλα ἐς τὸν περιτειχισμὸν, πλινθία κ͵ σίδηρον, ἡτοίμαζον, κ͵ ὅσα ἔδει, ὡς ἅμα τῷ ἦρι ἑξόμενοι τοῦ πολέμου. οἱ δ᾽ ἐς τὴν Κόρινθον κ͵ τὴν Λακεδαίμονα τῶν

micilia, exceptis paucis *populis*, ſeſe confeſtim Athenienſibus adjunxerunt, et commeatum ad *illorum* exercitum comportarunt, quidam et pecunias. Athenienſes vero bellum illis inferentes, qui ſuam ſocietatem ſequi recuſabant, partim quidem compulerunt, partim vero a Syracuſanis praeſidia mittentibus et opem ferentibus arcebant. Iidem per hyemem Naxo Catanam ſtatione mutata ſe contulerunt, et caſtra, quae a Syracuſanis incenſa fuerant, rurſus excitarunt, et *illic* hyemarunt. Triremem autem amicitiae conciliandae cauſa Carthaginem miſerunt, ſi quod auxilium *illinc* impetrare poſſent. Miſerunt etiam in Hetruriam, quia nonnullae civitates ultro ſe belli ſocias fore ſpoponderant. Nuntios etiam ad Siculos circummiſerunt, miſerunt et Egeſtam, ac imperarunt, ut ſibi quam plurimos equos mitterent. Et lateres, et ferrum, et caetera ad *urbis* circumvallationem neceſſaria, praeparaverunt, ut vere ſtatim ineunte bellum inituri. Syracuſanorum vero legati, qui Corinthum et Lacedaemonem

missi fuerant, dum *oram Italiae* praeterveherentur, Italis persuadere sunt conati, ne negligerent ea, quae ab Atheniensibus fierent, quod et in illorum perniciem haec *ab ipsis* pariter struerentur. Cum autem Corinthum pervenissent, verba fecerunt, postulantes, ut pro cognationis jure sibi auxilium ferrent. Corinthii vero confestim et ipsi primi decreverunt omni studio succurrendum, et cum ipsis legatos Lacedaemonem miserunt, ut illos quoque et ad bellum apertius illic gerendum adversus Athenienses, et ad aliquod auxilium in Siciliam mittendum inducerent. Et cum Corinthii legati Lacedaemonem venerunt, tum etiam Alcibiades cum exsilii sociis tunc statim oneraria navi advectus primum ex agro Thurio ad Cyllenen agri Elei, mox deinde Lacedaemonem, ab ipsis Lacedaemoniis accitus, data publica fide profectus. Illos enim metuebat propter res ad Mantineam gestas.

Συρακουσίων ἀποςαλέντες πρέσβεις, τούς τε Ἰταλιώτας ἅμα παραπλέοντες ἐπειρῶντο πείθειν μὴ περιορᾷν τὰ γινόμενα ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, ὡς καὶ ἐκείνοις ὁμοίως ἐπιβουλευόμενα· καὶ ἐπειδὴ ἐν τῇ Κορίνθῳ ἐγένοντο, λόγους ἐποιοῦντο, ἀξιοῦντες σφίσι κατὰ τὸ ξυγγενὲς βοηθεῖν. καὶ οἱ Κορίνθιοι εὐθὺς ψηφισάμενοι αὐτοὶ πρῶτοι ὥςε πάσῃ προθυμίᾳ ἀμύνειν, καὶ ἐς τὴν Λακεδαίμονα ξυναπέςελλον αὐτοῖς πρέσβεις, ὅπως καὶ ἐκείνους ξυναναπείθοιεν τόν τε αὐτοῦ πόλεμον σαφέςερον ποιεῖσθαι πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, καὶ ἐς τὴν Σικελίαν ὠφέλειαν τινὰ πέμπειν. καὶ οἵ τε ἐκ τῆς Κορίνθου πρέσβεις παρῆσαν ἐς τὴν Λακεδαίμονα, καὶ Ἀλκιβιάδης, μετὰ τῶν ξυμφυγάδων περαιωθεὶς τότ' εὐθὺς ἐπὶ πλοίου φορτηγικοῦ ἐκ τῆς Θουρίας ἐς Κυλλήνην τῆς Ἠλείας πρῶτον, ἔπειτα ὕςερον ἐς τὴν Λακεδαίμονα, αὐτῶν τῶν Λακεδαιμονίων μεταπεμψάντων, ὑπόσπονδος ἐλθών. ἐφοβεῖτο γὰρ αὐτοὺς διὰ τὴν

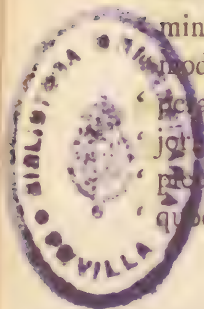
περὶ τῶν Μαντινικῶν πρᾶξιν. ϗ ξυνέβη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν Λακεδαιμονίων τȣ̀ς τε Κορινθίȣς ϗ τȣ̀ς Συρακȣσίȣς τὰ αὐτὰ ϗ τὸν Ἀλκιβιάδην δεομένȣς πείθειν τȣ̀ς Λακεδαιμονίȣς. ϗ διανοȣμένων τῶν τε Ἐφόρων ϗ τῶν ἐν τέλει ὄντων πρέσβεις πέμπειν ἐς Συρακȣ́σας, κωλύσοντας μὴ ξυμβαίνειν Ἀθηναίοις, βοηθεῖν δὲ ȣ̓ προθύμων ὄντων, παρελθὼν ὁ Ἀλκιβιάδης παρώξυνέ τε τȣ̀ς Λακεδαιμονίȣς ϗ ἐξώρμησε, λέγων τοιάδε.

πθ'. ‘ ΑΝΑΓΚΑΙΟΝ περὶ τῆς ‘ ἐμῆς διαβολῆς πρῶτον ἐς ὑμᾶς εἰπεῖν, ‘ ἵνα μὴ χεῖρον τὰ κοινὰ τῷ ὑπόπτῳ μȣ ‘ ἀκροάσησθε. τῶν δ' ἡμῶν προγόνων τὴν ‘ προξενίαν ὑμῶν κατά τι ἔγκλημα ἀπει‘ πόντων, αὐτὸς ἐγὼ πάλιν ἀναλαμβά‘ νων, ἐθεράπευον ὑμᾶς, ἄλλα τε καὶ ‘ περὶ τὴν ἐκ Πύλȣ ξυμφοράν. καὶ δια‘ τελȣ̃ντός μȣ προθύμȣ, ὑμεῖς πρὸς Ἀ‘ θηναίȣς καταλλασσόμενοι, τοῖς μὲν ἐ‘ μοῖς ἐχθροῖς δύναμιν δι' ἐκείνων πράξαν-

Contigit autem, ut in Lacedaemoniorum concione, et Corinthii et Syracusani et Alcibiades eadem rogantes Lacedaemoniis persuaderent. Cum autem Ephori et Magistratus in animo haberent legatos mittere Syracusas, ut impedirent, ne cum Atheniensibus paciscerentur, nec tamen ad opem ferendam animo essent promto, *tunc* Alcibiades in medium progressus Lacedaemonios hujusmodi verbis exacuit et excitavit.

89. 'Necesse est me de mea criminatione, apud vos primum verba facere, ne 'propter suspiciones de me conceptas, publicam causam alieniore animo audiatis. 'Quamvis enim mei majores publicum vestrae civitatis hospitium ob quoddam crimen vobis renuntiassent, ego tamen ipse 'rursus *hoc* instaurans, vos colebam cum 'aliis, tum vero in clade, quam ad Pylum 'accepistis. et cum in hoc ego studio perseverarem, vos de compositione cum Atheniensibus agentes, inimicis quidem meis, 're per ipsos tentata, potentiam; mihi ve-

‘ ro, ignominiam conciliaſtis. Et propterea,
‘ cum in eo, quod ad Mantineorum et Ar-
‘ givorum partes transierim, tum etiam in
‘ caeteris rebus, in quibus ego vobis ſum ad-
‘ verſatus, a me jure laeſi fuiſtis. Quare ſi
‘ quis tunc, dum damnum acciperet, imme-
‘ rito mihi iraſcebatur, nunc *rem* cum veri-
‘ tate examinans, ſententiam mutet. Aut ſi
‘ quis, quod factionem popularem potius
‘ *quam paucorum factionem* ſectarer, me
‘ *propterea* deteriorem *eſſe* putabat, ne ſic
‘ quidem *iſte* ſe recte *mihi tunc* infenſum
‘ fuiſſe ducat. Semper enim tyrannis fui-
‘ mus infeſti. Quicquid enim tyrannis ad-
‘ verſatur, id populus nominatur. Hinc au-
‘ tem factum eſt, ut popularis imperii tuen-
‘ di ſtudium in animo noſtro permanſerit.
‘ Praeterea quod *noſtra* civitas imperio po-
‘ pulari regeretur, plerumque neceſſe *nobis*
‘ fuit res praeſentes ſequi. Sed tamen in ad-
‘ miniſtranda republica conati ſumus nos
‘ moderatius gerere, quam *popularis* intem-
‘ perantiae conſuetudo ferat. Nam et ma-
‘ jorum et noſtra memoria alii erant, qui
‘ plebem ad deteriora concitabant; qui me
‘ quoque ejecerunt. Nos vero reipublicae

'τες, ἐμοὶ δὲ ἀτιμίαν περιέθετε. καὶ διὰ 'ταῦτα δικαίως ὑπ' ἐμȣ͂, πρός τε τὰ 'Μαντινέων καὶ Αργείων τραπομένου, 'καὶ ὅσα ἄλλα ἠναντιούμην ὑμῖν, ἐβλά-'πτεσθε· καὶ νῦν εἴ τις καὶ τότε ἐν τῷ 'πάσχειν ȣ̓κ εἰκότως ὠργίζετό μοι, μετὰ 'τȣ͂ ἀληθȣ͂ς σκοπῶν ἀναπειθέσθω. ἢ εἴ 'τις, διότι καὶ τῷ δήμῳ προσεκείμην 'μᾶλλον, χείρω με ἐνόμισε, μηδ' οὕτως 'ἡγήσηται ὀρθῶς ἄχθεσθαι. τοῖς γὰρ 'τυράννοις ἀεί ποτε διάφοροί ἐσμεν. πᾶν 'δὲ τὸ ἐναντιούμενον τῷ δυναστεύοντι, δῆ-'μος ὠνόμασαι· καὶ ἀπ' ἐκείνȣ ξυμπα-'ρέμεινεν ἡ προστασία ἡμῖν τȣ͂ πλήθȣς. 'ἅμα δὲ καὶ τῆς πόλεως δημοκρατȣμέ-'νης, τὰ πολλὰ ἀνάγκη ἦν τοῖς παροῦ-'σιν ἕπεσθαι. τῆς δὲ ὑπαρχȣ́σης ἀκο-'λασίας ἐπειρώμεθα μετριώτεροι ἐς τὰ 'πολιτικὰ εἶναι. ἄλλοι δ' ἦσαν ϗ ἐπὶ 'τῶν πάλαι ϗ νῦν οἱ ἐπὶ τὰ πονηρότε-'ρα ἐξῆγον τὸν ὄχλον· οἵπερ καὶ ἐμὲ

‘ ἐξήλασαν. ἡμεῖς δὲ τοῦ ξύμπαντος προέστημεν, δικαιοῦντες, ἐν ᾧ σχήματι μεγίστη ἡ πόλις ἐτύγχανε καὶ ἐλευθερωτάτη οὖσα, καὶ ὅπερ ἐδέξατό τις, τοῦτο ξυνδιασώζειν. ἐπεὶ δημοκρατίαν γε καὶ ἐγιγνώσκομεν οἱ φρονοῦντές τι, καὶ αὐτὸς οὐδενὸς ἂν χεῖρον, ὅσον καὶ λοιδορήσαιμι. ἀλλὰ περὶ ὁμολογουμένης ἀνοίας οὐδὲν ἂν καινὸν λέγοιτο· καὶ τὸ μεθιστάναι αὐτὴν, οὐκ ἐδόκει ἡμῖν ἀσφαλὲς εἶναι, ὑμῶν πολεμίων προσκαθημένων.

ϟ΄. ‘ Καὶ τὰ μὲν ἐς τὰς ἐμὰς διαβολὰς, τοιαῦτα ξυνέβη. περὶ δὲ ὧν ὑμῖν τε βουλευτέον, καὶ ἐμοὶ, εἴ τι πλέον οἶδα, εἰσηγητέον, μάθετε ἤδη. ἐπλεύσαμεν ἐς Σικελίαν, πρῶτον μὲν, εἰ δυναίμεθα, Σικελιώτας καταστρεψόμενοι, μετὰ δ' ἐκείνους αὖθις καὶ Ἰταλιώτας· ἔπειτα καὶ τῆς Καρχηδονίων ἀρχῆς καὶ αὐτῶν ἀποπειράσοντες. εἰ δὲ προχωρήσειε ταῦτα, ἢ

'praefuimus, aequum esse censentes, in qua 'forma civitas maxima atque liberrima fuisset, et quam quis accepisset, hanc *etiam ab* '*eo* conservari. Nam cum *nos omnes*, qui 'aliqua prudentia praediti eramus, popularem statum cognoscebamus, *et quanta sit* '*ejus levitas, ac improbitas, probe sciebamus*, tum vero ipse non deterius, *quam ullus alius hoc noveram:* quo etiam *graviorem injuriam ab eo accepi, propter quam ipsi* '*liberius convicium dicere, ipsumque jure* objurgare possem. Sed de minime dubia *status popularis* amentia nihil novi dici posset. Hunc autem immutare, non videbatur nobis esse tutum, quod vos hostes *quodammodo* obsideretis.

90 'Quod igitur attinet ad meas criminationes, haec acciderunt. Jam vero *res*, 'de quibus et vobis *est* consultandum, et 'mihi (si quid melius, *quam vos*, novi) agendum, cognoscite. In Siciliam eo animo trajecimus, primum quidem, ut Sicilienses, si 'possemus, in nostram potestatem redigeremus, mox vero post illos, et Italos. Deinde ut etiam illos, qui Carthaginiensium imperio parent, atque adeo ipsos *Carthagi-*

'*nienses* ut tentaremus. Quod si haec *nobis* 'successissent, aut omnia, aut etiam plera-'que, tunc vero Peloponnesum aggredi 'statueramus; universis Graecorum copiis, 'quas nobis illinc adjunxissemus, adductis, 'multisque barbaris mercede conductis, et 'Iberis, et aliis, qui *omnium* barbarorum in 'illis regionibus habitantium sine contro-'versia bellicosissimi nunc habentur: aedi-'ficatis etiam permultis triremibus, praeter 'nostras (quod Italia magnam materiae co-'piam habeat) quibus Peloponnesum cir-'cumcirca obsidentes, et peditatu pariter a 'terra *invadentes, his* subsidiis, urbium aliis 'quidem per vim captis, aliis vero circum-'vallatis, sperabamus fore, ut *eam* facile de-'bellaremus, postea vero totius etiam Grae-'ciae imperio potiremur. Pecuniam vero et 'commeatum, ut res illas, *quas animo con-'ceperamus,* commodius perageremus, *illa* 'ipsa regionum illarum oppida *nobis* ad-'juncta, praeter hujus regionis proventus, '*quibus sine negotio frui potuissemus, nobis* 'erant abunde suppeditatura.

91. 'Quae igitur fuerint nostra consilia

‘ πάντα ἢ καὶ τὰ πλείω, ἤδη τῇ Πελοποννήσῳ ἐμέλλομεν ἐπιχειρήσειν, κομίσαντες ξύμπασαν μὲν τὴν ἐκεῖθεν προσγενομένην δύναμιν τῶν Ἑλλήνων, πολλοὺς δὲ βαρβάρους μισθωσάμενοι, καὶ Ἴβηρας, καὶ ἄλλους τῶν ἐκεῖ ὁμολογουμένως νῦν βαρβάρων μαχιμωτάτους· τριήρεις τε πρὸς ταῖς ἡμετέραις πολλὰς ναυπηγησάμενοι (ἐχούσης τῆς Ἰταλίας ξύλα ἄφθονα) οἷς τὴν Πελοπόννησον πέριξ πολιορκοῦντες, καὶ τῷ πεζῷ ἅμα ἐκ γῆς ἀφορμαῖς, τῶν πόλεων τὰς μὲν βίᾳ λαβόντες, τὰς δ' ἐντειχισάμενοι, ῥᾳδίως ἠλπίζομεν καταπολεμήσειν, καὶ μετὰ ταῦτα καὶ τοῦ ξύμπαντος Ἑλληνικοῦ ἄρξειν. χρήματα δὲ καὶ σῖτον, ὥστε εὐπορώτερον γίγνεσθαι τινὰ αὐτῶν, αὐτὰ τὰ προσγενόμενα ἐκεῖθεν χωρία ἔμελλε διαρκῆ ἄνευ τῆς ἐνθένδε προσόδου παρέξειν.

ϟα'. ‘ Τοιαῦτα μὲν περὶ τοῦ νῦν οἰ-

‘ χομένου στόλου παρὰ τοῦ τὰ ἀκριβέστατα ‘ εἰδότος, ὡς διενοήθημεν, ἀκηκόατε· καὶ ὅσοι ‘ ὑπόλοιποι στρατηγοὶ, ἢν δύνωνται, ὁμοίως ‘ αὐτὰ πράξουσιν. ὡς δὲ εἰ μὴ βοηθήσετε ‘ οὐ περιέσται τἀκεῖ, μάθετε ἤδη. Σικελι- ‘ ῶται γὰρ ἀπειρότεροι μέν εἰσιν, ὅμως ‘ δ᾽ ἂν ξυστραφέντες ἀθρόοι, καὶ νῦν ἔτι ‘ περιγένοιντο. Συρακούσιοι δὲ μόνοι, μά- ‘ χῃ τε ἤδη πανδημεὶ ἡσσημένοι, καὶ ναυ- ‘ σὶν ἅμα κατειργόμενοι, ἀδύνατοι ἔσον- ‘ ται τῇ νῦν Ἀθηναίων ἐκεῖ παρασκευῇ ‘ ἀντισχεῖν. καὶ εἰ αὕτη ἡ πόλις ληφθή- ‘ σεται, ἔχεται καὶ ἡ πᾶσα Σικελία, καὶ ‘ εὐθὺς καὶ Ἰταλία. καὶ ὃν ἄρτι κίνδυνον ‘ ἐκεῖθεν προεῖπον, οὐκ ἂν διὰ μακροῦ ὑμῖν ‘ ἐπιπέσοι. ὥστε μὴ περὶ τῆς Σικελίας ‘ τὶς οἰέσθω μόνον βουλεύειν, ἀλλὰ καὶ ‘ περὶ τῆς Πελοποννήσου, εἰ μὴ ποιήσετε ‘ τάδε ἐν τάχει. στρατιάν τε ἐπὶ νεῶν ‘ πέμψετε τοιαύτην ἐκεῖσε, οἵτινες αὐτέ- ‘ ρεται κομισθέντες, καὶ ὁπλιτεύσουσιν εὐθύς

de claſſe nunc *in Siciliam* profecta, ex homine, qui res iſtas exploratiſſimas habet, audiſtis. Et duces, quotquot *illic ſunt* reliqui, aeque *ac ſi ego quoque illic eſſem* haec, ſi poſſint, peragent. Quod autem et res illae ſalvae eſſe nequeant, niſi ſuccurratis, jam diſcite. Sicilienſes enim, ſunt illi quidem imperiti: ſed tamen, ſi frequentes in unum coëant, nunc etiam ſuperſtites eſſe poterunt. Syracuſani vero ſoli, quod et proelio, ad quod maximas copias ex omni totius populi ordine ac aetate collectas duxerant, *ab Athenienſibus* ſuperati fuerint, et claſſe ſimul *ab iisdem* coërceantur, Athenienſium apparatui, qui nunc illic eſt, reſiſtere non poterunt. Quod ſi haec urbs capiatur, reliqua etiam Sicilia, mox et Italia occupabitur. Atque periculum, quod illinc *vobis impendere* modo praedixi, non multo poſt in vos irruet. Quare nemo de Sicilia tantum, ſed etiam de Peloponneſo *ſe* conſultare putet, niſi haec celeriter feceritis. Eum autem exercitum in naves impoſitum illuc mittetis, *qui collectus erit ex iis*, qui *eo* delati, iidem et remiges et

'mox milites erunt: et (quod ipso exercitu 'longe utilius esse puto) virum Spartanum 'imperatorem, ut et illos, qui adsunt, in of'ficio contineat, et illos, qui *adesse* recu'sant, *ad officium* compellat. Sic enim et 'qui vobis amici sunt, majorem habebunt 'fiduciam, et qui animo sunt dubio, minus 'timide *ad vos* accedent. Et quod attinet 'ad hujus regionis loca, oportet *vos* simul 'hinc *Atheniensibus* apertius bellum infer're, ut et Syracusani, existimantes vos *de* '*sua salute* solicitos esse, magis *et alacrius* '*Atheniensibus* resistant, et Athenienses 'aliud auxilium suis *in Siciliam* minus mit'tant. Deceleam autem, quae est in Attica, 'oportet munire, quod Athenienses perpe'tuo praecipue formidant, et hoc solum '*incommodum* in bello *se* non expertos esse 'putant. Et sane quis ita certissimis damnis 'hostes afficiat, si quae maxime ipsos for'midare senserit, haec ipse plane comperta 'habens, *ipsis* inferat. Verisimile enim est, 'singulos ipsorum mala, unde periculum 'aliquod impendeat, optime cognoscere, ac 'formidare. Commoda autem, quae ex hac

καὶ (ὃ τῆς στρατιᾶς ἔτι χρησιμώτερον εἶναι νομίζω) ἄνδρα Σπαρτιάτην ἄρχοντα, ὡς ἂν τούς τε παρόντας ξυντάξῃ, καὶ τοὺς μὴ ἐθέλοντας προσαναγκάσῃ. οὕτω γὰρ οἵ τε ὑπάρχοντες ὑμῖν φίλοι θαρσήσουσι μᾶλλον, καὶ οἱ ἐνδοιάζοντες, ἀδεέστερον προσίασι. καὶ τὰ ἐνθάδε χρὴ ἅμα φανερώτερον ἐκπολεμεῖν, ἵνα Συρακούσιοί τε, νομίζοντες ὑμᾶς ἐπιμελεῖσθαι, μᾶλλον ἀντέχωσι, καὶ Ἀθηναῖοι τοῖς ἑαυτῶν ἧσσον ἄλλην ἐπικουρίαν πέμπωσι. τειχίζειν δὲ χρὴ Δεκέλειαν τῆς Ἀττικῆς, ὅπερ Ἀθηναῖοι μάλιστα ἀεὶ φοβοῦνται, καὶ μόνου αὐτοῦ νομίζουσι τῶν ἐν τῷ πολέμῳ οὐ διαπεπειρᾶσθαι. βεβαιότατα δ' ἄν τις οὕτω τοὺς πολεμίους βλάπτοι, εἰ ἃ μάλιστα δεδιότας αὐτοὺς αἰσθάνοιτο, ταῦτα σαφῶς πυνθανόμενος ἐπιφέροι. εἰκὸς γὰρ αὐτοὺς ἀκριβέστατα ἑκάστους τὰ σφέτερα αὐτῶν δεινὰ ἐπισταμένους φοβεῖσθαι. ἃ δ' ἐν τῇ ἐπιτειχίσει αὐτοὶ

‘ ὠφελέμενοι τὲς ἐναντίες κωλύσετε, πολλὰ παρεὶς, τὰ μέγιστα κεφαλαιώσω. οἷς τε γὰρ ἡ χώρα κατεσκεύασται, τὰ πολλὰ πρὸς ὑμᾶς, τὰ μὲν ληφθέντα, τὰ δ' αὐτόματα ἥξει. καὶ τὰς τὲ Λαυρείε τῶν ἀργυρείων μετάλλων προσόδες, καὶ ὅσα ἀπὸ γῆς καὶ δικαστηρίων νῦν ὠφελᾶνται, εὐθὺς ἀποστερήσονται. μάλιστα δὲ τῆς ἀπὸ τῶν ξυμμάχων προσόδου ἧσσον διαφορεμένης, οἳ τὰ παρ' ὑμῶν νομίσαντες ἤδη κατὰ κράτος πολεμεῖσθαι, ὀλιγωρήσεσι.

48. ‘ Γίγνεσθαι δέ τι αὐτῶν καὶ ἐν τάχει καὶ προθυμότερον, ἐν ὑμῖν ἐστιν, ὦ Λακεδαιμόνιοι. ἐπεὶ ὥς γε δυνατὰ, καὶ ὐχ ἁμαρτήσεσθαι οἶμαι γνώμης, πάνυ θαρσῶ· καὶ χείρων ὐδενὶ ἀξιῶ δοκεῖν ὑμῶν εἶναι, εἰ τῇ ἐμαυτὲ μετὰ τῶν πολεμιωτάτων, φιλόπολις ποτὲ δοκῶν εἶναι, νῦν ἐγκρατῶς ἐπέρχομαι· ὐδὲ ὑποπλεύεσθαί με εἰς τὴν φυγαδικὴν προθυ-

'munitione exſtructa *vos* ipſi percipietis, et '*quibus* adverſarios *frui* prohibebitis, ut 'multa omittam, ea, quae maxima ſunt, 'ſummatim dicam. Nam et ea, quibus *ip-'ſorum* ager eſt inſtructus, pleraque, partim 'quidem *a vobis per vim* capta, partim ve-'ro ſua ſponte in veſtram poteſtatem veni-'ent. Et proventibus, quos percipiunt ex 'argenti ſecturis, quae ſunt in Laurio *mon-'te*, et commodis, quaecunque nunc ex agro 'judiciisque capiunt, ſtatim privabuntur. 'Praecipue vero *graviſſimum detrimentum* '*capient*, ſi a ſociis vectigalia non afferan-'tur, qui, exiſtimantes bellum a vobis acri-'ter jam adminiſtrari, *ipſos* negligent.

92. 'Quarum rerum ut aliquid mature 'et impigre fiat, in vobis eſt ſitum, Lace-'daemonii. Nam *haec* fieri poſſe (exiſtimo 'autem fore, ut opinione minime fallar) 'prorſus confido. Sed *a vobis* peto, ne cui-'quam veſtrum deterior eſſe videar, ſi cum 'infeſtiſſimis *meae patriae* hoſtibus, ego, 'qui quondam patriae amans habitus ſum, 'jam contra meam ipſius *patriam* acerrime 'tendam: neve oratio mea veniat in ſuſpi-'cionem ſtudii, quo exſules uti ſolent, *ut* '*hac ſua animorum alacritate, quam orati-*

' *one demonstrant, eorum, apud quos verba* ' *faciunt, benevolentiam sibi concilient.* Ex- ' sul enim sum propter improbitatem illo- ' rum, qui *urbe me* expulerunt: sed non a ' vestra (si mihi credideritis) utilitate *exsulo.* ' Neque vero vos, qui *nobis* hostibus ali- ' quando nocuistis, mihi pro hostibus magis ' estis habendi, quam qui amicos coëgerunt ' hostes fieri. Et amorem in patriam reti- ' neo, non quum *a meis civibus* injuriam ' accipio: sed quum in republica tuto vive- ' bam. Neque existimo me bellum inferre ' ei, quae adhuc patria *mihi* sit; imo vero ' potius eam, quae *mihi* nulla est, recupe- ' rare. Atque is vere est patriae amans, non ' qui suam, quam injuste amisit, non inva- ' dit: sed qui eam, propter illius desideri- ' um, quavis ratione recuperare conatur. ' Quamobrem, Lacedaemonii, a vobis peto, ' ut opera mea et in periculis et in omnibus ' laboribus intrepide utamini: et sciatis id, ' quod ab omnibus passim jactatur, si, dum ' hostis essem *vobis*, vehementer nocui, me ' etiam, si *vobis* amicus sim, multum *vobis* ' prodesse posse; idque *eo magis*, quo *magis* ' res quidem Atheniensium cognitas habeo,

‘ μίαν τὸν λόγον. Φυγάς τε γάρ εἰμι
‘ τῆς τῶν ἐξελασάντων πονηρίας, καὶ οὐ
‘ τῆς ὑμετέρας, ἢν πείθησθέ μοι, ὠφε-
‘ λείας. καὶ πολεμιώτεροι οὐχ οἱ τοὺς πο-
‘ λεμίους που βλάψαντες ὑμεῖς, ἢ οἱ τοὺς
‘ φίλους ἀναγκάσαντες πολεμίους γενέσθαι.
‘ τό, τε φιλόπολι, οὐκ ἐν ᾧ ἀδικοῦμαι
‘ ἔχω, ἀλλ' ἐν ᾧ ἀσφαλῶς ἐπολιτεύθην.
‘ οὐδ' ἐπὶ πατρίδα οὖσαν ἔτι ἡγοῦμαι ἰέναι,
‘ πολὺ δὲ μᾶλλον τὴν οὐκ οὖσαν ἀνα-
‘ κτᾶσθαι. καὶ φιλόπολις οὗτος ὀρθῶς, οὐχ
‘ ὃς ἂν τὴν ἑαυτοῦ ἀδίκως ἀπολέσας μὴ
‘ ἐπίῃ, ἀλλ' ὃς ἂν ἐκ παντὸς τρόπου, διὰ
‘ τὸ ἐπιθυμεῖν, πειραθῇ αὐτὴν ἀναλα-
‘ βεῖν. οὕτως ἔμοιγε ἀξιῶ ὑμᾶς καὶ ἐς κίνδυ-
‘ νον καὶ ἐς ταλαιπωρίαν πᾶσαν ἀδεῶς
‘ χρῆσθαι, ὦ Λακεδαιμόνιοι· γνόντας τοῦ-
‘ τον δὴ τὸν ὑφ' ἁπάντων προβαλλόμενον
‘ λόγον, ὡς εἰ πολέμιός γε ὢν σφόδρα ἔ-
‘ βλαπτον, καὶ ἂν φίλος ὢν ἱκανῶς ὠφε-
‘ λοίην· ὅσῳ τὰ μὲν Ἀθηναίων οἶδα, τὰ

" δ' ὑμέτερα εἴκαζον. καὶ αὐτοὺς νῦν νομί-
" σαντας περὶ μεγίστων δὴ τῶν διαφερόντων
" βουλεύεσθαι, μὴ ἀποκνεῖν τὴν ἐς τὴν Σι-
" κελίαν τε καὶ ἐς τὴν Ἀττικὴν στρατείαν·
" ἵνα τά τε ἐκεῖ βραχεῖ μορίῳ ξυμπαρα-
" γενόμενοι μεγάλα σώσητε, καὶ Ἀθηναίων
" τήν τε οὖσαν καὶ τὴν μέλλουσαν δύναμιν
" καθέλητε, καὶ μετὰ ταῦτα αὐτοί τε ἀ-
" σφαλῶς οἰκῆτε, καὶ τῆς ἁπάσης Ἑλλά-
" δος ἑκούσης, καὶ οὐ βίᾳ, κατ' εὔνοιαν δὲ
" ἡγήσησθε.'

ϞΓ'. Ὁ μὲν Ἀλκιβιάδης τοσαῦτα εἶπεν. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, διανοούμενοι μὲν καὶ αὐτοὶ πρότερον στρατεύειν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, μέλλοντες δὲ ἔτι καὶ περιορώμενοι, πολλῷ μᾶλλον ἐπεῤῥώσθησαν, διδάξαντος ταῦτα ἕκαστα αὐτοῦ, καὶ νομίσαντες παρὰ τοῦ σαφέστατα εἰδότος ἀκηκοέναι. ὥστε τῇ ἐπιτειχίσει τῆς Δεκελείας προσεῖχον ἤδη τὸν νοῦν, καὶ τὰ παραυτίκα καὶ τοῖς ἐν τῇ Σικελίᾳ πέμπειν τινὰ τιμωρίαν. καὶ Γυ-

'veſtras vero conjecturis aſſequebar. A vobis etiam *peto,* ut, cum nunc de maximi momenti rebus conſultari ſentiatis, ne expeditionem in Siciliam atque in Atticam ſuſcipere vos pigeat. ut exigua manu *illuc* una profecti, res magnas, quae illic ſunt, conſervetis; et Athenienſium potentiam, et praeſentem et futuram, evertatis: et in poſterum ipſi tuto *in veſtris ſedibus* habitetis, et univerſae Graeciae non invitae, ſed voluntariae, et per benevolentiam imperium obtineatis.

93. Atque Alcibiades quidem haec dixit. Lacedaemonii vero, cum et ipſi jam ante bellum Athenis inferre cogitarent, ſed adhuc cunctarentur; et occaſionem obſervarent, *tunc* multo magis confirmati ſunt, poſtquam ipſe haec ſingula docuit, quod exiſtimarent, ſe audiſſe ab eo, qui planiſſime noſſet. Quamobrem animum jam appulerunt ad muniendam Deceleam, et ad aliquod auxilium Siculis ſtatim mittendum. Cum au-

tem Gylippum Cleandridae *filium* Syracusanis ducem assignassent, jusserunt *eum* cum ipsis et Corinthiis consultare, operamque dare, ut pro praesenti rerum facultate maximum aliquod auxilium Siculis, idque primo quoque tempore mitteretur. Ille vero Corinthiis imperavit, ut tunc quidem duas naves Asinem ad se mitterent, reliquas vero praepararent, quascunque mittere destinassent, utque, quum tempus adesset, ad navigandum essent paratae. His autem constitutis, Lacedaemone discesserunt. Atheniensium etiam triremis, quam duces ad pecunias et equites *adducendos* miserant, *Athenas* ex Sicilia pervenit. Athenienses vero, cum *postulata suorum ducum* audissent, et commeatum et equitatum exercitui mittere decreverunt. Atque haec hyems exiit, et hujus belli, quod Thucydides conscripsit, decimus septimus annus excessit.

94. Insequentis autem aestatis vere statim ineunte, Athenienses, qui erant in Sicilia, castris e Catana motis, navigarunt ad-

λιππον τὸν Κλεανδρίδου προστάξαντες ἄρχοντα τοῖς Συρακουσίοις, ἐκέλευον μετ' ἐκείνων καὶ τῶν Κορινθίων βουλευόμενον ποιεῖν ὅπη ἐκ τῶν παρόντων μάλιστα καὶ τάχιστα τὶς ὠφέλεια ἥξει τοῖς ἐκεῖ. ὁ δὲ δύο μὲν ναῦς τοὺς Κορινθίους ἤδη ἐκέλευέν οἱ πέμπειν ἐς Ἀσίνην, τὰς δὲ λοιπὰς παρασκευάζεσθαι, ὅσας διανοοῦνται πέμπειν, καὶ ὅταν καιρὸς ᾖ, ἑτοίμας εἶναι πλεῖν. ταῦτα δὲ ξυνθέμενοι ἀνεχώρουν ἐκ τῆς Λακεδαίμονος. ἀφίκετο δὲ καὶ ἡ ἐκ τῆς Σικελίας τριήρης τῶν Ἀθηναίων, ἣν ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ ἐπί τε χρήματα καὶ ἱππέας. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι, ἀκούσαντες, ἐψηφίσαντο τήν τε τροφὴν πέμπειν τῇ στρατιᾷ, καὶ τοὺς ἱππέας. καὶ ὁ χειμὼν ἐτελεύτα· καὶ ἕβδομον καὶ δέκατον ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα τῷδε, ὃν Θουκυδίδης ξυνέγραψεν.

ϟδ'. Ἅμα δὲ τῷ ἦρι εὐθὺς ἀρχομένῳ, τοῦ ἐπιγιγνομένου θέρους, οἱ ἐν τῇ Σικελίᾳ Ἀθηναῖοι, ἄραντες ἐκ τῆς Κατάνης, παρέ-

πλευσαν ἐπὶ Μεγάρων τῶν ἐν τῇ Σικελίᾳ, οὓς ἐπὶ Γέλωνος τοῦ τυράννου (ὥσπερ καὶ πρότερόν μοι εἴρηται) ἀναστήσαντες Συρακούσιοι, αὐτοὶ ἔχουσι τὴν γῆν. ἀποβάντες δὲ ἐδήωσαν τούς τε ἀγροὺς, καὶ ἐλθόντες ἐπὶ ἔρυμά τι τῶν Συρακουσίων, καὶ οὐχ ἑλόντες, αὖθις καὶ πεζῇ καὶ ναυσὶ παρακομισθέντες ἐπὶ τὸν Τηρέαν ποταμὸν, τό, τε πεδίον ἀναβάντες ἐδήουν, καὶ τὸν σῖτον ἐνεπίμπρασαν· καὶ τῶν Συρακουσίων περιτυχόντες τισὶν οὐ πολλοῖς, καὶ ἀποκτείναντές τε τινὰς, καὶ τροπαῖον στήσαντες, ἀνεχώρησαν ἐπὶ τὰς ναῦς· καὶ ἀποπλεύσαντες ἐς Κατάνην, ἐκεῖθεν δὲ ἐπισιτισάμενοι, πάσῃ τῇ στρατιᾷ ἐχώρουν ἐπὶ Κεντόριπα Σικελῶν πόλισμα, καὶ προσαγαγόμενοι ὁμολογίᾳ, ἀπῄεσαν, πιμπράντες ἅμα τὸν σῖτον τῶν τε Ινησσαίων καὶ τῶν Ὑβλαίων· καὶ ἀφικόμενοι ἐς Κατάνην, καταλαμβάνουσι τούς τε ἱππέας ἥκοντας ἐκ τῶν Αθηνῶν πεντήκοντα καὶ διακοσίους, ἄνευ τῶν ἵππων, μετὰ σκευῆς, ὡς αὐτόθεν

versus Megara, quae sunt in Sicilia, unde (quemadmodum et prius a me commemoratum est) Syracusani, pulsis sub Gelone tyranno cultoribus, agrum ipsi habent. Exscensu autem ex navibus in terram facto, et agros *Megarensium* vastarunt, et ad quandam Syracusanorum munitionem profecti, cum eam non expugnassent, rursus et itinere pedestri et navibus ad Teream fluvium se receperunt, et cum in campestria ascendissent, *ea* vastarunt, et frumentum incenderunt. Et cum incidissent in nonnullos Syracusanos, quorum numerus non erat magnus, et *eorum* aliquot interfecissent, et tropaeum erexissent, ad classem redierunt. Et Catanam reversi, et illinc assumtis cibariis *ad profectionem necessariis*, cum omnibus copiis adversus Centoripa Siculorum oppidum iverunt, eoque per deditionem certis conditionibus factam in suam potestatem redacto, discesserunt, et dum iter facerent, segetes Inessaeorum et Hyblaeorum incenderunt. Catanam autem reversi offendunt equites ducentos quinquaginta, Athenis profectos, sine equis, ac cum illorum cultu, quod ipsam Siciliam equos suppedi-

taturam putarent; et equeſtres ſagittarios triginta, et trecenta argenti talenta, *Athenis advecta.*

95. Eodem vere, Lacedaemonii, expeditione adverſus Argos ſuscepta, progreſſi quidem ſunt ad Cleonas uſque: ſed, facto terrae-motu, *domum* redierunt. Poſtea vero Argivi, irruptione in agrum Thyreaticum *ſuo* finitimum facta, magnam Lacedaemoniorum praedam ceperunt, quae talentis non minus viginti quinque vendita fuit. Neque multo poſt, eadem aeſtate, populus Theſpienſis impetum fecit in Magiſtratus: ſed rerum non eſt potitus. Sed cum Athenienſes opem *ipſi populo* tuliſſent, partim quidem comprehenſi fuerunt, partim vero Athenas confugerunt.

96. Eadem aeſtate Syracuſani, cum intellexiſſent Athenienſibus veniſſe equites, et jam adverſus ſe venire ſtatuiſſe, exiſtimantes, ſi Athenienſes non occupaſſent Epipolas, locum praeruptum, et urbi imminentem, ſe non facile circumvallatum iri, ne ſi proelio quidem ſuperati fuiſſent; adi-

ἵππων ποριϛθησομένων. καὶ ἱπποτοξότας τριάκοντα, καὶ τάλαντα ἀργυρίου τριακόσια.

Ϟέ. Τοῦ δ' αὐτοῦ ἦρος, καὶ ἐπ' Ἄργος στρατεύσαντες Λακεδαιμόνιοι, μέχρι μὲν Κλεωνῶν ἦλθον, σεισμοῦ δὲ γενομένου ἀπεχώρησαν. καὶ Ἀργεῖοι μετὰ ταῦτα ἐσβαλόντες ἐς τὴν Θυρεᾶτιν ὅμορον οὖσαν, λείαν τῶν Λακεδαιμονίων πολλὴν ἔλαβον, ἣ ἐπράθη ταλάντων οὐκ ἔλαττον πέντε καὶ εἴκοσι. καὶ ὁ Θεσπιέων δῆμος ἐν τῷ αὐτῷ θέρει, οὐ πολὺ ὕστερον ἐπιθέμενος τοῖς τὰς ἀρχὰς ἔχουσιν, οὐ κατέσχεν· ἀλλὰ βοηθησάντων Ἀθηναίων, οἱ μὲν ξυνελήφθησαν, οἱ δ' ἐξέπεσον Ἀθήναζε.

Ϟϛ'. Καὶ οἱ Συρακούσιοι τοῦ αὐτοῦ θέρους ὡς ἐπύθοντο τούς τε ἱππέας ἥκοντας τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ μέλλοντας ἤδη ἐπὶ σφᾶς ἰέναι, νομίσαντες, ἐὰν μὴ τῶν Ἐπιπολῶν κρατήσωσιν οἱ Ἀθηναῖοι, χωρίου ἀποκρήμνου τε καὶ ὑπὲρ τῆς πόλεως εὐθὺς κειμένου, οὐκ ἂν ῥᾳδίως σφᾶς, οὐδ' εἰ κρατοῖντο μάχῃ, ἀπο-

τειχισθῆναι, διενοῦντο τὰς προσβάσεις αὐτῶν φυλάσσειν, ὅπως μὴ κατὰ ταύτας λάθωσι σφᾶς ἀναβάντες οἱ πολέμιοι. οὐ γὰρ ἂν ἄλλῃ γε αὐτοὺς δυνηθῆναι. ἐξήρτηται γὰρ τὸ ἄλλο χωρίον, καὶ μέχρι τῆς πόλεως ἐπικλινές τε ἐστὶ, καὶ ἐπιφανὲς πᾶν εἴσω· καὶ ὠνόμασται ὑπὸ τῶν Συρακουσίων, διὰ τὸ ἐπιπολῆς τοῦ ἄλλου εἶναι, Επιπολαί. καὶ οἱ μὲν ἐξελθόντες πανδημεὶ ἐς τὸν λειμῶνα, παρὰ τὸν Αναπον ποταμὸν, ἅμα τῇ ἡμέρᾳ (ἐτύγχανον γὰρ αὐτοῖς καὶ οἱ περὶ τὸν Ἑρμοκράτην στρατηγοὶ ἄρτι παρειληφότες τὴν ἀρχὴν) ἐξέτασίν τε ὅπλων ἐποιοῦντο, καὶ ἑπτακοσίους λογάδας τῶν ὁπλιτῶν ἐξέκριναν πρότερον, ὧν ἦρχε Διόμιλος φυγὰς ἐξ Ανδρου. ὅπως τῶν τε Επιπολῶν εἴησαν φύλακες, καὶ ἢν ἐς ἄλλο τι δέῃ, ταχὺ ξυνεστῶτες παραγίγνωνται.

Ϟζ'. Οἱ δὲ Αθηναῖοι ταύτης τῆς νυκτὸς τῇ ἐπιγιγνομένῃ ἡμέρᾳ ἐξητάζοντο, καὶ ἔλαθον αὐτοὺς παντὶ ἤδη τῷ στρατεύματι ἐκ

tus; qui ad ipſas *Epipolas* patebant, *praeſidio* tueri conſtituerunt, ne per hos hoſtes clam ſe aſcenderent. nulla enim alia parte ipſos *illuc aſcendere* poſſe *perſuaſum habebant*. Nam reliquae illius collis partes ſunt altae, et ad urbem uſque declives, et introrſus omnino patentes. Et *locus iſte* a Syracuſanis *ideo* vocatus eſt Epipolae, quod ſupra caetera loca emineat. Atque hi quidem cum univerſis totius populi copiis, ſimulac dies illuxit, in pratum, juxta Anapum fluvium, egreſſi (jam enim Hermocrates imperator ejusque collegae imperium acceperant) exercitum recenſuerunt: et prius ex omni gravis armaturae numero ſeptingentos eximiae virtutis viros delegerunt, quibus Diomilus Andrius exſul praeerat, ut et Epipolis eſſent praeſidio, et, ſi ad aliquid aliud *peragendum, ipſorum opera* opus eſſet, in unum congregati, celeriter adeſſent.

97. Poſtridie autem hujus noctis Athenienſes exercitum luſtrarunt, et jam cum univerſis copiis e Catana profecti, ad locum

nomine Leonem, ab Epipolis sex septemve stadiis distantem, clam ipsis *Syracusanis* appulerunt, et peditatum in terram exposuerunt, et cum classe Thapsum subierunt. Est autem peninsula, quae angusto terrae limite in mare prominet; neque, sive mari, sive terra, multum a Syracusis distat. Nauticus autem Atheniensium exercitus in hac Thapso, angusto *ejus* terrae limite circumvallato, quievit. Sed peditatus cursu confestim ad Epipolas contendit, et per Euryelum *illuc* ocius ascendit, *et occupavit*, priusquam Syracusani e prato, ubi recensio fiebat, cognita *re* adessent. Accurrerunt autem ad opem *Epipolis* ferendam cum alii, quanta maxima quisque celeritate poterat, tum etiam illi septingenti, quibus Diomilus praeerat. Interjacebat autem inter pratum, et locum, ubi cum hoste manus conseruerunt, spatium non minus quinque ac viginti stadiorum. Hoc igitur modo, perturbatis ordinibus, Syracusani impressione in ipsos facta, et ad Epipolas proelio victi, in urbem redi-

τῆς Κατάνης σχόντες κατὰ τὸν Λέοντα καλούμενον, (ὃς ἀπέχει τῶν Ἐπιπολῶν ἓξ ἢ ἑπτὰ σαδίους) καὶ τοὺς πεζοὺς ἀποβιβάσαντες, ταῖς τε ναυσὶν ἐς τὴν Θάψον καθορμισάμενοι. ἔσι δὲ χερσόνησος μὲν ἐν σενῷ ἰσθμῷ, προύχουσα ἐς τὸ πέλαγος, τῆς δὲ Συρακουσίων πόλεως οὔτε πλοῦν οὔτε ὁδὸν πολλὴν ἀπέχει, καὶ ὁ μὲν ναυτικὸς σρατὸς τῶν Ἀθηναίων ἐν τῇ Θάψῳ διασαυρωσάμενος τὸν ἰσθμὸν, ἡσύχαζεν. ὁ δὲ πεζὸς ἐχώρει εὐθὺς δρόμῳ πρὸς τὰς Ἐπιπολὰς, καὶ φθάνει ἀναβὰς κατὰ τὸ Εὐρύηλον, πρὶν τοὺς Συρακουσίους αἰσθομένους ἐκ τοῦ λειμῶνος τῆς ἐξετάσεως, παραγενέσθαι. ἐβοήθουν δὲ οἵ τε ἄλλοι, ὡς ἕκασος τάχους εἶχε, καὶ οἱ περὶ τὸν Διόμιλον ἑπτακόσιοι. σάδιοι δὲ, πρὶν προσμίξαι ἐκ τοῦ λειμῶνος, ἐγίγνοντο αὐτοῖς οὐκ ἔλασσον ἢ πέντε καὶ εἴκοσι. προσπεσόντες οὖν αὐτοῖς τοιούτῳ τρόπῳ ἀτακτότερον, καὶ μάχῃ νικηθέντες οἱ Συρακούσιοι ἐπὶ ταῖς Ἐπιπολαῖς, ἀνεχώρησαν ἐς τὴν

πόλιν. κ̀ ὅ τε Διόμιλος ἀποθνήσκει, κ̀ τῶν ἄλλων ὡς τριακόσιοι. κ̀ μετὰ τȣ̃το οἱ Αθηναῖοι τροπαῖόν τε ϛήσαντες, κ̀ τȣ̀ς νεκρȣ̀ς ὑποσπόνδȣς ἀποδόντες τοῖς Συρακȣσίοις, πρὸς τὴν πόλιν αὐτὴν τῇ ὑϛεραίᾳ ἐπικαταβάντες, ὡς οὐκ ἐπεξήεσαν αὐτοῖς, ἐπαναχωρήσαντες Φρȣ́ριον ἐπὶ τῷ Λαβδάλῳ ᾠκοδόμησαν, ἐπ᾽ ἄκροις τοῖς κρημνοῖς τῶν Επιπολῶν, ὁρῶν πρὸς τὰ Μέγαρα· ὅπως εἴη αὐτοῖς, ὁπότε προσίοιεν ἢ μαχȣ́μενοι ἢ τειχιȣ̃ντες, τοῖς τε σκεύεσι κ̀ τοῖς χρήμασιν ἀποθήκη.

ϟη΄. Καὶ ȣ̓ πολλῷ ὕϛερον αὐτοῖς ἦλθον ἔκ τε Εγέϛης τριακόσιοι, κ̀ Σικελῶν κ̀ Ναξίων κ̀ ἄλλων τινῶν ὡς ἑκατόν. κ̀ Αθηναίων ὑπῆρχον πεντήκοντα κ̀ διακόσιοι, οἱ ἵππȣς τȣ̀ς μὲν παρ᾽ Εγεϛαίων καὶ Καταναίων ἔλαβον, τȣ̀ς δ᾽ ἐπρίαντο· καὶ ξύμπαντες, πεντήκοντα κ̀ ἑξακόσιοι ἱππεῖς ξυνελέγησαν. κ̀ καταϛήσαντες ἐν τῷ Λαβδάλῳ φυλακὴν, ἐχώρουν πρὸς τὴν Συκῆν

erunt: et cum Diomilus, tum etiam ex aliis, circiter trecenti ceciderunt. Poſtea vero Athenienſes, cum tropaeum erexiſſent, et, fide publica interpoſita, Syracuſanis mortuos reddidiſſent, poſtridie ad ipſam urbem deſcenderunt: ſed cum *Syracuſani* adverſus eos non prodiſſent, egreſſi caſtellum ad Labdalum, in ſumma Epipolarum crepidine Megara verſus ſpectans, excitarunt, ut ipſis locus eſſet, in quo et inſtrumenta et pecunias reponerent, quotiescunque vel ad pugnandum, vel ad aliquam munitionem exſtruendam prodirent.

98. Nec multo poſt ad ipſos venerunt cum ex Egeſta trecenti *equites*, tum Siculorum, Naxiorum, et aliorum quorundam, circiter centum. Athenienſium vero fuerunt ducenti et quinquaginta; qui partim ab Egeſtaeis et Catanaeis equos acceperunt, partim vero coëmerunt. Univerſorum autem equitum, qui collecti fuerunt, ſumma exſtitit ſexcentorum et quinquaginta. Athenienſes igitur, cum praeſidium in Labdalo collocaſſent, adverſus Sycam iverunt;

ubi confidentes murorum ambitum celeriter aedificarunt. Hac autem aedificationis celeritate terrorem Syracusanis incusserunt. Quamobrem adversus *hostem* progressi, proelium committere, neque *rem* negligere in animo habebant. Sed cum utrinque acies inter se adversae jam instruerentur, Syracusanorum duces animadvertentes suum exercitum esse dissipatum, nec in ordinem facile redigi posse, *eum* in urbem reduxerunt, excepta quadam equitum parte. Isti enim remanserunt, ut impedirent Athenienses, ne lapides ferrent, neve longius vagarentur. Sed Atheniensium una gravis armaturae cohors, et cum ea omnes equites, impressione in Syracusanorum equitatum facta, *eum* in fugam verterunt; et nonnullos interfecerunt, hujusque proelii equestris tropaeum statuerunt.

99. Postridie vero Atheniensium alii quidem, ambitum muri Boream versus spectantis exstruebant; alii vero, lapides et ligna comportabant, et in loco, qui Trogilus vo-

οἱ Ἀθηναῖοι, ἵνα περ καθεζόμενοι ἐτείχισαν τὸν κύκλον διὰ τάχους. καὶ ἔκπληξιν τοῖς Συρακουσίοις παρέχον τῷ τάχει τῆς οἰκοδομίας· ϗ ἐπεξελθόντες, μάχην διενοοῦντο ποιεῖσθαι, ϗ μὴ περιορᾷν. ϗ ἤδη ἀντιπαρατασσομένων ἀλλήλοις, οἱ τῶν Συρακουσίων στρατηγοὶ, ὡς ἑώρων σφίσι τὸ στράτευμα διεσπασμένον τε ϗ οὐ ῥᾳδίως ξυντασσόμενον, ἀνήγαγον πάλιν ἐς τὴν πόλιν, πλὴν μέρους τινὸς τῶν ἱππέων. οὗτοι δὲ ὑπομένοντες, ἐκώλυον τοὺς Ἀθηναίους λιθοφορεῖν τε ϗ ἀποσκίδνασθαι μακρότερον. ϗ τῶν Ἀθηναίων φυλὴ μία τῶν ὁπλιτῶν, ϗ οἱ ἱππεῖς μετ᾽ αὐτῶν πάντες ἐτρέψαντο τοὺς τῶν Συρακουσίων ἱππέας προσβαλόντες· ϗ ἀπέκτεινάν τε τινὰς, καὶ τροπαῖον τῆς ἱππομαχίας ἔστησαν.

ϟθ'. Καὶ τῇ ὑστεραίᾳ, οἱ μὲν ἐτείχιζον τῶν Ἀθηναίων τὸ πρὸς Βορέαν τοῦ κύκλου τεῖχος· οἱ δὲ, λίθους ϗ ξύλα ξυμφοροῦντες, παρέβαλλον ἐπὶ τὸν Τρωγίλον κα-

λȣ́μενον ἀεὶ ᾗπερ βραχύτατον ἐγίγνετο αὐτοῖς ἐκ τȣ͂ μεγάλȣ λιμένος ἐπὶ τὴν ἑτέραν θάλασσαν τὸ ἀποτείχισμα. οἱ δὲ Συρακȣ́σιοι, ȣ̓χ ἥκιϛα Ἑρμοκράτους τῶν ϛρατηγῶν ἐσηγησαμένȣ, μάχαις μὲν πανδημεὶ πρὸς Ἀθηναίȣς ȣ̓κέτι ἐβȣ́λοντο διακινδυνεύειν, ὑποτειχίζειν δὲ ἄμεινον ἐδόκει εἶναι ᾗ ἐκεῖνοι ἔμελλον ἄξειν τὸ τεῖχος, ϗ εἰ φθάσειαν, ἀποκλείσεις γίγνεσθαι· ϗ [ἅμα] ἐν τȣ́τῳ εἰ ἐπιβοηθοῖεν μέρος ἀντιπέμπειν αὐτȣ̀ς τῆς ϛρατιᾶς, ϗ φθάνειν ἂν τοῖς ϛαυροῖς προκαταλαμβάνοντες τὰς ἐφόδȣς. ἐκείνȣς δὲ ἂν παυομένȣς τȣ͂ ἔργȣ πάντας ἂν πρὸς σφᾶς τρέπεσθαι. ἐτείχιζον ȣ̓͂ν ἐξελθόντες, ἀπὸ τῆς σφετέρας πόλεως ἀρξάμενοι, κάτωθεν τȣ͂ κύκλȣ τῶν Ἀθηναίων, ἐγκάρσιον τεῖχος ἄγοντες, τάς τε ἐλαίας ἐκκόπτοντες τȣ͂ τεμένȣς, ϗ πύργȣς ξυλίνȣς καθιϛάντες. αἱ δὲ νῆες τῶν Ἀθηναίων ȣ̓́πω ἐκ τῆς Θάψȣ περιεπεπλεύκεσαν ἐς τὸν μέγαν λιμένα, ἀλλ' ἔτι αἱ

catur, ſemper deponebant, qua parte, a magno portu *usque* ad alterum mare, muri aedificatio ipſis erat breviſſima. Syracuſani vero, potiſſimum Hermocratis ducis ſuaſu, cum omnibus totius populi viribus cum Athenienſibus pugnare, bellique fortunam periclitari amplius nolebant: ſed viſum eſt ſatius eſſe murum ſubſtruere, qua parte illi ſuum erant ducturi, et, ſi *hoſtem* antevertiſſent, *atque ſuum murum ante ipſius adventum ſubſtruxiſſent, ipſum a ſe* diſcluſum iri *ſperabant.* Simul etiam, ſi interea, *dum opus facerent Athenienſes,* contra veniſſent, ſe adverſus *ipſos,* partem exercitus miſſuros, et aditus mature praeoccupaturos, vallisque munituros. Quod ſi hoſtes ſuas omnes copias contra ſe convertiſſent, *hoc modo putabant* illos opus facere ceſſaturos. Egreſſi igitur, murum aedificare coeperunt, quem, initio ab urbe ſua facto, ſub ambitu muri ab Athenienſibus exſtructi, transverſum duxerunt, exciſis oleis fani, et ligneis turribus *in eo* erectis. Athenienſium enim claſſis in magnum portum ex Thapſo circumvecta non-

dum pervenerat: ſed Syracuſani maris imperium *in locis urbi ſuae vicinis* adhuc obtinebant. Athenienſes vero res neceſſarias itinere terreſtri ex Thapſo *in ſua caſtra* afferebant.

100. Cum autem Syracuſanis vallum murique ſubſtructio ſatis firma eſſe videbantur, nec Athenienſes ad eos impediendos veniſſent, veriti ne *Syracuſani* ſe bifariam diviſos facilius oppugnarent, ſimul etiam ſuam circumvallationem, properantes: Syracuſani quidem, una cohorte ad *ſui* aedificii cuſtodiam relicta, in urbem redierunt. Athenienſes vero ipſorum aquae-ductus fiſtulas, quae per cuniculos aquam ad potandum in urbem ducebant, interciderunt. Et cum obſervaſſent Syracuſanos, partim quidem meridianis horis intra tentoria ſe continentes, partim vero etiam in urbem reverſos, et illos, qui intra vallum erant, negligenter *id* cuſtodientes, trecentos ex ſuis electos et nonnullos ex levi armatura delectos et armatos praemiſerunt, quibus imperarunt, ut ad ſubjectam *hoſtium* munitionem

Συρακούσιοι ἐκράτουν τῶν περὶ τὴν θάλασσαν· κατὰ γῆν δ' ἐκ τῆς Θάψου οἱ Ἀθηναῖοι τὰ ἐπιτήδεια ἐπήγοντο.

ρ'. Ἐπειδὴ δὲ τοῖς Συρακουσίοις ἀρκούντως ἐδόκει ἔχειν ὅσα τε ἐσταυρώθη καὶ ᾠκοδομήθη τοῦ ὑποτειχίσματος, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι αὐτοὺς οὐκ ἦλθον κωλύσοντες, φοβούμενοι μὴ σφίσι δίχα γιγνομένοις ῥᾷον μάχωνται, καὶ ἅμα τὴν καθ' αὐτοὺς περιτείχισιν ἐπειγόμενοι. οἱ μὲν Συρακούσιοι, φυλὴν μίαν καταλιπόντες φύλακα τοῦ οἰκοδομήματος, ἀνεχώρησαν ἐς τὴν πόλιν· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τούς τε ὀχετοὺς αὐτῶν, οἳ ἐς τὴν πόλιν ὑπονομηδὸν ποτοῦ ὕδατος ἠγμένοι ἦσαν, διέφθειραν, καὶ τηρήσαντες τούς τε ἄλλους Συρακουσίους κατὰ σκηνὰς ὄντας ἐν μεσημβρίᾳ, καί τινας καὶ ἐς τὴν πόλιν ἀποκεχωρηκότας, καὶ τοὺς ἐν τῷ σταυρώματι ἀμελῶς φυλάσσοντας, τριακοσίους μὲν σφῶν αὐτῶν λογάδας, καὶ τῶν ψιλῶν τινὰς ἐκλεκτοὺς ὡπλισμένους προὔταξαν θεῖν δρόμῳ ἐξαπιναίως πρὸς τὸ ὑπο-

τείχισμα· ἡ δὲ ἄλλη στρατιὰ δίχα, ἡ μὲν μετὰ τοῦ ἑτέρου στρατηγοῦ πρὸς τὴν πόλιν, εἰ ἐπιβοηθοῖεν, ἐχώρουν, ἡ δὲ, μετὰ τοῦ ἑτέρου πρὸς τὸ σταύρωμα τὸ παρὰ τὴν πυλίδα. καὶ προσβαλόντες οἱ τριακόσιοι αἱροῦσι τὸ σταύρωμα, καὶ οἱ φύλακες αὐτὸ ἐκλιπόντες, κατέφυγον εἰς τὸ προτείχισμα τὸ περὶ τὸν Τεμενίτην. καὶ αὐτοῖς ξυνεπέσον οἱ διώκοντες· καὶ ἐντὸς γενόμενοι, βίᾳ ἐξεκρούσθησαν πάλιν ὑπὸ τῶν Συρακουσίων. καὶ τῶν Αργείων τινὲς αὐτόθι, καὶ τῶν Αθηναίων οὐ πολλοὶ διεφθάρησαν. καὶ ἐπαναχωρήσασα ἡ πᾶσα στρατιὰ τήν τε ὑποτείχισιν καθεῖλον, καὶ τὸ σταύρωμα ἀνέσπασαν· καὶ διεφόρησαν τοὺς σταυροὺς παρ' ἑαυτοὺς, καὶ τροπαῖον ἔστησαν.

ρα΄. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἀπὸ τοῦ κύκλου ἐτείχιζον οἱ Αθηναῖοι τὸν κρημνὸν τὸν ὑπὲρ τοῦ ἕλους, ὃς τῶν Επιπολῶν ταύτῃ πρὸς τὸν μέγαν λιμένα ὁρᾷ, καὶ ᾗπερ αὐτοῖς βραχύτατον ἐγίγνετο καταβᾶσι διὰ τοῦ ὁμα-

cursu repente currerent. Reliquus vero exercitus bifariam *est divisus*, *ejusque* una quidem pars cum altero duce ad urbem contendit, si *forte Syracusani* contra *ipsos ad opem suae munitioni ferendam* accurrerent; altera vero, cum altero *duce contendit* ad vallum portulae vicinum. Hi autem trecenti vallum aggressi capiunt, et custodes, eo deserto, in exteriorem *urbis* munitionem, quae erat in Temenite, confugiunt. Et qui *ipsos* persequebantur, una cum ipsis *illuc* irruperunt; jamque *illuc* ingressi, per vim a Syracusanis *illinc* rejecti fuerunt. ibique nonnulli Argivi et Athenienses non multi occisi fuerunt. Universae autem *Atheniensium* copiae *illinc* reversae, et munitionem substructam diruerunt, et vallum revulserunt; et vallos apud se transportarunt, ac tropaeum erexerunt.

101. Postridie vero ejus diei Athenienses a *muri* ambitu, *quem jam absolverant*, rupem paludi imminentem munire coeperunt, quae ab hac Epipolarum parte magnum portum versus vergit, et qua ipsis, per *locum* planum et paludem in portum descen-

dentibus, breviſſimus muri ambitus erat futurus. Interea vero Syracuſani egreſſi, rurſus et ipſi vallum *transverſum* ducere coeperunt, inchoatum ab urbe, per mediam paludem. ſimul etiam foſſam prope *vallum* duxerunt, ne Athenienſibus murum ad mare usque producere liceret. Illi vero, poſtquam munitionem in *Epipolarum* rupe coeptam abſolverunt, Syracuſanorum vallum, foſſamque rurſus aggredi ſtatuerunt; claſſe quidem ex Thapſo in magnum Syracuſanorum portum circumvehi juſſa. Ipſi vero ſub auroram, cum ab Epipolis in planum deſcendiſſent, et per paludem (qua coenoſa et maxima ſolida erat) ſupra fores aſſeresque ſubſtratos transiſſent, ſub ipſum diluculum capiunt et vallum, praeter exiguam partem, et foſſam; *ſed paulo poſt* et illam partem, quae reliqua erat, ceperunt. Et *ibi* proelium commiſſum eſt, et Athenienſes in eo victores exſtiterunt. Et Syracuſani, qui dextrum cornu tenebant, ad urbem fugerunt;

λοῦ καὶ τοῦ ἕλους ἐς τὸν λιμένα τὸ περιτείχισμα. καὶ οἱ Συρακούσιοι ἐν τούτῳ ἐξελθόντες καὶ αὐτοὶ, ἀπεσταύρουν αὖθις, ἀρξάμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως, διὰ μέσου τοῦ ἕλους· καὶ τάφρον ἅμα παρώρυσσον, ὅπως μὴ οἷόν τε ᾖ τοῖς Αθηναίοις μέχρι τῆς θαλάσσης ἀποτειχίσαι. οἱ δ', ἐπειδὴ τὸ πρὸς τὸν κρημνὸν αὐτοῖς ἐξείργαστο, ἐπιχειροῦσιν αὖθις τῷ τῶν Συρακουσίων σταυρώματι καὶ τάφρῳ, τὰς μὲν ναῦς κελεύσαντες περιπλεῦσαι ἐκ τῆς Θάψου ἐς τὸν μέγαν λιμένα τὸν τῶν Συρακουσίων· αὐτοὶ δὲ περὶ ὄρθρον καταβάντες ἀπὸ τῶν Επιπολῶν ἐς τὸ ὁμαλὸν, καὶ διὰ τοῦ ἕλους, ᾗ πηλῶδες ἦν καὶ στεριφώτατον, καὶ θύρας καὶ ξύλα πλατέα ἐπιθέντες, καὶ ἐπ' αὐτῶν διαβαδίσαντες, αἱροῦσιν ἅμα ἕῳ τό, τε σταύρωμα, πλὴν ὀλίγου, καὶ τὴν τάφρον, καὶ τὸ ὑπολειφθὲν εἷλον. καὶ μάχη ἐγένετο, καὶ ἐν αὐτῇ ἐνίκων οἱ Αθηναῖοι· καὶ τῶν Συρακουσίων, οἱ μὲν τὸ δεξιὸν κέρας ἔχοντες, πρὸς τὴν πόλιν

ἔφυγον, οἱ δ' ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ, παρὰ τὸν ποταμόν· καὶ αὐτοὺς βουλόμενοι ἀποκλείσασθαι τῆς διαβάσεως οἱ τῶν Ἀθηναίων τριακόσιοι λογάδες, δρόμῳ ἠπείγοντο πρὸς τὴν γέφυραν. δείσαντες δὲ οἱ Συρακούσιοι (ἦσαν γὰρ καὶ τῶν ἱππέων αὐτοῖς οἱ πολλοὶ ἐνταῦθα) ὁμόσε χωροῦσι τοῖς τριακοσίοις τούτοις, καὶ τρέπουσί τε αὐτοὺς, καὶ ἐσβάλλουσιν ἐς τὸ δεξιὸν κέρας τῶν Ἀθηναίων. καὶ προσπεσόντων αὐτῶν, ξυνεφοβήθη καὶ ἡ πρώτη φυλακὴ τοῦ κέρως. ἰδὼν δὲ ὁ Λάμαχος, παρεβοήθει ἀπὸ τοῦ εὐωνύμου τοῦ ἑαυτῶν μετὰ τοξοτῶν τε οὐ πολλῶν, καὶ τοὺς Ἀργείους παραλαβών· καὶ ἐπιδιαβὰς τάφρον τινὰ, καὶ μονωθεὶς μετ' ὀλίγων τῶν ξυνδιαβάντων, ἀποθνήσκει αὐτός τε καὶ πέντε ἢ ἓξ τῶν μετ' αὐτοῦ. καὶ τούτους μὲν οἱ Συρακούσιοι εὐθὺς κατὰ τάχος φθάνουσιν ἁρπάσαντες πέραν τοῦ ποταμοῦ ἐς τὸ ἀσφαλές· αὐτοὶ δὲ, ἐπιόντος ἤδη καὶ τοῦ ἄλλου στρατεύματος τῶν Ἀθηναίων, ἀπεχώρουν.

qui vero in sinistro, ad fluvium. Cum autem trecenti illi Atheniensium delecti milites transitum ipsis intercludere vellent, ad pontem cursu contenderunt. Quod veriti Syracusani (hic enim et plerique equites ipsis aderant) cum his trecentis manus conserunt, eosque in fugam vertunt, et impressionem in dextrum Atheniensium cornu faciunt. cum autem isti *in hostes* impetum fecissent, et prima illius cornu cohors perterrita est. Lamachus vero, cum *hoc* animadvertisset, a suo sinistro cornu cum non multis sagittariis, assumtis etiam Argivis, ad opem *suis* ferendam accurrit. Et fossam quandam transgressus, et cum paucis una transgressis desertus occubuit, et cum eo quinque aut sex. Hos autem Syracusani, maxima celeritate confestim arreptos, trans fluvium ante *reliquarum copiarum adventum* in locum tutum transportarunt: sed cum jam et reliquus Atheniensium exercitus adversus ipsos veniret, abierunt.

102. Interea vero illi de Syracuſanis, qui initio ad urbem confugerant, cum haec fieri viderent, et ipſi ſumtis animis, ab urbe rurſus aciem adverſus Athenienſes ſibi oppoſitos inſtruxerunt, et quandam ſuorum partem miſerunt ad *muri* ambitum, qui Epipolas cingebat, exiſtimantes fore, ut *eum* deſertum caperent. Et *qui miſſi ſunt*, ipſorum quidem *Athenienſium* exteriorem decem jugerum munitionem ceperunt, ac diripuerunt. Nicias vero impedivit, ne ipſum etiam *muri* ambitum *occuparent*. Caſu enim ob infirmam valetudinem in eo relictus fuerat. Is enim machinas, omnemque materiam, quae ante murum erat objecta, a *ſuis* miniſtris incendi juſſit, poſtquam animadvertit, ſe propter virorum ſolitudinem nullam ſalutis conſervandae facultatem alia ratione habituros. Atque res ita cecidit. Nam Syracuſani propter incendium propius accedere non ſunt auſi: ſed ſe retro receperunt. Etenim ex locis inferioribus ſubſidium Athenienſium, qui Syracuſanos, qui illic erant, inſequuti fuerant, ad *illius muri* ambitum jam redibat; et ipſorum claſſis ex

ρβ'. Ἐν τούτῳ δὲ, οἱ πρὸς τὴν πόλιν αὐτῶν τοπρῶτον καταφυγόντες, ὡς ἑώρων ταῦτα γιγνόμενα, αὐτοί τε πάλιν ἀπὸ τῆς πόλεως ἀναθαρσήσαντες ἀντετάξαντο πρὸς τοὺς κατὰ σφᾶς Ἀθηναίους, καὶ μέρος τι αὐτῶν πέμπουσιν ἐπὶ τὸν κύκλον τὸν ἐπὶ ταῖς Ἐπιπολαῖς, ἡγούμενοι ἔρημον αἱρήσειν. καὶ τὸ μὲν δεκάπλεθρον προτείχισμα αὐτῶν αἱροῦσι, καὶ διεπόρθησαν, αὐτὸν δὲ τὸν κύκλον Νικίας διεκώλυσεν. ἔτυχε γὰρ ἐν αὐτῷ δι' ἀσθένειαν ὑπολελειμμένος. τὰς γὰρ μηχανὰς καὶ ξύλα ὅσα πρὸ τοῦ τείχους ἦν καταβεβλημένα, ἐμπρῆσαι τοὺς ὑπηρέτας ἐκέλευσεν, ὡς ἔγνω ἀδυνάτους αὐτοὺς ἐσομένους, ἐρημίᾳ ἀνδρῶν, ἄλλῳ τρόπῳ περιγενέσθαι. καὶ ξυνέβη οὕτως. οὐ γὰρ ἔτι προσῆλθον οἱ Συρακούσιοι διὰ τὸ πῦρ, ἀλλὰ ἀπεχώρουν πάλιν. καὶ γὰρ πρός τε τὸν κύκλον βοήθεια ἤδη κάτωθεν τῶν Ἀθηναίων ἀποδιωξάντων τοὺς ἐκεῖ ἐπανῄει, καὶ αἱ νῆες ἅμα αὐτῶν ἐκ τῆς Θά-

ψου, ὥσπερ εἴρητο, κατέπλεον ἐς τὸν μέγαν λιμένα. ἃ ὁρῶντες οἱ ἄνωθεν, κατὰ τάχος ἀπῄεσαν, καὶ ἡ ξύμπασα στρατιὰ τῶν Συρακουσίων ἐς τὴν πόλιν, νομίσαντες μὴ ἂν ἔτι ἀπὸ τῆς παρούσης σφίσι δυνάμεως ἱκανοὶ γενέσθαι κωλῦσαι τὸν ἐπὶ τὴν θάλασσαν τειχισμόν.

ργ΄. Μετὰ δὲ τοῦτο οἱ Ἀθηναῖοι τροπαῖον ἔστησαν, καὶ τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀπέδοσαν τοῖς Συρακουσίοις· καὶ τοὺς μετὰ Λαμάχου καὶ αὐτὸν ἐκομίσαντο. καὶ παρόντος ἤδη σφίσι παντὸς τοῦ στρατεύματος καὶ τοῦ ναυτικοῦ καὶ τοῦ πεζοῦ, ἀπὸ τῶν Ἐπιπολῶν καὶ τοῦ κρημνώδους ἀρξάμενοι, ἀπετείχιζον μέχρι τῆς θαλάσσης τείχει διπλῷ τοὺς Συρακουσίους. τὰ δ' ἐπιτήδεια τῇ στρατιᾷ ἐσήγετο ἐκ τῆς Ἰταλίας πανταχόθεν. ἦλθον δὲ καὶ τῶν Σικελῶν πολλοὶ ξύμμαχοι τοῖς Ἀθηναίοις, οἳ πρότερον περιεωρῶντο, καὶ ἐκ τῆς Τυρσηνίας νῆες πεντηκόντοροι τρεῖς. καὶ τἄλλα προὐχώρει αὐτοῖς ἐς

Thapſo ſimul (ut dictum eſt) in magnum portum navigabat. Quae cernentes illi Syracuſani, qui in ſuperioribus locis erant, celeriter *illinc* abierunt, et reliquus ipſorum exercitus in urbem *rediit;* quod exiſtimarent, non ſatis virium ſibi jam adeſſe ad impediendum *hoſtem, ne* murum ad mare *duceret.*

103. Poſtea vero Athenienſes tropaeum erexerunt: mortuosque Syracuſanis, interpoſita fide publica, reddiderunt, et Lamachi comites ipſumque receperunt. Cum autem omnis exercitus navalis pariter et pedeſtris ipſis jam praeſto eſſet, Syracuſanos duplici muro concluſerunt; quem, ab Epipolis et praeruptis *earum* partibus initio ducto, ad mare perduxerunt. Commeatus autem ad *ipſorum* exercitum undique ex Italia comportabantur. Ex Siculis etiam multi ad Athenienſes acceſſerunt ſocii, qui prius circumſpiciebant, *belli eventum exſpectantes.* Ex Hetruria quoque *venerunt* tres naves, quae ſingulae quinquaginta remis agebantur. Denique caetera ſic ipſis ſuccedebant, ut ſpem ipſis oſtenderent. Etenim Sy-

racusani non amplius existimabant, se bello superiores evasuros, quod ne ex Peloponneso quidem ullum auxilium ad ipsos veniret. Quare cum inter se ipsos, tum etiam cum Nicia de compositione facienda agere coeperunt. Hic enim, defuncto Lamacho, imperium solus jam habebat. Et nihil quidem transigebatur: sed (ut fieri solet ab hominibus, qui sunt consilii inopes, et qui obsidione arctius quam antea premuntur) cum apud illum multa proponebantur, tum etiam in urbe longe plura *dicebantur*. Etenim et quaedam mutua suspicio propter praesentia mala inter ipsos erat orta. Quamobrem ipsis etiam ducibus, quorum ductu haec ipsis acciderant, quasi propter illorum vel infelicitatem vel proditionem clades accepissent, imperium abrogarunt; et alios, Heraclidem, et Euclem, et Telliam, in illorum locum surrogarunt.

104. Interea vero Gylippus Lacedaemonius, et naves Corinthiacae Leucadem jam appulerant, eo animo, ut quam celerrime in Siciliam ad opem *Syracusanis* ferendam trajicerent. Cum autem atroces nuncii

ἐλπίδας· καὶ γὰρ οἱ Συρακούσιοι πολέμῳ μὲν οὐκέτι ἐνόμιζον ἂν περιγενέσθαι, ὡς αὐτοῖς οὐδὲ ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου ὠφέλεια οὐδεμία ἧκε. τοὺς δὲ λόγους ἔν τε σφίσιν αὐτοῖς ἐποιοῦντο ξυμβατικούς, καὶ πρὸς τὸν Νικίαν. οὗτος γὰρ δὴ μόνος εἶχε Λαμάχου τεθνεῶτος τὴν ἀρχήν. καὶ κύρωσις μὲν οὐδεμία ἐγίγνετο, οἷα δὲ εἰκὸς ἀνθρώπων ἀπορούντων, καὶ μᾶλλον ἢ [πρὶν] πολιορκουμένων, πολλὰ ἐλέγετο πρός τε ἐκεῖνον, καὶ πλείω ἔτι κατὰ τὴν πόλιν. καὶ γάρ τινα καὶ ὑποψίαν ὑπὸ τῶν παρόντων κακῶν ἐς ἀλλήλους εἶχον· καὶ τοὺς στρατηγούς τε ἐφ' ὧν αὐτοῖς ταῦτα ξυνέβη ἔπαυσαν, ὡς ἢ δυστυχίᾳ ἢ προδοσίᾳ τῇ ἐκείνων βλαπτόμενοι, καὶ ἄλλους ἀνθείλοντο, Ἡρακλείδην καὶ Εὐκλέα καὶ Τελλίαν.

ρδ'. Εν δὲ τούτῳ Γύλιππος ὁ Λακεδαιμόνιος καὶ αἱ ἀπὸ τῆς Κορίνθου νῆες περὶ Λευκάδα ἤδη ἦσαν, βουλόμενοι ἐς τὴν Σικελίαν διὰ τάχους βοηθῆσαι. καὶ ὡς αὐτοῖς

αἱ ἀγγελίαι ἐφοίτων δειναὶ, καὶ πᾶσαι ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐψευσμέναι, ὡς ἤδη παντελῶς ἀποτετειχισμέναι αἱ Συράκουσαι εἰσὶ, τῆς μὲν Σικελίας οὐκέτι ἐλπίδα οὐδεμίαν εἶχεν ὁ Γύλιππος, τὴν δὲ Ιταλίαν βουλόμενος περιποιῆσαι, αὐτὸς μὲν καὶ Πυθὴν ὁ Κορίνθιος ναυσὶ δυοῖν μὲν Λακωνικαῖν, δυοῖν δὲ Κορινθίαιν ὅτι τάχιστα ἐπεραιώθησαν τὸν Ἰόνιον ἐς Τάραντα· οἱ δὲ Κορίνθιοι πρὸς ταῖς σφετέραις δέκα Λευκαδίας δύο καὶ Αμπρακιώτιδας τρεῖς προσπληρώσαντες, ὕστερον ἔμελλον πλεύσεσθαι. καὶ ὁ μὲν Γύλιππος ἐκ τοῦ Τάραντος ἐς τὴν Θουρίαν πρῶτον πρεσβευσάμενος κατὰ τὴν τοῦ πατρὸς ποτὲ πολιτείαν, καὶ οὐ δυνάμενος αὐτοὺς προσαγαγέσθαι, ἄρας παρέπλει τὴν Ιταλίαν, καὶ ἀναρπασθεὶς ὑπ' ἀνέμου κατὰ τὸν Τεριναῖον κόλπον (ὃς ἐκπνεῖ ταύτῃ μέγας κατὰ Βορέαν ἑστηκὼς) ἀποφέρεται ἐς τὸ πέλαγος, καὶ πάλιν χειμασθεὶς ἐς τὰ μάλιστα, τῷ Τάραντι προσμίσγει· καὶ τὰς ναῦς ὅσαι

ipsis afferrentur, omnesque in idem mendacium congruentes, Syracusas jam omnino circumvallatas esse, Gylippus Siciliae quidem *conservandae* nullam spem amplius habebat: Italiam vero conservare cupiens, ipse et Pythen Corinthius cum duabus Laconicis navibus, totidemque Corinthiacis, quam velocissime transmisso Ionio, Tarentum pervenerunt. Corinthii vero, praeter suas decem, duabus Leucadiis et tribus Ambraciotis instructis, *in Siciliam* postea navigare constituerant. Et Gylippus quidem Tarento primum in agrum Thurium pro legato profectus, ex civitatis jure, quo pater ipsius quondam *a Thuriis* donatus fuerat, cum ipsos sibi socios adjungere non potuisset, *illinc* solvens, Italiae oram legebat, et in sinu Terinaeo abreptus a vento (qui hac in parte oppositus Boreae vehementer spirat) in altum defertur; et rursus acerrima tempestate jactatus, Tarentum appellit. Naves autem, quotquot tempestate quas-

ſatae fuerant, ſubduxit, et refecit. Nicias vero, cum eum *in Siciliam* venire audiſſet, navium, *quas ille ſecum ducebat*, paucitatem contemſit. quod et Thurii fecerunt. Videbantur enim praedonum ritu inſtructi navigare, atque *propterea* nullam cuſtodiam adhuc adhibebat.

105. Per eadem hujus aeſtatis tempora Lacedaemonii, cum ipſi, tum *ipſorum* ſocii, irruptionem *una cum ipſis* in agrum Argivum fecerunt, ejusque magnam partem vaſtarunt. Athenienſes autem cum triginta navibus, quae foedera, ipſis cum Lacedaemoniis intercedentia, manifeſtiſſime ruperunt, Argivis auxilium tulerunt. Prius enim Pylo *in agrum vicinum excurrentes*, et in caeteram Peloponneſum potius quam in Laconicam exſcendentes, cum Argivis et Mantineis latrocinia potius exercebant, quam *juſtum* bellum gerebant. Quamvis enim Argivi *ipſos* ſaepe rogaſſent, ut armata manu vel appellerent ſolum ad Laconicam, et, minima *illius* parte ſecum vaſtata, diſcederent: noluerunt. Tunc vero Pythodoro et Laeſpodio et Demarato ducibus, exſcen-

ἐπόνησαν ὑπὸ τȣ̃ χειμῶνος, ἀνελκύσας ἐπεσκεύαζεν. ὁ δὲ Νικίας, πυθόμενος αὐτὸν πλέοντα, ὑπερεῖδε τὸ πλῆθος τῶν νεῶν· ὅπερ ϗ οἱ Θȣ́ριοι ἔπαθον· καὶ λῃστικώτερον ἔδοξε παρεσκευασμένȣς πλεῖν, ϗ ȣ̓δεμίαν φυλακήν πω ἐποιεῖτο.

ρέ. Κατὰ δὲ τȣ̀ς αὐτȣ̀ς χρόνȣς τȣ́τȣ τȣ̃ θέρȣς καὶ Λακεδαιμόνιοι ἐς τὸ Ἄργος ἐσέβαλον, αὐτοί τε ϗ οἱ ξύμμαχοι, ϗ τῆς γῆς τὴν πολλὴν ἐδῄωσαν. καὶ Ἀθηναῖοι Ἀργείοις τριάκοντα ναυσὶν ἐβοήθησαν, αἵπερ τὰς σπονδὰς φανερώτατα πρὸς Λακεδαιμονίȣς αὐτοῖς ἔλυσαν. πρότερον μὲν γὰρ λῃστείαις ἐκ Πύλȣ, ϗ περὶ τὴν ἄλλην Πελοπόννησον μᾶλλον ἢ ἐς τὴν Λακωνικὴν ἀποβαίνοντες, μετά τε Ἀργείων ϗ Μαντινέων ἐπολέμȣν. καὶ πολλάκις Ἀργείων κελευόντων, ὅσον σχόντας μόνον ξὺν ὅπλοις ἐς τὴν Λακωνικὴν, ϗ τὸ ἐλάχιστον μετὰ σφῶν δῃώσαντας ἀπελθεῖν, ȣ̓κ ἤθελον· τότε δὲ Πυθοδώρȣ ϗ Λαισποδίȣ ϗ Δημαράτȣ ἀρ-

χόντων, ἀποβάντες ἐς Ἐπίδαυρον τὴν Λιμηρὰν καὶ Πρασιὰν, καὶ ὅσα ἄλλα ἐδήωσαν τῆς γῆς, καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις ἤδη εὐπροφάσιστον μᾶλλον τὴν αἰτίαν ἐς τοὺς Ἀθηναίους τοῦ ἀμύνεσθαι ἐποίησαν. ἀναχωρησάντων δὲ τῶν Ἀθηναίων ἐκ τοῦ Ἄργους ταῖς ναυσὶ, καὶ τῶν Λακεδαιμονίων, οἱ Ἀργεῖοι ἐσβαλόντες ἐς τὴν Φλιασίαν, τῆς τε γῆς αὐτῶν ἔτεμον, καὶ ἀπέκτειναν τινὰς, καὶ ἀπῆλθον ἐπ᾽ οἴκου.

ΤΟΥ ἝΚΤΟΥ
ΤΟΥ ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ
ΤΟ ΤΕΛΟΣ.

ſu ex navibus facto in Epidauri Limerae et Praſiae agrum, ac in alia quaedam loca, eorum agrum vaſtarunt; et *hoc modo* effecerunt, ut Lacedaemonii multo honeſtiorem ſeſe adverſus Athenienſes tuendi occaſionem jam haberent. Cum autem Athenienſes ex agro Argivo *domum* cum claſſe revertiſſent, et Lacedaemonii *cum ſuis*; Argivi, irruptione in agrum Phliaſium facta, ejus partem vaſtarunt, et nonnullos interfecerunt, domumque redierunt.

THUCYDIDIS
LIBRI SEXTI
FINIS.

THUCYDI

VI.

colorchecker CLASSIC
calibrite
mm